

UNIVERSITY OF
SISMANGGI

2857

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Α΄.

Η ΙΑΠΩΝΙΑ

ΗΤΟΙ

Γεωγραφική, ιστορική, κοινωνική, διοικητική περι-
γραφή τῆς χώρας· νομοθεσία, Ορησκεία,
ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν ἰθαγενῶν κτλ.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ

E. VILLEDART

Μεταγλωττισθεῖσα ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑπὸ
Λ. Α. ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ,

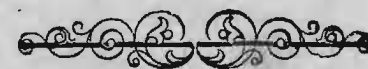
ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ

*Ἀδεία καὶ ἐγκρίσει τοῦ Ἀυτοκρατορικοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας
ὑπ' ἀριθμὸν 1040. 26 Ρεβιούλ-ἀχῆρ ἤτοι 22 Φεβρουαρίου*

ΚΑΙ

τῆς Εὐγενεῖς Προστασίας τοῦ Κυρίου

Χ. Π. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

1883

Τύποις **Ι. ΜΑΡΓΑΡΙΤΟΥ.**

ΤΩ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩ,

ΚΥΡΙΩ ΚΥΡΙΩ.

Χ. Π. ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΩ,

ΕΥΓΕΝΕΙ ΓΟΝΩ ΤΗΣ ΕΥΑΝΔΡΟΥ ΗΠΕΙΡΟΥ,

ΓΕΝΝΑΙΩ ΧΟΡΗΓΩ ΤΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΟΝ

ΕΛΑΧΙΣΤΟΝ

ΤΟΥΤΟΝ ΤΟΥΤΟ

ΑΝΑΤΙΘΕΑΣΙΝ

ΟΙ ΕΚΔΟΤΑΙ.

Φιλόμουσε Κύριε,

Γιγνώσκοντες τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα ὑμῶν, τὴν πρὸς τοὺς ὁμογενεῖς ἀγάπην, καθὼς καὶ τοὺς ἠθικοὺς καὶ ὑλικοὺς κόπους καὶ θυσίας ὑμῶν πρὸς διάδοσιν τῆς παιδείας, ἐσκοποῦμεν, προσφέροντες τὴν ἀφιέρωσιν τῆς ἐκδόσεως ταύτης, ὅπως καταστήσωμεν γνωστὰ εἰς τὸ κοινὸν τὰς πολυτίμους ὑμῶν ἀρετὰς ταύτας καὶ προσόντα.

Ἄλλὰ τὸ ἐνδιαφέρον, ὅπερ ὑπὲρ τοῦ ἔργου τούτου ἐπεδείξατε, ἀναλαβόντες προθύμως τὴν προστασίαν τῆς ἐκδόσεως τῆς σειρᾶς ταύτης τῶν συγγραμμάτων, πληροῦ ἡμᾶς ὑπὸ αἰσθήματος ὑψηλοῦ, τοῦ αἰσθήματος τῆς εὐγνωμοσύνης, ὅπερ δὲν δυνάμεθα νὰ μὴ ἐκδηλώσωμεν δημοσίᾳ.

Προσφέροντες ὅθεν ὑμῖν τὴν ἀφιέρωσιν ταύτην διπλοῦν ἐκπληροῦμεν καθήκον· παρέχομεν τῷ δημοσίῳ ἐλάχιστον δεῖγμα τῆς ὑμετέρας φιλογενείας καὶ φιλομουσίας, πρὸς δὲ καὶ ἐλάχιστον τεκμήριον τῆς εὐγνωμοσύνης ἡμῶν ἐπὶ τῇ χορηγηθείσῃ ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι ἔργῳ ὑποστηρίξει.

Καίτοι δὲ γιγνώσκοντες, Φιλόμουσε Κύριε, τὴν ἄκραν μετριοφροσύνην σας, ἣτις ἐπὶ τοσοῦτον κρατεῖ ἐν τῷ κρυπτῷ τὰς ἀρετὰς καὶ πλεονεκτήματα ὑμῶν, οὐχ ἥττον ἔχομεν δι' ἐλπίδος ὅτι εὐμενῶς θέλετε ἀποδεχθῆ τὴν ἐκδήλωσιν ταύτην τῶν τῆς εὐγνωμοσύνης ἡμῶν αἰσθημάτων, ἅτινα καταπλημμυροῦντα τὴν καρδίαν μας, δὲν δύνανται νὰ κρατηθῶσιν ἐν τῷ βάθει αὐτῆς.

Δέξασθε, Φιλόμουσε Κύριε, τὴν διαβεβαίωσιν τῆς ἐξόχου καὶ ὄλως ἰδιαζούσης πρὸς ὑμᾶς ὑπολήψεως ἡμῶν.

Πρόθυμοι

Οἱ ἐκδότης

Ι. Γ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ καὶ Κ. ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ

Ἐν Κων]πόλει τῇ 12 Μαρτίου 1883.

Τοῖς ἀναγνώσταις,

Ἐμολογούμενον τυγχάνει, ὅτι αἱ ἤμέτεραι βιβλιοθήκαι στεροῦνται ἔτι πολλῶν συγγραμμάτων ἀναγκαίων διὰ τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τῶν διαφόρων τάξεων τῆς κοινωνίας μας. Αἱ δὲ ἱστορικαὶ μελέται, αἱ γεωγραφικαὶ περιγραφαὶ τῶν ἀπεμεμακρυσμένων χωρῶν, αἱ λεπτομερεῖς ἀρηγήσεις τῶν περιγηγῶν, οἵτινες ἐπεσκέφθησαν καὶ ἐπισκέπτονται τοὺς ἀπωτάτους καὶ ἀγνώστους τόπους, διατρέχοντες τοὺς ἀπεράντους ὠκεανούς, ἐλλείπουσιν ἐν τῇ γλώσση ἡμῶν. Τὰ τοιαῦτα δὲ συγγράμματα βρίθουσι τούναντίον ἐν τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ, διότι οἱ ἐν αὐτῇ ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς κοινωνίας ἐργαζόμενοι κατεῖδον ὅτι καὶ ταῦτα σὺν τῇ ἄλλῃ παιδεύσει συμβάλλονται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ νοός καὶ τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρώπου.

Πλεῖστ' ὅσας δ' ὠφελείας καὶ πρακτικὰς καὶ ὑψηλοτέρας δύνανται νὰ παρέξωσιν εἰς τὴν κοινωνίαν τὰ τοιούτου εἴδους συγγράμματα· εἰς μὲν τοὺς πρακτικούς, ἦτοι τοὺς ἐνασχολούμενους εἰς πρακτικὰ βιοποριστικὰ ἔργα, διδάσκουσι πολλὰ πράγματα, ἀκριβῶς θὰ ἦτον ἀδύνατον νὰ γνωρίσωσι, διότι ἵνα σπουδάσωσι ταῦτα θὰ ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ προσδράμωσιν εἰς πολλὰ συγγράμματα καὶ ποικίλα, τοῦθ' ὅπερ οὐδὲν ἴσως θὰ ἐπέτρεπον αὐτοῖς οἱ βιωτικοὶ περισπασμοὶ καὶ ἀσχολίαι, ἐνῶ οὕτως ἔχουσιν ὑπὸ τὰ ὄμματα αὐτῶν κατὰ σειράν καὶ ἐν ἀρμονίᾳ ἐξελισσομένην, ἀπασαν τὴν ἀπαιτουμένην ὕλην πρὸς ἀκριβῆ γνῶσιν μιᾶς ἐ-

κάστης χώρας. Ἀντλοῦσι δ' οὕτως ἐν ἀναγνώσει ὠφελίμω τε καὶ ψυχαγωγικῇ ποικίλας γνώσεις· μανθάνουσι τὴν ἱστορίαν τῶν διαφόρων λαῶν τοὺς χαρακτηριστικὰς ἐκάστης φυλῆς τὸν βίον αὐτῶν, τὰ ἦθη, τὰ ἔθιμα, τὰς ἔξεις καὶ λοιπά. Οἱ δὲ ἐπιστήμονες, ἢ οἱ εἰς ὑψηλὰς θεωρίας ἀσχολούμενοι, καὶ οὗτοι πάλιν δύνανται ἐν μέρει νὰ πορισθῶσιν ὠφελείας ἐκ τῶν συγγραμμάτων τούτων ἐξετάζοντες τὰς διαφόρους φυλάς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, μελετῶντες τὰς μεταξὺ τῶν διαφορὰς, τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν, τὴν δύναμιν τοῦ νοός τῶν, τὴν ἐπιδεκτικότητά διανοητικῆς καλλιέργειας καὶ λοιπὰ ἄλλα ὑψηλὰ ζητήματα περὶ ἀνθρώπου.

Ἐχοντες ταῦτα πάντα ὑπ' ὄψει καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ συντελέσωμεν ἐν τῷ μέτρῳ τῶν ἀσθενῶν δυνάμεων ἡμῶν εἰς τὴν πλήρωσιν τῆς ὑπαρχούσης ἐλλείψεως προβαίνομεν εἰς τὴν ἔκδοσιν σειρᾶς τοιούτου εἴδους συγγραμμάτων, περιγραφόντων λεπτομερῶς καὶ διὰ τρόπου ὠφελίμου καὶ ἐπαγωγοῦ ἅμα τὴν ἱστορίαν, τὴν γεωγραφίαν, τὴν κοινωνικὴν κατάστασιν, τὴν διοίκησιν, τὴν πολιτείαν, τοὺς νόμους, τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα, τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀπεμεμακρυσμένων χωρῶν, τοῦ τε παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου λεγομένου κόσμου, ἀγνώστων κατὰ μέγα μέρος ὑμῖν. Ἐφροντίσαμεν δ' ἐπὶ πᾶσιν ὅπως ἐκλέξωμεν τὰ συγγράμματα ταῦτα ἐν τῇ Γαλλικῇ γλώσσῃ ἣτις κέκτηται πλεῖστα ἔργα τοῦ εἴδους τούτου κατάλληλα διὰ πᾶσαν τάξιν κοινωνικὴν καὶ μεταγλωττίσωμεν

αὐτὰ διὰ γλώσσης ρεούσης, εὐλήπτου καὶ συμφώνου πρὸς τὸν σκοπὸν ὃν προτιθέμεθα.

Τὰ ἔργα ταῦτα ἐκδοθήσονται κατὰ φυλλάδια ὑπὸ τὸν τίτλον «**Οἰκογενειακὴ Βιβλιοθήκη**». θέλουσι δ' ἐν ὅλῳ ἀπαρτίξει ὡραίαν συλλογὴν οἰκογενειακῶν ἀναγνωσμάτων, ἐν αἷς πᾶς τις καὶ ἰδίᾳ αἱ ὁμογενεῖς οἰκογένειαι, δι' ἃς πρωτίστως προορίζομεν τὸ ἔργον μας, εὐρήτρουσι θέματα πρὸς ἀνάγνωσιν περιεργότατα, τερπνὰ καὶ ἐνδιαφέροντα.

Τὸ πρῶτον ἔργον, οὗτινος τῆς δημοσιεύσεως ἀρχομένη ἐστὶ τὸ λαμπρὸν σύγγραμμα τοῦ γνωστοῦ Γάλλου E. Villedart «**Le Japon**» ἢ «**Ἰαπωνία**». Τὸ σύγγραμμα τοῦτο θέλουσι κοσμεῖ εἰκόνες, πλείονες τῶν 20, ἐν Εὐρώπῃ ἐπεξεργασμέναι, παρέχουσαι τοὺς τύπους τῶν διαφόρων φυλῶν, ἰθαγενῶν τε καὶ ἐπηλύδων, τὰς ὄψεις τῶν κυριωτέρων πόλεων, τῶν κυριωτέρων οἰκοδομῶν καὶ μνημείων, τῶν ἐξόχων προσώπων τῆς κοινωνίας κτλ. κτλ. κτλ.

Ἐπὶ πᾶσιν ἡ γενναία ὑποστήριξις, ἣν προθύμως παρέχει ἡμῖν ὁ εὐγενὴς Κύριος καὶ ὀτρυνὸς τῶν Μουσῶν προστατῆς, κ. **X. Π. Σακελλάριος**, ἀναλαβὼν γενναίως τὴν προστασίαν τοῦ ἔργου, ἐγγυᾶται τὴν εὐδότησιν τῆς ἐκδόσεως ταύτης εἰς τὸ δημόσιον, ὅπερ ἐπεριδόμενον ἐπὶ τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ φιλομούσου τούτου ἀνδρὸς ἀδιστακτικῶς δύναται νὰ παρέξῃ τὴν συνδρομὴν τοῦ πρὸς πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου, ἀναπληροῦντος σπουδαίαν ἔλλειψιν, καὶ πρὸς ἐνθάρρουνσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐκδόσει ταύτῃ.

Ἄπειρος δὲ ὀφείλεται εὐγνωμοσύνη τῷ γενναίῳ τοῦ ἔργου ἡμῶν προστατῆ, ἣν καὶ σπεύδομεν ὅπως ἐκ προτέρων δημοσίᾳ ἐκφράσωμεν.

Τοιοῦτον ἐν σκιαγραφίᾳ τὸ ἔργον. Τιθέντες δὲ ὑπ' ὄψει τοῦ δημοσίου τοὺς εἰς τὴν ἐκδοσιν αὐτοῦ παρορμήσαντας ἡμᾶς λόγους, παραδίδομεν αὐτὸ εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἐκτίμησιν τῶν φιλαναγνωστῶν.

ΟΙ ΕΚΔΟΤΑΙ.

Ἐν Κων[σταντινῶν] πόλει τῇ 7 Μαρτίου 1883.

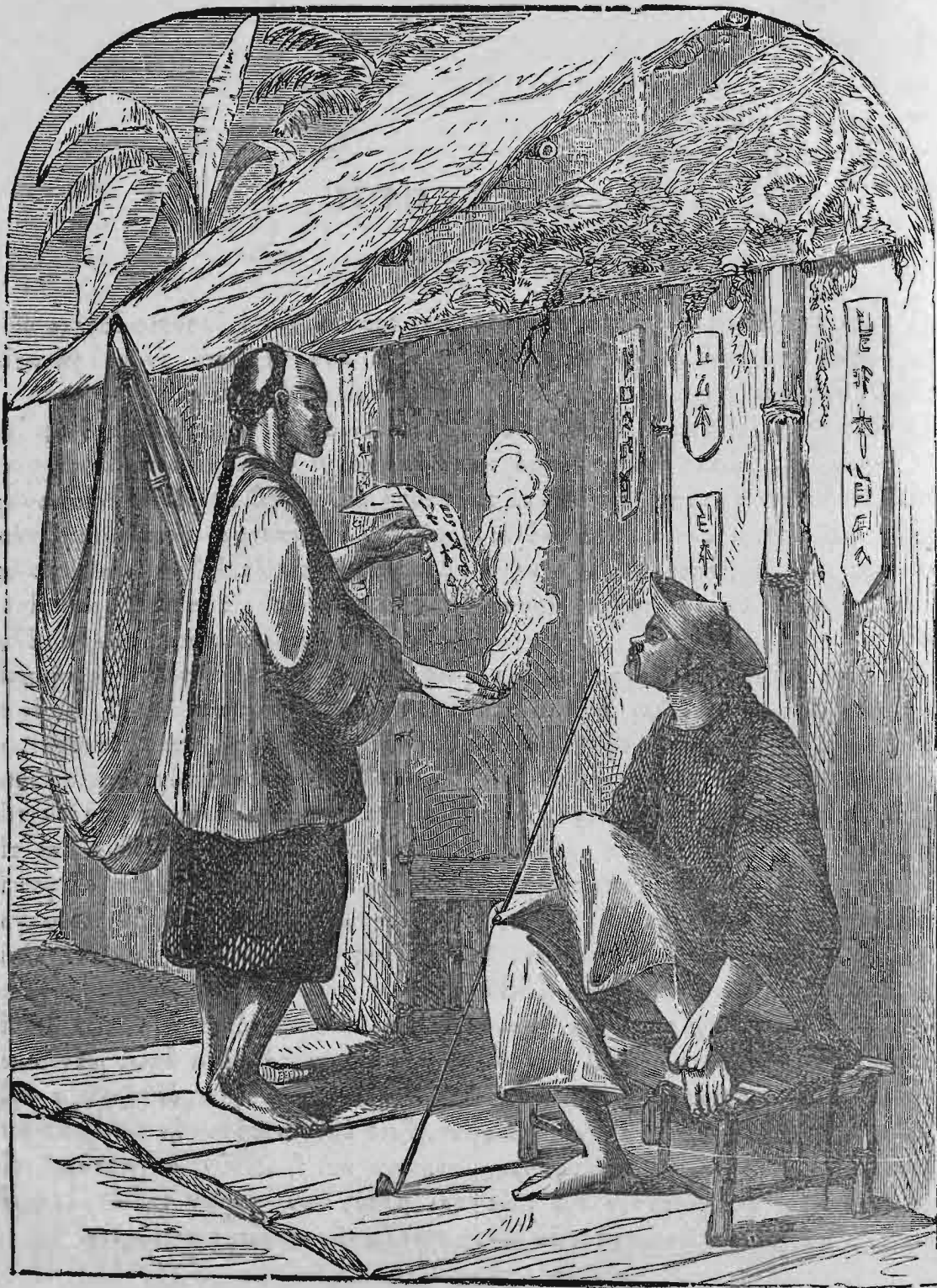
ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ὁ πρῶτος Εὐρωπαῖος, ὅστις ἐπεσκέφατο τὴν Ἰαπωνίαν, ἦν ναύτης πορτογάλλος, ὀνόματι Ἀντωνίος δὲ Μότο, ὃν τὰ κύματα καὶ αἱ ἄνεμοι ἔρριψαν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς χώρας ταύτης κατὰ τὸ 1542. Ἐπτὰ ἔτη κατόπιν, ἦτοι κατὰ τὸ 1549, μισσιοναρίου τις, Φραγκῖτκος **Ξαβιέρου** τοῦνομα, ἐπορεύθη ἵνα κηρύξῃ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ.

Κατὰ τὸ 1582 πλείονες τῶν ἑκατὸν πενήκοντα χιλιάδων ἠριθμοῦντο οἱ ἰθαγενεῖς χριστιανοὶ ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ τῶν Μικαδῶν, ἐκέκτηντο δὲ οὗτοι διακοσίας περίπου ἐκκλησίας. Τότε ἠλπίζετο ὅτι ἡ ὡραία αὕτη χώρα ἐμελλεν ὅσον οὕτω νὰ ἀσπασθῇ τὸν χριστιανισμὸν καὶ νὰ μυηθῇ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν. Ἀλλ' αἴρνης ἡ Ἰαπωνικὴ κυβέρνησις κατὰ τὸ 1587 ἐκδιώκει τοὺς μισσιοναρίους καὶ συνάμα καταδιώκει πάντας τοὺς τῶν ὑπικόνων τῆς ἀσπασθέντας τὸν χριστιανισμὸν καὶ καταστρέφουσα ἐν αὐτοῖς πᾶν αἴσθημα καὶ πᾶσαν ἰδέαν τῆς θρησκείας ταύτης ἀπηγόρευσε εἰς τοὺς λαοὺς τῆς πᾶσαν σχέσιν μετὰ τῶν ξέ-

νων τούτων, ὧν ἡ ἔλευσις ἐδέησε νὰ ἐπιφέρῃ ἀναστάτῳσιν ἐν τε τῇ πολιτείᾳ καὶ τῇ θρησκείᾳ.

Μόνον δὲ εἰς τοὺς Ὀλλανδοὺς ἐπετρέπη, οὐχὶ νὰ διαμένωσιν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ νὰ διατηρῶσιν ἐν μόνον ἐμπορικὸν κατάστημα ἐν τῇ μικρᾷ νήσῳ **Δέσιμα**. Οὕτω δὲ ἡ Ἰαπωνία ἀπεκλείσθη ὀλοτελῶς εἰς τοὺς Εὐρωπαίους, ἧτις ἀκόμη πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἦτο ὅλως διόλου ἄγνωστος εἰς τοὺς περιηγητὰς καὶ τοὺς γεωγράφους. Ἀλλὰ, ὡς ἐν τῇ παρούσῃ συγγραφῇ ἀναπτύσσεται, αἱ θύραι αὐτῆς, αἵτινες τόσον πεισματωδῶς ἦσαν κεκλεισμέναι ἐπὶ πλέον τῶν τριῶν αἰώνων εἰς τοὺς ξένους ἐπὶ τέλος ἡμιηνεφέχθησαν καὶ μετ' ὀλίγον ἡνεφέχθησαν μεθ' ὅλου αὐτῶν τοῦ μεγαλείου εἰς τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἐπιστήμην τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, καὶ ἀπὸ πεντεκαίδεκα ἡδὴ ἐτῶν διαθέτομεν πάντα τὰ μέσα ὅπως μανθάνωμεν πᾶν ὅ,τι συμβαίνει ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἧτις ἐπὶ τοσοῦτον ἦν δι' ἡμᾶς μυστήριον καὶ ἧτις νῦν συγκαταριθμεῖται μετὰ τῶν χωρῶν τῆς ἐσχάτης ἀνατολῆς, ἃς καλῶς γνωρίζομεν.

Γυνή χωρική επιδίδουσα αναφοράν πρὸς τὸν Διοικητὴν
τῆς Νήσου Σικόφης

Η ΙΑΠΩΝΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄.

ΧΩΡΟΓΡΑΦΙΑ

1

Γεωγραφικὴ Διαίρεσις

Ρίπτοντες τὸ βλέμμα ἐπὶ τινος χάρ-
του τῆς ὅλης Ἀσίας παρατηροῦμεν,
ὅτι ἡ ἀνατολικὴ πλευρὰ τῆς μεγάλης
ταύτης ἠπείρου, ἀπὸ τῆς ἄκρας τῆς
χερσονήσου τῆς Καμτσάτσκας μέχρι τοῦ
τροπικοῦ τοῦ Καρκίνου, παρουσιάζεται
κεχαρακωμένη ὀπισθεν ἀλύσου νήτων,
ἧν αἱ βορειότεραί εἰσιν αἱ Κορίλλαι
καὶ ἡ μᾶλλον μεσημβρινὴ ἡ Φορμόζα.
Ἡ τελευταία αὕτη μετὰ τοῦ νοτίου μέ-
ρους τῶν νήτων Λιουχοῦ ὑπάγονται
εἰς τὴν Κίναν. Αἱ δὲ λοιπαὶ ἀποτελοῦ-
σι τὴν Ἰαπωνικὴν Αὐτοκρατορίαν ἧτις
ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της, εὕρισκομένης
πρὸς τὸ ἀνατολικώτατον μέρος τῆς Ἀ-
σιατικῆς ἠπείρου, ὀνομάζεται καὶ Αὐ-
τοκρατορία τῆς Ἀνατολῆς τοῦ Ἥλιου.

Αἱ νῆσοι αὗται, ἧν ὁ ἀριθμὸς ὑπερ-
βαίνει τὰς 3,800, σχηματίζουσι μα-

κρὰν γραμμὴν ἑπτακοσίων περίπου
λευγῶν ἐκτεινομένην ἐκ τοῦ βορειοα-
νατολικοῦ πρὸς τὸ νοτιοδυτικὸν ἀπὸ
τῆς 50ῆς μοίρας βορείου πλάτους μέ-
χρι τῆς 25ῆς, καὶ περιλαμβάνονται
μεταξὺ τῆς 125ῆς καὶ 150ῆς μοίρας
ἀνατολικοῦ μήκους.

Διαίρουνται δὲ εἰς πέντε κύρια συμ-
πλέγματα :

Α΄) πρὸς βορρᾶν τὸ τῶν Κουριλλῶν
νήτων,

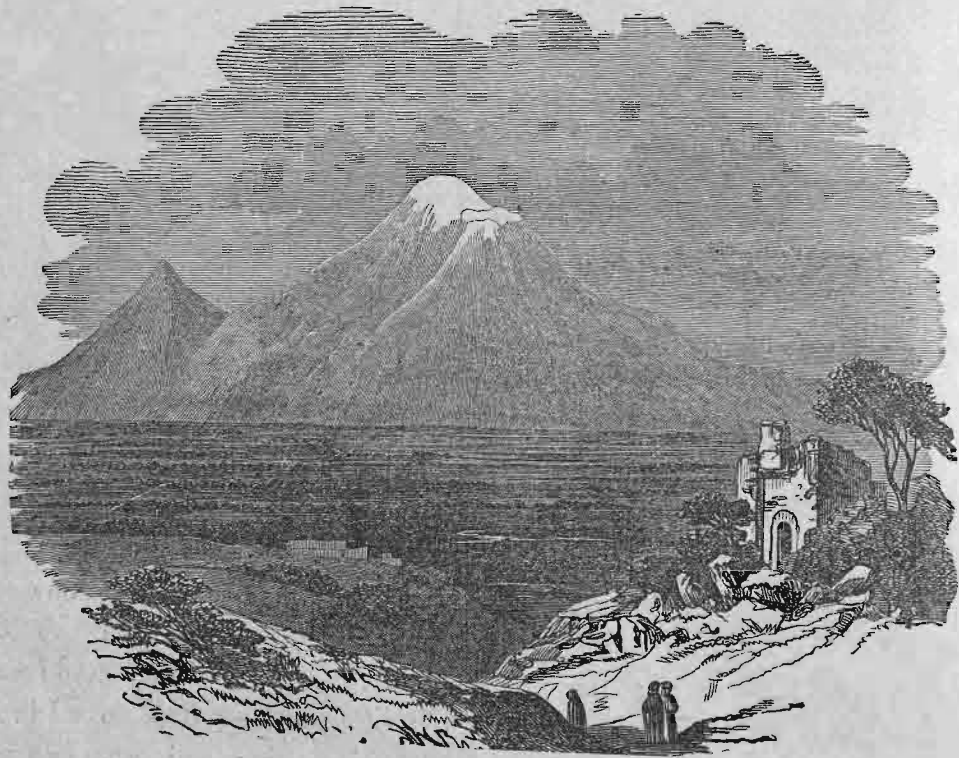
Β΄) τὸ τῆς μεγάλης νήσου Ἰεσσοῦς,
ὅπερ ἀπαρτίζουσιν ἐκτὸς τῆς Ἰεσσοῦς
καὶ ὀγδοήκοντα, μέχρι ἑννενήκοντα,
ἕτεραι νῆσοι ἥττονος λόγου ἄξιαί,

Γ΄) τὸ τῆς Ἰαπωνίας κυρίως λεγό-
μενον σύμπλεγμα, ὅπερ σύγκειται ἐκ
τῆς μεγαλειτέρας νήσου τῆς Ἰαπωνι-
κῆς Αὐτοκρατορίας, ἧν οἱ γεωγράφοι ἀ-

καταλλήλως ἀποκαλοῦσι Νιφῶνα, οἱ δὲ ἰθαγενεῖς χονδῶ (*), δεύτερον ἐκ δύο μεγάλων νήσων κειμένων πρὸς νότον τῆς Νιφῶνος, τῆς Σικόφης καὶ Κιουσίου, καὶ ἐξ ἄλλων τινῶν ἔτι νήσων ἀρκούντως μεγάλων, ὧν αἱ ἐπισημότεραί εἰσιν ἡ Σαδὸς καὶ ἡ Ἀουάσδιος καὶ ἄλ-

λαι πολλαί, καὶ τέλος, καὶ ἐκ πλήθους ἑτέρων νήσων καὶ νησιδρίων ἀνερχομένων τὰς 3500, αἵτινες κατὰ συμπλέγματα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦσαν εὐάριθμα περιστοιχεῦσι τὰς ἀνωτέρω μνημονευθείσας κυριώτερας νήσους.

Δ') Νοτιώτερον δὲ κεῖνται αἱ Λιου-

Τὸ ὄρος Φοῶζι-Γράμα.

χοῦ νῆσοι, αἵτινες ὑπάγονται εἰς τὴν Ἰαπωνίαν.

Καὶ Ε') τέλος, πλεόν τῶν 300 λευ-

(*) Διὰ τοῦ ὀνόματος «Νιφῶν» ἢ ὀρθότερον «Νιπῶν» οἱ Ἰάπωνες ἐννοοῦσιν ὅλον κληρὸν τὴν Ἰαπωνίαν, ἣν καὶ Μεγάλην Ἰαπωνίαν πολλακίς ἀποκαλοῦσι (Dai Nippon). Οὐχ ἦττον ὁμοῦ συμμορφούμενοι πρὸς τὴν κοινὴν τῶν γεωγράφων ἡμῶν γνώμην, ἐν τῷ συγγράμματι ἡμῶν διὰ τοῦ ὀνόματος «Νιφῶν» θέλομεν ἀποκαλεῖ τὴν μεγαλειτέραν μόνον νῆσον, ἣς τὸ κύριον ὄνομά ἐστι Χονδῶ.

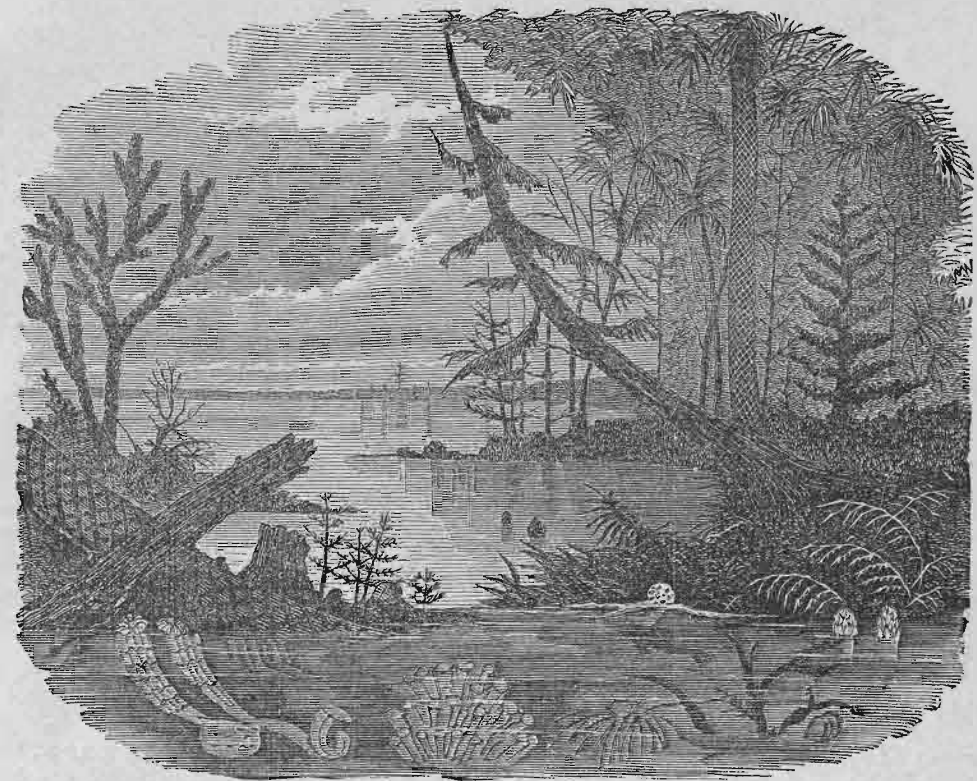
γῶν πρὸς Ἀνατολὰς τῶν Ἰαπωνικῶν νήσων εὗρονται αἱ Βονίνσιμα νῆσοι, μέρος τῆς Ὀκεανίας ἀποτελοῦσαι.

Ὁ ὄρισμός οὗτος τῶν Ἰαπωνικῶν νήσων θὰ ἦτον ἀτελής παραλειπομένης τῆς νήσου Σακαλιανοῦ (Καράφτου ἢ Κράφτου), ἐκτεινομένης παρὰ ταῖς ἀκτὰς τῆς Μανσχοῦρίας ἐπὶ μήκους περίπου διακοσίων λευγῶν, ἐξ ἧς χωρίζεται αὐτὴν ὁ πορθμὸς τῆς Ταταρίας. Τὸ βόρειον μέρος τῆς νήσου ταύτης ὑπήγετο ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὴν κυριαρ-

χίαν τῆς Ρωσσίας, ἣτις κατεῖχεν ὠσαύτως καὶ τὰς βορείους νήσους τοῦ Ἀρχιπελάγους τῶν Κουριλλῶν νήσων.

Οἱ Ἰάπωνες, εἰς οὓς ἀνῆκε τὸ νότιον μέρος τῆς νήσου Σακαλιανοῦ καὶ αἱ νότιαι τῶν νήσων Κουριλλῶν, παρεχώρησαν τὰς ἐπὶ τοῦ Σακαλιανοῦ κτήσεις τῶν εἰς τὴν Ρωστικὴν Αὐτοκρατορίαν ἀνταλλάξαντες αὐτὰς πρὸς τὰς βορείους κτήσεις τῆς γείτονος αὐτῶν αὐτοκρατορίας ἐπὶ τῶν Κουριλλῶν νήσων.

Ἡ αὐτοκρατορία ὅθεν τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἠλίου οὐδαμοῦ κέκτηται γῆναι ὄρια, πανταχοῦθεν ὑπὸ θαλασσῶν περιοριζομένη. Καὶ αἱ μὲν ἀνατολικά αὐτῆς ἀκτὰὶ θρέγονται ὑπὸ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὀκεανοῦ, αἱ νοτιοδυτικά ὑπὸ τῆς Κυανῆς Θαλάσσης ἢ Ἀνατολικῆς, ἣτις ἐκτείνεται μεταξὺ τῶν Νήτων Λιουχοῦ, τῆς νήσου Φορμόζας καὶ τῆς Κίνας. Αἱ δὲ δυτικά ἀκτὰὶ τῆς κυρίως Ἰαπωνίας καὶ τῆς Ἰεσσοῦς περιθρέγονται ὑπὸ

Ἡ νῆσος Σικόφη.

τῶν κυμάτων τῆς εὐρείας Ἰαπωνικῆς θαλάσσης. Τέλος πρὸς νότον τῆς Νιφῶνος καὶ πρὸς βορρᾶν τῆς Κιουσίου καὶ Σικόφης νήσου ἐξικλυταὶ εἶδος Μεσογείου Ἰαπωνικῆς θαλάσσης, ἣν καλοῦσιν Ἐσωτερικὴν Θάλασσαν. Ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ταύτης ἀνελίσσεται πληθὺς νησιδρίων, ἀπερ καλύπτουσιν ὥραϊα καὶ μαγευτικὰ δένδρα,

οἰκίαι, ναοὶ καὶ κῆποι, ἐν συνόλῳ ἀποτελοῦντες λαμπρὸν πανόραμα καὶ παρέχοντες εἰς τὸ ὄμμα τοῦ περιηγητοῦ θαυμασίαν θέαν.

Ἡ ὅλη ἐπιφάνεια τῆς Ἰαπωνικῆς Αὐτοκρατορίας ὑπολογίζεται κατὰ προσέγγισιν εἰς 380,000 τετραγωνικά χιλιόμετρα, οἱ δὲ κάτοικοι αὐτῆς περὶ τὰ 35,000,000.

ΕΔΑΦΟΣ

Όρη και Ήφαιστεια

Αί τήν Ίαπωνικήν Αύτοκρατορίαν αποτελοῦσαι νῆσοι ἐσχηματίσθησαν κατὰ τὰς πιθανωτέρας γνώμας διά μεγάλων ἐξάρσεων τοῦ ἐδάφους. Αἱ πλεῖσται αὐτῶν διασχίζονται καθ' ὅλον τὸ μῆκος των ὑπὸ σειρῶν ὀρέων μεταξὺ τῶν ὁποίων πολλὰ ὑπάρχουσιν ἡφαιστεια, ἐξ ὧν ἄλλα πρὸ πολλοῦ εἰσιν ἐσθεςμένα ἐνῶ ἕτερα πάλιν ἐνεργοῦσιν ἔτι ἀναπέμποντα τέφρας, λάβαν καὶ ἄλλας διαφόρους ὕλας μεμιγμένας.

Ὁ ὄρεινός ὄγκος, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν νῆσον Ίεσσῶ καταλήγει νοτιοδυτικῶς εἰς ἡφαιστειον ὀνομαζόμενον Κομάζα — Τακέ. Αἱ πλευραὶ αὐτοῦ σχηματίζουσι κλιτὺν γλυκείας ὄψεως καὶ κατάλληλον ὅπως ἔφιππος τις ἀνέλθῃ μέχρι τῆς κορυφῆς. Ὁ κρατῆρ κατὰ τὸ ἥμισυ πεπληρωμένος ὑπὸ ἀργιλώδους γῆς ἀναπέμπει ἀτμούς καίοντας καὶ ἀνατινάσσει ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν θεῖον καὶ ὑαλώδεις ὕλας.

Ἡ Νιφῶν συνίσταται ἐκ μακρᾶς σειρᾶς ὀρέων, ἧτις διατρέγουσα ἐκ βορειοανατολῶν πρὸς νοτιοδυτῆμας ὅλον τὸ μῆκος τῆς νήσου προεξάγει πλῆθος ἐτέρων ὑψωμάτων ἀπάντων σχεδὸν ἀ-

κολουθούντων τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν. Οἱ γεωγράφοι οἱ παρομοιῶσαντες τὴν Ἰταλίαν πρὸς ὑπόδημα, καταλληλότετα ἠδύναντο νὰ παρομοιώσωσι καὶ τὴν πρωτεύουσαν ταύτην τῶν Ἰαπωνικῶν νήτων πρὸς μεταξοσκώληκα. Δύο τῶν τῆς νήσου ταύτης ἡφαιστειῶν γειννιάζουσι τῇ Ίεδοῖ, πρωτεύουσῃ τῆς Αὐτοκρατορίας, παρέχοντα ταῖς πέριξ τοποθεσίαις τῆς μεγάλης ταύτης πόλεως ἐξαιρετικὴν τινα μεγαλοπρέπειαν, μαγευτικὴν θέαν καὶ ὠραιότητα. Τὸ ἐν τῶν δύο τούτων ἡφαιστειῶν, τὸ ὁποῖον καὶ μέχρι τῆς σήμερον συχνὰς παρουσιάζει ἐκρήξεις, ὀνομάζεται *Ἄζαμα Γιάμα*. Πάντοτε σχεδὸν παρατηροῦνται ἐπὶ τοῦ κρατῆρος αὐτοῦ ὑπερμεγέθη κύματα λάβας πεπυρακτωμένης ἀναβράζοντα καὶ ἐκχεόμενα πέριξ τοῦ κρατῆρος. Τὸ δ' ἕτερον οὔτινος ἢ τελευταία ἐκρήξις χρονολογεῖται ἀπὸ τοῦ 1707, παρουσιάζει θέαν τοσοῦτο μεγαλοπρεπῆ καὶ χρωμα τόσον ὠραῖον ὥστε ἀπὸ πολλῶν αἰῶνων τὸ ὄρος τοῦτο ἐξήγειρε τὸν θαυμασμόν τῶν Ἰαπῶνων, οἵτινες θεωροῦσιν αὐτὸ ὡς τὸ ἄγιον αὐτῶν ὄρος. Τὸ περίφημον τοῦτο ἡφαι-

στειον ἀποκαλεῖται Φούσιον (*Φοῦσι-Γιάμα*) οὔτινος τὴν εἰκόνα ἀπλήστως χρωῶνται οἱ καλλιτέχναι τῆς Αὐτοκρατορίας ἀναπαριστῶντες αὐτὴν διὰ κυανῶν μὲν ἰχνῶν ἐπὶ τῆς λάκκας τῶν ἐκ πορσελλάνης ἀγγείων διὰ χρυσῶν δὲ ἐπὶ τῶν καλλίστων θερονικισμένων δίσκων καὶ κιβωτίων καὶ τῶν πολυτιμότερων ἐπίπλων.

Ἡ Σικόφη καὶ ἡ Κιούσιός εἰσιν ὡσαύτως πλούσιαι ὀρέων καὶ ἡφαιστειῶν ἐνεργῶν ἢ νεκρῶν ὡς καὶ ἡ Νιφῶν καὶ ἡ Ίεσσῶ. Αἱ δὲ μικραὶ νῆσοι, αὐταὶ αὖται πολλάκις ἀποτελοῦσι κρατῆρας, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους καπνοὺς καὶ φλόγας ἀναπέμποντας.

Ἡ Ἰαπωνία μόλις πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἠνέφξε τὰς θύρας αὐτῆς εἰς τοὺς Εὐρωπαϊοὺς, οὐχ ἧττον ὁμως καὶ μέχρι τῆς σήμερον μετὰ μεγίστης ἐπιφυλακτικότητος δέχεται τοὺς ξένους· ἀδύνατον ὅθεν καθίσταται ὅπως ἔχωμεν πλήρεις καὶ ἀκριβεῖς εἰδήσεις περὶ ὅλων τούτων τῶν σειρῶν τῶν ὀρέων καὶ γνωρίζωμεν ἀκριβῶς τὰ ὀνόματα καὶ τὰ διάφορα ὕψη τῶν κορυφῶν των. Γνωρίζομεν ἐν τούτοις, ὅτι τὸ Φούσιον ανυ-

ψοῦται ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης πλέον τῶν 3800 μέτρων. Τὸ δὲ Ἄζαμα Γιάμα μέχρι 2300. Τὰ λοιπὰ ὄρη, ὧν τὰ ὕψη κατὰ προσέγγισιν μόνον ἠδυνήθησαν νὰ καταμετρήσωσι περιηγηταὶ τινές εἰσιν ἧττον ὑψηλά. Οὕτως, ἐπὶ παραδείγματι, ἕτερα δύο ἡφαιστεια εὐρισκόμενα ἐπὶ δύο νήτων πλησίον τῆς Κιουσίου ἔχουσιν ὕψος, κατὰ τὰς καταμετρήσεις τοῦ περιηγητοῦ R. Lindenu, τὸ μὲν 700 μέτρων τὸ δὲ 730 — 740 περίπου.

Τὸ Φούσιον ὅθεν ἐστὶν ὁ κολοσσός τῶν τῆς Ἰαπωνίας ὀρέων ὑπερέχει πάντων τῶν πέριξ αὐτοῦ ὀρέων ὡς ἐκ τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ὕψους καὶ καθίσταται πανταχόθεν ὀρατὸν μέχρις ἀποστάσεως ἑκατὸν λευγῶν καὶ πλέον κατ' ἀκτῖνα κύκλου. Εἶναι χαμηλότερον κατὰ 4000 μέτρα τοῦ Λευκοῦ ὄρους τῆς Γαλλίας. Ὁ δὲ ῥίγας οὔτος τῶν Ἄλπεων θὰ μᾶς ἐφαίνετο σύνηθες ὄρος ἐὰν ἠδυνάμεθα νὰ τὸν μεταφέρωμεν καὶ τοποθετήσωμεν πλησίον τῆς ὑψηλοτέρας κορυφῆς τῶν Ἰμαλαίων ὀρέων, Γωριζάχαρ, ἧτις ἀρικνεῖται εἰς τὸ τεράστιο ὕψος 8840 μέτρων.

ΥΔΑΤΑ

Ποταμοί, ρύχκες καὶ λίμναι.

Τὰ ὄρη τῆς Ἰαπωνίας δὲν εἶναι τοσοῦτον ὑψηλά ὥστε νὰ δύνανται νὰ διατηρῶνται ἐπὶ τῶν κορυφῶν αὐτῶν αἰωνίως χιῶν καὶ πάγος. Αἱ εἰς τοὺς

πρόποδας αὐτῶν ἐκτεινόμεναι πεδιάδες δὲν ἔχουσι μεγάλην περιφέρειαν, διακοπτόμεναι κατὰ μικρὰ διαστήματα ὑπὸ δευτερευόντων ὀρέων. Ἀδύνατον δὲ νὰ

ὑπάρχωσι μεγάλοι ποταμοὶ ἐν τόπῳ οὕτῳ διασκευασμένῃ. Καίτοι δὲ ἡ χώρα ἔχει πολλὰ ρέοντα ὕδατα, οὐδὲν ἐν τούτοις ἐξ αὐτῶν ἐπεκτείνεται πολὺ μακρὰν τῆς πηγῆς του καὶ οὐδὲν ἐκβάλλον εἰς ἀπομεμακρυσμένο παράλια δέχεται κατὰ τὸν ροὴν του ἑτέρους ἀξίους λόγου ρύακας κατὰ τε τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν πληθὺν τῶν ὑδάτων αὐτῶν. Πολλοὶ τῶν ποταμῶν τῆς χώρας ταύτης ἔχουσιν εὐρείας τὰς κοίτας αὐτῶν, ἀλλ' οὐδεὶς ἀρκούντως θαθεῖαν, ὥστε νὰ καθίσταται πλευστή εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα. Οὐδ' αἱ Ἰαπωνικαὶ βαριδέες (*) εἰσπλεύουσιν εὐκόλως ἐντὸς τῶν ποταμῶν τούτων, διὸ καὶ διὰ τὰς ἐσωτερικὰς διαπορθμεύσεις ὑπάρχουσιν ἑτέρου εἴδους πλοῖα ἀβαθῆ ἐπὶ τούτῳ κατασκευαζόμενα. Τὸ μεγαλειότερον ποτάμιον τῆς Αὐτοκρατορίας τῶν Μικαδῶν (***) διατρέχει τὴν Ἰεσσῶ· ὀνομάζεται Ἰσχικάρι-Κιαούα καὶ ἔχει τὰς πηγὰς του ἐφ' ὑψηλοῦ πετρώδους ὄρους, ὀνομαζομένου Ἰσχικάρι-Γιάμα. Ἄγγλος περιηγητῆς, ὁ πλοίαρχος Βριδγεφῶρ, ὅστις διὰ πολλῶν κόπων καὶ δυσχερειῶν κατώρθωσε νὰ ἀναπλεύσῃ τὸν ποταμὸν μέχρι τῶν πηγῶν του, ἐξέθετο εἰς τὴν Ἀσιατικὴν Ἑταιρίαν τῆς Ἰαπωνίας τὰ ἀποτελέσματα τῶν κατοπτειύσεών του. Κατ' αὐτὸν τὸ μήκος τοῦ Ἰσχικάρι-Κιαουᾶ δὲν ὑπερβαίνει τὰς 412 λεύγας. Ἐπὶ μεγάλης ἀποστάσεως κατὰ τὸν δρόμον αὐτοῦ ἀποτελεῖ χεῖμαρρον ὅστις καταφέρεται διὰ μέσου στενῶν καὶ θαθῶν φαράγγων καὶ εἰς πολλὰ μέρη μεταξὺ ὑψηλῶν καὶ καθέτων βράχων ἐκ

βασάλτου, διέρχεται μέγαν ἀριθμὸν φυσικῶν φραγμῶν καὶ καταρρακτῶν οἵτινες εἰσιν ἀνυπερβλήτοι καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ἐλαφρὰ λεμβάδια τῶν ἰθαγενῶν. Ἀλλὰ περὶ τὰς ἐκβολὰς του ὁ ροὴς αὐτοῦ καθίσταται κανονικὸς καὶ οὐχὶ ὀρμητικὸς, καίτοι δὲ λίαν ἀβαθῆς ὅπως δέχεται τὰ εὐρωπαϊκὰ πλοῖα, οὐχ ἤττον ὅμως ἐστὶ πλευστὸς διὰ τὰς Ἰαπωνικὰς βαριδέας. Τὸ πλάτος αὐτοῦ περὶ τὰς ἐκβολὰς φθάνει μέχρι 250 μέτρων. Ἐν τοῖς ἐπομένοις θέλομεν ἀναφέρει καὶ τινὰς ρύακας τῆς Νιφῶνος περιγράφοντες τὰς μεγάλας τῆς νήσου ταύτης πόλεις, ἃς οὗτοι διατρέχουσιν.

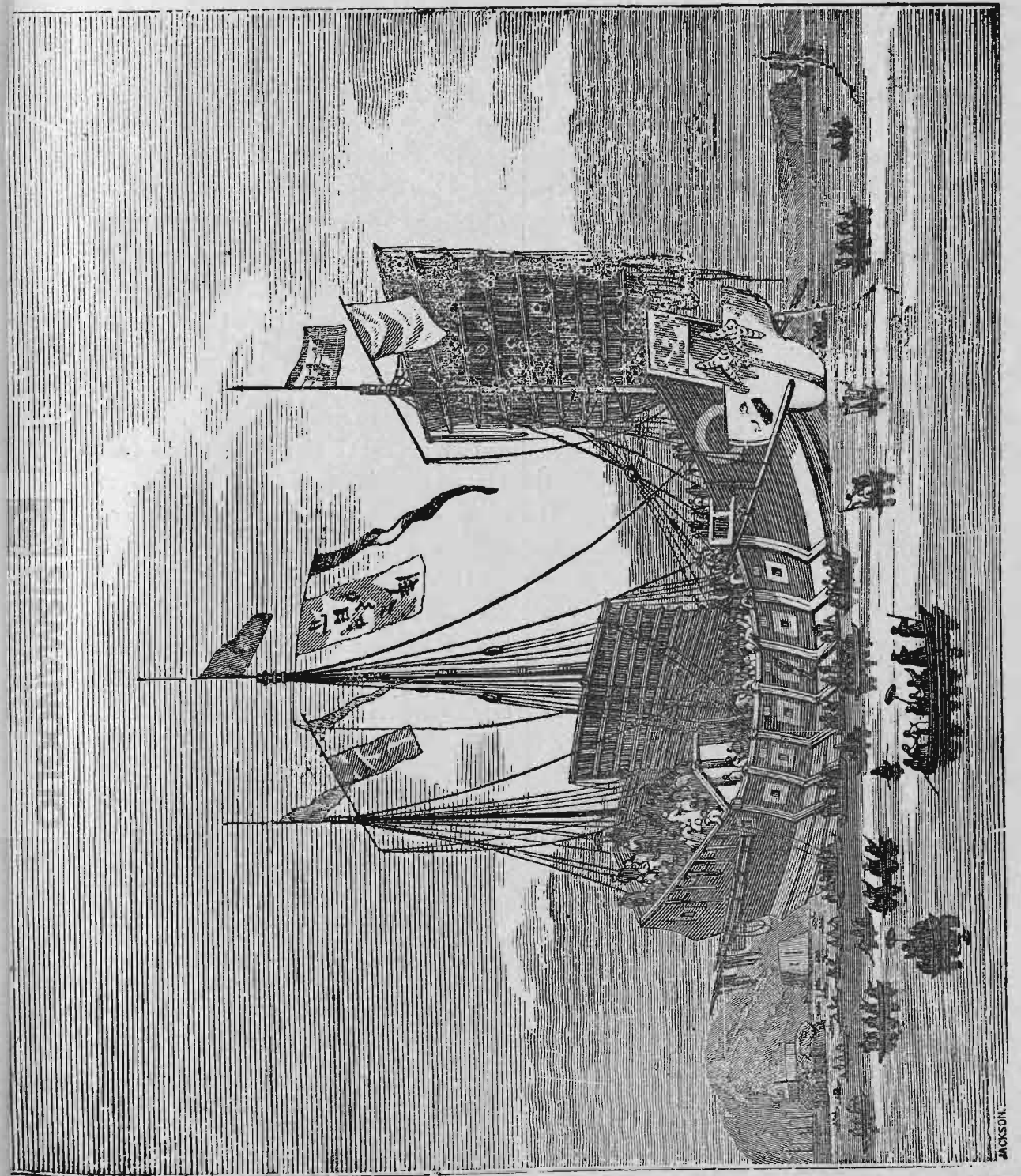
Ἡ Ἰαπωνία ἀριθμεῖ πολλὰς λίμνας, ἐξ αὐτῶν δὲ ἡ μεγαλειότερα καὶ ἀρκούντως εὐρεῖα, ὀνομαζομένη Μπισούα (*), κεῖται περὶ τὴν 35ην μοῖραν πλάτους ἐν τῇ Νιφῶνι, τὴν ὁποῖαν χωρίζει σχεδὸν εἰς δύο νήσους συγκαινωνοῦσα συγχρόνως, κατὰ τὸν γεωγραφικὸν χάρτην δὲ ὁ κ. Bousquet συνάπτει τῷ συγγράμματι αὐτοῦ, πρὸς βορρᾶν μὲν μετὰ τῆς Ἰαπωνικῆς θαλάσσης διὰ διώρυχας ἀρκούντως εὐρείας καὶ πρὸς νότον μετὰ τῆς ἐσωτερικῆς θαλάσσης διὰ τοῦ Οὐδζῆ-Κιαούα παραποταμίου τοῦ Γιόδα-Κιάουα.

Ἡ λέξις Μπισούα, σημαίνει παρ' Ἰαπωνισιν εἶδος κιθάρας ὀγκώδους μὲ τέσσαρας χορδὰς. Ἡ δὲ λίμνη ὀνομάσθη οὕτως ὡς ἐκ τοῦ κιθαροειδοῦς σχήματός της. Τὴν λαθιν τοῦ ὄργανου σχηματίζει ὁ πρὸς νότον ρέων ποταμὸς Ἡ κιθάρα αὕτη ἔχει μήκος μὲν 25 λευ-

(*) Πλοῖα Ἰαπώνων καὶ Σινῶν.

(**) Οὕτως ὀνομάζονται οἱ αὐτοκράτορες τῆς Ἰαπωνίας.

(*) Βισούα· ὡσαύτως ὀνομάζεται καὶ λίμνη τῆς Ὀήτης ἢ Οὐμι, λαμβάνουσα τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκ τῶν δύο πόλεων, αἵτινες εὐρίσκονται ἐπὶ τῶν ὄχθῶν αὐτῆς.

Πλοῖον Ἰαπωνικόν

γῶν, πλάτος δὲ μόνον 10. Ἡ τῆς Γενεύης λίμνη μόλις εἴκοσι λευγῶν μῆκος ἔχει, πλάτος δὲ μόνον τριῶν ἢ τεσσάρων· ἡ Μπιούα ὅθεν εἶναι πολλῶν εὐρυτέρα τῆς μεγαλειτέρας λίμνης τῆς Ἑλβετίας. Περιτριγυρίζεται πανταχόθεν τῶν ὄχθων αὐτῆς ὑπὸ ὀρέων κεκαλυμμένων ὑπὸ πλουσίων καὶ ὠραίων φυτῶν καὶ χλόης, αἱ ὠραῖαι δ' αὖται καὶ θελκτικαὶ ὄχθαι συγκαταριθμούνται μετὰ τῶν ὠραιότερων τοποθεσιῶν τῆς ὑψηλίου.

Ἀλλ' ὁ Κ. Γεώργιος Bousquet ἐν ταῖς περιγραφαῖς του πολὺ ὠραιότεραν παριστᾷ τὴν λίμνην Σουοῦα ἢ Σουῦβα, ἣτις, κατὰ πολὺ μικροτέρα τῆς πρώτης, κεῖται ἐν τῷ μέσῳ μεγάλων ὀρέων, ὅπου ἡ φύσις, φαίνεται, συνεκέντρωσε τὴν ὠραιότητα καὶ ἅπαντα τὰ θέλητρα αὐτῆς, ὡς ἐξάγεται ἐκ τῶν ἀκολουθῶν ἐνθουσιωδῶν γραμμῶν τοῦ συγγραφέως τῆς «καθ' ἡμᾶς Ἰαπωνίας»: «Καταλείποντες τὰ θέλητρα τῆς θέσεως ταύτης, τῆς τοσοῦτον λαμπρᾶς, ἐσκεπτόμεθα περὶ τῆς πορείας μας . . . τὸ ἑσπέρας ἔφιπποι ἀπηυθύνομεν ἀποκεκαλυμμένοι τοὺς χαιρετισμούς μας εἰς τὴν τοποθεσίαν ταύτην. . . Στρέψαντες δὲ πρὸς τὰ ὀπίσω τὰ βλέμματα εὐρέθημεν ἀπέναντι μεγαλοπρεποῦς θεάματος! Πέραν τῆς λίμνης ἐπὶ τῶν ὄχθων τῆς ὁποίας κατὰ μῆκος ἐβαίνομεν, τὰ ὄρη ἀνύψουν μεγαλοπρεπῶς τὰς κορυφὰς των καὶ ἐν τοῖς διαστήμασιν ἅπερ ἐχώριζον ἀπ'

ἀλλήλων αὐτὰ ὡς γιγάντειος θυλακίς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ κάλυκος αὐτῆς ἠγείρετο ροδόχρουν καὶ ἀτμῶδες τὸ ἰσχυρόν, τὸ θεῖον, τὸ αἰώνιον, τὸ ἀνεξάντλητον Φούσιον.» Ὅπως περιγράψῃ τις τὰς ἐντυπώσεις ὧν ἀντιλαμβάνεται, ὅπως ἀναπαραστήσῃ τὴν ἀκαταπαύστως ὡς ἐκ μαγείας ποικίλλεσαν λαμπρότητα τοῦ ὄρους τούτου ἦν ἀδυνατεῖ ὁ κάλαμος, ὅσον ἰσχυρὸς κἂν ᾗ, πιστῶς νὰ ἀπεικονίσῃ, ὀλοκλήρους θά κατέτριβεν ἐπὶ τούτῳ μῆνας καὶ πλείστους θὰ ἐπλήρου τόμους. Ἄλλ' ἡ μνήμη διατηρεῖ τὸ γόητρον τῶν ἐντυπώσεων τούτων, ὡς τὸ ἀγγεῖον τὴν εὐωδίαν τῶν ἐν αὐτῷ ἐναποτεθέντων ἀνθέων.»

Ἡ λίμνη αὕτη κεῖται περίπου κατὰ δέκα λεύγας πρὸς νότον τοῦ Ἀζαμα Γιάμα καὶ εἰς πεντεκαίδεκα ἢ εἴκοσι τὸ πολὺ βορειοδυτικῶς τοῦ Φουσίου. Εὐρίσκεται εἰς ὕψος 900 περίπου μέτρων ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης. Τὰ ὕδατα αὐτῆς εἰσι τόσον ἀβαθῆ ὥστε οἱ νυκτιλιόμενοι ἐν αὐτῇ χρῶνται μακρὰς δοκοῦς, ἅς στηρίζοντες ἐπὶ τοῦ πυθμένος ὠθοῦσι τὸ πλοῖον. Τὰ ὕδατα ταῦτα διατηροῦσι τὴν θερμοκρασίαν τῆς ἀτμοσφαιρας, μάτην δὲ ὁ Εὐρωπαῖος περιηγητῆς, ἐπισκεπτόμενος τὰς ὄχθας αὐτῆς ἐν ἡμέραις θέρους, ζητεῖ ἐν αὐτοῖς τὴν εὐεργετικὴν δρῶσον ἣν εὐρίσκει ἐν τοῖς ὕδασι τῶν λιμνῶν τῆς Ἑλβετίας.

4

Φυτὰ καὶ Ζῶα

Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀνεφέρομεν, ὅτι ἡ φυτεία ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐστὶ θαυμασία καὶ πλουσία. Κατὰ τὰς ὁμολογίας ἀπάντων τῶν ἐπισκεπτομένων τὴν Ἰαπωνίαν, πράγματι, ὀλίγισταί εἰσιν ἐν τῷ κόσμῳ αἱ χῶραι αἱ μᾶλλον αὐτῆς εὐνοηθεῖται ὑπὸ τῆς φύσεως ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς φυτείας: «Ἐσφαλὸν, λέγει ὁ ἡμέτερος Κ. Bousquet οἱ δυσχυρισθέντες, ὅτι πολλὰ κέκτηται δάση ἢ Ἰεσσῶ· ἐν μόνον ἐν αὐτῇ ὑπάρχει δάσος, ἀλλ' αὐτὸ μόνον καλύπτει τὴν νῆσον ἅπασαν.» Ἄπαντα τὰ ὄρη τῆς Νιφῶνος, ὡς εἶπομεν, καλύπτονται ὑπὸ μεγαλοπρεπῶν ὀρέων. Αἱ πεδιάδες εἰσὶ κατάφυτοι καὶ πλουσίως καλλιεργημένοι. Ὅλοι αἱ νῆσοι τῆς Ἰαπωνίας παρουσιάζουσι τὸν αὐτὸν πλοῦτον ἐν τῇ φυτείᾳ καὶ γεωργίᾳ· ἡ μειδιωσα ὄψις καὶ χαρίεσσα τῶν λειβαδίων σὺ τῶν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς κατηδύνει τὸ βλέμμα τοῦ παρατηρητοῦ.

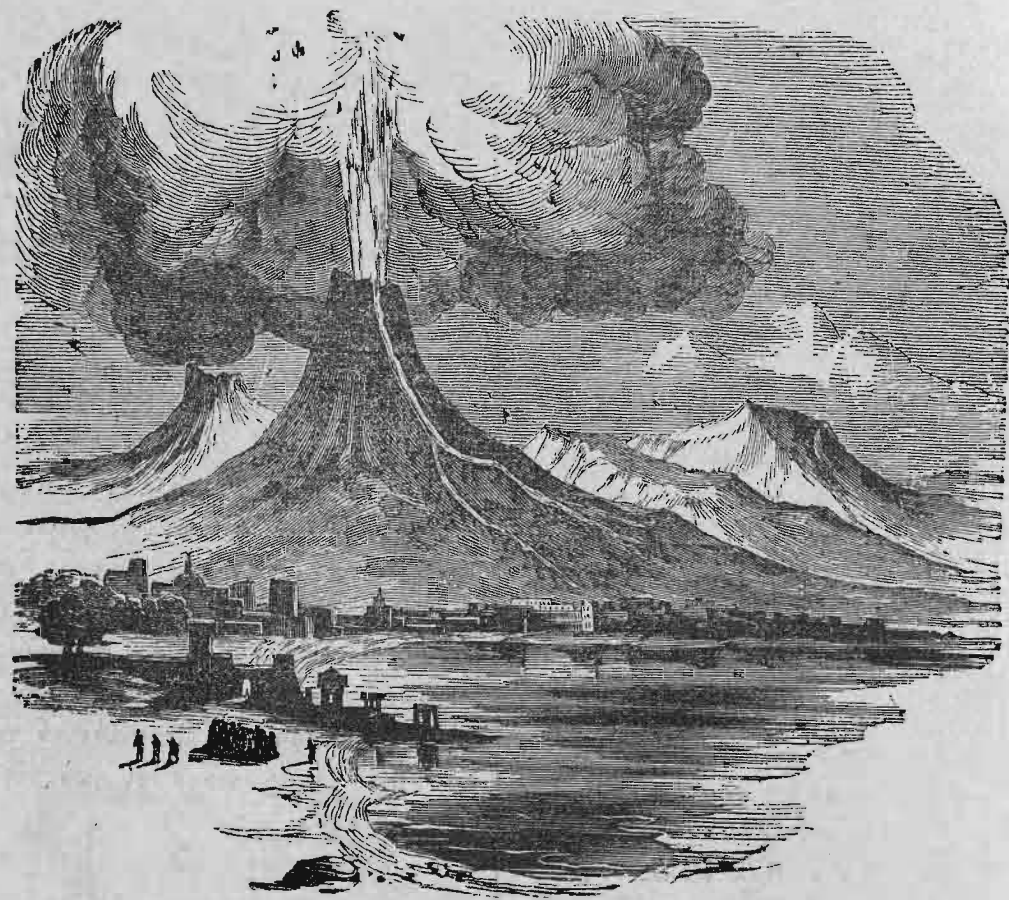
Τὰ κυριώτερα δένδρα ἐξ ὧν συνίστανται τὰ δάση τῆς Ἰαπωνίας, ἅπερ πάντες οἱ θεασάμενοι ἐλαύμασαν, εἰσὶν ἡ πεύκη, ἡ ἐλάτη, ἡ δρυς, ὁ κέδρος καὶ ὁ σφένδαμνος. Ἐν Ἰαπωνίᾳ τὰ διάφορα εἶδη τῆς πεύκης ὑπολογίζονται περὶ τὰ τεσσαράκοντα, ἡ δὲ ἐλάτη ὡσαύτως ἔχει πολλὰς τὰς

ποικιλίας τῆς· ἡ δρυς φθάνει εἰς μεγάλην ὕψην. Περιφημον δὲ τι εἶδος κέδρου ὀνόματι Κρουπτομέρια εἰς μεγάλην εὐρίσκεται γρηῃσιν· δι' αὐτοῦ περριταινιοῦσι τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς παρόδους τῶν ναῶν. Ἐξ Ἰαπωνίας μετεκομίσθη καὶ εἰς Γαλλίαν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη τὸ βερονίκειον, δένδρον, οὐτινος ἡ καλλιέργεια κατέστη τοσοῦτον ὠραία καὶ ἐπωφελής. Οἱ Ἰάπωνες ἐξάγουσιν ἐκ τοῦ δένδρου τούτου εἶδος ρητίνης, ἣτις μεγίστας παρέχει αὐτοῖς ἐκδοουλεύσεις, χρησιμεύουσα πρὸς παρασκευὴν τῆς Λάκκης, ὑελώδους ὕλης, δι' ἣς χρίουσι πλῆθος διαφορῶν εἰδῶν ἀγγείων καὶ σκευῶν. Ἐπιτριακαίδεκα δὲ κατὰ συνέχειαν ἔτη κατὰ περιόδους τὸ βερονίκειον τοῦτο δις τοῦ ἔτους παρέχει αὐτοῖς τὸν καρπὸν του.

Αἱ κατάφυτοι γαῖνι, αἵτινες περιστοιχοῦσι τοὺς ναοὺς, τὰ καταστήματα τοῦ Τεῖου καὶ τὰς περισσοτέρας ἰδιωτικὰς οἰκοδομὰς τὰς ἐκτὸς τῆς πόλεως εὐρίσκομένας, πληροῦνται ὑπὸ ὠραίων καὶ καρποφόρων δένδρων, βυσσινέων, δαμασκηνέων, ἀπιδιῶν καὶ ροδακινέων. Ἄλλὰ τὸ περίεργον δι' ἡμᾶς εἶναι ὅτι τὰ δένδρα ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον καλλιεργοῦνται ὡς φυτὰ στολισμοῦ. Οἱ Ἰάπωνες κηπου-

ροί προσπαθοῦσι καὶ καλλιεργοῦσι τὰ δένδρα ταῦτα μὲ τρόπον ὥστε νὰ παράγωσι διπλᾶ ἄνθη, τὰ ὁποῖα εἶναι μὲν ἐξαιρετικῶς ὠραῖα ἀλλὰ δὲν ἀποδίδουσι καρπούς. Οἱ χωρικοὶ τῆς Ἰεδοῦς καὶ τῶν λοιπῶν τῆς Νιφῶνος πόλεων μεγάλως χαίρουσι καὶ ἠδύνονται ὅτε κατὰ τὴν ἀνοιξιν ἐπισκέπτονται

τὰς ἐξοχὰς καὶ τὰ χωρία θαυμάζοντες τὴν ἠδεῖαν ὄψιν τῶν ἀγρῶν καὶ καταφύτων αὐτῶν γαιῶν, τὰς ὁποίας δενδρῶνα βεβαρυμένα ὑπὸ ὠραίων ἐρυθρῶν καὶ λευκῶν ἀνθέων καλύπτουσιν. Ἐν ταῖς ἰδιωτικαῖς κατοικίαις καὶ τοῖς ναοῖς ὑπάρχουσι χάλκινα ἀγγεῖα ἢ ἐκ πορσελλάνης

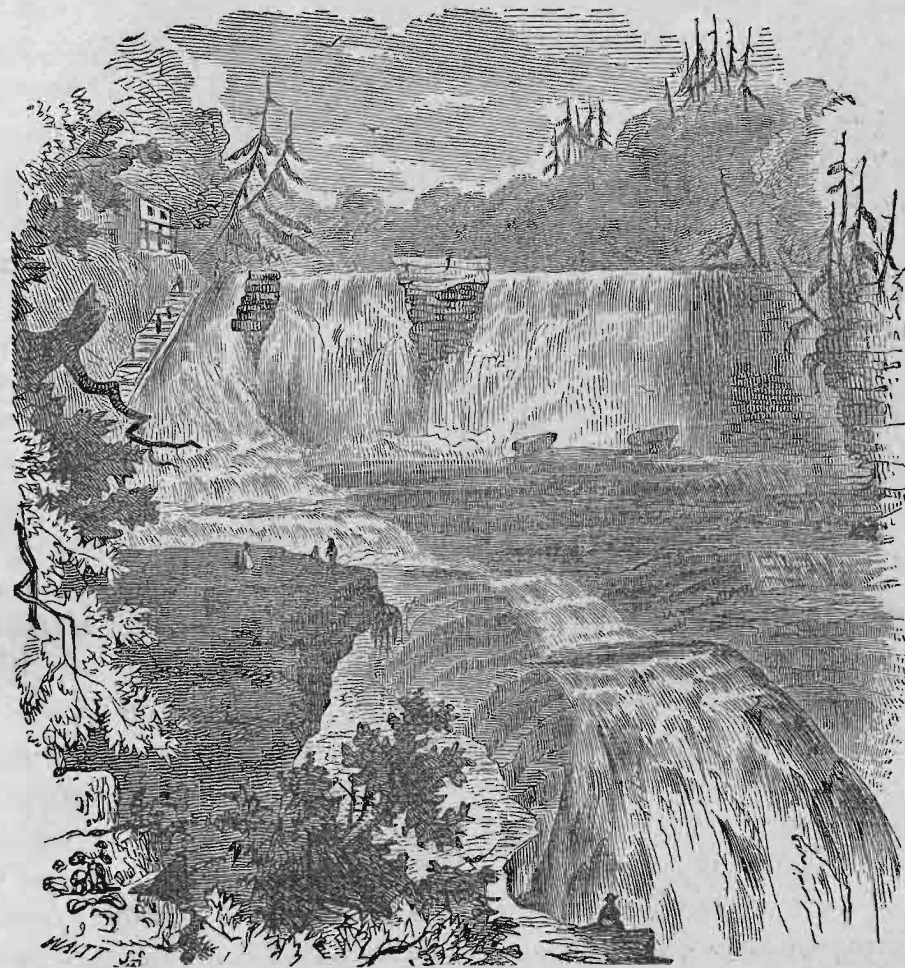
Τὸ Ἡφαίστειον Ἀζαμα-Γιάμα ὁρώμενον ἐκ τῆς θαλάσσης.

λήγοντα εἰς στενὸν λαιμὸν ἐντὸς τῶν ὁποίων διατηροῦσιν οὐχὶ ἀνηθοδέσμας, ὡς παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ἓνα μόνον κλῶνα μηλέας, ὄμασκινας ἢ βυστινας μὲ τὰ ὠραῖα αὐτῶν ἄνθη. Ἐν τοῖς ἐξαισίοις τούτοις κήποις φύονται καὶ πλῆθος ἰνδοκαλάμων, λεμωνεῶν, πορτο-

γαλλεῶν καὶ κυπαρίσσιων. Αἱ καμελεῖτι καὶ ἀζαρέαι ἐν Ἰαπωνίᾳ δὲν ἀποτελοῦσι μικρὰ δενδρῶνα καλλιεργούμενα ἐν ὑποστέγοις φυτοκομείοις ὡς παρ' ἡμῖν, ἀλλὰ μεγάλα δένδρα καλλιεργούμενα ἐν τοῖς κήποις τούτοις κεκαλυμμένα ὑπὸ πλῆθους ἀνθέ-

ων, ἐκθαμβούντων τὴν ὄψιν. Ἐν πλησμονῇ εὐρηνται ἐν τοῖς κήποις τούτοις καὶ αἱ μαγνολίαι μὲ τὰ ὑπερμεγέθη αὐτῶν ἄνθη, ἅτινα ποικίλλουσι τὰ ὠραιότερα λευκὰ καὶ πορφυρᾶ χρώματα, αἱ πωλονέαι καὶ πλῆθος ἄλλων δένδρων ἄκρας καλλονῆς. Ἐν δὲ τοῖς κήποις μοναστηρίων τι-

νων Ἰαπωνικῶν εὐρηνται ὠσαύτως φοίνικες καὶ βανχάει. Φαίνεται ὅμως ὅτι τὰ δύο ταῦτα δένδρα μετὰ πολλοῦ τοῦ κόπου αὐξάνουσι καὶ οὕτως εἰπεῖν παρὰ τὴν θέλησίν των καθῶς καὶ τὰ ἐν τῇ Νικαίᾳ τῆς Σαρδινίας καὶ τῇ Ἰερᾷ τῶν Λιπάρων νήσων τῆς Μεσογείου.

Καταρράκτης τοῦ ποταμοῦ Ἰσικιάρι-Κιαοῦα ἐν Ἰεσοῖ.

Περιττὸν θεωροῦμεν ν' αναφέρωμεν, ὅτι ἡ Λωτὸς ἀπαντᾶται ἐν ἀφθονίᾳ ἐν Ἰαπωνίᾳ, καθότι δοξολογούμενον ὡς φυτὸν ἱερὸν ἐστὶν ἀδιαχώριστον τοῦ εἰδώλου τοῦ Βουδῶδα.

Ἐξ ὄλων τῶν μνημονευθέντων φυ-

τῶν αἱ ἰνδοκάλαμοι κατ' ὄψιν καὶ τὰ δένδρα, ἐξ ὧν ἐξάγουσι τὴν λάκκαν λεγομένην, εἶδος κιτρινοκοκκίνης κομμιορητίνης, εἰσὶ τὰ πολυτιμότερα καὶ ἐπωφελέστερα φυτὰ διὰ τοὺς Ἰάπωνας.

Τὰ στελέχη τῶν Ἰνδοκαλάμων τούτων, ἅπερ εἰσὶν ὑψηλὰ πολὺ καὶ εὐθέα, συνάμα δὲ στερεὰ καὶ ἑλαφρά, χρησιμεύουσιν αὐτοῖς διὰ τὴν κατασκευὴν πλείστων ὄσων ἀντικειμένων· θὰ εὐρίσκοντο δὲ εἰς λίαν δυσάρεστον θέσιν ἐὰν ἐπὶ στιγμὴν ὁ Ἰνδοκάλαμος ἐξηντλεῖτο ὀλοτελῶς καὶ ἐχάνετο ἐκ τοῦ τόπου.

Γνωστὸν, ὅτι ἐν Κίνα καὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ ὁ σῆτός ἐστὶν ἄγνωστος καὶ ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν δύο τούτων χωρῶν δὲν τρώγουσιν ἄστον ἀντικαθιστῶντες αὐτὸν διὰ τοῦ ὄρουζιου. Ὡς ἐκ τούτου δὲ ἐν Νιφῶνι καὶ ἐν ὄλοις τοῖς τόποις τῆς Αὐτοκρατορίας ὅπου ὑπάρχει ἡ ἀπαιτούμενη θερμοκρασία ὅπως ὁ πολὺτιμος στάχυς τοῦ ὄρουζιου δύνηται νὰ βλαστήσῃ καὶ ἀναπτυχθῇ, ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ ἐπεκτείνεται καθ' ὅλας τὰς μεγάλας καὶ ἐκτεταμένας γαίας τῶν ταπεινῶν θέσεων, ἐκεῖνων μάλιστα εἰς ἃς ὑπάρχει τὸ ἀπαιτούμενον ὕδωρ, ὅπως πλημμυρῇ τὸ ἔδαφος ἐπ' ὠρισμένην ἐποχὴν τοῦ ἔτους.

Καὶ ὁ αἶνος, ὡς ὁ ἄρτος, εἶναι ἄγνωστος εἰς τὴν ἐσχάτην Ἀνατολήν. Οἱ Ἰάπωνες, ὡς οἱ Σῆνοι, δὲν γνωρίζουσιν ἕτερον ποτὸν τοῦ τεύρου· διὰ τοῦτο δὲ τὸ τεῖον κατέχει σπουδαίαν θέσιν ἐν τῇ τάξει τῶν ὑπὸ τῶν Ἰαπώνων καλλιεργουμένων φυτῶν.

Μεγάλη μερὶς τῶν χωρικῶν τῆς Νιφῶνος ὡς κύριον πόρον ζωῆς ἔχει τὴν καλλιέργειαν τοῦ μεταξοσκώληκος καὶ ὡς ἐκ τούτου καὶ ἡ μορέα συγκαταριθμεῖται μετὰ τῶν φυτῶν, τῶν μάλλον ἐπιμελῶς καλλιεργουμένων ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ.

Ἡ καστανέα ἀναπτύσσεται πλου-

σίως ἐπὶ τῶν ὄρέων, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι οἱ ὑπήκοοι τοῦ Μικαδοῦ δὲν ὑπολήπτονται πολὺ τὰ κάστανα, τὰ ὅποια καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἀποτελοῦσι σπουδαῖον μέρος τῆς τροφῆς αὐτῶν.

Ὁ Φαῦνος(*) τῆς Ἰαπωνίας ὑπολείπεται κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς Χλωρίδος. Ἡ Τίγρις καὶ ὁ Λέων εἰσὶν ἄγνωστοι. Ἡ Ἄρκτος, ἀληθῶς, κατακλύζει τὴν Ἰεδῶ. Ὁ Ἀγριόχοιρος εὐρίσκεται εἰς ὅλας τὰς μεγάλας νήσους. Ἐξ ὄλων δὲ τῶν ἰγρίων ζώων τοῦ τόπου τὸ διεδραματίζον σπουδαῖον πρόσωπον ἐν τοῖς δημῶδες μύθοις καὶ διηγήμασιν ἐστὶν ἡ ἀλώπιξ, ἣτις θεωρεῖται ὡς ὄν μογοθηρὸν, δαίμων ἢ μάγος, ἣτις πολλάκις ἐν αὐτοῖς ὑπόμορφην γυναικὸς παρίσταται ὄν κακοποιὸν διὰ τοὺς δυστυχεῖς θνητούς. Ἐκ τούτων ἐξάγεται, ὅτι ὑπάρχει πληθὺς ἀλωπέκων ἐν Ἰαπωνίᾳ μεγάλας βλάβας προξενουσῶν τοῖς χωρικοῖς. Ὁ Ἐλειὸς, τοῦ γένους τῶν μαστοφόρων, χαίρει τῆς αὐτῆς σχεδὸν κακῆς φήμης, ἣς καὶ ἡ ἀλώπιξ. Οὐδὲν ὑπάρχει διδόμενον, ὅπως πιστεύσωμεν, ὅτι ἐν Νιφῶνι, ὡς καὶ ἐν ταῖς πλησίον αὐτῆς νήσοις, ὑπάρχει ὁ λύκος, καθ' ὃσον μάλιστα οὐδένα περὶ αὐτοῦ λόγον ποιοῦνται οἱ περιηγηταί· καὶ ὁ ἐχθρὸς οὗτος τῶν ποιμνίων μας, ὅστις σπουδαῖον μέρος διαδραματίζει ἐν τοῖς μύθοις τοῦ λαοῦ τῆς Κύρῳπης οὐδόλως τούναντίον παρίσταται ἐν ταῖς σκηναῖς τῶν διηγήσεων τῶν τροφῶν τῆς Ἰεδοῦς.

Μέχρις ἐσχάτων ἐτι αἱ θρησκευτι-

(*) Φαῦνος ὁ θεὸς ἦ τὸ σύνολον τῶν ζώων χώρας τινος.

καὶ παραδόσεις τῶν Ἰαπώνων ἀπηγόρευον αὐτοῖς τὸ τρώγειν τὴν σάρκα τοῦ βοῦς καὶ τὸ πίνειν τὸ γάλα τῆς βοῦς. Ὅλα ἐν γένει τὰ ζῶα τοῦ γένους τῶν βοῶν, οὐχ ἥτιον, τυγχάνουσι τῆς αὐτῆς ἐκτιμήσεως ἐν Ἰαπωνίᾳ, ὅλας καὶ παρ' ἡμῖν, διὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, ὅτι εἰσὶ χρήσιμα διὰ τὴν καλλιέργειαν τῶν ὄρουζῶνων. Μόνον δὲ ὁ βόνασος μένει ἐτι ὡς ὑποζύγιον ζῶον. Καίτοι ἡ ἀρχαία θρησκεία τῆς χώρας ἀπόλλυσι καθ' ἑκάστην μέρος τῆς ἀρχαίας αὐτῆς ἐπιδράσεως καὶ ἐπηρείας ἐπὶ τῶν πνευμάτων, ἐν τούτοις πολὺς θὰ παρέλθῃ ἀκόμη χρόνος ἕως ὅτου ταῖς ἡθῆς, τὰ ἔθιμα καὶ αἱ ἀντιπάθειαι, ἃς ἐδημιούργησεν, ἐντελῶς ἐγκαταλειφθῶσιν. Ἡ νῆσσα ὑπάρχει ἐν πληθμονῇ ἐν Ἰαπωνίᾳ, καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον προησπίζοντο αὐτὴν αὐστηροὶ νόμοι ἀπαγορεύοντες ἐπὶ ποινῇ θανάτου τὴν σφαγὴν αὐτῆς. Ὁ φασιανὸς, ὅστις πῶποτε δὲν ἔχαιρε τοιαύτης προστασίας ἐκ μέρους τῶν νόμων, δὲν ὑστερεῖ οὐχ ἥτιον· πρὸς αὐτὸν δὲ κυρίως οἱ κυνηγοὶ τοῦ τόπου κηρύττουσι φοβερὸν πόλεμον μετὰ τὰ ἀτελῆ αὐτῶν πυροβόλα, ὅπλα προϊστορικῆς ἐποχῆς. Οἱ Ἰάπωνες διατηροῦσι καὶ ὀρνιθῶνας, διότι ποιοῦνται μεγάλην χρῆσιν τῶν ὠπῶν τῶν ὀρνιθῶν. Τὴν κυρίαν αὐτῶν τροφὴν ἀποτελοῦσιν οἱ ἰχθύες μετὰ τοῦ ὄρουζιου.

Αἱ περιθρέγουσαι τὰς παραλίας τῶν πολυαριθμῶν νήσων τῆς Ἰαπωνίας θάλασσαι καὶ οἱ ποτίζοντες καὶ γονιμοποιούντες τὸ ἔδαφος τῆς χώρας ποταμοὶ παρέχουσι μετ' ἀφθονίας διαφόρων εἰδῶν ὠραίους ἰχθύας. Δὲν θέλομεν ἐνδιατρίψαι ἐνταῦθα ἀναφέρον-

τες τὰ ὀνόματα, ἐν πρὸς ἐν, τῶν ἰχθύων οὓς ἀναφέρουσιν οἱ περιηγηταί. Σημειοῦμεν δὲ μόνον τοὺς κυριωτέρους οὕτων, ὡς ἐπὶ παραδείγματι, τοὺς παρμεγέθεις Ἀντακαίους (μουρούνας) οὓς ἀλιεύουσιν εἰς ὅλας τὰς ἀκτὰς τῶν νήσων, τοὺς Ἀττακεῖς, κατὰ μυριάδας εὐρισκομένους ἐν τοῖς ποταμοῖς τῆς Ἰεδοῦς, τοὺς κυπρίνους, τοὺς ὀποίους περιποιοῦνται καὶ μεγαλονοοῦσι μετὰ ζήλου καὶ μεγίστης προσοχῆς καὶ οἵτινες λαμβανουσι μεγάλην ἀνάπτυξιν καὶ καθίστανται σαρκώδεστατοι. Ἐντὸς δὲ τῶν ποταμῶν συγκροτοῦσι πολυπληθεῖς ἀγέλας, τὰς ὁποίας διευθύνουσιν οἱ κύριοι των, ὡς οἱ βοσκοὶ τὰ ποιμνία των.

Τὸ ἐσπέρας οἱ ποιμένες τῶν ἰχθύων τούτων παρατρέγουσι τοὺς ρυακὰς καὶ τοὺς ποταμούς κτηπουντες τὰς ρεῖρας, εἰς τὸ σύνθημα δὲ τούτο οἱ κυπρίνοι συναθροίζονται καὶ εἰσέρχονται ἐντὸς ἰχθυοδοχείων, ὅπου τοὺς προφυλάττουσι καθ' ὅλην τὴν νύκτα καὶ τοὺς ἀρπακτικούς ἰχθύας καὶ τὰ ἰχθυοφάγα πτηνά. Τὴν πρωΐαν δὲ πάλιν τοὺς ἀφίνουσιν ἐλευθέρους. Τὰ πλεῖστα τῶν καταστημάτων τοῦ τεύρου, ἅτινα ἱδρύνται καθ' ὅλον τὸ μήκος τῶν ὀρθῶν τῶν ρυάκων, διατηροῦσιν ἰχθυοδοχεῖα. Ἀμα δὲ τῇ ἀφίξει νήστεως τινος ταξιδιωτοῦ προδράμουσιν εἰς αὐτὰ, τούτῳ ὅπερ ἐστὶν ἐνδοεῖξις μεγίστης φιλοξενίας.

Τὰς φαλαίνας καὶ τοὺς Καρχαρίας, ἅμα δυνηθῶσι νὰ αἰχμαλωτίσωσι, πωλοῦσιν εἰς τοὺς ἐμπόρους τῶν μεγαλοπόλεων. Ὑπάρχουσι δὲ, ὡς λέγει ὁ K. G. Humbert, πολλοὶ πελάται τοῦ εἴδους τούτου τοῦ ἐμπορίου.

Παρασκευάζουσι διὰ τῶν ἰχθύων τούτων φαγητά, ἅτινά εἰσιν ὅλως ἄγνωστα εἰς τοὺς ἑραστὰς τῶν κολῶν φαγητῶν τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης. Τὰ μαλακόστρακα εὐρίσκονται ἐν ἀφθονία περὶ τοὺς ὑψηλοὺς καὶ καθετους βράχους. Οἱ Ἰάπωνες ὑπερμέτρως ἀγαπῶσι τοὺς ἀστακοὺς καὶ τὰς γα-

ρίδας. Πολλὰ δὲ εἶδη ὀστράκων εὗρηται ὡσαύτως ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς θαλάσσης καὶ ἀποτελοῦσι σπουδαῖον μέρος τῆς τροφῆς τοῦ λαοῦ. Καὶ τὰ παχέα καὶ πυκτώδη φυκία συνάγουσιν ὡσαύτως, καὶ κατασκευάζουσιν ἐξ αὐτῶν διαφόρους τροφάς.

5

Καλλονὴ τῆς χώρας. — Τὰ λυμαινόμενα αὐτὴν κακά.

Τὸ κλίμα τῆς Νιφῶνος καὶ τῶν γειτνιαζουσῶν αὐτῇ νήσων ἀναλογεῖ σχεδὸν πρὸς τὸ τῆς βορείου Ἰταλίας. Το ψυχρὸς ἐστὶ μετριωτάτον κατὰ τὴν χειμερινὴν ἐποχὴν, καὶ μάλιστα εἰς τὰς ταπεινάς πόλεις. Τὸ θερὸν ἢ θερμότης εἶναι μὲν ἀρκούντως ἐπαισθητὴ, οὐχὶ ὁμῶς καὶ ἀφόρητος. Ἡ ἀτμοσφαιρὰ ἐστὶ διαφανεστάτη ὡς οὐδὲμῶς Εὐρωπαϊκῆς χώρα. καὶ οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸν τόπον μένουσιν ἐκθαμβοὶ ἐπὶ τῇ πληθῆϊ τῶν πανοραμμάτων, ἀπερ κινεῖσθαι πρὸ τῶν ὀμμάτων αὐτῶν, κινεῖσθαι ἐπὶ ὑψηλῶν ὀπισθοῦν κορυφῶν. Οὕτως ὁ K Bousquet μετ' ἐνθουσιασμοῦ περιγράφει τὴν θελκτικωτάτην θέαν, ἣτις ἐκτυλίσσεται πρὸ αὐτοῦ, ἰσταμένου ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ἐπὶ τῆς ανατολικῆς παραλίας τοῦ ὄρους τῆς Ἰεδοῦς ἀνυψουμένου ὄρους: « Εὐρίσκόμεθα ἐν τῷ μέσῳ δύο κλίσεων· δὲν ἀπέχομεν δὲ πολὺ τῆς κορυφῆς κατὰ τὰς διαβε-

βαιώσεις τοῦ νέου μου ὁδηγοῦ. Ἐκτὸς τῶν ἀναθυμιάσεων τῶν ἀναπεμπομένων ἐκ τῶν ἐστιῶν μικροῦ τινὸς χωριδίου, ἐγγύς που κειμένου, οὐδὲν ἕτερον φαίνεται περίξ ἡμῶν. Ὀλίγα ὁμῶς ἐτι βήματα ποιήσαντες πρὸς τὰ ἄνω, στρέψαντες δὲ ἀίφνης τὰ βλέμματα πρὸς τὸ ὀπίσω, εὐρίσκόμεθα ἐνώπιον πανοράματος ὡραιότατου, ἀποτελουμένου ἐκ δωδεκάδος ἐπαρχιῶν. Αἱ Ἰαπωνικαὶ τοποθεσίαι, μεθ' ὅλας τὰς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδάφους, τὰς σχισμάδας, τὰ κλιωφερῆ καὶ ἀπόκρημνα αὐτοῦ καὶ τὰ σκοτεινὰ δάστη των, ἔχουσιν ἐν τούτοις τι τὸ ἐπιβάλλον, τὸ ὡραῖον, τὸ σκηνογραφικόν! Πρὸς νότον μὲν ἐξετείνετο ἡ Ἀοῦα καὶ πλῆθος μετ' αὐτῆς βράχων ἠφαιστειωδῶν, ἡ Ἰόζου, ὁμοιάζουσα πρὸς σκοπὸν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης χωροῦσα, ἡ Καδζούρα, ἡ Ζαγάμη καὶ λοιπαί· καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας ἡμῶν ὁ ὄρος τῆς Ἰεδοῦς μετὰ τῶν δύο μεγαλοπρεπῶν αὐτῆς φυλά-

κιων, τοῦ Φουσίου καὶ τοῦ Ἄζαμα Γιάμα. Ἐκθαμβὸς καὶ καταγοητευμένος ἰστάμην πρὸ τῆς θέας ταύτης.»

Ἐξ ἄλλης τινος κορυφῆς, ὑπεράνω τοῦ ὄρους τῆς νήσου *Μαισοῦ Ζίμα*, ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς ἀνακαλύπτει ὁ κτακασίας νήτους, ἀποτελούσας ὡραιότατον σύμπλεγμα.

Ἐν χώρᾳ, ὅπου ἡ θάλασσα εἰσδύουσα βαθύτατα εἰς τὴν ξηρὰν κατὰ συνεχῆ σχεδὸν διαστήματα σχηματίζει πλῆθος κόλπων καὶ ὄρων, ὅπου τὰ μεγάλα ὄρη πανταχόθεν παρίστανται πρὸ τῶν βλεμμάτων τοῦ παρατηρητοῦ, ὅπου ἡ φυτεία ὑπάρχει εἰς ἄκρον πλουσία, ὅπου ὁ ἄνθρωπος πανταχοῦ ἀνήγειρε ναοὺς καὶ κατοικίας, ὅπου ἀτμοσφαιρὰ εἰς ἄκρον διαφανὴς ἐπιτρέπει, ὅπως ἐκτείνωμεν τὸ βλέμμα εἰς μακρὰς ἀπαστάσεις, εὐκόλως ἐννοεῖ τις, ὅτι αἱ μεγαλοπρεπέστεραι τοποθεσίαι καθ' ἕκαστον σχεδὸν βῆμα διαγείρουσι τὸν θαυμασμόν τοῦ περιηγητοῦ.

Μετὰ τοῦ K Bousquet, ἐκ τῶν συγγραμμάτων τοῦ ὁποῦ ἱκανὰς παρεθέμεθα ἐνταῦθα περικοπὰς, καὶ ὁ κύριος δὲ-Hubner μετὰ πολλοῦ τοῦ θαυμασμοῦ ἐξυμνεῖ ἐν τῷ συγγράμματι του « Περιήγησις τοῦ Κόσμου » τὴν μεγαλοπρεπῆ καὶ ζωηρὰν ἐνταυτῷ φύσιν τῆς Ἰαπωνίας. Ἴδου πῶς περιγράφει, ἐπὶ παραδείγματι, τὰς πρὸ τῶν ὀμμάτων αὐτοῦ ἀναπτυσσομένης σκηνῆς, ἐπιβαίνοντος τοῦ πλοίου *Νέα Ὑόρκη* πλέοντος ἐν τῇ ἐσωτερικῇ θαλάσσει

« Ἄμα τοῦ Ἠλίου ἀνατελλαντος ἀνέρχομαι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν ἀναφαίνον-

ται μικραὶ κωνικαὶ νῆσοι· πρὸς νότον ἐγείρονται μεγαλοπρεπῶς τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς νήσου *Σικόρης*.

« Μετὰ δύο ὥρων πλοῦν εὐρίσκόμεθα πρὸ τῆς *Μεχάρας* . . . διερχόμεθα πρὸ τοῦ μεγάρου (*Γιάσχι*), ῥυθμοῦ φροδαλικοῦ, τοῦ πρίγκηπος *Κεσχοῦ*. Τὸ μέγαρον τοῦτο ὁμοιάζει πρὸς τεῖχος ἐφ' οὗ εἰς ἀνάλογα διαστήματα ὑπάρχουσι διωρυγμένοι μεγάλοι πυλῶνες. Ὁ πρίγκηψ ἐνδαιιτᾶται ἐν αὐτῷ, ἀναρίθμητα δὲ πλήθη ἐνόπλων στρατιωτῶν φρουροῦσι πρὸ τῶν εἰσόδων τοῦ πύργου καὶ ἐπὶ τῆς παραλίας.

« Ἡ « *Νέα Ὑόρκη* » ἀκολουθεῖ τὸ κανονικὸν αὐτῆς βῆμα. Τὰ ποικίλα ταῦτα πανοράμματα τῶν ὡραίων τοποθεσιῶν τῆς χώρας, δικαίως φημιζομένων διὰ τὴν ἀπερίγραπτον αὐτῶν καλλονὴν, μετὰ τῆς αὐτῆς πάντοτε λαμπρότητος ἀνελίσσονται πρὸ ἡμῶν. Ἡ θάλασσα ἣτις νῦν ὡς κρουσταλλίνη πλόξ ἐξαπλοῦται πρὸ ἡμῶν αἴφνης λαμβάνει σχῆμα ποταμοῦ ἢ λίμνης. Πανταχόθεν ἀναρίθμητα ὄρωνται ἐσθεςμένα ἠφαιστεια, ἅτινα ὡς ὀχυρώματα ἐξ ὄγκων περιφερῶν συγκείμενα ἀποτόμως ἐγείρονται ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης, ὁμοιάζοντα πρὸ τὰ κύματα τοῦ ὠκεανοῦ. Πλουσία φυτεία καλύπτει αὐτὰ καθ' ὅλην αὐτῶν τὴν ἐπιφάνειαν. Αἱ πλευραὶ τῶν στενῶν τῶν ὀρέων, ἀνυψούμεναι ἐν σχήματι ἀνδῆρου, ἀποτελοῦσιν ἀγροὺς καταφύτους. Ποικίλα δένδρα στολίζουσι τὰ ὑψώματα τῶν βράχων. Μεταξὺ δὲ τῶν ὄγκων τούτων ὡραῖος διακρίνεται ὁ Οὐρανός. Ἐπὶ τῆς παραλίας ἐν τῷ βάθει μυρίων

μικρῶν κολπίσκων ὡς λευκαὶ ὀθόνην διαλάμπουσιν αἱ πόλεις, αἱ κῶμαι καὶ τὰ κωμίδια τῶν ἀλιέων. Ἐντὸς τῶν μικρῶν τούτων κολπίσκων καὶ καθ' ἑλὴν τὴν ἔκτασιν τῶν μικρῶν ἀκρωτηρίων ἄπερ εἰσχωροῦσιν ἐν τῇ θαλάσῃ, πλοιάρια ὡς μυρμηκία εἰσι συσσωρευμένα. Ὅπισθεν δὲ τῶν οἰκιῶν ἄρχονται ἀνυψούμενα αἱ πλευραὶ τοῦ ὄρους. Κλίμαξ δὲ τῆς αἱ βαθμίδες εἰσὶ κεχαραγμέναι ἐντὸς τοῦ πετρώδους τοῦ ὄρους φέρει πρὸς τὸν ναὸν κεκαλυμμένη ὑπὸ φυλλώματος τοῦ ἱεροῦ ἄλσους. Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην οἱ πένθιμοι καὶ βαρύθυμοι φθόγγοι τοῦ γόγγου (*) καλοῦντος τοὺς θεοὺς διαλύει τὴν ἐπὶ τῆς λίμνης πλανωμένην σιγὴν! »

Ὁ κόμης δὲ-Βωβουὸρ ἐπισκεπτόμενος τὴν Ἰαπωνίαν, προερχόμενος ἐκ τῆς εἰς Αὐστράλιαν, Σουμάτραν, τὸ βασιλείον τοῦ Σιάμ καὶ τὴν Σινικήν περιουσίας του, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καταλαμβάνεται θαυμασμοῦ καὶ γοητείας ὑφ' ὧν καὶ οἱ K. Bousquet καὶ ὁ βαρῶνος δὲ-Hubner : « Ὑμολογῶ, λέγει, ὅτι ἡ Ἰαπωνία εἶναι ἡ χώρα ἡ ὠραιότερα καὶ θελκτικώτερα πασῶν, ἃς ἐπεσκέφθην κατὰ τὴν περιουσίαν μου. Ναί! ἀπέρχομαι λίαν ηὐχαριστημένος ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ διαμονῆς μου, ἣτις ὑπῆρξεν λίαν μαγευτική. »

Ἀλλὰ δυστυχῶς οὐδαμία χώρα ὑπάρχει ἀπηλλαγμένη παντὸς κακοῦ! ἡ λαμπρὰ αὕτη χώρα ὑπὸ πλείστων ὄσων καταμαστιζέται κακῶν. Τὸ ἡ-

(*) Μουσικὸν ὄργανον Ἰαπώνων ἐκ μεταλλίνης πλακῶς κρουομένης δερματοφόρου ράβδῳ καὶ ἠχοῦσης ἐξαίσιον.

φαιστειώδες αὐτῆς ἔδαφος ἀδιαλείπτως σειέται. Οἱ ἔλαφροὶ καὶ ἄνευ δυσταρέστων ἀποτελεσμάτων κλονισμοὶ εἰσι τόσοι συχνοὶ ὥστε οὐδεὶς πλέον προσέχει εἰς αὐτούς. Οἱ δὲ μεγάλοι σεισμοί, οἱ προσενοῦντες μεγάλας ζημίας καὶ καταστροφάς, δὲν εἶναι σπάνιοι. Λέγουσιν, ὅτι ὁ σεισμός τοῦ 1854, καὶ ὁ πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν συμβὰς ἔσχε κατὰ χιλιάδας τὰ θύματα αὐτοῦ. Πρὸς μετρίασιν τῶν φοβερῶν συνεπειῶν τῶν ἀλλεπαλλήλων τούτων κλονισμῶν τοῦ ἔδαφους, οἱ Ἰάπωνες ἀπέχουσιν ὅσον τὸ δυνατὸν τοῦ νὰ ἀνεγείρωσι λιθίνους οἰκίας καὶ νὰ κτίζωσι τοίχους μετέτρας καὶ ἄσθεστον, οἵτινες ἠδύναντο καταρρέοντες νὰ κατακαλύψωσι τοὺς κατοίκους ὑπὸ τὰ ἐρείπια των. Σχεδὸν ὅλαι αἱ οἰκίαι ἀνοικοδομοῦνται διὰ λεπτῶν ξυλίνων δοκῶν, οἱ δὲ ἐσωτερικοὶ τοῖχοί εἰσιν ἐστρωμένοι διὰ λεπτῶν ξύλων ἐλάτης ἐφ' ὧν κολλῶσι μεγάλα φύλλα χάρτου· δύναται τις δὲ ἄνευ βλάβης νὰ δεχθῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὴν πτώσιν ὀλοκλήρων τεμαχίων τῶν τοίχων τούτων. Ἀλλὰ μέγα διατρέχουσι κίνδυνον ὅταν σπινθῆρες πέσῃ ἐπὶ τῶν τοιοῦτων οἰκοδομημάτων· οἱ δὲ σπινθῆρες δὲν εἶναι σπάνιοι ἐν Ἰαπωνίᾳ καὶ ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν αὐτῆς, ὅπου οἱ κάτοικοι ἀριθμοῦνται κατὰ χιλιάδας καὶ ἄνευ ἐξαιρέσεως φύλου εἰσὶν ἀκράτητοι ἐρασταὶ τοῦ καπνοῦ, νυχθημερόν διατηροῦντες πῦρ ἐν ταῖς ἐστίαις των πρὸς κόρον τοῦ πάθους των. Αἱ πυρκαϊαὶ εἰσιν ὅθεν τόσοι συχνοὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ ὅσον καὶ οἱ σεισμοί. Τὸ δὲ πῦρ ἀναδίδον ἐκ τινος σημείου τῶν ξυλίνων καὶ χαρτίνων τούτων μεγαλοπόλεων

σπανιώτατα καταστέλλεται πρὶν ἢ καταβροχθίσῃ ὀλοκλήρως συνοικίας.

Τέλος καὶ ἡ ἀτμοσφαιρα τῆς γῶρας ταύτης, ἣν ἀνωτέρω ὀλίγου δεῖν ὡς τὸν ἐπίγειον παράδεισον περιεγράφωμεν, ἐστὶν ὡσαύτως ἐπίβουλος ὡς καὶ τὸ ἔδαφος. Διερκοῦντος τοῦ θέρους καὶ τοῦ χειμῶνος πνέουσιν οἱ ἐτησίαι (*) μετὰ μεγίστης κανονικότητος: λίαν εὐεργετικῆς εἰς τὸν τόπον. Ἀλλὰ κατὰ τὰς ἰσημερίας, ὅποτε ὁ ἐτησίαι ὅστις ἐπνευσεν ἤδη ἐπὶ τοὺς ἐξ πρώτους μῆνας ὑποχωρεῖ ἀντικαθιστάμενος ὑπὸ τοῦ ἐτέρου κατ' ἀντίθετον διεύθυνσιν ἐπερχομένου, ἡ σύγκρουσις τῶν δύο τούτων ἀτμοσφαιρικῶν ρευμάτων ἐπιφέρει καταστρεπτικὰς καταγίδας καὶ λαίλαπας, οὓς ὀνομάζουσι τυφῶνας, πρὸς οὓς οἱ σφοδρότεροι ἀνέμοι τῶν μερῶν μᾶς εἰσιν ὄλως ἀβλαβεῖς. Ἐν Γροκαχάμα καὶ τοὶ ὄρμος αὐτῆς ἐστὶ πανταχόθεν κλειστὸς εἶδον τοὺς ὑπερόγκους ἐκ γρανίτου λίθους τῶν προκυμαίων ἐκρίζουμένους καὶ ἐκ-

σφενδομιζομένους εἰς ἀπόστασιν πολλῶν μέτρων ὑπὸ τῶν μαινομένων κυμάτων. Αἱ ἐντὸς τοῦ λιμένος τῆς Ναγασάκης βερίδες ἐσφενδονίσθησαν ἐντὸς τῶν κήπων ὑπερπηδήσασαι τὴν προκυμαίαν καὶ τοὺς ὑψηλοὺς τοίχους τῶν διαφόρων ἰδιοκτησιῶν τῶν πέριξ τῆς προκυμαίας τοῦ λιμένος κειμένων. Δις τοῦ ἔτους προσβάλλουσι τὴν χώραν οἱ τρομεροὶ οὔτοι τυφῶνες, οἵτινες οὐχ ἤττον τῶν φοβερῶν τοῦ ἔδαφους ἀναστατώσεων ἐπιφοβοὶ καὶ ἐπιβλαβεῖς τοῖς κατοίκοις εἰσίν.

Ἐκ τούτων πάντων φαίνεται, ὅτι ἡ φύσις ἐπιδαψιλεύσασα ἀπάσας τὰς χάριτας αὐτῆς τῇ Αὐτοκρατορίᾳ τῆς ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου ἠθέλησε ν' ἀντισταθμίσει αὐτὰς διὰ μεγάλων καὶ σπουδαίων κακῶν.

Μακρὰν λοιπὸν τοῦ νὰ νομίζωμεν, ὅτι εἴμεθα ἠδικημένοι παρὰ τῆς φύσεως μὴ ἐπιδαψιλευσάσης ταῖς χώρας ἡμῶν οὔτε τὴν καλλονὴν, οὔτε τὴν πλουσίαν φυτεῖαν, οὔτε τὰς τοσαύτας λαμπρὰς σκηνογραφικὰς τοποθεσίας, οὔτε τὸν τοσοῦτον ὠραῖον οὐρανὸν τῆς Ἰαπωνίας, δέον νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες καὶ εὐχαριστημένοι ἀναλογιζόμενοι, ὅτι ἀπήλλαξε συνάμα ἡμᾶς τῶν τρομερῶν αὐτῆς τυφῶνων καὶ σεισμῶν.

(*) Ἐτησίαι (MOUSSONS) ἀνεμοὶ περιοδικοὶ καὶ κανονικοὶ τῶν ἰνδικῶν θαλασσῶν, οἵτινες πνέουσιν ἐπὶ ἐξ μῆνας μὲν ἐκ τοῦ ἐνδὸς ἐπὶ τοὺς ἄλλους δὲ ἐξ ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

ΚΑΤΟΙΚΟΙ

1

Ἰθαγενεῖς φυλαί. — Ξένοι.

Ἐν τῷ προηγουμένῳ κεφαλαίῳ περιγράψαντες τὴν χώραν, ἤδη ὑπολείπεται ἡμῖν νὰ ὁμιλήσωμεν καὶ περὶ τῶν οἰκούντων αὐτήν. Δύο φυλαὶ διακρίνονται ἐν Ἰαπωνίᾳ λίαν διαφέροντως ἔχουσαι πρὸς ἀλλήλας. Ἡ φυλὴ τῶν Ἀϊνός, καὶ τῶν κυρίως Ἰαπώνων. Οἱ Ἀϊνός καθὼς παρὰ πάντων ὁμολογεῖται, πρῶτοι κατώκησαν τὴν Ἰαπωνίαν διασπαρέντες ἐφ' ὅλης τῆς χώρας. Κατόπιν δὲ, ἀλλ' εἰς ἐποχὴν λίαν ἀφροστηκυῖαν, κατακτιηταὶ καταγόμενοι ἐξ ἐτέρας φυλῆς εἰσέβαλον καὶ κατέκτισαν τὸ νοτιώτατον μέρος τῆς χώρας, ὀλίγον δὲ κατ' ὀλίγον ἐπεξετάθησαν πρὸς βορρᾶν.

Ἡ κυρίως φυλὴ τῶν Ἀϊνός ἐκλιπούσα ἐκ τῆς λοιπῆς Ἰαπωνίας μόνον ἐν τῇ νήσῳ Ἰεσσοῖ διασώζεται νῦν, ἐν ἣ ἀποτελεῖ τὰ διάφορα στρώματα τοῦ πληθυσμοῦ.

Ὁ Κ Bousquet, ὅστις ἠδυνήθη νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἰαπωνίαν μεθ' ὅλης του τῆς ἀνέσεως καὶ νὰ μελετήσῃ τὸν τόπον, φρονεῖ ὅτι καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Νιφῶνι τὰς κατωτέρας τάξεις τοῦ πλη-

θυσμοῦ κατὰ μέγα μέρος ἀποτελοῦσιν οἱ ἀπόγονοι τῆς ἀρχαίου φυλῆς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον μεταμορφωθείσης ὡς ἐκ τῆς ἐπιμιξίας αὐτῆς μετὰ τῆς φυλῆς τῶν κατακτητῶν. Καὶ αὐτῆς ὅμως τῆς φυλῆς τίς ἢ καταγωγή;

Ἀδύνατον νὰ ἀπαντήσῃ τις μετὰ τινος βεβαιότητος εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην. Ἀλλ' ὅμως τὸ πιθανώτερον ἔστιν ὅτι οἱ ἐπιδραμόντες εἰς Νιφῶνα κατὰ τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους ἦσαν Ἰαβῖται, τῆς νήσου Ἰάβας, ἢ τοῦλάχιστον μέλη τῆς αὐτῆς οἰκογενείας.

Οἱ Ἀϊνός τῆς Ἰεσσοῦς, λέγουσιν, ὁμοιάζουσι μέγας πρὸς τοὺς Ἑσκιμῶους. Ἐμμένουσι δὲ πάντοτε ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτῶν ἀγρία καταστάσει· κατοικοῦσι καλύβας εἰς ἄκρον ρυπαρὰς· ζῶσι διὰ τῆς ἀλιείας καὶ τοῦ κυνηγίου· τὸ δὲ ἐμπόριον ἅπαν αὐτῶν συνίσταται εἰς τὴν πώλησιν μέρους τοῦ κυνηγίου καὶ τῶν ἀλιευθέντων ἰχθύων.

Ἡ βιομηχανία των περιορίζεται εἰς τὴν κατασκευὴν μόνον ἀρχαίμων τιτλων ἐργαλίων ἀπολύτως ἀναγκαίων αὐτοῖς καὶ εἰς τὴν ταρίχευσιν ἰχθύων

ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀττακέων, οὓς ἀλιεύουσιν ἐν τοῖς ποταμοῖς προτιμῶντες αὐτοὺς τῶν τῆς θαλάσσης. Ἐνῶ δὲ οἱ ὀπλοποιοὶ ἡμῶν καθ' ἑκάστην τελειοποιοῦσι καὶ ἐφευρίσκουσι νέα ἐντελέστερα πυροβόλα πρὸς ἄγραν τῶν τίγρων, τοῦ ἐλέφαντος καὶ τοῦ λέοντος, οἱ Ἀϊνός ἀγνοοῦντες πάντως ὅλα ταῦτα ὡς μόνον ὄπλον ἔχουσι τὸ τόξον ὅπως φονεύουσι τὰς ἀγρίας καὶ ὑπερμεγέθεις ἄρκτους, αἵτινες κατακλύζουσι τὰ δάση. Ἀλλ' ἐφεῦρον μέσον, τὸ ὁποῖον καίτοι ἀλλόκοτον ἐν τούτοις ὅμως λίαν ἐντεχον τυγχάνει ὅπως νικῶσιν ἀκινδύνως με τοσοῦτον ἀδύνατα ὄπλα ἔχθρον τοσοῦτον ἐπιφοβόν. Μελετῶσι τὰς ἐξῆς τῆς ἄρκτου καὶ παρατηροῦσι ποίας στενοπούς ἀκολουθεῖ ἐν τῷ δάσει· στήνουσιν ἐπιδεξιῶς εἰς τὰς στενοπούς ταύτας τόξα μετὰ τῶν βελῶν των, ὧν τὴν αἵχμην βυθίζουσι προηγουμένως ἐντὸς δηλητηρίου, τὸ ὁποῖον γνωρίζουσι καλῶς νὰ παρασκευάζωσι· διὰ τρόπον δ' ἐντέχνου ἐπὶ τῆς στενοπού τεντόνουσι νῆμα, ὅπερ προσκεκολλημένον ἐπὶ τοῦ τόξου ἀπῶθεῖ τὸ βέλος ἄμ' ὡς τὸ ζῶον θέσῃ τὸν πόδα ἐπ' αὐτοῦ· εὐθὺς δ' ὡς προσβληθῇ ἡ ἄρκτος ὑπὸ τοῦ βέλους τὸ ἐπ' αὐτοῦ δηλητήριον κεραυνοβόλον ἐπιφέρει τὸν θάνατον εἰς αὐτήν, ὃ δὲ κυνηγὸς δὲν ἔχει ἢ ν' ἀκολουθήσῃ τὰ ἴχνη τοῦ θύματός του ὅπως γίνῃ κύριος τοῦ πτώματος.

Οἱ ἄγριοι οὗτοι ἔχουσι τὸ δέρμα ἐρυθροῦν, χροιάς χαλκοειδοῦς, διαφέρον μέγας καὶ τοῦ δέρματος τῶν Μαλαισιῶν καὶ τῶν Ἰαπώνων καθὼς καὶ τῶν Εὐρωπαϊῶν. Ἡ κόμη αὐτῶν, μακρὰ λίαν καὶ ἀκανόνιστος, ἐστὶν ὀ-

λίγον βοστροχοειδής· ποτὲ δὲν ξυρίζουσι τὸ γένειον. Οἱ ἄνδρες, κατὰ τὸν κύριον Bousquet, εἰσὶν ἐν γένει εὐρωστοὶ καὶ ζωηροὶ, ἔχουσι ὀρθαλμοὺς μεγάλους καὶ ἐκφραττικούς, φυσιογνωμίαν γλυκεῖαν, χαρακτῆρας κανονικούς, ἀλλὰ τὰ χεῖλη παχέα καὶ τὸ μέτωπον ταπεινόν, ἡ δὲ μακρὰ αὐτῶν κόμη κρέμαται ἐπὶ τοῦ προσώπου παρέχουσα ἐν ἔτι δεῖγμα τῆς βραχυρότητος τῆς φυλῆς των. Αἱ γυναῖκες, ἀναλόγως πρὸς τοὺς ἄνδρας, εἰσὶν ἐξαισιῶς ὠραῖαι κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν νεότητα ὡς διαβεβαίωσι ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς. Τὸ βλέμμα αὐτῶν καλυπτόμενον ὑπὸ μακρῶν βλεφάριδων, προδίδει φόβοντινα, ὡς τὸ τῶν δορκάδων· πορεύονται γυμναὶ τοὺς πόδας· ἡ δὲ ἐνδυμασία των, ὡς καὶ ἡ τῶν ἀνδρῶν, σύγκειται ἐκ μιᾶς μόνον ἐσθήτος, ἣν κατασκευάζουσιν ἐκ φλοιοῦ δένδρου. Τοὺς βραχίονας στιγματίζουσι διὰ διαφόρων χρωμάτων, φέρουσι δὲ καὶ ράκη ἐξ ἐρυθροῦ ὑφάσματος δικῆν ἐνωτίων. Ἐπὶ τοῦ ἄνω χεῖλους οἱ ἐρυθροὶ βαφῆς σχηματίζουσιν εἶδος μύστακος, ὅπερ οὐδὲ ὅπως κοσμεῖ αὐτὰς εἰς τὸ ὄμμα τοῦ Εὐρωπαίου.

Ἡ θρησκεία αὐτῶν ἐστὶ καθαρὰ εἰδωλολατρεία. Αἱ τιμαὶ αἱ ἀποδίδουσι πρὸς τοὺς θεοὺς των συνίστανται εἰς θυσίας γεγηρακότων ἵππων, δορκάδων καὶ τῶν ἄρκτων, ἃς ζώσας συλλαμβάνουσι. Προσφέρουσι συνάμα αὐτοῖς σπονδὰς ἐξ ὀρυζίου καὶ σακί (οἶνο-πνεύματα ἐξ ὀρυζίου).

Ὁ βίος ὃν διάγουσιν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπεράντου δάτους, τοῦ κατέχοντος ἅπασαν τὴν νήσον των, καὶ τῶν περιστοιχούντων τὰ παράλια αὐτῆς

βράχων, είναι μονότονος και μελαγχολικός. Αὐτοὶ δὲ εἰσὶν ἄνθρωποι σκυθρωποὶ καὶ σιωπηλοὶ, ἐργαζόμενοι τόνον, ὅσον ἀρκεῖ ὅπως πορίζονται τὰ ἀπολύτως ἀναγκαστικά πρὸς ἀποφυγὴν θανάτου ἐξ ἀσιτίας καὶ προμηθεύονται ὀλίγον σακί, δι' οὗ μεθύουσι κάποτε.

Ὁ πολιτισμὸς τῶν Ἰαπώνων εἰς τοὺς ἀγρίους τούτους εἶναι μισητὸς ὡς ὀλέθριος καθὼς καὶ ὁ Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς εἰς τοὺς Ἰνδοὺς τοῦ Νέου Κόσμου. Οἱ Ἀἰνὸς ἀπὸ πολλοῦ ἤδη περιορισθέντες ἐν τῇ Ἰεσοῦ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐξαφανίζονται, μόλις δὲ εἰς 11,000 ὑπολογίζονται σήμερον· ὁπότεν ἡ νῆσος αὐτῶν, πλουσία εἰς δάση καὶ εἰς μεταλλεῖα γαιανθράκων, ὡς λέγουσιν, ἐπιτραπῆ νὰ ἐκμεταλλεῖται, τοῦθ' ὅπερ οὐ πόρρω ἀπέχει, ὑπὸ τῆς εὐρωπαϊκῆς βιομηχανίας, βέβαιόν ἐστίν ὅτι καὶ οἱ τελευταῖοι γόνοι τῆς ὑποδεοῦς ταύτης φυλῆς θέλουσιν ἐκλείψει πίπτοντες ὑπὸ τὰ βέλη πολιτισμοῦ, εὐτινος μόνον τὰ κακὰ θά ὀνηθῶσι νὰ μυηθῶσιν.

Ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς φυλῆς τῶν Ἀινὸς ἐπεξετάθημεν πλέον τοῦ δεόντος· τοῦτο δὲ διότι δὲν θὰ λάβωμεν τὴν εὐκαιρίαν ἀλλαχοῦ τοῦ συγγράμματος τούτου νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ αὐτῶν. Περὶ δὲ τῶν Ἰαπώνων, τούναντίον, ὀλίγα μόνον θὰ ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα καθότι τὸ σύγγραμμα τοῦτο περὶ αὐτῶν ἀποκλειστικῶς πραγματεύεται ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἱστορίαν, τὰ ἦθη, τὰ ἔθιμα καὶ τὸν χαρακτῆρα αὐτῶν. Ὅπως δὲ παράσχωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας ὅσον τὸ δυνατὸν ἀκριβῆ γνῶσιν τῆς φυσικῆς αὐ-

τῶν καταστάσεως κάλλιον πάσης περιγραφῆς παραθέτομεν ἐνταῦθα περιγραφέντων, ὅστις πολλοὺς χρόνους ζήσας ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν ἠδυνήθη ἀκριβῶς νὰ μελετήσῃ τοὺς χαρακτῆρας τῶν:

α Οἱ Ἰάπωνες, οἱ καταγόμενοι μάλιστα ἐκ τῆς ἀρχαίας καὶ καθαρᾶς πάσης ἐπιμιξίας πρὸς τοὺς Ἀἰνὸς Ἰαπωνικῆς φυλῆς, ἔχουσι τὰ μέλη εὐκαμπτα καὶ λεπτοφυῆ, τὰ ἄκρα λεπτά, τὸ ἀνάστημα ὠραῖον, τὸ πρόσωπον ὠρειδές, τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκαλυμμένους ὑπὸ τὰ βλέφαρα, ἀπέχοντας ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἐπαισθητῶς ἀνυψουμένους πρὸς τὰ ὦτα, τὰς ὀφρῦς ὑψηλὰς καὶ λεπτὰς, τὴν ρῖνα καμπύλην, τὰ χεῖλη λεπτά, τὸ γένειον ἀραιὸν καὶ τὸ χρῶμα ὑπωχρον. Συγκρίνοντες αὐτοὺς πρὸς τὸ ἰδεῖν τῆς καυκασικῆς φυλῆς ἐν γένει φαίνονται ἡμῖν κακόμορφοι. Ἀλλὰ ἡ σταθερὰ καὶ ἐκφραστικὴ αὐτῶν φυσιογνωμία τὸ ὅξυ αὐτῶν βλέμμα ἀντισταθμίζουσιν ἀρκούντως τὰ φυσικὰ ἐλαττώματα αὐτῶν.»

Ἐν Εὐρώπῃ πολλοὶ νῦν ὑπάρχουσιν Ἰάπωνες μάλιστα δὲ ἐν Γαλλίᾳ. Εὐκόλον ὅθεν εἰς τοὺς Εὐρωπαίους νὰ ἴδωσι τὴν εἰκόνα τῆς Ἰαπωνικῆς φυλῆς. Ὅτε κατ' ἀρχὰς οἱ παρισίνοι ἀπήντων εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ τοὺς περιπάτους τοὺς ὑπηκόους τούτους τοῦ Μικαδοῦ, ἐλθόντας ὅπως διδασκῶσι καὶ παιδευθῶσιν ἐν ταῖς τέχναις καὶ ταῖς ἐπιστήμας τῆς Εὐρώπης, ἐνδεδυμένους δὲ κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν συρμὸν μεγάλως ἐξεπλήττοντο ὡς ἐκ τῆς δυσμορφίας αὐτῶν. Δὲν παρήλθεν ὁμως

πολὺς χρόνος ὅπως ἐξοικειωθῶσι πρὸς τοὺς τύπους τούτους, οἵτινες κατ' ἀρχὰς τοῖς ἀπῆρσσκον διότι ἦσαν ὄλως πρωτοφανεῖς εἰς αὐτούς· δὲν ἐβράδυνον, ὅπως ἀναγνωρίσωσιν ὅτι αἱ μορφαι αὐται, καίτοι διάφοροι ὄλως τῶν ἡμετέρων, ἔχουσι κατὰ τι τὸ ἀγγίχουν καὶ ἀξιεράστον, διὸ καὶ ταχέως συνεπιβάσθησαν μετὰ τῶν ξένων τούτων χαρακτῆρων.

Πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν ἐκτὸς τῶν Ἰαπώνων καὶ τῶν Ἀἰνὸς οὐδ' ἔχνος ἐτέρας ξενικῆς φυλῆς εὐρίσκετο ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ τῆς Ἀνατολῆς τοῦ Ἠλίου. Σήμερον οἱ ἀρχαῖοι φραγμοὶ, οἱ κωλύοντες τὴν εἴσοδον εἰς τοὺς ξένους, κατέπεσον. Ἀλλὰ δυνατὸν νὰ ἐρωτηθῶμεν τὸ τί ἐκ τῆς μεγάλης ταύτης μεταβολῆς προκύπτει ὄφελος; Αἱ Ἡνωμένα Πολιτεῖαι καὶ ἡ Εὐρώπη ἐξυπηρετοῦσαι τὰ συμφέροντα τοῦ ἐμπορίου αὐτῶν ἐθεώρησαν ὠφέλιμον νὰ καταρρίψωσι τὰς πύλας ταύτας τὰς ἐπὶ τοσοῦτω καὶ τοσοῦτον πεισματωδῶς ἀποκλειούσας αὐτοῖς τὴν εἴσοδον. Τὰ ἐπιτευχθέντα ὁμως μέχρι τῆς σήμερον ἐκ τοῦ μέτρου τούτου ἀποτελέσματα δὲν εἶναι τοιαῦτα ὥστε νὰ χαίρωμεν ἐπ' αὐτοῖς.

Πλέον τῶν τριῶν χιλιάδων ψυχῶν τῆς λευκῆς φυλῆς μετέφκησαν εἰς Ἰαπωνίαν ὅπως ἐγκατασταθῶσιν ἐν τῇ γῶρᾳ ταύτῃ, κατὰ τὸ μᾶλλον δὲ καὶ ἤττον διὰ τῆς ἐργασίας τῶν πορίζονται τὰ πρὸς τὸ ζῆν. Ἐν ὅσῳ ὁμως ἡ Ἰαπωνικὴ κυβέρνησις ἀρνεῖται αὐτοῖς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν πλουσίων τῆς χώρας μεταλλειούχων γαιῶν, οὐδεμία ὑπάρχει πιθανότης ὅτι μεγαλείτερος ἀριθμὸς μετοίκων εὐρωπείων καὶ Ἀ-

μερικανῶν δύναται νὰ εὕρῃ ἐν τῇ γῶρᾳ ταύτῃ πόρον ζωῆς. Οἱ Σῖνοι, τούναντίον, οἵτινες ἦλθον μετ' αὐτοὺς εὐημεροῦσι προοδεύοντες ὁσημέραι καὶ πολλαπλασιαζόμενοι. Ἐνταῦθα ζῶσιν ὡς καὶ ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν πατρίδι, φόβος δὲ ἐπικρατεῖ μήτοι ἄνευ στρατιωτικῆς κατοχῆς διὰ μόνης τῆς ἐπιρροῆς τοῦ ὀλονέν ἀξάνοντος αὐτῶν ἀριθμοῦ, καταστῶσι κύριοι τοῦ τόπου.

Ἐνταῦθα, ὡς καὶ ἐν ἀπάσαις ταῖς χώραις ὅπου ἀπὸ εἰκοσάδος καὶ πλέον ἤδη ἐτῶν εἰσβάλλουσι διὰ τῶν οὕτως εἰρηνικῶν αὐτῶν κατακτήσεων τὰ σπάνια αὐτῶν προτερήματα, ἡ ὑπέμετρος λιτότης, ἡ περὶ τὸ ἐμπόριον ἀγγίχουσα, ἡ ἐκπληκτικὴ αὐτῶν κλίσις καὶ δεξιότης πρὸς τὰς τέχνας ἐξασφαλίζουσιν αὐτοῖς ταχεῖας προόδους. Παντοῦ εἰσχωροῦσιν, ἀλλὰ παντοῦ θεωροῦνται ὡς ἐνοχλητικὰ στοιχεῖα, παντοῦ φοβοῦνται τὸν συναγωνισμὸν αὐτῶν. Ἀλλ' εἰς τὴν Γροκχοχάμα καθὼς καὶ εἰς τὸν Ἅγιον Φραγκῖσκον ἀφ' ἐνὸς μὲν καταρῶνται αὐτοὺς, ἀφ' ἐτέρου δὲ μεγάλως αἰσθάνονται τὴν ἀνάγκην τῶν, καθότι εὐχαριστοῦνται εἰς μικροὺς καὶ λίαν γλίσχρους μισθοὺς, οὗς οἱ ὑπάλληλοι, ὑπηρεταὶ καὶ ἐργάται τῆς λευκῆς φυλῆς θὰ εὕρισκον γελοῖους· ἡ δὲ ἰδίαζουσα αὐτοῖς εὐφυΐα καὶ δεξιότης καθιστῶσιν αὐτοὺς ἱκανοὺς πρὸς ἐκπλήρωσιν πολλῶν ὑπηρεσιῶν, ἅς ἐπὶ μάτην θὰ ἀπῆτει τις παρ' ἀνθρώπων πάσης ἄλλης φυλῆς.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐπαγγέλλονται τοὺς ἀγοραστὰς (compradores) τοῦτέστιν, κυρίως, τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν εὐρωπαϊῶν εἰς ὅλας αὐτῶν τὰς δεσπολησίας μετὰ τῶν

ιθαγενῶν· αλίαν ἐπιδέξιοι ὄντες, λέγει ὁ Κ. Γυιμέ, ἐν τοῖς τραπεζητικοῖς ζητήμασι προεξοφλήσεων, συναλλαγῶν, νομισμάτων καὶ ἐν τῷ ἐμπορίῳ, κατέστησαν ἀναγκαῖοι, κατάλληλοι, ὠφέλιμοι καὶ τέλος ἀπαραίτητοι. Οὐδεὶς ἐμπορικὸς οἶκος Εὐρωπαϊκὸς ὑπάρχει ὅστις δὲν ἔχει ἓνα τοῦλάχιστον Σῖνον ὑπάλληλον. Οἱ Ἰάπωνες ἐκόντες ἢ ἄκοντες μεταχειρίζονται τοὺς Σίνους ὡς διερμηνεῖς ἐν ταῖς ἐργασίαις των. Ἐμπορούμενοι ὑπὸ πνεύματος συνεταιρισμοῦ ἴδρυσαν ἐν Ἰαπωνίᾳ σωματεῖον τῶν ἀγοραστῶν (compradores), ὃπερ ἐπροόδευσε ἤδη καὶ ἐπέξετάθη· τείνει δὲ, ὡς ἐκ τῆς μεγάλης σπουδαιότητος, ἣν προσεκτίσασατο, νὰ ὑποσκελίσῃ ἐν ταῖς ἐμπορικαῖς ἐργασίαις καὶ ἐπιχειρήσεσι τοὺς τε Ἰάπωνας καὶ Εὐρωπαίους.

« Ὁ ἐκ τῶν ἐταίρων διοριζόμενος ταμίης τοῦ σωματείου, πρῶτον ὀφείλει νὰ καταβάλῃ δικαίωμά τι διὰ τὸν διορισμὸν του εἰς τὴν θέσιν ταύτην, δεύτερον νὰ παρουσιάσῃ αξιόγραφον ἐγγύησιν τινῶν τῶν συναδέλφων του· χαίρει δὲ τὸ δικαίωμα προμηθείας ἐπὶ ὅλων τῶν πληρωμῶν, ἐνὸς τόσου ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλης τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐξαγωγῆς, ἐπὶ ὅλων τῶν εὐδοκίμουσῶν ἢ μὴ ἐπιχειρήσεων, ἐπὶ τῶν μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων ὡς καὶ ἐπὶ ὁ-

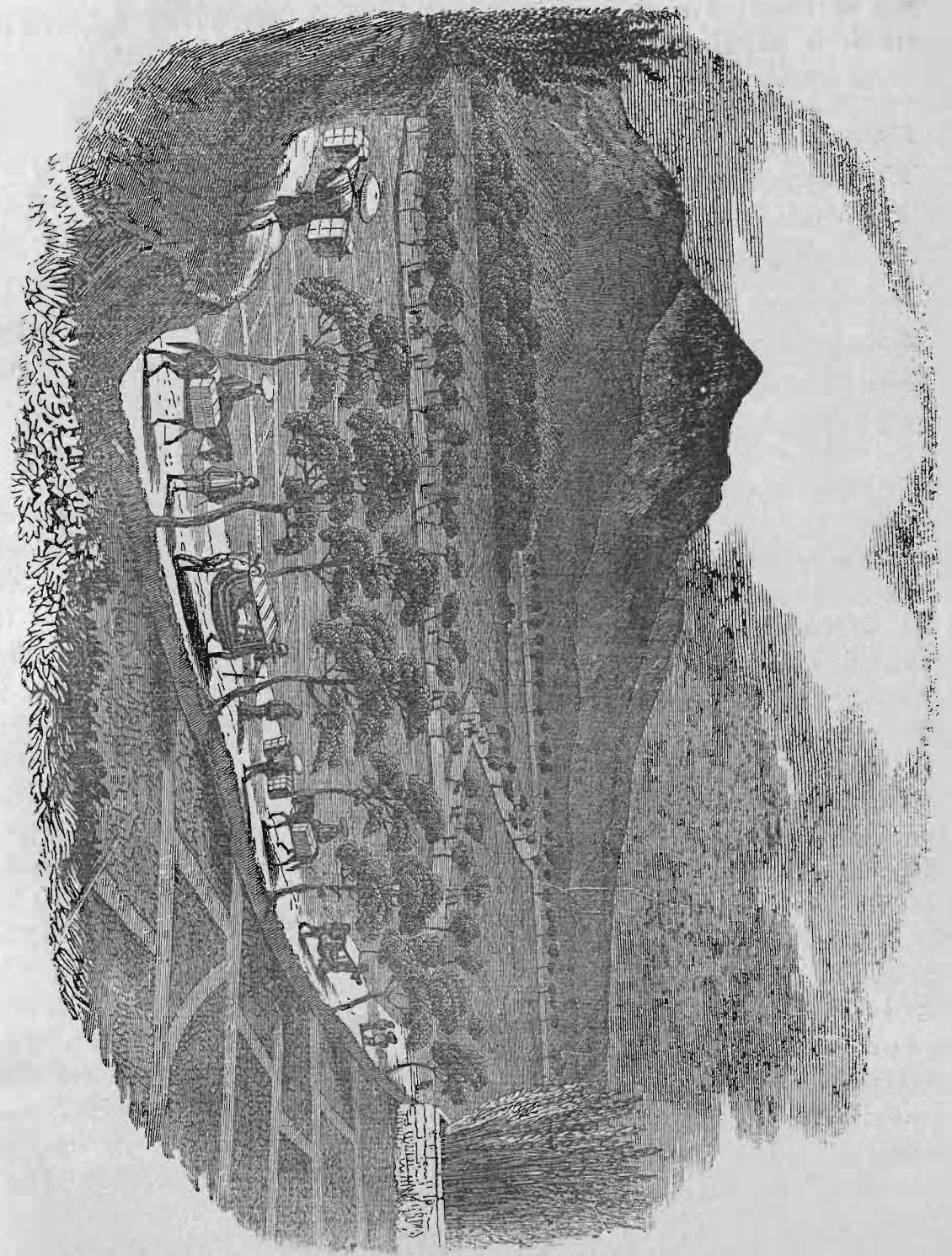
λων τῶν ἐν τῇ ἀποθήκῃ ἐμπορευμάτων. Ἀπὸ πάσης τέλος ἐργασίας ὠφελεῖται. Ἐν ἐνὶ λόγῳ ἐστὶν ἡ βδέλλα τοῦ ἐμπορίου. Ἐκμεταλλεύεται τὰς ὀρέξεις, τὰ ἐλαττώματα, τὰ κακὰ τῶν κυρίων του, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἀφροντισίαν, τὴν ἀμάθειαν καὶ τὴν ὀκνηρίαν των. Οἱ Ἰάπωνες χαιρετίζουσιν αὐτὸν κύπτοντος μέχρι γῆς, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ καταρώμενοι, οἱ Εὐρωπαῖοι τὸν ὑβρίζουσι, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ καλύπτουσιν αὐτὸν μὲ χρυσίον.

« Οἱ Ἰάπωνες ἐργάζονται, παράγουσιν, ἐφευρίσκουσι καὶ δημιουργοῦσι πωλοῦσι τὸ ὀρύζιον των, τὰ φυκία τὴν μέταξον, τὰ τῆς βιομηχανίας των σκεύη, καὶ δι' ὅλων τούτων τῶν προσόδων των δὲν ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς βιωτικὰς ἀνάγκας των. Οἱ Εὐρωπαῖοι ἐφευρίσκουσι διάφορα τεχνάσματα πρὸς κερδοσκοπίαν· γράφουσι καὶ ἀνταποκρίνονται, τηλεγραφοῦσιν, ἀναστατοῦσι τὸν κόσμον ὀλοκλήρον, σκέπτονται ἐξχντλοῦνται, ἀγοράζουσιν εἰς τιμὰς ὑψηλὰς, πωλοῦσι μὲ ζημίας, τέλος καταστρέφονται. Οἱ Σῖνοι προεθρεύουσιν ὅλων ἐν γένει τῶν συμβάσεων, ὑπολογίζουσι τὰ δολλάρια, φυλάττουσιν ὅσον τὸ δυνατόν περισσώτερα, πλουτίζουσιν ἡρέμα καὶ ἡτύχως καὶ τέλος γίνονται κάτοχοι κεφαλαίων ὀλοκλήρων ἑκατομμυρίων ».

2

Πολιτικὴ γεωγραφία τῆς Ἰαπωνίας. — Νομοὶ, ἐπαρχίαι, πόλεις

Ἡ ἀπέαντος χώρα, ἥς ἐν τοῖς προηγουμένοις συνοπτικῶς ἐξεθέμεθα | τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν τοῦ ἐδάφους, τὸν οὐρανὸν, τὸ κλίμα καὶ τὴν φύσιν

Μεγάλη ὁδὸς τῆς πρωτευούσης Ἰεδοῦς.

τῶν κατοίκων, διαιρεῖται πολιτικῶς εἰς ὀκτώ μεγάλους νομούς, οἵτινες πάλιν ὑποδιαιροῦνται εἰς ἐπαρχίας.

Τῶν νομῶν τούτων τὰ ὀνόματά εἰσι τὰ ἑξῆς :

Γκονικάη.

Τόο-κάη-τόο, ἢ Τόκαήδο,

Τόο-σάν-τόο, ἢ Τοσάνδο,

Χοκ-ροκ-τόο ἢ Φοκουροκουῶδα,

Σάν-έν-τόο ἢ Σανένδο.

Σάν-γιάν-τόο ἢ Σανρυῶδο,

Νάν-κάη-τόο ἢ Νανκαήδο.

Σάη-κάη-τόο ἢ Σαηκκῆδο.

νομός συγκείμενος ἐκ 5 ἐπαρχιῶν

νομός συγκείμενος ἐκ 15 ἐπαρχιῶν

νομός συγκείμενος ἐξ 8 ἐπαρχιῶν

νομός συγκείμενος ἐξ 7 ἐπαρχιῶν

νομός συγκείμενος ἐξ 8 ἐπαρχιῶν

νομός συγκείμενος ἐξ 8 ἐπαρχιῶν

νομός συγκείμενος ἐξ 6 ἐπαρχιῶν

νομός συγκείμενος ἐξ 11 ἐπαρχιῶν

Παραλείπομεν τὰ ὀνόματα μιᾶς ἐκάστης τῶν ἐξήκοντα καὶ ὀκτώ τούτων ἐπαρχιῶν μετὰ τῶν πρωτευουσῶν αὐτῶν ἀποφεύγοντες τοῦ νὰ ἐπισωρεύσωμεν ἐνταῦθα ὀνόματα, ἃ δυσκόλως δύναται τις νὰ κρατήσῃ ἐν τῇ μνήμῃ, ἐν οὐδενὶ δὲ γεωγραφικῷ χάρτῃ ἀπαντῶνται. Ἄλλ' οὐχὶ ἄσκοπον θεωροῦμεν ὅπως σελίδας τινὰς τῆς παρούσης συγγραφῆς ἀφιερῶσωμεν εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν κυριωτέρων τῆς Ἰαπωνίας πόλεων.

Ἀρχόμεθα δὲ τῆς περιγραφῆς μας ταύτης ἐκ τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐφ' ἧς ἐξ ἀνάγκης σχεδὸν ἀποβιβάζονται πάντες οἱ ἐξ Εὐρώπης ἢ Ἠνωμένων Πολιτειῶν προσερχόμενοι περιηγηταί, ἐπιβαίνοντες τῶν ἀμερικανικῶν ἀτμοπλοίων, ἅτινα κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσαετηρίδα συνέστησαν ἰδιαιτέρας γραμμὰς διὰ τὰ ταξείδια αὐτῶν εἰς Ἰαπωνίαν. Ἡ πόλις αὕτη ὀνομαζομένη Γιοκοχάμα ἰδρύθη ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν συνήφθησαν αἱ συνθήκαι αἱ ἐπιτρέ-

πουσαι εἰς τοὺς ξένους τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐμπορίου ἐν Ἰαπωνίᾳ. Ἐπὶ τῆς δυτικῆς παραλίας τῆς Νιφῶνος, τῆς ὑπὸ τῶν ὑδάτων τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ βρεχομένης, μετὰ τῆς 25ης καὶ 36ης μοίρας βορείου πλάτους ὑπάρχει ὁ ὄρμος τῆς Ἰεδοῦς. Περὶ τὸ κέντρον σχεδὸν τῆς δυτικῆς ἀκτῆς τοῦ βαθέος τούτου κολπίσκου κεῖται ἡ Γιοκοχάμα· εἶναι ἐκτισμένη ἐπὶ τινος νησιδίου, διότι ἡ Ἰαπωνικὴ κυβέρνησις μετὰ μεγίστης λύπης ὑπέγραψε συνθήκας μετὰ τῆς Εὐρώπης, βλέπουσα τὴν ἀπέραντον τῶν Σίνων αὐτοκρατορίαν νενικημένην ὑπὸ τῶν « βαρβάρων χριστιανῶν ». Τὴν πολιτικὴν δὲ, ἣν ἐφήρμοσεν ἐπὶ τῶν Ὀλλανδῶν, περικλείεσθαι αὐτοὺς ἐπὶ τρεῖς περίπου αἰῶνας ἐν τῷ νησιδίῳ Δέσιμα, τὴν οὕτην προσεπάθει νὰ ἀκολουθήσῃ ἀπέναντι ὅλων τῶν πεπολιτισμένων ἔθνῶν. Ἄλλ' οἱ καταχθόνιοι σκοποὶ αὐτῆς κατέπεσαν ἀμέσως, ὡς παρακατιόντες θέλωμεν ἐκλέσει.

Τὸ γήπεδον ἐφ' οὗ ὠκοδόμηται τὸ μεγαλειότερον εὐρωπαϊκὸν κατάστημα

ἐν Ἰαπωνίᾳ περιβρέχεται ἀφ' ἐνὸς μὲν ὑπὸ τῆς θάλασσης ἀφ' ἑτέρου δὲ χωρίζεται τῆς ξηρᾶς ὑπὸ ποταμοῦ καὶ διώρυγος. Ἡ πόλις διαιρεῖται εἰς τρία διάφορα τμήματα. Ἡ εὐρωπαϊκὴ πόλις εἶναι κομψή, καθαρὰ, μὲ καλὰς οἰκοδομὰς ξυλίνους καὶ λιθίνους. Αἱ ὁδοὶ εἰσι κανονικαί, αἱ μὲν παράλληλοι αἱ δὲ κάθετοι ἐπὶ τῆς προκυμαίας, διαστραυροῦνται δὲ εἰς εὐθείαν γωνίαν. Ἡ Σινικὴ πόλις ἐστὶ πτωχὴ· ἀνευρίσκει τις ἐν αὐτῇ τὴν αὐτὴν μεγίστην ἀκαθαρσίαν ἣτις προσβάλλει τοὺς περιηγητὰς καὶ ἐπισκοτίζει αὐτοὺς εἰσερχομένους ἐντὸς τῶν σχολῶν καὶ τῶν καθιδρυμάτων τῶν ἀρρένων τοῦ Οὐρανίου Κράτους ἐν τῷ Ἀγίῳ Φραγκίσκῳ ὡς καὶ ἐν Πεκίνῳ καὶ Νονκίη.

Τέλος πρὸς βορρᾶν κεῖται ἡ Ἰαπωνικὴ πόλις, ἣτις ὀνομάζεται Βαντέν. παρουσιάζει δὲ ὄψιν ὅλως ἀλλόκοτον εἰς τὸν ἐπισκεπτόμενον αὐτὴν Εὐρωπαῖον τὸ πρῶτον ἀποβιβαζόμενον τοῦ ἀτμοπλοίου ἐπὶ τοῦ Ἰαπωνικοῦ ἐδάφους. Ἡ πόλις αὕτη κατοικεῖται ὑπὸ Ἰαπώνων εἰς ἀμέσους εὐρισκομένων σχέσεις μετὰ τῶν Εὐρωπαίων, συνεπῶς δὲ ἡ διηγετικὴ ἐπικοινωνία αὐτῶν μετὰ τῶν ξένων ἠλλοίωσε σπουδαίως τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα αὐτῶν ὡς καὶ τοὺς χαρακτῆρας ἐπιδράσασα ἐπαισθητῶς ἐπ' αὐτῶν. Δὲν θὰ ἐνδιατρίψωμεν λοιπὸν ἐπὶ πλέον ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς πόλεως ταύτης. Ἐπιλέγοντες δὲ ὅτι ἡ Γιοκοχάμα ἀριθμεῖ πλείονας τῶν ἡμίσεων τῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐγκατεστημένων Εὐρωπαίων, σπεύδομεν ὅπως μεταβῶμεν εἰς τὴν περιγραφὴν ἑτέρας πόλεως σπουδαιοτέρας καὶ περιεργο-

τέρας δι' ἡμᾶς.

Αἱ κυριώτεροι πόλεις τῆς Ἰαπωνίας εἰσὶν ἡ Ἰεδῶ, ἡ Ὄσάκα καὶ τὸ Κιοῦτον. Τὸ Κιοῦτον ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας ὑπῆρξεν ἡ πρωτεύουσα τῶν Μικαδῶν, (*) ἐνῶ ἡ Ἰεδῶ ἦν ἡ τῶν Σχογοῦνων (λίαν ἀκαταλλήλως ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων ἀποκαλουμένων Ταϊκοῦν). Ὅτε δὲ κατὰ τὸ 1868, ἡ ἐκραγεῖτα ἐπανάστασις κατέρριψε καὶ τὸν τελευταῖον Σχογοῦνον, ὁ Μικαδὸς, ὁ ἀνώτατος καὶ ἀπόλυτος ἄρχων ἀναγνωρισθεὶς, μετέφερε τὴν ἑδρὰν του εἰς τὴν Ἰεδῶ.

Ἡ Ἰεδῶ κεῖται εἰς τὸ βάθος τοῦ ὀμωνώμου αὐτῇ ὄρμου, εἶναι δὲ μία τῶν μεγαλειτέρων τοῦ κόσμου πόλεων. Κατὰ τὸν Κύριον Ροδόλφον Lindeau, ἡ μὲν ἐπιράνεια αὐτῆς ὑπολογίζεται εἰς 85 χιλιόμετρα τετραγωνικὰ καὶ πλέον· ὁ δὲ πληθυσμὸς εἰς 1,800,00 ψυχὰς, ἴσος, δηλαδὴ, τῷ πληθυσμῷ τῶν Παρασίων. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐν τῷ ἀριθμῷ τούτῳ περιλαμβάνονται καὶ οἱ δαίμιοι (μεγάλοι ἄρχοντες τοῦ φεουδαλισμοῦ, χωροδеспόται) μετὰ τῶν οἰκογενειῶν καὶ τῆς ἀκολουθίας των, οὓς ἡ κατὰ τοῦ τελευταίου τῶν Σχογοῦνων ἐπανάστασις, καταλύσασα τὴν πολιτικὴν ἐξουσίαν τῶν δαϊμιῶν, ἀπῆλλαξεν ἕκτοτε τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ διέρχεσθαι μέγα μέρος τῆς ζωῆς των ἐν Ἰεδοῖ καὶ τοῦ ἐγκαταλεί-

(*) Μικαδὸς ὀνομάζεται ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας. Ἐπὶ πολὺν χρόνον οἱ Μικαδοὶ, καίτοι μάλα σεβόμενοι ὑπὸ τοῦ λαοῦ, φαινομενικὴν μόνον ἐξουσίαν εἶχον, πράγματι δὲ τὴν ἀνωτάτην ἰσχὺν καὶ διεύθυνσιν τῶν τοῦ Κράτους ἐκράτουν εἰς χεῖρας οἱ Σχογοῦνοι ἢ Ταϊκοῦν, ὡς θὰ ἴδωμεν ἐν τῷ Γ'. Κεφαλαίῳ.

πειν ἐν περιπτώσει ἀποδημίας τὰς οἰκογενείας των ὡς ἡμέρους παρὰ τῷ Σχογούνφ. Ἀλλὰ μολονότι ἡ ἀναχώρησις αὐτῶν ἐκ τῆς Ἰεδούς κατὰ πο-

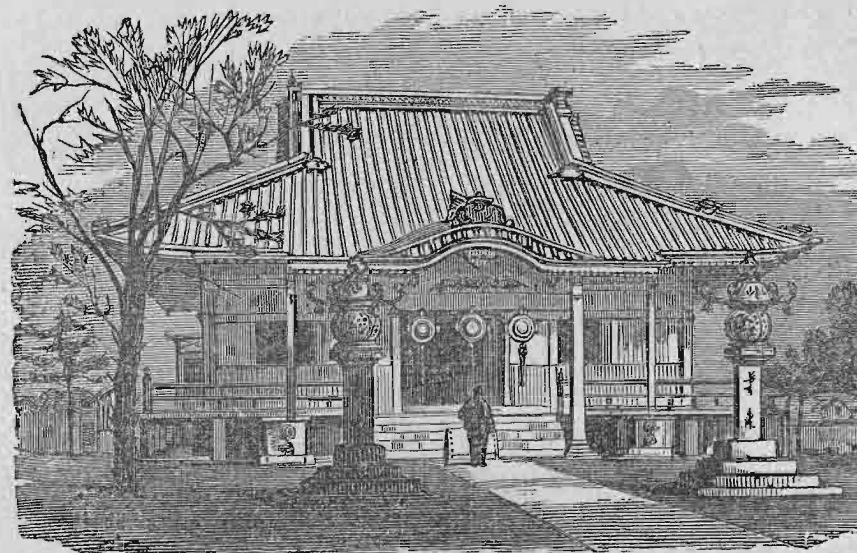
Ἰφάρτουργεῖον τῆς Ἰεδούς.

λύ ἡλάττωσε τὸν πληθυσμὸν καὶ τὴν ζωηρότητα τῶν συνοικιῶν, ἅς οὗτοι κατῴκουν, οἱ ἐσχάτως μάλιστα ἐπίσκεφθέντες τὴν Ἰεδὴ περιηγηταὶ οὐδόλως παριστῶσιν αὐτὴν ὡς πόλιν ἐν παρακμῇ εὐρισκομένην. Καίτοι ἡ πόλις φθάνει μέχρι τῶν ἀκτῶν τῆς θαλάσσης, αἱ μᾶλλον πρὸς τὰ παράλια συνοικίαι οὐ μόνον δὲν εἶναι ὠρισμένοι, ὡς αἱ τῶν μεγαλειτέρων εὐρωπαϊκῶν παραλίων πόλεων, διὰ τὰς ἀποθήκας, τὰ καταστήματα καὶ τέλος διὰ τὴν κίνησιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, ἀλλὰ καὶ, τοῦναντίον, ὀλιγίστας ἀριθμοῦσιν οἰκοδομὰς

σπανίως κατοικουμένας. Τὴν μεγαλειτέραν ἔκτασιν τῶν παραλίων μερῶν τῆς πόλεως κατέχουσι κῆποι καὶ ὄρυζῶνες. Ἐγκαταλείποντες τὰ παράλια καὶ διευθυνόμενοι ἐκ νότου πρὸς βορρᾶν μετὰ μικρὰν ἀπόστασιν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν

ἀπαντῶμεν τὸ σότο-σίρο, ἧτοι τὸν τῶν Ἀνακτόρων περίβολον, κατόπιν τὸ σίρο, ἧτοι αὐτὰ τὰ Ἀνάκτορα, ἐν οἷς τὸ πάλαι κατῴκουν οἱ Σχογούνοι σήμερον δὲ οἱ Μικαδοί. Πρὸς ἀνατολὰς τῶν Ἀνακτόρων εὐρίσκεται ἡ πόλις τῶν ἐμπόρων, πρὸς βορρᾶν δὲ αὐτῆς ἡ συνοικία Ἀζάκσα, ὠρισμένη διὰ τοὺς ναοὺς, τὰ θεάτρα καὶ πάντα τὰ κέντρα διασκεδάσεων. Κατόπιν ὀφικνούμεθα εἰς τὰ προάστεια, ἅτινα συνίστανται

ἐκ κήπων, ποιμνίων, διαφόρων εἰδῶν ξενοδοχείων καὶ καταστημάτων τεύου. Δύο μεγάλοι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧτον ποταμοὶ καὶ πολλὰ ρυάκια διασχίζουσι τὴν πόλιν. Τὰ ρυάκια ταῦτα συνδέονται πρὸς ἄλληλα διὰ πολλῶν διωρύγων τῶν ὁποίων ἡ ἐπιφάνεια καλύπτεται ὑπὸ τῶν συνηθροισμένων ἐκεῖ λέμβων σχήματος ἐπιμήκους καὶ τὰς ὁποίας βλέπει τις ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον πλήρεις ξύλων, ἀνθράκων, ράβ-

Ἡ κυρία πρόσοψις τοῦ παλατιοῦ τοῦ πρίγκηπος Σατσοῦμα.

δων, ἰνδοκαλάμων, ψιαθῶν, κανίστρων κεκαλυμμένων, κιβωτίων, βυτιδίων, μεγάλων ἰχθύων καὶ διαφόρων ἄλλων ἀντικειμένων τοῦ ἐμπορίου. Διὰ τῶν διωρύγων τούτων καὶ οὐχὶ διὰ τῆς ἐλευθέρας θαλάσσης ἡ Ἰεδὴ ἐξάγει τὰ προϊόντα αὐτῆς καὶ εἰσάγει ὅλα τὰ ἀναγκαῖα ἐμπορεύματα εἰς μίαν μεγάλην πόλιν.

Ὁ ὑπὸ τῶν Ἀνακτόρων κατεχόμενος χῶρος, ὀκτῶ περίπου χιλιομέτρων περιφερείας, περικυκλοῦται ὑπὸ μα-

κροῦ τείχους, κατὰ μικρὰ διαστήματα τοῦ ὁποίου ὑπάρχουσι πολυάριθμα πυργίδια προσκεκολλημένα αὐτῷ καὶ ὅπερ πανταχόθεν ἐξῶθεν προασπίζουσι τὰ φρούρια καὶ λίμναι. Τὸ τεῖχος τοῦτο ἀποτελεῖ ἀληθὲς φρούριον ἀναμιμνήσκον ἡμῖν τὰς ἀρχαίας κατοικίας τῶν ἡγεμόνων τῆς Εὐρώπης κατὰ τὸν δέκατον τέταρτον καὶ δέκατον πέμπτον αἰῶνα. Καὶ ἡ Ἰαπωνία, ὡς θέλομεν ἰδεῖ κατωτέρω, ἔσχε καὶ αὕτη τὸν μεσαίωνά της, οὔτινος ἡ λῆξις οὐχί

ἀπὸ μακροῦ χρονολογεῖται. Οἱ δαῖμιοι (πρίγκηπες τε καὶ χωροδεσπόται) ὑποδομοὺν τὰ ἐνδονοματὰ των περι-κεκλεισμένα καὶ κεκρυμμένα ἐντὸς ἀπεράντων γαιῶν περιτετειχισμένων ὑπὸ μακρῶν καὶ ὑψηλῶν τειχῶν. Ἄλλ' ὁ Σχογοῦνος δὲν ἐπέτρεπεν αὐτοῖς νὰ ὀχυρῶνται κατὰ τὸ παράδειγμά του, διότι οὗτος ἀπὸ πάσης συνωμοσίας καὶ ἐπιβουλῆς αὐτῶν θέλων νὰ ᾗ προφυλαγμένος ἐνδιητᾶτο ἐντὸς τῶν ἰσχυρῶν τούτων Ἀνακτόρων του. Ἐν-τὸς δὲ τῶν ἀπεράντων τούτων περι-θόλων ὑπῆρχε μέγας ἀριθμὸς οἰκοδομῶν σχετικῶς λίαν σμικρῶν, ὅπου κα-τῶκον οἱ πρίγκηπες, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ἡ ἀκολούθια αὐτῶν. Οὐδὲν ὅμως ἐν ταῖς κατοικίαις ταύταις ἀναπολεῖ ἐν τῇ μνήμῃ τοῦ Εὐρωπαϊοῦ περιηγη-τοῦ τὰς μεγαλοπρεπεῖς οἰκοδομὰς καὶ τὰ λαμπρὰ παλάτια, ἅπερ οἱ μεγάλοι τῆς Εὐρώπης ἄρχοντες ἀνφοδομοῦντο ἐν ταῖς μεγάλας πρωτευούσαις. Τὰ Γρασχκίς (παλάτια) τῶν δαϊμίων, ἀφ' ὅτου ἐγκατελείφθησαν ὑπ' αὐτῶν, κα-τέχονται κατὰ μέγα μέρος ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τῆν κυβερνήσεως, οἷτινες σήμερον εἰσι πολυάριθμοι, προσπα-θῶντος τοῦ Μικαδοῦ ὅπως ἐφαρμόσῃ ἐν τῇ πολιτεῖᾳ αὐτοῦ τὸ ἐν τοῖς με-γάλοις τῆς Εὐρώπης κράτεσιν ἰσχύον κυβερνητικὸν σύστημα.

Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, ὧν οἱ μισθοὶ εἰσι λίαν περιορισμένοι ζῶσιν ἅπαν-τες σχεδὸν ἐν λιτότητι καὶ ὁ βίος αὐ-τῶν κατ' οὐδὲν σχετίζεται πρὸς τὸν μεγαλοπρεπῆ καὶ πομπῶδη βίον τῶν ὑψηλῶν καὶ ἰσχυρῶν τὸ πάλαι ἐκεί-νων ἀτόμων, ὧν νῦν τὰς κατοικίας κα-τέχουσιν.

Εἰς τὰς συνοικίας τῶν ἐμπορευομέ-νων δὲ ἀπαντᾶται ἡ κίνησις καὶ ἡ ζωῆ, αἱ ἐπικρατοῦσαι καὶ χαρακτηρίζονται τὰς μεγάλας πόλεις. Ἐνταῦθα, αἱ πολυάριθμοι ἀποθήκαι, οἱ τὰς πόλεις περιοδεύοντες μικρέμποροι καὶ ἐν ὑ-παίθρῳ ἐκτιθέντες τὰς πραγματείας των, οἱ ἔμποροι τῶν ζώων, οἱ θαυματο-ποιοὶ καὶ μάγοι τῶν Ἰαπώνων προ-σελκύουσι τὰ θορυβοῦντα, περιέργα καὶ γελόεντα πλήθη, ἅτινα ἀδιακόπως ἀνανεοῦνται. Ἐνταῦθα, δύναται τις νὰ εὔρη ἐν ὅλῃ του τῇ ἀνέσει σπου-διότατα ἀντικείμενα μελέτης ἐπὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν Ἰαπώνων καὶ τῶν παραδόξων αὐτῶν ξυλίμων καὶ χαρ-τίνων οἰκιῶν, αἷτινες δὲν δύνανται νὰ διαφύγωσι τὰ βλέμματα τοῦ περιη-γητοῦ ὡς αἱ τῶν δαϊμίων κατοικίαι, κεκρυμμένα ὀπισθεν ὑψηλῶν τειχῶν.

Κατ' ἀρχὴν δύο τινα ἐφελκύουσι τὴν προσοχὴν τοῦ ξένου, ἐπισκεπτομένου τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰεδοῦς, τὰ ὑψηλότατα καλλισκόπεια ἢ ἀστεροσκοπεῖα, ἅτινα κατὰ ἑκατοντάδας ἀπαντῶνται ἐν ταῖς ὁδοῖς, καὶ χαμηλὰ τινα κυκλικὰ κτί-ρια πρὸς πύργους ὁμοιάζοντα, μαύρην ἔχοντα τὴν ὄψιν, ἅτινα ὡσαύτως παν-ταχοῦ ἀπαντῶνται, κυρίως δὲ ἐν ταῖς συνοικίαις τῶν ἐμπορευομένων. Ἐπὶ τῶν καλλισκοπεῖων τούτων σκοποὶ ἐπὶ τούτῳ φυλάττουσι κατ' ὅλην τὴν νύκτα, ὅπως μεταδώσωσι τὴν θρηνώδη εἰδῆσιν εἴ τις πυρκαϊὰ ἐκραγῆ εἰς ση-μεῖόντι τοῦ διαμερίσματος οὗ ἢ ἐπὶ βλεψίς καὶ φύλαξις αὐτοῖς εἰσιν ἐμπε-πιστευμένοι. Οἱ μαῦροι δὲ καὶ ταπει-νοὶ πύργοι εἰσὶν ἀποθήκαι ἀδιάφλεκ-τοι ὅπου οἱ ἔμποροι μεταφέρουσι καὶ φυλάττουσι τὰς πραγματείας των καὶ

πᾶν ὅ,τι ἄλλο πολύτιμον ἔχουσιν ἄμ' ὡς ὑπὸ τῶν σκοπῶν δοθῆ τὸ σύνθημα ἐκραγείσης πυρκαϊᾶς καὶ ἀπειλοῦσης τὰ καταστήματά των

Πρὸ μικροῦ δ' ἔτι ἐβλεπέ τις ἐπὶ δύο τῶν εἰσόδων τῆς Ἰεδοῦς θέσιν ἀ-φιερωμένην εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν θα-νατικῶν ποινῶν· αἱ κεφαλαὶ τῶν κα-ρατομουμένων ἐμπηγνύμεναι ἐπὶ πα-σάλων ἐξετίθεντο εἰς τὰ βλέμματα τοῦ λαοῦ. Τὰ δὲ ἐγκαταλειμμένα πτώματα ἐχρησίμευσον ὡς βορὰ εἰς τοὺς κόρακας καὶ τοὺς γύπας· Οἱ πάσ-σχοι ἐφ' ὧν ἐκρεμῶντο τὰ πένθημα ταῦτα λείψανα ἀνεπόλουν ἐν τῇ μνή-μῃ τῶν Γάλλων περιηγητῶν ὅσα τὰ χρονικὰ ἀφεστηκυίας ἐποχῆς ἀφηγοῦν-ται περὶ τοῦ Μοντροκῶνος. Ἄλλ' ὅμως ὁ μεσαιῶν, ὡς εἶπομεν ἤδη, ἐν Ἰαπω-νίᾳ ἔληξε κατὰ τὸ 1868. Ὁ Ἰάπων Μοντροκῶν ἐξέλιπεν ἐνῶ οἱ νόμοι ἀ-πέβαλλον τὸν μισαίφρονον αὐτῶν χα-ρακτῆρα καὶ αἱ κρατομίαι σπανιώ-τεραι καθίσταντο. Κατὰ τὰς πιθανώ-τερας δὲ εἰδήσεις ἡμῶν, παρά τινι τῶν φρικαλέων καὶ ἀποτροπαίων τούτων θέσεων κεῖται νῦν ὁ σταθμὸς τοῦ σι-δηροδρόμου τῆς Γιοκοχάμας, ὅστις ἐστὶν ἡ πρώτη ἐν Νιρῶνι κατασκευα-σθεῖσα σιδηροδρομικὴ γραμμὴ. Οἱ τοῦ Μικαδοῦ λαοὶ ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς προ-όδου, ἀπὸ τοῦ δεκάτου πέμπτου αἰῶ-νος ἀμέσως μετεπήδησαν εἰς τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ἐνάτου ἀνεληθόντες ἐν διαστήματι τριῶν μέχρι τεσσάρων ἐ-τῶν τὰς διαφοροὺς βαθμίδας ὅς ἢ ἡ Εὐρώπη ἐν ἴσῳ ἀριθμῷ αἰῶνων ἠδύ-νηθη νὰ ἀναῶθῃ. Πρὶν ἢ ὅμως ἐγκατα-λίπωμεν τὴν πόλιν ταύτην θέον νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐπ' ἐσχάτων ἡ πρωτεύ-

ουσα αὕτη μετωνομάσθη Τοκίω· καὶ ἐπὶ τοῦ κολοσσαίου δὲ χάρτου, ὅστις ἐν τῇ ἐν Παρισίοις παγκοσμίῳ ἐκθέσει τοῦ 1878 ἐκόσμηε τὴν πρότοψιν τῆς Ἰαπωνίας ἐν τῇ ὁδοῦ τῶν ἐθνῶν, ἔφερε τὸ τελευταῖον τοῦτο ὄνομα.

Ἡ ἀρχαία πρωτεύουσα τῶν Μικα-δῶν, Κιοῦτον, κεῖται πλησίον τῆς λί-μνης Μπιούα· ἡ πόλις αὕτη, εἰς τὸ βάθος κοιλάδος ὑποδομημένη, περικυ-κλοῦται ὑπὸ δύο ποταμῶν, οὓς αἱ με-γάλαι βροχαὶ καὶ καταιγίδες μεταβάλ-λουσιν εἰς χειμάρρους, ἀλλ' οἷτινες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ταῖς εὐρείαις αὐτῶν κοίταις πολὺ ὀλίγον ὕδωρ δια-τηροῦσιν. Ἡ κοιλὰς αὕτη ἐλευθέρᾳ μόνον πρὸς νότον οὕσα, ἐκ τῶν τριῶν αὐτῆς ἐτέρων πλευρῶν περιστοιχίζεται ὑπὸ ὑψηλῶν λόφων ἀποτελούντων λαμπρὰς καὶ θελκτικὰς ἀπόψεις.

Τῆς πόλεως ταύτης, προ μικροῦ ἔτι ἐγκαταλειφθείσης ὑπὸ τοῦ ἀνωτατου τῆς Ἰαπωνίας ἄρχοντος, ὁ πληθυσμὸς ὑπελογίζετο εἰς πεντακοσίας χιλιά-δας κατοίκων ὑπὸ τινων συγγραφέων, ὑπ' ἄλλων δὲ εἰς ἑπτακοσίας. Ἀφ' ὅ-του ὅμως ὁ Αὐτοκράτωρ ἐγκατέστησεν ἀλλοῦ τὴν ἑδρὰν του, οἱ ἡμίσεις σχε-δὸν τῶν κατοίκων ἐγκατέλιπον σὺν αὐτῷ τὸν τόπον. Καίτοι δὲ κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ὁ Μικαδὸς ἠδρευσεν ἐν Κιοῦτῳ ἡ ἐξουσία του κυρίως ἦν θρη-σκευτικὴ ἢ δὲ πόλις ἦν πρωτεύουσα τῆς κληρικῆς καὶ οὐχὶ τῆς κοσμικῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς, ἐντούτοις πάντοτε ἡ-τοζωηρὰ, φαιδρὰ, λαμπρὰ, καὶ θορυ-βώδης. Ὁ Κ. Humbert, ὅστις ἐπεσκέ-φθη αὐτὴν μικρὸν πρὸ τῆς ἐπαναστά-σεως τοῦ 1868 εὔρεν αὐτὴν πολυπλη-θῆ καὶ πλουσίαν, πλήρη εὐφροσύνης,

χαρᾶς καὶ ἡδονῆς. Σήμερον ὅμως ἀπώλεσεν ἅπασαν τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς ζωηρότητα, ἀμ' ὡς δέ τις εἰσχωρήσῃ ἐν αὐτῇ ἀμέσως προσβάλλουσι τὰ βλέμματά του ἔχνη ἐσχάτης καταπτώσεως καὶ ἀναμφιβόλως ἀνεπανορθώτου, καθότι ἡ γεωγραφικὴ αὐτῆς θέσις δὲν τῇ ἐπιτρέπει νὰ ἀνακτήσῃ τὴν πρώτην αὐτῆς ὠραιότητα διὰ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας.

Ὁ K. Hubner κατώρθωσεν, οὐχὶ ὁμῶς ἄνευ μεγίστων δυσκολιῶν, νὰ ἐπισκεφθῇ κατὰ τὸ 1872 τὰ Ἀνάκτορα τῶν Μικαδῶν ἐν οἷς οὐδεὶς Εὐρωπαῖος πρὸ αὐτοῦ εἰσῆλθεν· ὡς φαίνεται ὅμως, δὲν ἔκαμον εἰς αὐτὸν μεγάλην ἐντύπωσιν· εὗρίσκει αὐτὰ σχεδὸν ὅμοια πρὸς τὰ Γίασχικίς, παλάτια τῶν δαϊμίων τα ὁποῖα ὡσαύτως εἶχεν ἐπισκεφθῆ· ἐν πᾶσι δὲ ἐπικρατεῖ τὸ αὐτὸ σύστημα οἰκοδομῆς, περὶ οὗ ἤδη ὡμιλήσαμεν. Τὰ ἀνάκτορα ταῦτα δὲν ἀποτελοῦσιν ἐν αὐτοτελὲς παλάτιον παρουσιάζον οἰκοδομὴν ἐπιβάλλουσαν καὶ κανονικότητα ἀρχιτεκτονικὴν, ἀλλὰ σύγκεινται ἐκ σειρᾶς κτιρίων πολυαρίθμων, συνηθροισμένων ἐντὸς περιβόλου καὶ κεχωρισμένων ἀπ' ἀλλήλων διὰ κήπων καταφύτων. Ἄξιον παρατηρήσεως τυγχάνει, ὅτι ὁ περιβόλος τῶν ἀνακτόρων τῶν Μικαδῶν δὲν προασπίζεται ὑπὸ τάφρων, ὡς ὁ περιβόλος τῶν ἀνακτόρων τῶν Σχογοῦνων ἐν Ἰεδοῖ καθὼς καὶ οἱ περιβόλοι τῶν Γίασχικίς τῶν περισσοτέρων καὶ μεγαλειτέρων δαϊμίων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις των.

Τὴν πόλιν Κιούτον, μεσόγειον καὶ περιοριζομένην πανταχόθεν ὑπὸ λόφων παρωμοίωσαν πρὸς κλωβίον, ἐν ᾧ ὁ

Μικαδός, ὁ ἐπίσημος τῆς Αὐτοκρατορίας ἄρχων, ἦτο περιορισμένος ὑπὸ τοῦ Σχογοῦνου, τοῦ πραγματικοῦ ἄρχοντος τοῦ κράτους, φρουρούμενος ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ. Τοιαῦτα δὲ μέτρα προελαμβάνοντο ὥστε καὶ ἐν περιπτώσει προσβολῆς ὁ αἰχμάλωτος δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπερασπισθῇ ἑαυτόν. Ἄλλ' ὅτε ὁ ἀγὼν ἐκηρύχθη ὁ δεσμώτης ἐζήτησε λόγον παρὰ τοῦ δεσμοφύλακος. Ἐν τῇ Φουζίμῃ δὲ κειμένη πλησίον τοῦ Κιούτου, συνήφθη κατὰ τὸ 1868 ἡ ὀλεσχερῆς μάχη.

Τὸ παλάτιον, ὅπερ κατέκουν οἱ Σχογοῦνοι ὅτε μετέβαινον πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ μεγάλου ἄρχοντος, οὕτινος ἀνεγνώριζον μὲν τὴν κυριαρχίαν κατ' ἀρχὴν ἀλλ' ὅμως κατεπάτουν τὰ δικαιώματα ἐν τῇ διοικήσει τοῦ τόπου, ὑπερέχει κατὰ πολὺ τῆς κατοικίας τῶν Μικαδῶν κατὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν. Οὐχ' ἦττον σημειώτεον ὅτι τὸ παλάτιον τοῦτο ἐκ βάρων ἀνεκτισθῆ περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος ἢ μᾶλλον ἀρχομένου τοῦ δεκάτου ἐβδόμου, ὑπὸ τοῦ Ταϊκούν Σάμα, ὃν δύνανται τις νὰ ἐπονομάσῃ Λουδοβίκον ΙΔ'. τῆς Ἰαπωνίας.

Πρὸ τοῦ τείχους τοῦ περιβόλου ἐκτείνεται μέγας πλαταμὼν κατάφυτος ὑπὸ ὠραίων δένδρων. Μεταξὺ τοῦ τείχους τούτου καὶ τοῦ παλατίου ὑπάρχει εὐρεῖα ἀυλὴ. Ἡ μεγάλη θύρα κοσμεῖται ὑπὸ πτηνῶν καὶ ἀνθέων μὲ ἀνάγλυφα κεχρωματισμένα καὶ κεχρυσωμένα. Αἱ διαιρέσεις τοῦ παλατίου εἰσὶ μεγάλαι καὶ ὑψηλαί. Ἐπὶ τῶν ἐκ πεπαλαιωμένου χυσοῦ ὀροφῶν, λέγει ὁ K. de-Hubner, δοκεῖ γεγλυμμένοι δι-

ἑστταροῦνται ἀβακοειδίως καὶ πλόκες ἐκ γαλκοῦ κεχρυσωμένου ἀποτελοῦσι τὰ σημεῖα τῆς διαστουρώσεως τῶν δοκιῶν.

Πολλὰς διαιρέσεις διέρχεται τις πρὶν ἢ φθάσῃ εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ μεγάρου, ἧς εἰς μήκος μὲν ὀγδοήκοντα ποσσῶν, πλάτους δὲ τριάκοντα καὶ ὄβους εἴκοσι καὶ δύο. Ἡ ὀροφή τῆς αἰθούσης ταύτης εἶναι ἐξαιρετικῶς κεκοσμημένη. Τὰ κινήτρα διατεγίσματα καὶ οἱ τοῖχοι περιστῶσιν ἐπὶ κεχρυσωμένης γῆς δένδρα ὑπερμεγέθη, ἀπὶ ἃ μὲν ἀλλὰ λίαν κομψῶς ἐσχέδια ατυέναι· περὶ τῆς αἰθούσης ταύτης ὑπάρχει διαδρομὸς, οὕτινος τὰ παράθυρα εὗρισκόμενα ὑψηλὰ ἐπὶ τοῦ τοίχου, εἰς ν ὠραιότατα, ἐπιτηδεῖως πεποικιλμένα καὶ θαυμασιῶς ἐπεξεργασμένα. Τὰ δωμάτια ἐν οἷς κατέκει ὁ Σχογοῦνος κοσμοῦσι φανώματα κεκαλυμμένα ὑπὸ λάκκης κομμωρητινῶδους, ἐφ' ἧς εἰκνίζονται διάφοροι πολύτιμοι σκηναί. Τὸ σύμβολον τῶν Σχογοῦνων, εἰκονιζόμενον ὑπὸ τριφύλλου δεδεμένου διὰ κροίκου, μένει πάντοτε ἐνταῦθα ἀνατετυπωμένον.»

Τὰ ἱερὰ κτίρια καὶ οἱ ναοὶ τῆς πόλεως ταύτης, τῆς ἀρχαίας θρησκευτικῆς πρωτεύουστος τῆς Ἰαπωνίας ἰδιαιτέρως προσελκύουσι τὴν προσοχήν μας.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος ἡ ἀρχαία ἑθνικὴ θρησκεία, ἡ τῶν Καμῆς, (*) ἠρίθμει ἐν Κιούτῳ

(*) Οἱ Καμῆς ἐθεωροῦντο ὡς μεγάλοι τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῶν μεγάλων ἀνδρῶν εὐεργέται, θεοποιηθέντες ὡς ἐκτούτου. (ἰδὲ Κεφ. X)

2,727 Μιᾶς (*), ἡ δὲ τοῦ Βοῦδ x (**), θρησκεία ἠρίθμει ἐν τῇ πόλει ταύτῃ 3,893 ναοὺς ἢ παρόδας. Ἴνα ὅμως οἱ ἀνεγνώσται μὴ ἐκπλάγῳσιν ὑπὸ τῶν ἀριθμῶν τούτων, οἷτινες ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνονται ὅλως ἀπίθανοι, σπεύδουμεν νὰ σημειώσωμεν, ὅτι τὰ ἱερὰ ταῦτα κτίρια ἦσαν νηΐδια λίαν περιωρισμένα. Ἀλλὰ μεταξὺ τούτων πολλὰ εἶχον μεγίστην σπουδαιότητα, ἀνεκέρουσαν δ' ἐνταῦθα, ἐπὶ παραδειγματι, τὸν ναὸν τῶν Τριάκοντά-ὀκτώ-χιλιαδῶν καὶ τριάκοντα τῶν, ὃν οὕτως ἀτοκάλοῦσιν ὡς ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ὑπάρχόντων πολλῶν καὶ ἀπείρων εἰδῶλων. Καὶ μέχρι τῆς σήμερον ὁ ναὸς οὗτος σώζεται, καὶ ἅπαντες οἱ περὶ τῆς Ἰαπωνίας γράψαντες μνημονεύουσιν αὐτοῦ.

Ὁ Συγγραφεὺς τῆς «εἰκονογράφουμένης Ἰαπωνίας» (Japon pittoresque), Maurice Dabard, ἐξέφρασε πρὸς τὸν ὀδηγὸν αὐτοῦ ἀμφιβολίαν ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀγαλμάτων, ὅτις τῷ ἐφαίνετο ὑπερβολικός. Ἀλλ' ὁ ὀδηγὸς Ἰαπωνίερος (βόνζος ***) τῷ ὑπέδειξε μετὰ τόνου ὑποδὲκνύοντος τὴν ἐπὶ τῇ ἀμφιβολίᾳ ταύτῃ δυσαρῆσκειάν του, ὅτι ἕκαστος μέγα εἰδωλὸν ἔφερεν ἐπὶ τῶν γοιάτων καὶ τῶν βραχιόνων αὐτοῦ ἕτερα τριάκοντα καὶ δύο μικρότερα, καὶ ὅτι ὁ ὀλικὸς ἀριθμὸς

(*) Οἱ Μιᾶς εἰσὶ νηΐται ἐν εἰδεί παρκεκλησίων.
(**) Ἡ θρησκεία γεννηθεῖσα ἐν Ἰνδῶ, ὁπόθεν ἐξηπλώθη εἰς Κίναν, εἶτα εἰς Ἰαπωνίαν. (ἰδὲ Κεφ. X).
(***) Βόνζοι, ὀνομάζονται οἱ Ἰάπωνες ἱερεῖς.

των μεγάλων ειδώλων ανήρχετο εις χίλια και εν.

Εν Κιούτφ υπάρχει ωτχύτως και το παμμέγεθες Ντσιμπούτ, το μεγαλύτερον πάντων των κολοτταίων του Βούδα αγαλμάτων, άπερ δέν σπανίζουσιν εν Ιαπωνία. Εν τφ περιβόλφ δένος των ναών της πόλεως ταύτης υπάρχει και περίφημός τις κώϊων, ο άγκωδέστερος, καθώς βεβαιούσι, πάντων των επί της ύψηλίου εύρισκομένων κωδώνων.

Είς απόστασιν πενήτην χιλιομέτρων μακράν του Κιούτου έκτεινεται ή μεγάλη πόλις Όσάκκ, κειμένη εις το βάθος κόλπου τινός άρκούντως βυθός εις την άνατολικήν άκρην της έσωτερικής θαλάσσης. Κειμένη περί τας έκβολάς του ποταμού Γιόδω Κιάουα και κατέχουσα άμφοτέρως τας όχθας αυτού, συνάμα δέν διατεμνομένη υπό τεσσάρων άλλων κατά το μάλλον και ήττον μεγάλων ποταμίων, συνδεδεμένων προς άλληλα διχ πολυαριθμων διωρύγων, έπονομάζεται ύπ' άπάντων των περιγραφάντων αυτην περιηγητών ή Βενετία της Ιαπωνίας. Υπάρχουσιν εν αυτή πολλαι γέφυραι, ο Κ. δε-Hubner άριθμεϊ πλείους των διακοσίων εξήκοντα. Άπαται αι γέφυραι αυται ειτι ξύλινοι πολλαι δ' αυτών λιαν επιμήκεις. Ο Κ. Bousquet, όστις άνέτως έπεσκεψάτο την πόλιν, αναφέρει τρεις χιλιάδας και πεντακοσίας γεφύρας σχήματος άμφιρρόπου αποτελούσας μαγευτικώτατην και ζωγραφικήν θέαν.

Η Όσάκκ, ήτις από μέσων του έβδομου αιώνος της χρονολογίας ήμϊν μέχρι τέλους του δεκάτου δευτέρου

ήν ή πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας των Μικαδών, σήμεραν έστιν ή κυριώτερα και σπουδαιότερα έμπορικη πόλις της Ιαπωνίας. Άριθμεϊ ύπερ τους 500,000 καιοίκους άποτελοΰτα συνάμα κέντρον σπουδαιότατον της ναυτικής. Άλλή υπό την έποψιν ταύτην ή άκμή αυτής σπουδαίως άπειλείται, ως λέγει ο Κ. δε-Hubner, υπό μικρής τινός πόλεως ή μάλλον χωρίου, όνομαζομένης Χιόγκκ εις απόστασιν χιλιομέτρων τινών από της Όσάκκς κειμένης. Αί συναρθείται συνθήκαι επιτρέπουσι τοις εύρωπαϊοις την έγκατίστασιν αυτών εν Χιόγκκ προς ήν εύερέστερον προσεγγίζουσι τα μεγαλύτερα έμπορικά πλοία των μεγάλων Άγγλικών και Γαλλικών άτμοπλοϊκων εταιριών, ενφ εις την θέσιν έρ' ής κείται ή Βενετία αυτη της έσχάτης άνατολής εις το βάθος του κόλπου αυτής, τα ύδατά ειτιν άδαθη, αι δέν μεγάλαι άρταις των κμάτων της θαλάσσης κατά την παλιρροίαν εισορμούντων εντός του ποταμού Γιόδω Κιάουα καθίστανται κινδυνώδεις λιαν δια τα πλοία.

Εν Όσάκκ οΰτε μεγαλοπραπή παλάτια, οΰτε περιφανείς ναοί υπάρχουσι. Το μόνον οικοδόμημα, οΰ αι τελευταίως επισκεψάμενοι την πόλιν ποιούνται μνησίαν, ειτινι το χρηματοκοπεϊον, έσχάτως άνεγεσθεν κατά τον Ευρωπαϊκόν ρυθμόν υπό των Άγγλων. Περιετήν θεωρούμεν την περιγραφήν του κτιρίου τούτου καθό μή παρέχαντος ήμϊν μεγάλην σπουδαιότητα. Η πόλις όμως ειτινι λιαν περιέργος, οι κάτοικοι αυτης ειτινι φιλόπονοι και έργατικοί, οΰχ ήττον όμως

άγαπώσι τας διασκεδάσεις και τος ήδονάς.

Αι όδοι της πόλεως ειτινι στεναι. Είς όλίγιστα δέν κέντρα έχουσι πλατας από τεσσάρων μέχρι οκτώ ποδών. Άλλ' ειτινι καθαραι και εύάεροι. Άπασαι σχηματίζουσιν εύθείας γραμμάς και τεμνονται εις γωνίας ορθαι. Πολλαι συνεικίαι άποτελοΰμεναι άποκλειστικώς εξ έμπορικων άποθηκων σχηματίζουσι μακράς σειράς παραλληλογράμμων ταπεινών και σκοτεινών. α Οι κυριώτεροι και οι επικρατούντες χρωματισμοί εν τη βαρφη των οικοδομών τούτων ειτινι οι μαυροι και φαιοί, λέγει ο Κ. Hubner· συναρμόζουσι δέν οΰτω καταλλήλως τα χρώματα ταΰτα ωστε έμπνεουσι χάριν και μελαγχολίαν. Άλλά το βλέμμα δέν εύρίσκει εύκαιρίαν όπως προσηλωθη επί των οικιων άποσπώμενον υπό του πλούτου και της ποικιλίας, πρόσθεσ δέν, και του άλλοκότου των προς πώλητιν εκτεθειμένων και του πλήθους των παρδαλοφροούντων πεζών.»

Νοτιοδυτικώς του όρμου της Ίεδους και επί της αυτης άκτης σχηματίζεται έτερός τις όρμος όστις περιβρέχει τα παράλια της έπαρχίας Όθδάρης, εξ ής και λαμβάνει το όνομα αυτού. Είς το βάθος του κολπίσκου τούτου, εις απόστασιν μιās λεύγας από της παραλίας υπόρχει ή Ναγόρα, μεγάλη βιομήχανος και έμπορικη πόλις, ήτις, κατά τον Κ. Bousquet, έργεται κατά τέταρτον λόγον υπό την έποψιν της σπουδαιότητος ως έμπορικου κέντρου. Κυρίως δέν ή βιομηχανία της πόλεως ταύτης συνίσταται εις την κατασκευήν διαφόρων άγγείων μετά κυανών κρ-

μημάτων, ωταύτως δέν και διαφόρων έγκυύτων (email) ήττον ωραίων άλληώς των της Κίνας άλλ' επίσης έπιζητήτων υπό των συλλογών των τοιούτων περιέργων άντικειμένων.

Εν αυτη ως και πανταχοΰ της Ιαπωνίας ή τελευταία έπανástτατις σπουδαιότατας έπέφερε μετατροπάς.

Ο Πρίγκηψ της Όθδάρης ήν εν των σπουδαιότερων μελών της χορείας των χωροδеспοτων Ιαπόνων, εξ ου πολλοί εξηρτώντο άρχοντες. Ήδη ο πρίγκηψ οΰτος άπεστερήθη άπάντων αυτου των άγαθών, μόνον δέν τα έρείπια σώζονται του σίρο ή παλατίου, όπερ το πάλαι κατφκει εν Ναγόρα, τη πρωτεύουση ταύτη του διαμερίσματος του. Τα πλησίον του παλατίου αυτου κείμενα Γιανγκίς ή έδραι των άρχαίων αυτου γαιοκτημόνων εύρίσκονται ήδη έγκαταλελειμμένα, σεσθρωμένα και κατερειμμένα. Και όλη εν γενει ή πόλις παρυσιάζει όψιν άλοστχεροΰς, άνεπανορθώτου και αιωνίου καταπτώσεως περιελθοΰτα εις αυτην αν οΰχι συνεπέα της πολιτικης άναστατώσεως, οΰχ ήττον όμως συνεπέα της έμπορικης, ήτις προηγίθη εκείνης. Ηπιτραπέισης εις τους ξένους της εισόδου εις τινας λιμένας της Ιαπωνίας, όλη ή κίνησις του έμπορίου της χώρας ταύτης συνεκεντρώθη εις τας ευδαίμονας αυτών πόλεις. Αι δέν πόλεις εις άς άπαγορεύεται έτι ή εισοδος εις τους Άμερικανούς και τους Ευρωπαϊούς φήνουσιν όσημέραι. Άλλ' όταν ο Μικαδός επιτρέψη, τουθ' όπερ θέλει βεβαίως πρόσξει συντόμως, εις τους ξένους το δικαίωμα του έγκαθίστασθαι έλεθεύρωσ εν άπάσαις ταϊς

της Αυτοκρατορίας πύλετιν, η Ναγόρα μετά πολὺν χρόνον καὶ πολλὴν ἐργασίαν θὰ ἐξελεθῆ ἐκ τῆς καταπτώσεως εἰς ἣν περιέστη, καθότι ὁ ὄρμος τῆς Ὀβόρας εἶναι λίαν ἀβαθὴς καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν θὰ δύναται νὰ δέχηται τὰ μεγάλα πλοῖα καθὼς καὶ τὰ ἤτανος χωρητικότητος ἀτμόπλοια, ἃ περὶ ἤδη παρεδέχθησαν καὶ ἔθεσαν εἰς χεῖρας αὐτῶν καὶ αὐτοὶ οἱ ἔμποροι Ἰάπωνες.

Καίτοι αἱ ὁδοὶ ὄλων ἐν γένει τῶν πόλεων τῆς Ἰαπωνίας, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ὀλιγίστων σχεδίων, εἴτινα περιέχουσι συγγράμματά τινα τῆς Ἰαπωνίας καὶ ἰδίως τὸ τοῦ Κ. Χόουθροτ, εἰσὶ κατασκευασμένοι κατ' εὐθεῖαν γραμμὴν καὶ τέμνονται ἐν γωνία ὀρθῆ, ἐν τούτοις ἐν Ναγόρα ἡ κανονικότης αὐτῆ παρατηρεῖται μετὰ πάσης τῆς ἀκριθείας, καθισταμένη ἐπαισιητοτέρα εἰς τὸ βλέμμα. Αἱ οἰκίαι, ὁμοίομορφοὶ ἄπασαι, σύγκεινται ἐξ ἑνὸς ἰσογαιίου ὑπεράνω τοῦ ὀπίου ὑπάρχει ἐν μόνον πάτωμα· αἱ δὲ στέγαι καλύπτονται ὑπὸ κεραμίδων, αἵτινες ἐξέρχονται πανταχόθεν ἐπισκρίζουσι τὰς οἰκίας.

Ἡ Ναγόρα, ἣτις ἔχει ἔτι διακοσίας χιλιάδας κατοίκων, φαίνεται ὅτι δὲν παρέχει εἰς αὐτοὺς μεγάλας διασκεδάσεις. Ὁ Κ. Bousquet, ὅστις ἐπεσκέψατο αὐτήν, αὐτὴ περὶ τῶν θεάσεων οὔτε περὶ τῶν ναίων αὐτῆς ὀμιλεῖ σημειῶν ὅτι στερεῖται θέσεων καὶ πλατειῶν καὶ παντὸς τέλους, ὅπερ δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν φυγαγωγίαν τῶν κατοίκων καὶ τὴν ζωηρότητα τοῦ τόπου. Ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς ἀφιεῖται, ὅτι πρὸ αὐτοῦ εἰς μόνον Ἑυρωπαῖος εἶχεν ἐπισκερθεῖ τὸν τό-

πον, ὅστις ἦν γάλλος διδάσκαλος καταλύσας ἐπὶ τινὰ χρόνον ἐν τῷ καλλιτέρῳ ξενοδοχείῳ τῆς πόλεως καὶ κατὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἀναγράφας γαλλιστὴ ἐπὶ τῆς θύρας τὸν πομπωδὴν τίτλον «Ξενοδοχεῖον τῆς Προόδου».

Μεταξὺ τῶν πολλῶν τῆς Νιφῶνος πόλεων, αἵτινες ὑπο διαφόρους ἐπιφύεις δύναται νὰ παρεξωτὶ διάφορον εἰς τοὺς ἀναγνώστα, ἀναφέρωμεν κατὰ τὴν Νικκῶ, ἀπέχουσαν τριάκοντα λεύγας βρραιοκρατορικῶς τῆς Ἰεδοῦς, κειμένην δὲ εἰς θέσιν ὄρεινῆν περιτοχου ἐν ἡν πανταχόθεν ὑπὸ ὄρειν, ὅπου πολυάριθμα ρυάκια καὶ ὄρκοι τὴν ὄψιν μικροὶ καταροάκται ποικίλλουσι τὴν πόλιν καὶ διατηροῦσιν ἐν αὐτῇ εὐχάριστον πάντοτε ὄρασμα. Ἡ ἐκ τῆς Ἰεδοῦς εἰς τὴν πόλιν ταύτην ἄγουσα ὁδὸς εἰς ἀπόστασιν λευγῶν τινῶν πέραν τῆς πρωτεύουσος ταύτης διέρχεται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ *Fu-Gianna*. Ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τούτου μέχρι τῆς Νικκῶ ἡ ὁδὸς ἐκατέρωθεν περιτοιχίζεται ὑπὸ δύο σειρῶν δένδρων ἀνηλούτων πάντοτε καὶ καθιστώντων τὴν οἰαὐτῆς πορείαν θελκτικωτάτην.

Ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ἐνεαριάζοντο οἱ Σχογούνοι. Ὁ μεγαλοπρεπέστερος δὲ καὶ μᾶλλον ἐπιβαλλὼν τῶν ἐν αὐτῇ τύμβων ἐστὶν ὁ τοῦ *Gonzar Sama* ἢ *Iregas*, ἑνὸς τῶν μεγαλειτέρων ποιγκήπων, οἵτινες ἐβασίλευσαν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ. Ἡ ἀρχιτεκτονικὴ τοῦ μνημείου τούτου ἐστὶν ἀξιοθαύμαστος οὐ μόνον διὰ τὸν πλοῦτον καὶ τὴν ὀριότητα τῶν ὕλικῶν, ἀπερ κοσμοῦσιν αὐτὸ, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν λεπτότητα καὶ ἀκριθείαν τῆς κατασκευῆς. Τὸ σύνολον ὁμῶς τοῦ ἀρχιτεκτονήματος τούτου

ἐστὶ μᾶλλον θαυμαστὸν τῶν λεπτομερειῶν αὐτοῦ.

Ἐπιστάμενος πρὸ τοῦ μνημείου τοῦ Γκονζάρ Σάμα, λέγει ὁ Κ. Βούσκουετ ὡς ἐνώπιον τῶν μεγαλοπρεπῶν καὶ ἐπιβαλλόντων μνημείων τῆς Παναγίας ἐν Βουργοδίᾳ, τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς ἐν Ἀθήναις, καὶ τῶν ἀρχαιοτήτων τῆς Ρώμης αἰσθάνεται τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀνιπταμένην, ἀλλ' ἐν ταύτῃ καὶ καταθλιβομένην! Ἐκπληκτικὸς ἵσταται πρὸ τῆς ἐπισωρεύσεως, καὶ συναρμογῆς τῶν ὄρειων ἐκείνων λίθων τῶν κολοσσαίων ἐκείνων στεγασμάτων καὶ τοῦ περίεξ τοῦ μνημείου θαυμασίως συννηροσμένου ἐξ ὀρειῶν δένδρων ἀειθαλῶν στεφάνου, ἐφ' οὗ ἀρμονικώτατα διαζωγραφεῖται τὸ αἰώνιον πένθος τῆς χώρας.»

Καὶ πολλὰ ἄλλα μνημεῖα ἄλλων Σχογούνων ἤττονος ὅμως ἀξίας ἐμφελεύσουσι τὸν θαυμαστὸν τῶν περιηγητῶν, φαίνεται δὲ ὅτι μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ περιποιήσεως διατηροῦνται ἢ τοῦλάχιστον μέχρι τῆς σήμερον διατηροῦντο ταῦτα, ἐξ ὧν καὶ πολλὰ κατ' οὐδὲν ἐλάττωσα κατὰ τὴν καλλονὴν ἐγένοντο παρανάλωμα τοῦ πυρός, καὶ νῦν μόνον τὰ εἰρείπια τῶν σώζονται.

Οἱ ναὶ, τὰ ναῖδια καὶ τὰ μοναστήρια (*bongerie*) τῆς Νικκοῦς, ἀπατελοῦσιν εἰδὸς ἰσραὶ πόλεως λίαν περιέργου θὰ ἦτο δὲ καλὸν, ἵνα πρὶν ἢ ἕτεροι σεισμοὶ ἢ πυρκαϊαὶ καταστρέψωσιν αὐτὴν δυνηθῶσιν οἱ Ἑυρωπαῖοι νὰ φωτογραφήσωσιν, ἐν πρὸς ἐν, ἅπαντα τὰ μνημεῖα αὐτῆς, ἀπερ παρέχουσι πολὺ τὸ διάφορον καὶ εἰς τὸν ἱστορικόν, καὶ τὸν καλλιτέχνην,

Ὀλίγας λεύγας πρὸς νότον τῆς Νηκκοῦς κεῖται ἡ πόλις *Kiriou* ἣτις ἐστὶν ἀξία μναίας οὐχὶ πλέον διὰ τοὺς ναοὺς ἢ τὰ μνημεῖα αὐτῆς ἀλλὰ διὰ τὴν βιομηχανίαν τῆς. Ἐν αὐτῇ ἐξυφαίνεται καὶ χρωματίζεται ἡ μεταξὺ διὰ μεθόδων ὄλων περιέργων καὶ πρωτοφανῶν. Οἱ Ἰάπωνες κέκτηνται μὲν σήμερον γραμμάς σιδηροδρομικὰς καὶ ἀτμόπλοια, ἀλλὰ δὲν εἰσθήγαγον ἔτι ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ὑφασμάτων τὰς τελειοποιημένας μηχανὰς τῆς Εὐρώπης. Διὰ τοῦτο μολονότι ἐν Ἰαπωνίᾳ ὁ ἐργάτης ἐργάζεται ἀντὶ μηδαμινῆς ἀμοιβῆς τὰ μεταξωτὰ αὐτῶν, πολλῶν κατώτερα τῶν ἡμετέρων κατὰ τὴν καλλονὴν καὶ τὴν τελειότητα, πωλοῦνται εἰς τιμὰς λίαν ὑψωμένας.

Τὸ *Kiriou* ἐπωνομάσθη ὑπὸ τῶν περιηγητῶν ἡ Λυὼν τῆς Ἰαπωνίας. Ἀλλ' ἡ Λυὼν ἀνευ τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς τελειότητος τῶν μηχανῶν ἃς διαθέτει σήμερον ἡ Εὐρωπαϊκὴ βιομηχανία καὶ δι' ὧν τοσαῦτα ἐπετελέσθησαν πρόοδοι. Ἡ Νικκῶ καὶ τὸ *Kiriou* εἰσὶ μεσόγειοι πόλεις.

Ἡ πόλις *Sandān* ἀνοψοῦται ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς Νιφῶνος ἀπέχουσα τῆς Ἰεδοῦς ἐξήκοντα ἢ τὸ πολὺ ἐβδομηκοντα λεύγας. Εἶναι μία τῶν ἐπισηματέρων πόλεων τῆς Νιφῶνος, ὅπου τὸ ἐμπόριον εἰσθήγαγεν, ἤδη πολλὰ εὐρωπαϊκὰ προϊόντα. Οἱ ἰθαγενεῖς μανθάνουσι τὴν Ἀγγλικὴν μετὰ μεγίστου ζήλου, ἀλλὰ καὶ τοὶ ἡ γαλλικὴ γλῶσσα ἔτυχεν ἐλαχίστης ἐν αὐτῇ καλλιέργειας, ὁ Κ. Βούσκουετ (ὃν δέον ἵνα συχνάκις ἀναφέρωμεν ἐν τῷ συγγράμματι ἡμῶν διότι εἶναι

ὁ μόνος εὐρωπαῖος, ὅστις ἐπεσκέφατο τὴν Ἰαπωνίαν καὶ ἰδὼν τὴν Νιφῶνα καὶ περιηγήτατο ἀνεξαιρέτως ὄλας αὐτῆς τὰς πόλεις) διαθεθαῖ ἡμᾶς ὅτι εἶδεν ἐν αὐτῇ ἐπιγραφὰς γαλλικὰς. Ἡ Σανδᾶ ἔχει μὲν πραγματικὴν καὶ μεγάλην ἐμπορικὴν σπουδαιότητα ἀλλ' οὐδὲν παρέχει τὸ διάφορον τοῖς ἀρχαιολόγοις καὶ τοῖς καλλιτέχναις.

Ἄπαναι αἱ πόλεις αἱ περιεγράφαμεν ἀνωτέρω εὐρίσκονται ἐν Νιφῶνι. Ἐν δὲ τῇ Μεσσοῖ δύο μόνον ὑπάρχουσι πόλεις ἄξιοι λόγου.

Ἡ μὲν κειμένη εἰς τὴν νοτιοδυτικὴν ἄκρην αὐτῆς ὀνομάζεται Χακοδάτη εἶναι δὲ ἡ κυρίως πρωτεύουσα τῆς νήσου ταύτης. Ἄλλ' οἷον πρωτεύουσα! Ἀποτελεῖ κατὰ τὸν Κ. Βούσκουετ α μέγα χωρίον ἐκ ξυλίνων καὶ χαμηλῶν οἰκιῶν, ποῦ καὶ ποῦ δὲ ἀνεγείρονται καὶ τινες κατοικίαι μεγαλειότεραι ἀλλὰ παρδολόχρωμοι ἐμφαίνουσαι τὴν ἐσχάτην ἔλλειξιν παρὰ τοῖς κατοικοῖς τῆς αἰσθήσεως τοῦ ὠραίου. Αἱ στέγαι τῶν ἥττον κακοσγήμων οἰκιῶν τῆς πόλεως ταύτης, καλύπτονται ὑπὸ χόματος, ἐφ' οὗ ἀναβλαστάνει χλόη, διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲ ἀναπληροῦσι τὰς κεραμίδας, αἵτινες ἔλλείπουσιν. Ἡ πόλις κέκτισται ἐπὶ τῆς κλιτύος κρημνώδους τινὸς λόφου, ὥστε αἱ μὲν περὶ τὰ μέσα τῆς κλιτύος παράλληλοι ὁδοὶ εἰσὶ πλατεῖαι καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπιμήκεις αἱ δὲ πλάγιοι, αἱ συναπτόμεναι μετὰ τῶν πρώτων εἰσὶ βραχεῖαι λίαν, ἀποτελοῦσι δὲ τὰς βαθμίδας διαφόρων κλιμάκων.

Ἡ πρωτεύουσα αὕτη ἐφάνη ἀνεπαρκῆς εἰς τὴν Ἰαπωνικὴν κυβέρνησιν,

διὸ καὶ ἠέλησε ν' ἀνοικοδομηθῆ ἑτέραν κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν τρόπον, ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς χώρας. ἐπήφισεν ἐπὶ τούτῳ τὴν ἀνοικοδομὴν τῆς Σατσπόρω, οὐδὲ ὡς φροντίστατα νὰ ἐξετάσῃ ἐὰν πόλις μεγάλη καὶ μάλιστα πρωτεύουσα ἦτο ὀρθὸν ν' ἀνοικοδομηθῆ ἐν τῷ μέσῳ τῶν θαλάσσης καὶ μακρὰν τῆς θαλάσσης. Ἀμέτωπος λοιπὸν ἐκαθάρισαν μυριάμετρα τινὰ γῆς ἐκ τῶν ἐν τῇ νήσῳ θαλάσσης, καὶ ἀνήγειραν κατεσκευασμένως ἐπὶ τοῦ οὕτως ἀσφαλερῶς ὀρισθέντος ἐδάφους οἰκοδομὰς τινὰς ἐν εἴδει μνημείων. Μία ἐκ τῶν οἰκοδομῶν τούτων κεκαλυμμένη ὑπὸ θόλου ξυλίνου λίαν ὁμοιάζοντος πρὸς τὸν τοῦ ἀστεροσκοπεῖου τῶν Παρισίων, προφυλάττει τὸν διοικητὴν. Ἄλλαι δὲ τινες χρησιμεύουσιν ὡς κατοικίαι καὶ γραφεῖα τῶν Ἰαπῶνων ὑπαλλήλων καὶ τῶν Ἀμερικανῶν μηχανικῶν οὓς ἡ κυβέρνησις μετεπέμφατο ἀδρῶς πληρόνους αὐτοὺς ὅπως ἐπιτηρῶσι τὰς ἐργασίας. Τὸ ἐπίλοιπον τοῦ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ὀνειροποληθείσης ταύτης πόλεως ἀνήκοντος ἐδάφους κατέχουσιν ἄθλιαί τινες καλύβαι, ἀγροὶ γαιομήλων καὶ κέχρου, (κεχρὶ) καὶ τινες σταῦλοι.

Φρονιμώτερος τῶν τοῦ Μικαδῶ συμβούλων ὁ πρόγκηψ καὶ διοικητὴς τῆς ἐπαρχίας ταύτης, ὅπως θέλησεν τὰ βλέμματα τῆς Αὐτοκρατείας, ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῆς περιοδευσούσης, ἐσπευσεν ὅπως ἀνεγείρῃ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐξ ἧς ἐμελλε νὰ διέλθῃ ἡ Α. Α. Μεγαλειότητος χωρία ἐκ χάρτου καὶ ὑφάσματος ποικίλως κεχρωματισμένα. Τὸ τοιοῦτον οὐ μόνον ὀλιγοδάπανον ἦν ἀλλὰ πρὸς τούτοις παρεῖχε καὶ πλεῖ-

στας ὄσας ὑπηρεσίας. Ἄλλ' αἱ συγχωρήσωμεν εἰς τὴν κυβέρνησιν ταύτην, ἐμφορουμένην ἐν πάσῃ περιπτώσει ὑπὸ καλῶν προσθέσεων, τὴν διοικητικὴν ταύτην ἰδιοτροπίαν, καθ' ὅσον μάλιστα

δὲν προτιθέμεθα νὰ πληρώσωμεν αὐτῆς τὰς δαπάναι, τῆς Ἰαπωνίας μήπω ἀρξαιμένης τοῦ ποιεῖσθαι δάνεια παρὰ τῆς Εὐρώπης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

ΟΛΙΓΑ ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

1

Οἱ ἡρωϊκοὶ χρόνοι.

Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀνεφέρομεν, ὅτι οἱ ἄνδρες πιθανώτατα ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι κάτοικοι τῆς Ἰαπωνικῆς χώρας, κυρίως δὲ τῆς Ἰεσσοῦς καὶ τῆς Νιφῶνος.

Εἰς ἐποχὴν ἀόριστον ἀλλ' ὡς ἔγινιστα εἰς τὸν ὄγδοον ἢ ἑβδόμον πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα ἀναγομένην, κατακτηταὶ εἰς τὴν Μαλαικὴν πιθανῶς ἀνήκοντες φυλὴν ἐκ νότων εἰσβαλόντες ἀπωθοῦσι πρὸς βορρᾶν τοὺς πρώτους κυρίως τῆς χώρας. Ὁ ἀρχηγὸς τῶν, ἀναγεγραμμένος ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ καταλόγου τῶν Μικαδῶν αὐτῶν, ὀνομάζεται Ζῆν-Μοῦ, αἱ δὲ περὶ αὐτοῦ παραδόσεις παριστῶσιν αὐτὸν ὡς ἄμεστον

ἀπόγονον τῆς θεᾶς τοῦ Ἥλιου. Κατὰ τὰς αὐτὰς μυθώδεις παραδόσεις ὁ πρῶτος οὗτος Μικαδὸς ἐβασίλευσε μέχρι τοῦ ἑκατοστοῦ τριακοστοῦ ἐβδόμου ἔτους τῆς ἡλικίας του. Οἱ διάδοχοι αὐτοῦ οὐχ ἥττον ἠνουνήθησαν ὑπὸ τῆς τύχης ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς μακροβιότητος, διότι ἐκ τῶν πρώτων ἑξ καὶ δεκά Μικαδῶν τρεῖς καὶ δεκά περίπου ἀριθμοῦνται εἰ ἑκατοντοῦται. Εἰς μάλιστα αὐτῶν ἐβασίλευσε μέχρι τῆς γερασμίας ἡλικίας τῶν ἑκατῶν τεσσαράκοντα καὶ ἑνὸς ἔτων καὶ ἕτερος ὑπερέβη τὸ ἑκατοστὸν τεσσαρακοστὸν τέταρτον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἐπὶ τοῦ θρόνου.

Ἐκ τῶν ἡγεμόνων τῶν μυθικῶν χρόνων τῆς Ἰαπωνίας σημεῖοι μὲν ἐν ταύτῃ τὸν Σουζήν, δεύτερον ἐργάσανον κατὰ χρονολογικὴν τάξιν, ὅστις ἐδοξάσθη ἐπιβαρύνειν τὴν καλλιέργειαν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς γεωργίας συνδέσας τὴν χώραν διὰ πολλῶν διωρύγων καὶ ἀναπτύξας τὴν ναυτιλίαν καὶ τὴν νηυπηγίαν. Ἐνίσχυσεν ὡσαύτως καὶ τὰς δυνάμεις τοῦ κράτους, ὅπως ἐν δεδομένη περιπτώσει ὦσιν εἰς θέσιν νὰ ἀντιστῶσι κατὰ τῶν Ἀϊνός. Αὐτὸς δὲ τέλος ἐδημιούργησε καὶ τὸν τίτλον καὶ τὸ ἀξίωμα τοῦ Σχογοῦνος. Ἄλλ' ὅμως οἱ Σχογοῦνοι τῶν πρώτων χρόνων ἦσαν ἀπλοὶ ἀρχηγοὶ τοῦ στρατοῦ, ὑποτεταγμένοι τῷ Μικαδῷ ἐξ οὗ ἐξήρτητο ἡ ἐξουσία αὐτῶν.

Κατὰ τὸ 860 ἔτος τῆς Ἰαπωνικῆς χρονολογίας (ἦτοι 200 μ. Χ.) ἡ Αὐτοκράτειρα Ζηγγοῦ Κόγκω (καθότι ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὴν ἐπὶ τοῦ θρόνου ἀνοδὸν γυναικῶν, καίτοι παράγματι, σπανιώτατα ἀναρρίσκονται ἐπ' αὐτοῦ γυναικες) τίθεται ἐπὶ κεφαλῆς ἐκστρατείας κατὰ τῆς Κορέας, ἐξ ἧς ἐπανακάμπει νικητρία. Ὁ πόλεμος οὗτος ὑπὸ γεγονότων μυθωδῶν περιβαλλόμενος ἐν ταῖς παραδόξεσι τῆς χώρας μεγάλως ἐπέδρασεν ἐπὶ τῶν τυγῶν τῆς Ἰαπωνίας ἡ Κορέα ἦν ὑποτελής ἐπαρχία τοῦ Σινικοῦ κράτους· ἐν αὐτῇ δὲ τὰ γράμματα, αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστῆμαι εἶχον ἤδη μεγάλως ἀναπτυχθῆ, ἐνῶ ἡ Νιφῶν εὐρίσκετο ἐτι βεβυθισμένη εἰς παγυλὴν ἀμάθειαν. Ὅθεν ὁ θρίαμβος, ὃν ἤραντο ἐν Κορέᾳ, ὑπῆρξε διὰ τοὺς Ἰάπωνας ὅ,τι διὰ τοὺς Ρωμαίους ἡ καθυπόταξις τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ μετατροπὴ αὐτῆς εἰς

Ρωμαϊκὴν ἐπαρχίαν.

Graecia capta ferum victorem cepit

Οἱ Σῖνοι, προσκληθέντες ὑπὸ γειτόνων δουληθέντων νὰ γνωρίσωσι καὶ ἐκτιμήσωσι τὸν πολιτισμὸν τῶν, κατὰ μεγάλους ἀριθμοὺς ἦλθον καὶ ἐγκατέστησαν ἐν Νιφῶνι συμπαραλαβόντες καὶ τὴν θρησκείαν καὶ τὴν φιλολογίαν καὶ τὴν γραφὴν καὶ τὰς τέχνας καὶ τὴν βουηχανίαν αὐτῶν.

Κατὰ τοὺς ἑπτὰ ἀκολουθοῦσας αἰῶνας μετὰ τὴν εἰς Κορέαν ἐκστρατείαν, ἡ χώρα ἐν εἰρήνῃ διατελοῦσα πρὸς τὴν Σινικὴν καὶ τὴν Κορέαν, ἔχαιρεν ὡσαύτως καὶ ἐσωτερικῆς ἰσυχίας. Κατὰ τὴν περίοδον δὲ ταύτην, λέγεται, ὠρίσθησαν αἱ προνομιοῦχοι τάξεις καὶ οἱ εὐγενεῖς τοῦ στρατοῦ ἀπέκτησαν τοὺς τίτλους τῶν προνομίων τῶν.

Ὁσαύτως κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ στρατοῦ, οἱ Σχογοῦνοι ἐπεκτείνουσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν ἐξουσίαν τῶν καὶ ἀπλοῦ στρατιωτικῶν διοικητῶν ὅπως καθίστανται ἀνεπαισθήτως οἱ ἀληθεῖς κύριοι τοῦ κράτους. Ἰδέαν τινα τοῦ τρόπου καθ' ἣν ἡ μεταβολὴ αὕτη ἐγένετο καὶ τοῦ πῶς ἐπολιτεύοντο οἱ τε Σχογοῦνοι καὶ οἱ Μιδακοὶ δύναται νὰ παρασχηθῶν ἡ περίοδος τῆς ἱστορίας τῆς Γαλλίας, ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ ἕκτου αἰῶνος, μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ὄγδωτου, καθ' ἣν οἱ ἀυλάρχει ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐκπέτησαντο ἐξουσίαν ἢ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Μεροβίου ἐξακολουθοῦσι διατηροῦντες μόνον τὸν τίτλον. Μόνον ἐν Γαλλίᾳ οἱ ἀυλάρχει ἐντὸς χρόνου ἡττονος τῶν δύο αἰῶνων ἠδυνήθησαν νὰ ἀνατρέψωσι τοὺς βαρβάρους αὐτῶν βασι

λεῖς καὶ νὰ κατάσχωσι τὴν θέσιν τῶν. Ἐν Ἰαπωνίᾳ οἱ Σχογοῦνοι ἐπὶ πολλοὺς χρόνους εὐρίσκοντο ἐν διαστάσει πρὸς τοὺς Μικαδοὺς, ἐνῶ πάντοτε σχεδὸν ἦσαν οἱ πραγματικοὶ κύριοι αὐτῶν· πάντοτε δὲ ὑπῆρχε φόβος ρήξεως μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἀνωτάτων ἀρχηγῶν καὶ ἀντιπάλων. Αἱ ραδιοργαίαι καὶ αἱ συνωμοσίαι, αἵτινες ἐξυφαίνοντο ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν τῶν δύο τούτων ἀντιπάλων ἐναντίον ἀλλήλων ἦσαν ἀδιάλειπτοι. Πολλοὶ Σχογοῦνοι μεγάλοι πολιτικοὶ καὶ ἀρχηγοὶ γενόμενοι εὐκόλως ἠδύναντο καθ' ἃ φαίνεται, διατιθέντες πάντα τὰ μέσα,

νὰ ἀνατρέψωσι τὸν Μικαδόν· ἀλλ' ἀπέφυγον τῶν ταραχῶν, καθὸ μένοντες ἀνενόχλητοι ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τῆς ἐξουσίας. Ὅσοι δὲ ἐπεχείρουν νὰ ρίψωσιν αὐτὸν πάντοτε ἀπετύγχανον. Ὅσοι ὅμως ἀνεδείχθησαν ἀήττητοι ἐθελουσίως ἐσεβάσθησαν τὴν ἀρχαίαν μεγαλειότητα τῶν Μικαδῶν καὶ προσελθόντες προσέφερον μάλιστα αὐτοῖς τὸν φόρον τῆς ὑποταγῆς καὶ τοῦ σεβασμοῦ τῶν ὡς ἀνωτάτων τοῦ Κράτους λειτουργῶν.

Ὅτε δὲ τέλος ὁ ἀγὼν ἐκηρύχθη ὁ Σχογοῦνος ἠττήθη ὑπὸ τοῦ Μικαδοῦ.

2

Οἱ Σχογοῦνοι, Ταϊκό-Σίμα καὶ Γονζάν-Σίμα

Ὁ δέκατος καὶ κυρίως ὁ ἐνδέκατος αἰὼν πληροῦται ὑπὸ ἐσωτερικῶν διχονομιῶν. Ἐπὶ μακρὸν χρόνον αἱ σφοδραὶ ἀντιζηλίαι καὶ τὰ ἀσπονδα μίσση τοῦ οἴκου τῶν Ταϊρά καὶ τοῦ τῶν Μηναμοτῶν ὑπῆρχον τὸ αἷτιον αἱματηρῶν ἀγῶνων.

Τέλος, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος ὁ ἔσχατος τῶν ἀπογόνων τοῦ οἴκου τῶν Μηναμοτῶν διαφυγὼν ὡς ἐκ θαύματος τὰ βέλη τῶν ἐχθρῶν του κατορθώνει νὰ συλλέξῃ στρατὸν τινα δι' αὐτοῦ δὲ ἐξόντῶναι τοὺς Ταϊρά καὶ τοὺς ὀπαδοὺς τῶν. Κατὰ τὸ 1192 ἰδρύει ἐν Καμακουρα ὀλίγας λεύγας ἀπεχούση τῆς Ἰεδοῦς τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ, ἣτις

ἦν πάντοτε ἀντίζηλος τῷ Κιούτῳ καὶ ἐγκαθίστησιν ἐν αὐτῇ ἰσχυρῶς τὴν στρατιωτικὴν του δύναμιν.

Ὁ πρίγκηψ οὗτος, ὀνόματι Γιοριτόμο, ὁ πρῶτός ἐστι Σχογοῦνος, ὃς δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἀπολαύσας πράγματι τῆς βασιλικῆς ἐξουσίας. Αὐτοῦ δὲ τὸ ὄνομα ἀναγράφεται τὸ πρῶτον ἐπὶ τοῦ χρονολογικοῦ καταλόγου τῶν βασιλειῶν τῶν Σχογοῦνων, ὃν ὁ K. Hubner δημοσιεύει ἐν τῷ λίαν σπουδαίῳ καὶ ἐνδιαφέροντι αὐτοῦ συγγράμματι. Μόλις ἡ νέα ἐξουσία, ἐγκαταστᾶσα καὶ ἰδοὺ ἀμέσως τυγχάνει τῆς αὐτῆς ὑποδοχῆς ἧς ἤξιώσεν αὕτη ἄλλοτε τοὺς ἐπισήμους ἄρχοντας τῆς χώρας, τοὺς Μικαδοὺς·

τούτεστι περιστάλη εἰς ἀπλῆν φαινομενικὴν ἐξουσίαν. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Γιοριτόμο, περιωρισμένου νοός ἀνθρωποι, ἤγοντο καὶ ἐφέροντο ὑπὸ τῶν ὑπουργῶν των. Ὁ οἶκος τοῦ Χόζω, σύμμαχος τῷ οἴκῳ τοῦ ἰδρυτοῦ τῆς δυναστείας τῶν Σχογούων, ἐπωφελοῦμενος τῆς καταστάσεως ταύτης τῶν πραγμάτων, κατορθώνει καὶ μεταβάλλει ὑπὲρ αὐτοῦ τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν εἰς ἀντιβασιλείαν σχεδὸν διαδοχικὴν. Ἀνεβίβαζε δὲ καὶ κατεβίβαζε κατὰ τὴν οἰκειαν αὐτοῦ θέλησιν τοὺς Σχογούους. Διετήρησε δὲ τὸ ἀξίωμα τοῦτο ὑπὲρ τὸν ἕνα καὶ ἡμισυ αἰῶνα. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο παρέδωκεν εἰς τὸ κράτος πολλοὺς ἀντιβασιλεῖς ἱκανοὺς καὶ νοήμονας. Εἷς ἐξ αὐτῶν μάλιστα περὶ τὰ τέλη τοῦ δεκάτου τρίτου αἰῶνος ἀπέκρουσε φεβρὰν εἰσβολὴν τῶν Μογγόλων, οἵτινες ἐβασίλευον ἐν Κίνα. Ἀλλὰ μεθ' ὅλας τὰς ὑπηρεσίας ταύτας ἄς παρέσχον εἰς τὴν χώραν, οἱ ἄρπαγες δὲν ἠδύναντο νὰ ὑποστηριχθῶσιν ἄλλως ἐν τῇ ἐξουσίᾳ ἢ διὰ τῆς βίας καὶ τῆς ὀμότητος. Κατὰ τὸ 1333 ἡ δυναστεία τῆς οἰκογενείας τοῦ Χόζω ἀνετράπη αἰφνιδίως ὑπὸ τοῦ βασιλεύοντος τότε ἐν Κιούτῳ Μικαδοῦ. Ἀλλὰ καὶ οὗτος δὲν ἀπῆλαυσεν ἐπὶ πολὺ τῆς δόξης τοῦ θριάμβου του, ἀμέσως μετ' ὀλίγον ὑποκύψας ὑπὸ τὸν ζυγὸν ἐτέρας δυναστείας τῶν Σχογούων. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διχονοοῖαι ἐνεφύησαν ἐν τῇ ἀνωτάτῃ ἐξουσίᾳ. Τὰ ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιώματα τοῦ βασιλεύοντος Μικαδοῦ διεφιλονικήθησαν, αὐτὸς δὲ ἀποκρούσθεις ἀπεσύρθη εἰς τὰ μεσημβρινὰ τοῦ κράτους του, ὅπου αὐτὸς

καὶ οἱ ἀπόγονοί του ἐξηκολούθουν ἀναγνωριζόμενοι ὡς οἱ νόμιμοι δεσπότες τῆς χώρας ὑπὸ μιᾶς μερίδος τῆς Αὐτοκρατορίας, ἐνῶ ἡ ἐκθρονίσασα αὐτὸν μερίς τῆς οἰκογενείας του ἐβασίλευεν ἐν Κιούτῳ ὑποστηριζομένη ὑπὸ τῶν βορείων ἐπαρχιῶν. Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ *μεγάλου σχίσματος*, τὸ ὁποῖον διήρκεσε πλείονα τῶν ἐξήκοντα ἐτῶν ἔληξε διὰ τῆς παραιτήσεως τῶν ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας δικαιωμάτων ἐνὸς τῶν δύο ἀντιπάλων αὐτοκρατόρων. Ἀλλ' ἕτεροι ἔριδες ὑπέθαλπτον καὶ ἀνεζωπύρουν τὸν ἐμφύλιον πόλεμον. Κατὰ δὲ τὸν δέκατον τέταρτον καὶ δέκατον πέμπτον αἰῶνα μέχρι τῶν μέσων τοῦ δεκάτου ἕκτου μετὰ Χριστὸν ἡ Ἰαπωνία εὕρισκετο πάντοτε ἐν ταραχαῖς αἱματηρῶν ἀγώνων καὶ ἐπὶ τέλους περιέστη εἰς κατάστασιν μαρasmus καὶ καταστροφῆς συνεπεία τῶν ἀλλεπαλλήλων ἐσωτερικῶν διχονοιῶν τῶν μεγάλων φεουδικῶν οἴκων.

Τέλος κατὰ τὸ 1550 ἐν μέλος τῆς ἀριστοκρατίας ταύτης, τῆς διηνεκῶς ἐν στάσει διατελούσης, ὀνομαζόμενον Ναμπουνάγα, ἤρπασε τὴν Σχογουναίαν (*) ἣτις ἕκτοτε κατέστη κληρονομικὴ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν *Ἀσχίκαγα*. Οὗτος ἐπανεφέρει τὴν τάξιν τιμωρῶν αὐστηρῶς τοὺς Βόνζους, Βουδιστὰς μοναχοὺς, παραδοθέντας εἰς πᾶν εἶδος κακίας καὶ ὑποτάσων μέγαν ἀριθμὸν ἀρχόντων οἵτινες ἐπωφελοῦμενοι τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως τῶν πραγμάτων ἀπεσπάσθησαν τῆς ἀνωτάτης

(*) Διὰ τῆς λέξεως Σχογουναία ἐννοοῦμεν τὸ ἀξίωμα καὶ τὴν ἐξουσίαν τῶν Σχογούων.

ἐξουσίας καταστάντες ἀνεξάρτητοι.

Κατὰ τὸ 1582 ὁ Ναμπουνάγα ἀπεκεφαλίσθη μεθ' ὅλης τῆς οἰκογενείας του ἐν τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ παλατίῳ περιζωσθεὶς ὑπὸ τῶν ἐπαναστάντων ἀξιωματικῶν του. Ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἀναγνωρίσας ποτὲ τὴν ζωηρὰν νοημοσύνην ἐνὸς τῶν ἱπποκόμων του, ὀνομαζομένου Φαξίμπα, εἰσήγαγεν αὐτὸν εἰς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον· οὗτος μετ' ὀλίγον ἀναγορεύεται ἀρχηγὸς καὶ πρὸς ἀμοιβὴν τῶν ἀνδραγαθημάτων του ἀπονέμεται αὐτῷ ὁ τίτλος Δαϊμίου. Ἀποθανόντος τοῦ Σχογούου εἰς ὃν ὤφειλε τὴν προαγωγὴν του, ὑπὸ τὸ ὄνομα Φιδὲ Γρήσι λαμβάνει τὴν διοίκησιν τῶν πρὸς κατατρόπωσιν μεγάλων τινῶν ἐπαναστασῶν ἐπαρχιῶν σταλέντων στρατευμάτων. Ἐν διετεί διαστήματι καταστέλλει τὴν ἐπανάστασιν, ἐπιστρέφων δὲ εἰς Κιούτον ἐν θριάμβῳ ὁ Μικαδὸς ἀνατίθησιν αὐτῷ τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν ἐν τῷ στρατῷ τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐπιτυχὼν οὕτω τοῦ τίτλου καὶ τοῦ ἀξιώματος τοῦ Σχογούου συνεχίζει τὸ ἔργον τοῦ προκατόχου του, ἀφαιρῶν τέλειον ἀπὸ τῶν Βόνζων καὶ τῶν μοναχῶν πᾶν μέσον δυνάμενον νὰ διαταράξῃ τὴν εἰρήνην τῆς χώρας διὰ τῶν πρὸς ἀλλήλους ἐριδῶν καὶ περιορίζων αὐτοὺς ἀπολύτως ἐν τῷ κύκλῳ τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων. Ἐπεδείχθη ἀδιάλλακτος πρὸς τοὺς χριστιανοὺς μησειοναρίους ἱεραποστόλους, καθὼς καὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς Βουδιστὰς κληρικούς. Πληροφορηθεὶς δὲ ὅτι ὁ Πάπας ἦτο ὁ ἀνώτατος πνευματικὸς ἀρχηγὸς τῆς νέας θρησκείας ἣτις διεδίδετο ἐν τῷ κράτει καὶ ὅτι πολλοὶ δαῖμιοι

ἀσπασθέντες αὐτὴν ἔγραφον πρὸς τὸν ξένον τοῦτον δεσπότην ὡς πρὸς τὸν ἴδιον αὐτῶν Κύριον, ἐνέβλεψεν ἐν πᾶσι τούτοις μέγαν κίνδυνον ἐπαπειλοῦντα τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἐξουσίαν καὶ ἀπηγόρευσε τὴν καλλιέργειαν τῆς θρησκείας ταύτης τὴν ὁποίαν ἐθεώρει κινδυνώδη. Βλέπων ὅμως, ὅτι τὰ διατάγματα αὐτοῦ οὐδεμιᾶς ἐτύγγανον ἐφαρμογῆς ἐνεκαινίασεν ἐν Ἰαπωνίᾳ τὴν ἐποχὴν τῶν διωγμῶν κατὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἀπηυδακῶς ὑπὸ τῆς ἀποτυχίας τῶν πρώτων αὐτοῦ ἐναντίον τῆς τοῦ Χριστοῦ θρησκείας ἀγώνων του ἔστρεψεν αἴφνης πρὸς ἄλλον σκοπὸν τὰς βλέψεις καὶ τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ. Ἐκάλεσεν ὑπὸ τὰ ὄπλα ὄλους τοὺς εὐγενεῖς χωροδεσπότες καὶ ἔρριψεν ἐπὶ τῶν ὀχθῶν τῆς Κορέας πλείονας τῶν 150,000 ἀνδρῶν πρὶν ἢ ἀκόμη κηρύξῃ πρὸς αὐτὴν τὸν πόλεμον. Ὁ Σινικὸς στρατὸς προσέδραμεν ὅπως συνάψῃ μάχην· ἀλλὰ ἀνηλεῶς κατεσπαράχθη.

Πέντε ἔτη μετὰ ταῦτα ἔστειλεν ἕτερον στρατὸν συγκείμενον ἐξ ἑκατὸν τριάκοντα χιλιάδων ἀνδρῶν. Ἐπροτίθετο, ὡς ἐξάγεται, νὰ προχωρήσῃ μέχρι τοῦ κέντρου τῆς Κίνας, ν' ἀνατρέψῃ τὴν δυναστείαν τῶν Μογγόλων καὶ νὰ ὑποτάξῃ αὐτὴν ὑπὸ τοὺς νόμους τοῦ ἰδίου αὐτοῦ κράτους. Ἀλλ' ὁ θάνατος ἀνεχαίτησε τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σχεδίων του τούτων ἐπελθὼν καὶ ἀφαρπάσας αὐτὸν μόλις ἀρξαμένης τῆς ἐκστρατείας ταύτης. Ἀμφότερα τὰ Κράτη ἀπηυδακῶτα ὑπὸ τῶν αἱματηρῶν τούτων ἀγώνων ἔσπευσαν νὰ συνάψωσι συνθήκας εἰρήνης.

Μετά τὸν θάνατον τοῦ ὀ Φιδὲ Γιόσι ἐπωνομάσθη *Ταϊκοῦν Σάμα* ὑπὸ τὸν τίτλον δὲ τοῦτον ἐστὶ κυρίως γνωστός. Ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ καὶ συμφώνως πρὸς τὰς διαταγὰς τοῦ ἀ-

νηγέρθησαν ἐν Ἰαπωνίᾳ τὰ ὠραιότερα μνημεῖα.

Ἄνωτέρω ἀπεκαλέσαμεν αὐτὸν Λουδοβίκον δέκατον τέταρτον τῆς Ἰαπωνίας· πράγματι δὲ, ἐν πολλοῖς ὁ ἡγε-

Μικαδὸς, ὁ Ἀυτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας.

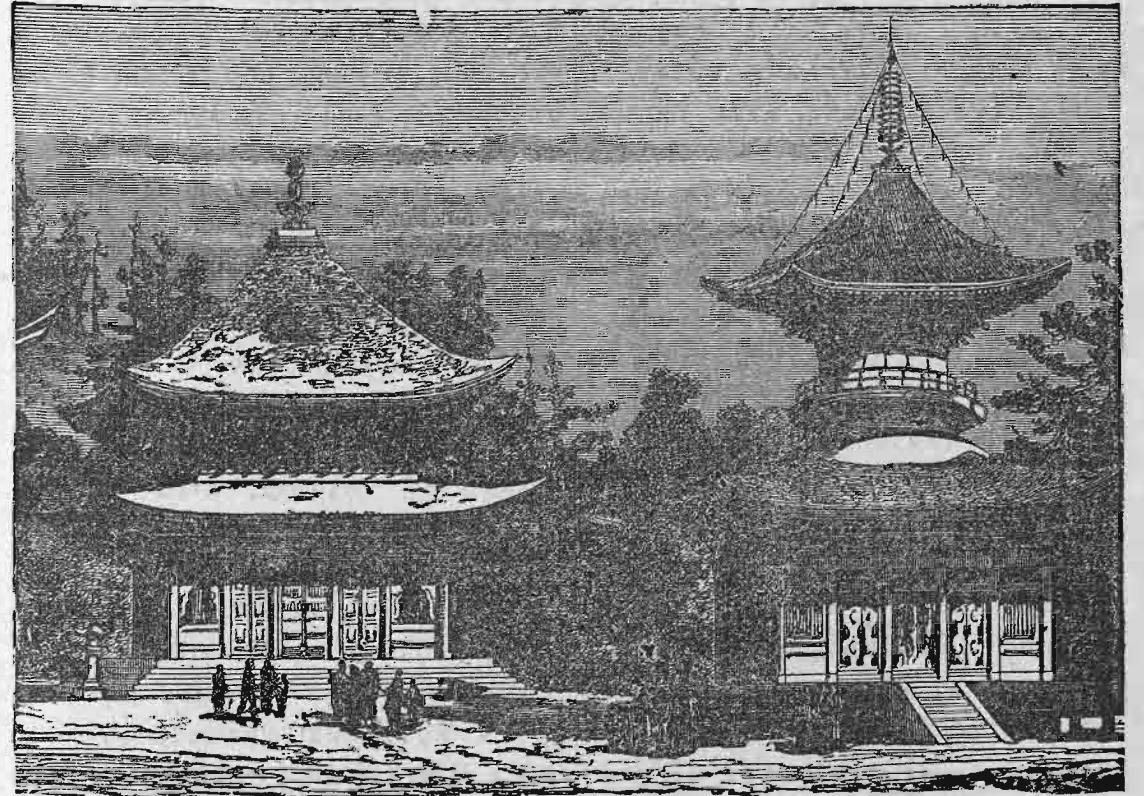
μὼν οὗτος ὁμοιάζει πρὸς τὸν ἐνδοξον βασιλέα τῆς Γαλλίας. Καὶ οἱ δύο ἡγεμόνες ὑπῆρξαν ἐξ ἴσου μεγάλοι κατακτηταί, ἀμφοτέρωθεν εἶχον τὸ αἶσθημα καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸ ὠραῖον καὶ τὸ ὑψηλόν. Ἀμφοτέρωθεν ἀνήγειραν μνημεῖα καὶ παλάτια, ἀπερ συγκατα-

ριθμοῦνται μετὰ τῶν λαμπροτέρων καὶ ἀξιοθαυμάστων ἀντικειμένων τῶν χωρῶν αὐτῶν. Καὶ ἡ ἐσωτερικὴ αὐτῶν πολιτικὴ σχετίζεται πως

Ὁ Φιδὲ-Γιόσι, ὅστις πολλάκις καὶ

οὗτος εἶδε τὴν χώραν τοῦ δηουμένην κατὰ τὰς ἀδιαλείπτους στάσεις τῶν μεγάλων χωροδεσποτῶν ὑπεχρέου, διαρκουσῶν τῶν κατὰ τῆς Κορέας ἐκστρατειῶν αὐτοῦ, τὰς γυναῖκας καὶ τὰ τέκνα τῶν δαίμιων ὅπως ἔρχονται καὶ ἐνδαισιῶνται ἐν ταῖς κατοικίαις, ὅς προητοίμαζεν αὐτοῖς ἐντῷ περιβόλῳ

τῶν ἀνακτόρων του, προφασιζόμενος ἐπὶ τούτῳ τὴν ἀνάγκην τοῦ προστατεῦσαι καὶ ὑπερασπίσαι αὐτὰς κατὰ τὸν χρόνον καθ' ὃν οἱ σύζυγοι καὶ οἱ πατέρες αὐτῶν ἐμάχοντο ἐν Κορέᾳ. Ἄλλ' ὅτε οὗτοι ἐπανῆλθον εἰς τὴν πατρίδα των ἐπληροφορήθησαν ὅτι εἰς τὰς οἰκογενεῖας των ὑπεβλήθη, ὅ-

Περίπετον τοῦ Ἀυτοκράτορος Μικαδῶ ἐν τῷ περιβόλῳ τῶν ἀνακτόρων του.

πως τοῦ λοιποῦ διαλένωτι παρὰ τῷ Σχογούνῳ καὶ ὅτι ὅπως ἴδωσιν αὐτὰς καὶ αὐτοὶ οὗτοι ὄφειλον νὰ προσέλθωσι παρὰ τῇ Αὐλῇ. Ἡ Σχογουεῖα ἐκράτει ἤδη αὐτοὺς ὡς οὐκ ἐπιεικῶς καὶ δὲν ἐφοβεῖτο τὰς στάσεις τῶν χωροδεσποτῶν.

Πρὸς δὲ κατὰ πολλοὺς συγγραφεῖς

ὁ τίτλος *Ταϊκοῦν Σάμα*, ὁ ἀποδοθεὶς τῷ Λουδοβίκῳ ΙΔ'. τῆς Ἰαπωνίας μετὰ τὸν θάνατόν του, τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς σημασίαν ἔχει οἷον καὶ τὸ ἐπώνυμον *Μέγας*, τὸ ἀποδοθέν εἰς τὸν Γάλλον μονάρχη ζῶντα ἐτι καὶ ἐπικυρωθέν ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων.

Ὁ *Ταϊκοῦν Σάμα* ἀπέθανεν ἄγων

τὸ ἐξηκοστὸν τρίτον ἔτος τῆς ἡλικίας του· ἐβασίλευσεν ἐπὶ δυοκαίδεκα ἔτη καὶ ἐγκατέλιπεν υἱὸν ἀνήλικα ἔτι, ὃν ὄμως ἔσπευσεν ὅπως συζεύξῃ μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἰγέγα, ἐνὸς τῶν ἐξοχωτέρων προσώπων τῆς Αὐτοκρατορίας. Προσεκάλεσε δὲ τὸν Ἰγέγα, ὅπως ὀρκισθῆ, ὅτι θέλει προστατεύσῃ τὸν νέον πρίγκηπα καὶ τῷ ἀποδῶ τὴν ἐξουσίαν ἅμα φθάσῃ εἰς ἡλικίαν καθ' ἣν νὰ δύταται ν' ἀναλάβῃ αὐτήν.

Ὁ Ἰγέγας ὀρκίσθη. ἀλλὰ τοῦ μεγάλου Σχογοῦνου ἀποθανόντος, δὲν ἐσκέπτετο ἄλλο εἰμὴ πῶς νὰ διατηρήσῃ δι' ἑαυτὸν καὶ διὰ τὴν φυλὴν του τὴν ἐξουσίαν ἧς ἀπλοῦς ἦν θεματοφύλαξ. Οἱ φίλοι τοῦ νέου πρίγκηπος Φίδε-Γιόσι, οἵτινες μετὰ παράλευσιν ἐτῶν τινῶν ἠθέλησαν νὰ ὑποστηρίξωσι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ ἠττήθησαν, ὁ δὲ γαμβρὸς τοῦ Ἰγέγα ἐφρονεῦθη ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ πενθεροῦ του.

Ὁ νέος Σχογοῦνος ἐξασκῶν τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν προσεπάθη παντὶ σθένει ὅπως ἐξιλεώσῃται τὰ ἱερόσυλα μέσα, ὅτι περ ἐχρήσατο πρὸς κατάκτησιν αὐτῆς. Κατήγετο ἐξ οἴκου συγκαταριθμουμένου ἀπὸ πολλοῦ χρόνου μετὰ τῶν ἐνδοξοτέρων οἴκων τῆς Ἰαπωνίας, τοῦ οἴκου τῶν *Κουγγάβα*. Οἱ Εὐγενεῖς, οἵτινες δυσχερῶς ἀνείχοντο τὴν ἡγεμονίαν ἀνθρώπου ἐξ ἀφανοῦς οἴκου ἔλκοντος τὸ γένος, ὡς τοῦ *Φίδε-Γιόσι*, ἀσμένως ὑπεδέχθησαν τὴν δυναστείαν τοῦ Ἰγέγα. τοῦτο δὲ συνετέλεσε μεγάλως ὅπως διευκολύνη αὐτὸν εἰς τὸ ν' ἀναδειχθῆ ὁ εἰρηνοποιὸς καὶ ὁ νομοθέτης τῆς χώρας. Ἀντὶ νὰ μάχεται διὰ τῶν ὄπλων ὡς οἱ δύο τελευταῖοι προκάτοχοι αὐτοῦ

ἐναντίον τῶν ἐπαναστατούντων εὐγενῶν χωροδεσποτῶν κατώρθωσεν ἵνα ἀποδεχθῶσιν οὔτοι ἐν εἰδῇ συμβάσεων εἰρήνης νόμους κανονίζοντας τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα τοῦ ἡγεμόνος καὶ τῶν μεγάλων τῆς χώρας. Οἱ νόμοι οὔτοι ὠνομάσθησαν *Νόμοι τοῦ Γορζάν-Σάμα* (ὁ τίτλος οὔτος ἀπεδόθη εἰς τὸν Ἰγέγα μετὰ τὸν θάνατον του). Κατὰ τοὺς νόμους τούτους ὁ Σχογοῦνος διώριζεν αὐτὸς ὁ ἴδιος τοὺς πέντε ὑπουργοὺς, τοὺς ἀποτελοῦντας τὸ ὑπουργεῖόν του. Ἐξ αὐτοῦ ἀμέσως ἐξηρτῶντο ἅπαντες οἱ ἀνώτεροι πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ λειτουργοὶ τοῦ κράτους. Ἀλλὰ ὑπέκειτο καὶ οὔτος εἰς εἰδὸς τι ἐξελεγγεως ἐξασκουμένης ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῶν ὀκτωκαίδεκα δαϊμίων, ὅπερ ὡσαύτως ἐξέλεγε καὶ τὸν Σχογοῦνον ἀποθηνήσκοντος τοῦ βασιλεύοντος ἡγεμόνος ἀνευ ἀμέσου διαδόχου.

Ὁ Ἰγέγας ἠδύνατο, ἐὰν ἔκρινε τοῦτο ἀναγκαῖον, νὰ ἐκθρονίσῃ τὸν ῥάθυμον ἄρχοντα τοῦ Κιούτου. Ἀλλ' ὄμως τούναντίον ἀνεγνώρισε τὴν ὑπεροχὴν αὐτοῦ καὶ κατώρθωσεν ὅπως καὶ ὁ Μικαδὸς ἀναγνώρισῃ τὴν ἐξουσίαν του, καίτοι ἄλλως τῷ ἦτον ὄλως ἀδιαφιλονίκητος ὑπὸ τοῦ ὀνομαστικοῦ ἄρχοντος τοῦ κράτους. ἐφρόντισεν ὅπως μεταφέρῃ τὴν ἐδραν του εἰς πόλιν ἀσφαλεστέραν τῆς τοῦ ἐπιδεδεσπότου αὐτοῦ καὶ μετέφερε τὴν Αὐλὴν του ἀπὸ τῆς Καμακούρας εἰς τὴν Ἰεδῶ.

Ὁ Ἰγέγας ἀνεγνώρισε τὴν ἐξουσίαν τῶν μεγάλων δαϊμίων· ἐπραξε δὲ τοῦτο ἀναμφιβόλως διότι ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἀδύνατον ὅπως καταλύσῃ αὐ-

τὴν. Ἀλλ' ἐπεδείχθη ἀμείλικτος πρὸς τοὺς εὐγενεῖς τοὺς ἀνήκοντας εἰς γένος ἦττον ἐνδοξον, οἵτινες ματαίως κατεπολέμησαν τὸν ὑπ' αὐτοῦ σφετερισμὸν τῆς ἀνωτάτης ἀρχῆς. Τὰς δὲ γαίας αὐτῶν καὶ τὰ ὑπάρχοντα διεμοίρασεν εἰς τοὺς ὀκτὼ υἱοὺς του. Ἐπιτιλοφόρησε τριακοσίους τριάκοντα τέσσαρας ἔτι εὐγενεῖς τῆς ἀνωτάτης τάξεως εἰς οὓς καὶ ἀπέδωκε κτήματα καὶ γαίας κληρονομικὰς. Ἀνεγνώρισε καὶ ἐπεκύρωσε τὰ δικαιώματα, ἅπερ ἀπὸ πολλοῦ ἐκέκτηντο οἱ *Σαμουράης*, ἀποτελοῦντες τάξιν εὐγενῶν διαχωρίζουσιν τοὺς χωροδεσπότας ἀπὸ τοῦ λαοῦ. Ἐδημιούργησε τὴν τάξιν τῶν *Αἰταμοτῶν*, ἐξ ὀγδοήκοντα χιλιάδων μερῶν, ἐξ ὧν ἐσχημάτισε στρατιωτικὴν ἀριστοκρατίαν, ἣν ὄμως ἐπροίκισε μὲ λίαν ἰσχνὰ δικαιώματα καὶ ἦτις ὡς ἐκ τούτου ὄλως ἦν ἀφωσιωμένη εἰς τοὺς Σχογοῦνους ἀνευ τῆς εὐνοίας τῶν ὁποίων ἡ ὑπαρξίς αὐτῆς καθίστατο ἀδύνατος. Οἱ Δαῖμιοι οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ὑψηλὴν ἀριστοκρατίαν τῶν γαιοκτημόνων ἦσαν ἐντὸς τῶν κτημάτων αὐτῶν ἀληθεῖς δεσπότες, ὡς καὶ οἱ μεγάλοι ὑποτελεῖς γαιοκτημόνες κατὰ τὸν μεσαιῶνα. Ἐπλήρονον ὄμως ἀδρῶς τὴν ἰσχύν των ταύτην, ἦτις λίαν ἦν ἐπίφοβος. Ὁ Ἰγέγας ὅπως ἐμποδίσῃ πᾶσαν αὐτῶν συνωμοσίαν καὶ στάσιν κατὰ τῶν Σχογοῦνων, ἐμμένων ἐν τῷ συστήματι τῷ καθιερωθέντι ὑπὸ τοῦ Ταϊκούν-Σάμα, ὑπεχρέου τὰς οἰκογενεῖας τῶν Δαϊμίων νὰ κατοικῶσιν ἐν τῇ πρωτεύουσῃ· δι' αὐστηροτάτων μέτρων ἀπηγόρευσε ὅπως αἱ γυναῖκες καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν μεταβαίνωσι πρὸς

ἐπίσκεψιν τῶν συζύγων των εἰς τὰς ἰδιοκτησίας των, ἤρχοντο δὲ οὔτοι εἰς τὴν Ἰεδῶ μόνον ὅταν ἐλάμβανον διαταγὴν ἐπὶ τούτῳ· καὶ ὁ ἡγεμὼν ἀπεῖχε πάντοτε ὅπως προσκαλῆ εἰς τὴν Αὐλὴν του συγχρόνως τοὺς Δαϊμίους τῶν ὁποίων αἱ κτήσεις ἐγεννίαζον πρὸς ἀλλήλας.

Κατόπιν τῶν προνομιοῦχων τούτων τάξεων ἤρχετο τὸ ἔθνος τὸ ὁποῖον διηρεῖτο εἰς τέσσαρας τάξεις· ἡ μᾶλλον ἀξιοτιμὸς τῶν τάξεων τούτων ἦν ἡ τῶν χωρικῶν τάξις· μετ' αὐτὴν ἡ τάξις τῶν χειρωνακτῶν καὶ τελευταῖον ἡ τῶν ἐμπόρων ἢ πωλητῶν. Μετὰ τὰς τέσσαρας ταύτας τάξεις καὶ οὕτως εἰπεῖν ἐκτὸς τοῦ ἔθνους ἤρχετο οἱ *Ἐτὰς*, οἵτινες ἀπετέλουν τάξιν ὁμοίαν πρὸς τὴν φυλὴν τῶν *παριῶν* ἐν Ἰνδία· εἰς τὴν τάξιν δὲ ταύτην ἀνήκον πάντες ὅσοι ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός των, κατὰ τὰς θρησκευτικὰς παραδόσεις τοῦ τόπου, ἦσαν αἰωνίως μεμολυσμένοι καὶ ρυπαροί· τοιοῦτοι δὲ ἦσαν οἱ βυρσοδέψαι καὶ οἱ νεκροθάπται κτλ.

Οἱ *Ἐκατὸν νόμοι* ἀνακηρύσσουν τὸν λαὸν ὡς τὴν κρηπίδα τοῦ κράτους· ὀρίζουσι τὰ καθήκοντα, ἅπερ οἱ ἄρχοντες τοῦ κράτους καὶ οἱ μεγάλοι ἔχουσι πρὸς αὐτὸν, δὲν ὀρίζουσιν ὄμως τὰ δικαιώματα τοῦ λαοῦ ἀναντι τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν μεγάλων.

Οἱ νόμοι οὔτοι, καίτοι διὰ τοσοῦτον ὠραίων ὄρων συνηγοροῦσιν ὑπὲρ αὐτοῦ, εἰσὶν ὄμως διὰ τὸν λαὸν βαρὺς ζυγὸς καταθλίβων αὐτόν. Πρὸς ἀπόδειξιν ἀναφέρομεν ἐνταῦθα τὸ 45 ἄρθρον, ὅπερ μᾶς φαίνεται ὄλως ἀπί-

θανον, και το οποιον και ο κ. Bousquet αναφερει.

« Οι Σαμουράη εισιν οι κύριοι των τεσσάρων τάξεων. Γεωργοί, χειρώνακτες και έμποροι οφείλουσι να φέρωνται εύσχημως Είς Σαμουράη άδιστακτως δύναται ν' αφαιρέση την ζωήν χωρικού, οστις θα προσεφέρετο προς αυτόν με τρόπον άνάρμοστον όλως. »

Τοιοῦτόν τι άρθρον παρέδιδε προφανώς εις την διάθεσιν των εύγενών την περιουσίαν, την τιμήν, την ζωήν παντός οστις δεν ήτον εύγενής. Τοιοῦτος νόμος έν άλλη τινη χώρα καθιερούμενος θα επέφερεν άναμφισβόλως τάς μεγαλειτέρας κακώσεις και καταδυναστεύσεις. 'Αλλ' οι 'Ιάπωνες ουτε μοχθηροί ουτε βίαιοί εισιν· ως εκ τούτου δέ καιτοι οι εύγενεις κατεχράσθησαν πολλάκις βεβαίως της παρεχομένης αυτοίς ισχύος υπό του όλως παραδόξου τούτου νόμου, ουχ' ήττον όμως αι καταχρήσεις αυτών, φαίνε-

ται, δεν έφθασαν εις μέγιστον βαθμόν· οι χωρικοί οι έμποροι και οι χειρώνακτες έν γενει δεν υπέστησαν, ως φαίνεται, μεγάλας κακώσεις υπό των εύγενών τούτων, οστινες επωφελούμενοι του κειμένου του νόμου τούτου ήδύναντο να τοίς κάμωσι να αισθανθώσι πᾶσαν δυνατήν ταπεινώσιν και βίαν· έξ άλλου όμως οι χωρικοί και οι Χυδαίτοι 'Ιάπωνες έγνωρίζον τον τρόπον έν ανάγκη να γίνωνται σεβαστοί. 'Αφηγοῦνται δέ επί τούτω πολλάς φοβερὰς έκδικήσεις δούλων κατά των δεσποτών, επιδειξάντων τούτων τάσιν προς κατάχρησιν της υπό του γράμματος του 45 άρθρου των έκατών νόμων παραχωρουμένης ισχύος. Οι χωρικοί της Νιφώνος έδίδαξαν εις τους εύγενίς, ών υποτελείς διετέλουν, ότι ή απόλυτος έξουσία των χωροδεσποτών ήν έν ανάγκη δυνατόν να κατασταλη διά των στάσεων και των δολοφονιών.

3

Η 'Ιαπωνία από του 'Ιγέλα μέχρι της μεταπολιτεύσεως του 1868.

Ο 'Ιγέγας απέθανε κατά τους πρώτους χρόνους του ΙΖ' αιώνος (*)

(*) Κατά το 1604 κατά τον Κ. Bousquet και κατά το 1606 κατά τον Κ. Humbert.

Τεσσαροκαίδεκα Σχογοῦνοι, ᾗ παντες γόννοι της οικογενείας των Τοκουγγάβα, διεδέχθησαν άλλήλους κανονικώς από της εποχής ταύτης μέχρι της στάσεως, ήτις κατήργησε, πρό δεκα μόλις ετών, το αξίωμα της Σχο-

γουνείας. Το έργον του 'Ιγέγα διήρκεσεν υπέρ τους δύο και ήμισυ αιώνας, και καθ' όλον τον χρόνον τούτον ει και πολλάκις έλαβον χώραν δυσάρεσκεια και απόπειραι προς συνωμοσίας και στάσεις, ουδέποτε όμως ή χώρα κατηρημώθη υπό ξενικών επιδρομών ή υπό έμφυλίων πολέμων. Ο δεσπότης οστις ήρουνήθη να έξασφαλίστη μετ' αυτόν εις τον λαόν του διαμόνον των νόμων, ους έκληροδότισεν αυτώ, τοιοῦτον μακράν περίοδον ειρήνης και εύημερίας, δικαιούται βεβαίως να συγκαταλέγηται μετὰ των μεγαλειτέρων πολιτικῶν του κόσμου.

Ουχ' ήττον όμως δεν πρέπει να συμπειάνωμεν εκ των επαινών, ους οι πλείστοι των εύρωπαϊών συγγραφέων αποδίδουσιν εις το έργον του 'Ιγέγα, ότι ή 'Ιαπωνία επί δύο και ήμισυ αιώνας κατά συνέχειν έχαισεν άκραν εύδαιμονίαν. 'Εκάστη εικών έχει τάς ακίς της! Το πολίτευμα, όπερ πρό μικρού κατελύθη ειγε και του το τα τρωτά αυτού μέρη. Βιρήνη υπήρχεν αλλά άδρως ήγοράζετο. Ο Κ. δέ Η bner και ο Κ. δέ Beauvois, οστινες ολίγας μόνον ήμέρας διήλθον έν Νιφώνι, αναγράφουσιν απλώς μόνον τα πλεονεκτήματα του πολιτεύματος, εις ό ή καθαίρεσις των Σχογοῦνων έθετο τέρμα. Ο Κύριος Βουσκουέ, οστις επί πολλά έτη κατήκητεν έν Νιφώνι, φέγει την καθιερωθείσαν τάσιν εις τα πράγματα υπό του 'Ιγέγα και την πολιτειαν αυτού, συγκρίνων την κατάστασιν ταύτην των πραγμάτων πρό, τα έν Βενετία συμβαίνοντα επί της εποχής του Συμβουλίου των Δέκα.

'Εν τοίς προηγουμένοις είδομεν κατόπιν οποίων γεγονότων έγκατέστη το άλλόκοτον τουτο είδος της κυβερνήσεως καθ' ό δύο μονάρχαι, ών το αξίωμα έξ ίσου ήν κληρονομικόν, έβασίλευον συγχρόνως, έξ ών ό μεν εις ήν ό πραγματικός κυριάρχης φέρων όμως τίτλον κατώτερον, ό δ' έτερος ό έπίσημος και ανώτατος ήγεμών του κράτους ών, κεκτημένος δέ επί ψιλῶ μόνον όνόματι την ανωτάτην έξουσίαν διετήρει απλώς τον τίτλον της δεσποτείας.

Νῦν ότε γνωρίζομεν τα γεγονότα τα επενεγκόντα βαθμηδόν την ταιαύτην άλλόκοτον ταξιν πραγμάτων έννοοῦμεν το πρόσωπον, όπερ εκάτερος των δύο τούτων ήγεμόνων διεδραμντιζε και την πραγματικήν αυτών θέσιν. 'Αλλ' επί πολύν χρόνον τα γεγονότα ταυτα ήσαν άγνωστα τη Εύρώπη· ως εκ της επικρατούσης δε άγνοίας έν τη ήπειρω ήμών των της χώρας ταύτης πραγμάτων επίστευον οι ήμέτεροι άνευ της έλαχίστης άμφισβολίας, ότι ό Μικαδός ήν ό πνευματικός δεσπότης του τόπου ό δε αντίπαλος αυτού έν 'Ιεδοϊ ό πολιτικός, και έν μεν τῷ προσώπῳ τούτου ένέβλεπον τον Αυτόκράτορα έν δέ τῷ προσώπῳ εκείνου τον Πάπαν της 'Ιαπωνίας. 'Η πλάνη δέ αυτη έσχε σοβαράς συνεπειας, ως παρακατιόντες θέλομεν ιδῆ, έν ταίς διπλωματικαίς σχέσεσι της Εύρώπης μετὰ της Αῦλλης της 'Ιεδοῦς.

Όπως αναπτύξωμεν τα αίτια της πτώσεως της έξουσίας, της ανωτέρω εξεθήμεθз τον σχηματισμόν και την λαμπροτέραν περίοδόν, δέον όπως έ

πανέλωμεν εἰς ζήτημα, ὅπερ ἀπλῶς μόνον ἐβίξαμεν, τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων τῶν Ἰαπώνων μετὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν. Ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐδιηγησάμεθα τίνι τρόπῳ αἱ προσπάθειαι τῶν μισσιοναρίων πρὸς ἐξάπλωσιν τοῦ χριστιανισμοῦ ἐν Ἰαπωνίᾳ ὑπῆρξαν παραδόξως πως κατ' ἀρχὰς ἐπιτυχεῖς. Προοιωνίζοντο δὲ πάντες ὅτι ὁ καθολικισμὸς μετ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ ἐγκαταστῇ ἡ κυρία θρησκεία τοῦ ἀπεράντου τούτου κράτους τῆς ἐσχάτης Ἀνατολῆς. Ματὴν αἱ βονζοὶ ἐπεκαλοῦντο τὴν προστασίαν τῶν δαϊμίων καὶ τοῦ Μικαδῶ φεβοῦμενοι τὴν κατάπτωσιν τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας. Εἰς μάλιστα τῶν δαϊμίων, εἰς ὃν ἀπετάθησαν, ἀντικρούων τὰς παρακλήσεις των ἔλεγεν αὐτοῖς ὅτι οὐδέποτε ἡ ἐπορχία του ὑπῆρξε τοσοῦτον εὐτυχῆς πρὸ τῆς ἀφίξεως τῶν μισσιοναρίων καὶ τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου ἐν τῇ χώρᾳ· ὁ δὲ Μικαδὸς εἰς τὰς ταπεινάς ἰκτεσίας καὶ ὑπαιτιγμοὺς τῶν ἀνωτέρων τοῦ κράτους λειτουργῶν καὶ ὁπαδῶν τοῦ βουδισμοῦ ἀπαντῶν ἠρώτα αὐτοῖς ὅπως αἰρέσεις ὑπάρχουσιν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτοῦ: « Τριάκοντα πέντε ἀνταπήντων οὔτοι »· λοιπὸν ἡ νέα αὕτη θρησκεία θέλει ἀποτελέσῃ τὴν τριακοστὴν ἐκ τῶν αἰρέσεων, ἐπανελαμβάναν ἀταράχως ὁ φιλοσκόμων αὐτοκράτωρ.

Ἄλλ' ὅμως δαϊμιοὶ τινες τῶν μεσημβρινῶν τῆς Ἰαπωνίας ἀντιποιοῦμενοι τῆς ἐξουσίας τοῦ Ταϊκοῦν-Σάμα καὶ γνωρίζοντες ὅτι οἱ ἀπόστολοι τῆς νέας θρησκείας ὑπεστήριζοντο ὑπὸ ἰσχυροτάτων δεσποτῶν ὡς τοῦ Πάπα καὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰ-

σπανίας καὶ Πορτογαλλίας, ἐσκέψαντο, λέγεται, ὅτι οἱ μεγάλοι οὔτοι ἡγεμόνες τῆς Δύσεως ἠδύναντο νὰ ἔλθωσιν ἐπίκουροι ὅπως ἀποσεισῶσι τὸν ζυγὸν τῶν Σχογοῦνων καθ' ἐκάστην ἐπαισθητότερον βαρύνοντα ἐπὶ τοῦ τραχήλου αὐτῶν. Ἐπὶ τούτῳ λέγεται, ὅτι ἐπιστολὴ τις δι' ἧς εἰς τῶν δαϊμίων τούτων ἀνεγνωρίζετο ὑποτελής ξένου τινὸς κυριάρχου κατεσχέθη καὶ ἀπεστάλη εἰς Ἰεσῶ. Τὸ γεγονός τοῦτο βεβαίως κατέπεισε τέλος τὸν Ταϊκοῦν-Σάμα νὰ καταδικῶσιν τὴν νέαν θρησκείαν καὶ νὰ διατάξῃ πρὸς πάντας τοὺς ἀσπασθέντας αὐτὴν Ἰαπωνας νὰ ἐξομώσωσιν ἀμέσως. Οἱ νέοι ὅμως χριστιανοὶ ὑπέστησαν καρτερικῶς τὰς σκληροτέρας βρασάνους ἀλλὰ δὲν ἀπέπτυσαν δι' οὐδένα λόγον τὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ.

Οἱ διωγμοὶ ὑπῆρξαν σκληρότεροι καὶ βιαιότεροι μετὰ τὸν Ταϊκοῦν-Σάμα καὶ τὸν Ἰγέγα. Ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθησαν μὲν νὰ ἐκηρδενίσωσι τὸν ζῆλον αὐτῶν καὶ καίαννίξωσι τὴν πίστιν τῶν νέων ὁπαδῶν τοῦ χριστιανισμοῦ οὐχ ἧττον ὅμως κατώρθωσαν νὰ ἐξοντώσωσιν αὐτούς. Ἀπὸ τοῦ 1638 δὲ, σχογουεύοντος τότε τοῦ Ἰγεμιτζ, χρονολογεῖται ἡ ἐξόντωσις τῶν τελευταίων ὁπαδῶν τῆς καθολικῆς Ἰαπωνικῆς Ἐκκλησίας. Τεσσαράκοντα χιλιάδες (*) πιστοὶ κατα-

(*) Ἐρασιζόμεθα τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ κ Βουσκουέ « ἡ καθ' ἡμᾶς Ἰαπωνία ». Ἄλλ' ὁ κ Hubner ἀναφέρει μόνον 4 000 θύματα ριφθέντα ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ ὄρους Πάπεν-βεργ εἰς τὴν θάλασσαν.

φυγόντες εἰς τὴν Σχιμαθάρα, διηλθον ἅπαντες οἱ δυστυχεῖς ἐν στόματι μαχαίρας ὑπὸ τῶν στρατευμάτων τοῦ Σχογοῦνου ὑποβοηθουμένων ὑπὸ τῶν ὀλλανδικῶν τηλεβολῶν. Οὕτως ὁ χριστιανισμὸς κατεπνίγη διὰ παντὸς ἐν τῷ αἵματι τῶν θυμάτων τούτων καὶ αἱ πύλαι τῆς Ἰαπωνίας αὐστηρῶς ἐκλείσθησαν ἀπὸ τῆς ἐπορχῆς ταύτης εἰς πάντας τοὺς ξένους, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν ὀλλανδῶν, οἵτινες τοιοῦτον ἀποτρόπαιον διεθρομάτισαν πρόσωπον ἐν τῇ μισαρᾷ καὶ φρικαλέα ταύτη σφαγῇ. Οἱ ὀλλανδοὶ κατηγοροῦνται ὡς ὑποκαύσαντες τὰ πάθη τῶν Σχογοῦνων κατὰ τῶν μισσιοναρίων καὶ τοῦ καθολικισμοῦ καὶ διεγείραντες τὴν δυσπιστίαν τῶν μὲν κατὰ τῶν δέ. Οὐδὲν περὶ τούτων βέβαιον δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν οὐχ ἧττον ὅμως πλέον ἢ βέβαιον τυγχάνει, ὅτι προσέφερον τὸ πυροβολικὸν αὐτῶν διὰ τὴν ἐν Σχιμαθάρα λαθούσαν γῶραν σφαγῇ. Ὡς διαμαρτυρούμενο, δὲ ἐχαρακτήρισθησαν ὡς οἱ ἐχθροὶ τοῦ Πάπα καὶ κατὰ συνέπειαν τῆς Πορτογαλλίας καὶ Ἰσπανίας καὶ ἐξηρέθησαν ἐν τῇ ἰδιότητι των ταύτη ἐκ τοῦ νόμου τῆς προγραφῆς κατὰ πάντων τῶν ξένων. Ἡ Ἰαπωνικὴ κυβέρνησις τοῖς ἐπέτρεψε νὰ διατηρῶσιν ἐν κατάστημα ἐπὶ τῆς μικρᾶς νήσου Δέσιμα ἧς τὸν γύρον δύναται τις νὰ κάμῃ ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν· ἀλλ' ἀπηγορεύθη αὐστηρῶς αὐτοῖς νὰ πατῶσι τὸν πόδα ἐπὶ οἰουδήτινος ἄλλου ἐδάφους τῆς ἐπικρατείας. Ὅπου δὲ αὕτη ἐκάλει παρ' αὐτῇ τινὰς ἐξ αὐτῶν ἐν Κιούτῳ ἢ ἐν Ἰεσῶ, ἀπῆρθε ὅπως μεταβαίνωσι φερόμενοι

ἐντὸς φορείων (*) κεκλεισμένων ἐξ ὧν οὐδὲν ἠδύναντο νὰ ἴδωσιν. Ἐν τούτοις ὅμως πολλάκις κατώρθουν ὅπως παραθύνωσι τὰς διατάξεις τούτας· καὶ εἰς μάλιστα ἐξ αὐτῶν ὁ δακτωρ Kœmpfer, ὅστις δις ἔλαβε μέρος εἰς τὰς κατὰ πρόσκλησιν μεταβαίνουσας πρὸς τὴν κυβέρνησιν πρεσβείας, ἠδυνήθη νὰ μάθῃ πολλά πράγματα, νὰ ἴδῃ μέρος τοῦ τόπου ὃν ἠήρχετο, νὰ λάβῃ μάλιστα καὶ σχεδιογραφήματα διαφόρων μνημείων καὶ πιστήμων καταστημάτων. Τὸ σύγγραμμα ἐν ᾧ ἀφηγεῖται ἅπαν τὸ ταξιδιον τοῦτο ἐπὶ ἓνα αἰῶνα καὶ πλέον ὑπῆρχεν ἡ πολυτιμότερα πηρὴ τῶν πληροφοριῶν τῆς Εὐρώπης περὶ Ἰαπωνίας. Ὁ δὲ K. Hubner βεβαίως ὅτι ἅπασι αἱ πληροφορίες τοῦ συγγράμματος τούτου εἰσὶν ἀκριβέσταται.

Λέγεται, ὅτι οἱ ὀλλανδοὶ μεταβαίνοντες εἰς τὴν πρωτεύουσιν, ὑπέκειντο εἰς παραδόξους ταπεινωτικὰς ὑποχρεώσεις. Οἱ ἀπεσταλμένοι αὐτῶν ὄφειλον, καθ' ἃ ἀφηγοῦνται, νὰ δίδωσιν ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Σχογοῦνου καὶ τῆς αὐλῆς κωμικὰς τινὰς παραστάσεις θεατρικὰς. Ἐχόρευον, ἐπάλαιον, ἐδέροντο, ἐμιμοῦντο τὸ βάδισμα τῶν μεθύτων. Πρὸς τούτοις δὲ λέγεται, ὅτι ὅπως παρέξωσι τῇ κυβερνήσει ἀποδείξεις, ὅτι δὲν ἐπιδιώκουσι πλέον τὴν διάδοσιν τῆς θρησκείας των ὑπεχρεοῦντο ἐν τισὶ περιστάσεσι νὰ καταπατῶσιν ὑπὸ τοὺς

(*) Ἐν τοῖς μετέπειτα θέλομεν περιγράψῃ τὰ φορεῖα ταῦτα.

πόδας των σταυρούς κ.τ.λ. Οί 'Ολλανδοί όμως αρνούνται τα πλεῖστα τούτων, ἄπερ, ὡς φαίνεται, δὲν ἦσαν καθιερωμένα ἐπισήμως καὶ συστηματικῶς. Ἀλλὰ βέβαιον εἶναι, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅτι τὸ νησιδίον αὐτῶν ἦν δι' αὐτοὺς ἀληθῆς εἰσκήτῃ ἐν ἧ ὁ βίος των ἦν ἥκιστα ποθητός. Ἀλλ' ὁμως τὸ μονοπωλεῖον τοῦ μεταξὺ τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς ἐσχάτης ταύτης Ἀνατολῆς ἐμπορίου παρεῖχεν αὐτοῖς μεγάλας καὶ ἀνυπολογίστους ὠφελείας, τοῦτο δὲ μεγίστη ἦν αὐτοῖς παραμυθία ἐν τῷ μελαγχολικῷ βίῳ, ὃν ἤγον ἐπὶ τῆς νήσου Δέσιμα.

Ἐν τούτοις ὁμως δὲν τοῖς ἐπετροπέ-
πειο ἐλευθέρως νὰ ἐξασκῶσι τὸ ἐμπορίον των ὑποκείμενοι εἰς αὐστη-
ροὺς ἐπὶ τούτῳ νόμους. Δὲν ἠδύναντο ἐπὶ παραδείγματι νὰ δέχωνται πλέον τοῦ ἐνός μόνον πλοίου κατ' ἔτος κατὰ τὰς πληροφορίες ἱστορικῶν τινῶν, καὶ τῶν δύο μόνον κατὰ τὰς πληροφορίες πολλῶν ἄλλων. Τὰ πλοῖα ταῦτα, ἅτινα πάντοτε ἦταν ὑποπτα εἰς τὴν κυβέρνησιν τῶν Σχογοῦνων, διε-
ρευνῶντο μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ φροντίδος ἅμα ἀφικνούμενα, διότι οἱ ἐν Ἰεδοῖ ἐφοβοῦντο μήτοι οἱ κατὰ τῆς κυβερνήσεως δαίμοι μεταπέμψωσιν ἐξ Εὐρώπης ὄπλα καὶ ἄλλα ἐφόδια ὅπως καταπολεμήσωσιν αὐτήν. Ὅτε δὲ πάλιν τὰ πλοῖα ἀνεχώρουν ἐγίγοντο ἐν αὐτοῖς νέαι ἔρευ-
ναι, διότι ὁ Σχογοῦνος ἐφοβεῖτο μήτοι τῶν ὑπῆκόων του τις δραπε-
τεύσει εἰς Εὐρώπην καὶ μυηθῆ ἰδέας καὶ διξασίας, ἃς οὗτος εἶχε προγε-
γραμμένας. Ἀλλ' ὁμως ἡ κυβέρνησις ἐφρόντιζεν ὅπως πληροφορηται πάν-

των ὅσα ἐλέγοντο καὶ ἐγράφοντο ἐν τῇ Δύτει καὶ μετεπέμπετο διὰ τῶν Ὀλλανδῶν ἐμπόρων καὶ διὰ τῶν ἀνταποκριτῶν αὐτῶν πάντα τὰ βιβλία, ἅτινα ἐνδιέφερον αὐτῇ. Πολλοὶ Ἰάπωνες γνωρίζοντες τὴν Γερμανικὴν καὶ πρὸ πάντων τὴν Ὀλλανδικὴν ἤσαν ἐπιφορτισμένοι τὴν ἀνάγνωσιν καὶ μελέτην τῶν συγγραμμάτων, ἅτινα ἐπρομηθεύετο αὐτῇ ἐξ Εὐρώ-
πης καὶ τὴν διακοίνωσιν τῶν ὠφελι-
μωτέρων γεγονότων καὶ τῶν ἐνδια-
φερουσῶν εἰδήσεων εἰς τοὺς συμβού-
λους τοῦ Σχογοῦνου. Ὅτε δὲ ἐδέξασ-
τοῖς Εὐρωπαίοις νὰ ἐκβιάσῃ διὰ τῶν τηλεβόλων των τὸν λιμένα τῆς Σιμοносέκης εὗρον ἐντὸς φρουρίου τινός, ὅπερ εἶχον ἐγκαταλίπει οἱ στρατιῶται τοῦ πρίγκηπος Ναγάτω συγγραφὴν πραγματευομένην τὴν πυ-
ροβολικὴν τέχνην ἐν Ὀλλανδικῇ γλώσσῃ, ἣν βεβαίως Ἰάπων ἀξιωμα-
τικὸς ἐμελέτα ὅπως δυνηθῆ νὰ ἀνεύ-
ρη ἐν αὐτῇ μέσα καὶ σχέδια πρὸς κα-
ταπολέμησιν τῶν Εὐρωπαίων.

Ἐπὶ πλέον τῶν δύο αἰῶνων ὁ νό-
μος ὁ κλείων τὰς πύλας τῆς Ἰαπωνίας εἰς τοὺς Εὐρωπαίους ἐφυλασσέ-
το μετὰ μεγίστης αὐστηρότητος. Ἀλλὰ κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα, καθ' ὃν ἅπαντα τὰ πεπολιτισμένα ἔθνη κέ-
κτινται μεγάλα ἀτμόπλοια, εὐκόλως ἠδύνατό τις νὰ προῖδῃ ὅτι αἱ πύλαι τῆς Αὐτοκρατορίας τῶν Μικαδῶν δὲν θὰ ἔμενον ἐπὶ πολὺ ἔτι κεκλεισμένα εἰς τοὺς Εὐρωπαίους.

Ἡ Ὀλλανδία ἐν ταῖς διαπραγμα-
τεύσεσιν, αἵτινες σκοπὸν εἶχον τὴν κατάργησιν ἢ τοῦλάχιστον τὴν τρο-
ποποίησιν τοῦ ψηφίσματος τοῦ Ἰγε-

μίτζ, ἔλαθε μέρος ἐντιμότερον, ὅπερ ἐξαγοράζει τὴν διαγωγὴν, ἣν μετῆλ-
θε κατὰ τοὺς 151^ο καὶ 12^ο αἰῶνας.
Κατὰ τὸ 1844 καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ πρῶτος τῆς Ἀγγλίας πόλεμος ἐναν-
τίον τῆς Σινικῆς Αὐτοκρατορίας πα-
ρέσχεν εἰς τοὺς λαοὺς τῆς ἐσχάτης Ἀνατολῆς δείγματα τῆς ἰσχύος τῶν

Εὐρωπαϊκῶν ὄπλων, ὁ βασιλεὺς τῆς Ὀλλανδίας ἀπηύθυνεν αὐτόγραφον ἐ-
πιστολὴν εἰς τὸν Σχογοῦνον, δι' ἧς παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἀριμύτητα τοῦ κατὰ τῶν ξένων νό-
μου. Ἡ ἀπάντησις εἰς τὴν ἐπιστο-
λὴν ταύτην, ὡς εὐκόλως ἠδύνατό τις νὰ προῖδῃ, ἦν ἀπολύτως ἀρνητικὴ,

Διάφοροι τύποι Ἰαπῶνων.

ἀλλ' οὐχ ἥτιον συντέλεσεν ἡ ἐπι-
στολὴ αὐτῆ ὅπως τὸ ζήτημα τεθῆ ἐπὶ τοῦ τάπητος. Δευτέρα ἀπόπειρα πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος, γενομένη κατὰ τὸ 1852, οὐ μόνον εὐχάριστα ἔσχεν ἀποτελέσματα, ἀλλὰ καὶ ἐσί-
μανε τὴν ἔναρξιν προκαταρκτικῶν συζητήσεων, αἵτινες προητοίμασαν

τὴν αὐτὴν τῆς Ἰεδοῦς ἐν τῇ ἰδέᾳ περὶ τροποποιήσεως ἀναποφεύκτου τῆς πολιτικῆς αὐτῆς ἀπέναντι τοῦ λοιποῦ κόσμου.

Κατὰ τὸ 1853 ἕτερον διάβημα ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ὑπὸ ὄρους καθ' οὓς ἡ ἐπιτυχία ἐν τῷ ζητήματι ἐφαίνετο ἥτις προβληματικὴ. Ἡ προσάρτη-

σις τῆς Καλλιφορνίας εἰς τὰς Ἠνω-
 μένας Πολιτείας παρέσχεν αὐταῖς ἀ-
 κτὰς ἐπὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὁκεανοῦ, ἐκ
 δὲ τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου, καταστάν-
 τος ἀμέσως ἐνὸς τῶν κυριωτέρων λι-
 μένων τοῦ παγκοσμίου ἐμπορίου, ἀ-
 πέστελλον τὰ πλοῖά των εἰς τὴν Κί-
 ναν, τὰς Ἰνδίας καὶ τὴν Αὐστραλίαν.
 Τότε ἐσκέψαντο ὅτι ἦ ὄν ἀναγκασιό-
 τατον νὰ ἔχωσιν ἐν Ἰαπωνίᾳ σημεῖα
 τινα εἰς ἃ νὰ δύνανται νὰ ἐφοδιά-
 ζωσιν αὐτά. Ὁ διοικητὴς τῆς ναυτι-
 κῆς μίρας Perry, μελετήσας καλῶς
 τὸ ζήτημα, ἐπεφορτίσθη τὴν λύσιν
 αὐτοῦ. Ἦλθεν ἐπὶ τούτῳ μετὰ πολ-
 λῶν πολεμικῶν πλοίων, ἐβίασε μεθ'
 ὅλας τὰς παρατηρήσεις καὶ ἀντιστά-
 σεως τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ Σχογοῦ-
 νου τὴν εἴσοδον τοῦ λιμενίσκου τῆς
 Ἰεδοῦς, ἐνεχείρισεν ἐπιστολὴν τοῦ
 προέδρου Fillmore πρὸς τὸν Αὐτο-
 κράτορα καὶ ἐδήλωσεν ὅτι τὸ ἐπόμε-
 νον ἔτος ἐμελλε νὰ ἐπανέλθῃ ὅπως
 λάβῃ τὴν ἀπάντησιν. Ἀπέναντι τοῦ
 διαθήματος τούτου, ὅπερ ὑπῆρξε πράγ-
 ματι τὸ ἀπειλητικώτερον πάντων τῶν
 τελεσιγράφων, ἡ ἀγανάκτησις καὶ ἡ
 ἀμηχανία τῶν ἐν Ἰεδοῦ καὶ Κιούτῳ
 ἔφθασαν εἰς τὸ ἀνώτατον σημεῖον.
 Κατ' ἀρχὰς ἠθέλησαν ν' ἀντιστῶσιν·
 αἱ δαίμινοι διεκήρυσσον ὅτι τὸ ν' ἀφί-
 σωσι τοὺς Εὐρωπαίους νὰ εἰσέλθωσιν
 ἐν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ ἦ ἔμελλεν εἶσθαι
 μεγίστη ἀφροσύνη καὶ ἐσχάτη τα-
 πείνωσις. Ἀλλ' ὁ Σχογοῦνος ἐβλεπεν
 ὅτι δὲν ἦτον οὐδόλως εἰς θέσιν ν' ἀν-
 τιστῆ, διότι εἶχε διδαχθῆ ἐκ τοῦ μα-
 θήματος ὅπερ ἐδόθη εἰς τὴν Κιναν
 ὑπὸ τῆς Ἀγγλίας. Μετὰ παρέλευσιν
 ἀρκετῶν μηνῶν καθ' οὓς μεγάλη ἀ-

γωνία καὶ σκληροὶ ἐνδουασμοὶ ἐπεκρά-
 τουν ἐν τῇ χώρᾳ, ὁ Σχογοῦνος μαν-
 θάνει κατὰ τὴν 11 Φεβρουαρίου τοῦ
 1854, ὅτι ἐννέα πολεμικὰ πλοῖα ἀ-
 μερικανικὰ ἀγκυροβολοῦσι πρὸ τῆς
 Γιοκοχάμας. Ἀναγκάζεται τὸτε νὰ
 πῆ τὸ ποτήριον, ὅπερ δὲν ἦτο δυνατὸν
 πλέον ν' ἀπέλθῃ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ κα-
 τὰ τὴν 31 Μαρτίου οἱ ἀντιπρόσωποι
 αὐτοῦ ὑπέγραψον συνθήκην, ἣτις ἦν
 τὸ πρῶτον τραῦμα τὸ κατενεχθέν κα-
 τὰ τοῦ ψηφισματος τοῦ Ἰεμείτζ.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι διε-
 πραγματεύετο μόνον μετὰ τῶν Ἠ-
 νωμένων Πολιτειῶν καὶ μόνον ἐπὶ
 τοῦ νησιδίου Σιμότα ἐπέτρεπεν αὐ-
 τοῖς νὰ ἐγκαταστῶσι, κειμένου παρὰ
 τῇ λίμνῃ τῆς Ἰεδοῦς, ἀλλ' ἅπαξ ἐ-
 πιτραπέισις τῆς ἐγκαταστάσεως ξέ-
 νων ἐπὶ ἐδάφους Ἰαπωνικοῦ μεγάλαι
 καὶ εὐρεῖαι παρείχοντο ἐλπίδες, ὅτι
 καὶ εἰς τοὺς Εὐρωπαίους, ἐν γένει
 ὅς εἰς ἅπαντα τὰ πεπολιτισμένα ἔ-
 θνη ἐπιτραπήσεται ἡ εἴσοδος εἰς τὴν
 χώραν. Πράγματι δὲ κατὰ τὸ 1858
 ὁ Σχογοῦνος ἀναγκάζεται νὰ ὑπο-
 γράψῃ δευτέραν συνθήκην, οὐχὶ πλέον
 μετὰ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν μόνον,
 ἀλλὰ καὶ μετὰ τῆς Γαλλίας,
 τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Ρωσσίας. Ἡ
 Γιοκοχάμα, ἡ Νιγασάκη καὶ ἡ Χι-
 κιδάκη, ἦτοι εἰς λιμὴν τῆς Νισῶνος,
 εἰς τῆς νήσου Κιουσίου καὶ εἰς τῆς
 Ἰεσσούς ἀμέσως ἀφίνουσιν ἐλευθέραν
 τὴν εἴσοδον εἰς τὰ Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα.
 Τέσσαρες δὲ ἄλλαι πόλεις, ἡ Χιόγκα,
 ἡ Ὄσάκα, ἡ Ἰεδώ καὶ ἡ Νιγάτα ὑ-
 ποχρεοῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τῆς αὐ-
 τῆς συνθήκης τὰ ἀνοιξοσι τὰς πύ-
 λας των εἰς τοὺς ξένους ὡς καὶ ἐξε-

τέλεσαν τὸν ὄρον τοῦτον μετὰ παρέ-
 λευσιν πέντε ἐτῶν ἦιοι κατὰ τὸ
 1863. Ἐπτὰ λιμένων ἡ εἴσοδος ἦν
 ἐλευθέρα εἰς τοὺς ξένους! πρᾶγμα
 κατὰ τὸ φαινόμενον μὲν οὐχὶ σπου-
 δαῖον, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν παρέχον εἰς
 τοὺς Εὐρωπαίους ἐλευθέραν ἅπασαν
 τὴν Ἰαπωνίαν.

Τὸ κατὰ τῶν ξένων κόμμα δὲν ἡ-
 πατάτο ὁμως. Ἡ ὀργὴ τῶν δαϊμίων
 ἦν λυσσώδης· καὶ ἀπὸ τῆς ἡμέρας
 ταύτης ἡ εἰρήνη ἦν ἔλαιεν ἀπὸ οὐοῦ
 καὶ ἡμίσεως αἰῶνων ἐσωτερικῶς ἡ
 Ἰαπωνία ἐταράχθη σπουδαίως.

Κατὰ Ἰούλιον ὁ Σχογοῦνος ὑπέ-
 γραψε τὴν συνθήκην μετὰ τῆς Εὐρώ-
 πης, κατὰ δὲ τὸν Αὐγούστον ἀπέ-
 θησκε πίπτων θῦμα φρικώδους κατ'
 αὐτοῦ συνωμοσίας. Πολλοὶ ὑπουργοὶ,
 ἕτερός τις Σχογοῦνος καὶ ὁ αντιβα-
 σιλεὺς Ἰμονακάμης ἔπεσαν ἀλληλο-
 διαδόχως ὑπὸ τὴν δολοφόνον χεῖρα
 τῶν στασιωτῶν. Αἱ βιαιότεραι καὶ
 ἀποτροπαιότεραι διαδηλώσεις ἐλάμ-
 βανον χώραν καλοῦσαι τοὺς Ἰάπω-
 νας εἰς στάσιν.

Ἄλλως οἱ στασιῶται εἶχον ὑπὲρ
 αὐτῶν τὸ δικαίον, ἂν οὐχὶ πραγματι-
 κῶς τοῦλάχιστον κατὰ τὸ φαινόμενον

Οἱ Εὐρωπαῖοι διπλωματῶν οὐδε-
 μίαν εἶχον γνῶσιν ἐτι κατὰ τὸ 1858
 τοῦ πολιτεύματος, ὅπερ διώκει τὸν
 τόπον. Παρατυρηθέντες δὲ ἀπέδωσαν
 ἐν τῇ ἀγνοίᾳ των εἰς τὸν Σχογοῦνον
 ἐν ταῖς συνθήκαις τὸν ἀκατάλληλον
 τίτλον τοῦ Ταϊκοῦν, κινεζικὴν ἐπω-
 νυμίαν σημαίνουσαν τὸν ἀνώτατον
 δεσπότην· ἡ δὲ Ἰαπωνικὴ διπλωμα-
 τία ἐσπευτεν ὅπως ἐπωφελθῆ τῆς
 παρανομίας ταύτης τῶν ξένων κατα-

πολεμοῦσα τὰς συνθήκας. Οἱ Εὐρω-
 παῖοι ἀπατώμενοι ὑπὸ τῆς ἰδέας, ὅτι
 ὁ Μικιδὸς οὐκ ἦν ἡ εἶδος Πάπα παρ'
 οὐ δὲν ἐξηρτῶντο ἡ τὰ ὑψηλὰ θεολο-
 γικὰ ζητήματα τοῦ Βουδδισμού, δὲν
 ἐφρόντισαν ὅπως αἱ συνθήκαι ἐπικυ-
 ρωθῶσι καὶ ὑπ' αὐτοῦ, ἰκανοποιηθέν-
 τες μόνον ἐκ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ λε-
 γομένου Ταϊκοῦν. Τὸ φεουδαλικὸν ὄ-
 θεν κόμμα βασιζόμενον ἐπὶ τῶν λό-
 γων τούτων ἐκύρησεν, ὅτι οἱ Εὐ-
 ρωπαῖοι παρανόμως εἰσῆρχοντο ἐν
 τῇ αὐτοκρατορίᾳ καὶ ἐθεώρει τὰς συν-
 αρθεῖσας συνθήκας ὡς οὐδὲν ἐχούσας
 κύρος καθὸ μὴ ὑποβληθεῖσαι ὑπὸ τὴν
 ἔγκρισιν καὶ ἐπικύρωσιν τοῦ ἀνωτά-
 του καὶ ἀπολύτου τῆς χώρας Δεσπό-
 του.

Ἄλλ' ὁμως εἰς πλάνην θὰ εὐρισκό-
 μεθα φρονοῦντες ὅτι τὸ μῖτος καὶ ἡ
 ὀργὴ τῶν χωροδεσποτῶν κατὰ τῶν
 Εὐρωπαίων ὡς μόνην ἀρχὴν καὶ αἰ-
 τίαν εἶχε τὴν παράβασιν τῶν τῆς
 πολιτείας νόμων καὶ τὸ ἄφρον κατὰ
 τῶν Εὐρωπαίων μῖτος τῶν ἰθαγε-
 νῶν. Οὐχὶ! ἡ πραγματικὴ αἰτία τῆς
 κατὰ τῶν ξένων ἔχθρας τῶν δαϊμίων
 ἦν ὅτι ἅμα εἰσχωρήσαντος τοῦ ἐμ-
 πορίου τῶν ξένων καὶ ἐγκαταστάσεως
 τῆς Εὐρωπαϊκῆς διπλωματίας ἐν Ἰα-
 πωνίᾳ καὶ ἐσήμανεν ἡ ἀρχὴ τῆς οἰκο-
 νομικῆς καταπτώσεως πάσης τῆς τῶν
 εὐγενῶν τάξεως, ἀπὸ τῶν δαϊμίων
 μέχρι αὐτῶν τῶν ἀπλῶν χατταμο-
 τῶν, καὶ τὸ τέλος τοῦ γοῆτρου καὶ
 τῆς ἰσχύος τῶν προνομιοῦχων τά-
 ξεων.

Οἱ Εὐρωπαῖοι καὶ Ἀμερικανοὶ ἔμπο-
 ροὶ ἀγοράζοντες ἀόρως τὴν μέταξαν,
 τὸ τέϊον, τὸ ὀρύζιον, τὰς πορσελάνας,

τόν ὠρύγαλκον καὶ ἅπαντα τὰ προϊ-
όντα τῆς Ἰαπωνικῆς γεωργίας καὶ
βιομηχανίας, ἅτινα μέχρι τοῦδε πε-
ριωρίζοντο ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν
δημοσίαν τοῦ τόπου κατανάλωσιν, ὅ-
φονον ὑπερόγκως τὰς τιμὰς αὐτῶν.
Καὶ οἱ μὲν μεγαλείτεροι τῶν εὐγενῶν,
οἱ χωροδеспόται ὑπεχρεοῦντο νὰ πω-
λῶσιν ἀμέσως καὶ ἀποκλειστικῶς τὰ
προϊόντα τῶν γαιῶν αὐτῶν εἰς τὸν
Σχογοῦνον, ὅστις ὠρίζε τὰς τιμὰς ὁ
ἴδιος καὶ ἐπέμενε ὅπως πληρόνῃ τὴν
αὐτὴν συγκαταβατικὴν τιμὴν ἣν καὶ
πρότερον, δι' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα νῦν με-
τεπώλει πολὺ ἀκριβώτερον. Αἱ ἄλ-
λαι δὲ τάξεις, οἱ σαμουράης, οἱ *Για-
κουρίν*, οἱ *χατταματός*, δὲν εἶχον ἕ-
τερον πόρον ζωῆς πλὴν τῆς συντά-
ξεως αὐτῶν ἐν τοῖς στρατοῖς τοῦ ἡ-
γεμόνος ἢ τῶν δαϊμίων καὶ τοὺς μι-
σθοὺς οὓς εἶχον ὠρισμένους ἐν ταῖς
θέσεσιν αὐτῶν. Ὅθεν αἱ μὲν συντά-
ξεις καὶ οἱ μισθοὶ ἔμενον οἱ αὐτοὶ ἐνῶ
πάντα τὰ τρόφιμα καὶ τὰ ἀναγκαῖα
αὐτοῖς ὑπερετιμῶντο. Εἶναι ἀληθές,
ὅτι οἱ δαῖμιοι εἶχον ἡγεμονικὰς καὶ
βασιλικὰς περιουσίας, εἰς ἑκατομμύ-
ρια δὲ φράγκων ὑπελογίζοντο τὰ εἰ-
σοδήματα τῶν ἰσχυροτέρων αὐτῶν·
ἀλλὰ καὶ αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἦσαν
ἀνάλογοι καθότι καὶ οὗτοι, ὡς μι-
κροὶ κυριάρχαι, διετήρουν καὶ ἐμίσ-
θουν στρατοὺς ἀναλόγους, στόλους
καὶ ἅπαντας τοὺς ἀναγκαίους δια τὴν
εὐεξίαν τῶν ἐπαρχιῶν τῶν ἀνωτέ-
ρους ὑπαλλήλους. Ἄπαντες λοιπὸν
οἱ τε δαῖμιοι καὶ οἱ σαμουράης ἔβλε-
πον, ὅτι αἱ δαπάναι αὐτῶν ὑφίσταν-
το ὑπερβολικὴν αὐξήσιν ἐνῶ αἱ εἰσ-
πράξεις ἔμενον πάντοτε αἱ αὐταί.

Ἄπαντες κατ' ἀναλογίαν ὑφίσταντο
οἰκονομικῶς μεγάλας ζημίας καὶ εἰς
πολλοὺς αὐτῶν αἱ ζημίαι αὐταὶ ἐπέ-
φερον τὴν καταστροφὴν.

Ὅχι ἦτον καὶ ἡ ἀπόλυτος ἐξου-
σία τῶν εὐγενῶν ἐπὶ τῶν τάξεων τῶν
χειρονακτῶν καὶ τῶν ἐμπόρων ἠπει-
λεῖτο προφανῶς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ'
ἣν οἱ ξένοι ἐγκυκτεστησαν ἐν τῇ χώ-
ρᾳ ὑποστηριζόμενοι ὑπὸ τῶν προξέ-
νων αὐτῶν, οἵτινες ἦσαν ἀρκούντως
ἰσχυροὶ ὑποστηριζόμενοι καὶ οὗτοι
πάλιν ὑπὸ τῶν θωρηκτῶν αὐτῶν.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἐν τῶν μεγα-
λειτέρων προσώπων τῆς χώρας, ὁ
θεῖος καὶ κηδεμὼν τοῦ ἡγεμόνος *Σα-
τζοῦμα* διερχόμενος διὰ τινος ὁδοῦ
μετὰ πολυαριθμοῦ συνοδίας συναντᾷ
ξένους τινὰς ἐφιππούς, οἵτινες ἐπι-
τῇ παρουσίᾳ του οὐδόλως ἐταράχθη-
σαν οὐδὲ κατήλθον τῶν ἵππων ὅπως
κινῶσι πρὸ αὐτοῦ. Μεταξὺ αὐτῶν ὑ-
πῆρχε καὶ γυνή τις ὠταύτως ἐφιπ-
ποῦσα· οἱ ξένοι οὗτοι συνομιλοῦντο με-
ταξύ των, ἐγέλων καὶ ἔτρεχον ἐπι-
τῶν ἵππων των, οὐδεμίαν ἀποίδου-
τες σημασίαν εἰς τὴν διάβασιν τῆς
Αὐτοκρατορικῆς συνοδίας. Καίτοι ἡ
τοιαύτη αὐτῶν συμπεριφορὰ οὐδένα
εἶχε σκοπὸν προσβλητικὸν πρὸς τὸν
μέγαν ἄρχοντα, ἐν τούτοις ἐν *ΐεδοῖ*
ἐνώπιον τῆς Αὐτοκρατορικῆς συνοδίας
διέφερε τὸ πρᾶγμα. Ὁ πρίγκηψ οὗ-
τος πληροφορεῖται ὅτι οἱ ἄνθρωποι
οὗτοι εἶναι ἔμποροι ἦτοι ὅτι ἀνή-
κουσιν εἰς τὴν τάξιν τὴν μᾶλλον πε-
ριφρονουμένην ἐν *ΐαπωνίᾳ* καὶ ὅτι
τοιοῦτου ἐπαγγέλματος ἄνθρωποι
καὶ τοιαύτης τάξεως φέρονται μετὰ
τοιαύτης περιφρονήσεως καὶ ἰταμέ-

τήτος πρὸς αὐτόν! Ἄνευ δισταγμοῦ,
ἄνευ σκέψεως τινος ἢ φόβου περὶ τῶν
συνεπειῶν, ἃς ἠδύνατο νὰ ἔχη ἡ ται-
αύτη αὐτοῦ ἀπόφασις διατάσσει εἰς
τὴν συνοδίαν του τὴν ἀράγην τῶν
ἀθροισμῶν τούτων καὶ αἱ διαταγαὶ του
παραυτὰ ἐκτελοῦνται.

Ἄλλὰ πρὸς μεγίστην αὐτοῦ δι-
στυχίαν οἱ ἔμποροι ἐκεῖνοι ἦσαν Ἄγ-
γλοι. Ὅτε δὲ οἱ ὑπουργοὶ τῆς ἀνάτ-
της Βικτωρίας ἔβλεπον ὅτι ἅπασαι
αὐτῶν αἱ ἀπικιτήσεις περὶ ἀποδόσεως
ἱκανοποιήσεως ἐπὶ τῷ γενομένῳ κα-
κουργήματι οὐδεμίαν ἐτύγχανον προ-
σοχῆς, ἀπεράτισαν νὰ διατάξουσιν τῷ
ναύαρχῳ *Κίρρετ* ὅπως μετέλθῃ πρὸς
ἐκτέλεσιν τῶν αἰτητέων του ἀπειλη-
τικὰ μέσα. Οὗτος ἐκπληρῶν τὰς δια-
τάγας τῆς κυβερνήσεως του κυριεῖται
τρία θωρηκτὰ, ἅπερ ὁ ἡγεμὼν πρὸ
ὀλίγου μόλις εἶχεν ἀγοράσῃ ἐξ Ἄγ-
γλίας. Ὁ ἡγεμὼν θέλων νὰ ἐδικηθῇ
ἐπὶ τῇ ἀράγῃ ταύτῃ διατάσσει τὴν
πυρπολήσιν τοῦ Ἀγγλικοῦ στόλου·
ὁ δὲ Ἄγγλος ναύαρχος ἐν τῇ συν-
αφθείτῃ συνεπειᾷ τῶν δοθεισῶν δια-
ταγῶν, πάλιν πυρπολεῖ τὴν πρωτεύ-
ουσαν τοῦ ἡγεμόνος *Σατζοῦμα*.

Ὅττω τὰ πάντα συνέβαλλον δι-
πως ὁλονέν αὐξάνῃ τὸ μῖτος καὶ ἡ
ἔργη τῶν δαϊμίων. Τὸ σύνθημα αὐ-
τῶν ἦτο: πόλεμος κατὰ τῶν Εὐρω-
παίων! Ἡ πολιτικὴ αὐτῶν προδιε-
γράφη αὐτοῖς ὑπ' αὐτῶν τούτων τῶν
γεγονότων. Εἶχον εἰς τὰς χεῖρας τῶν
τὸν Μικαδὸν, τὸν αἰωνίως βάρυμόν-
βιον διάγοντα τούτον Αὐτοκράτορα,
ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου οἱ Σχογοῦνοι
ἀπὸ τριῶν αἰώνων ἐξήσκουν τὴν ἀνω-
τάτην ἐξουσίαν. Δι' αὐτοῦ ὅθεν ἔδει

ὅπως ἐνεργήσωσιν, ἀνατρέψωσι τοὺς
Σχογοῦνους καὶ κυβερνήσωσιν αὐτοὶ
ἐπ' ὀνόματι τούτου.

Καὶ ὄντως, μετ' οὐ πολὺ ἅπαντες
τῆς μεσημβρινῆς Ἰαπωνίας, οἱ δαῖ-
μιοι, οἵτινες ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἦσαν
ὠπλισμένοι προρασιζόμενοι, ὅτι θέ-
λουσι νὰ ὦσιν ἔτοιμοι ἐν περιπτώσει
ἐπιθέσεως τῶν Εὐρωπαϊῶν, ἤρξαντο
κρυπτοῦντες ἀπροκαλύπτως τοὺς σκο-
ποὺς, οὓς προὔτιθεντο. Ἐδημοσίευσαν
ὑπομνήματα, ἐν οἷς ὑπεδείκνυον τὰ
ἄδικα τοῦ Μικαδῶ καὶ κατεπιδέμου
τὸν σφετεριστῆν τῶν Σχογοῦνων, πρᾶ-
κροῦσαι ἐν αἷς ἐπειρῶντο νὰ ὑπο-
καύσωσι τὸν πατριωτισμὸν τῶν Ἰα-
πωνίων κατὰ τῶν ξένων. Τέλος ὁ Σχο-
γοῦνος, ὀνόματι *Στοτσβισῆς*, ἀπεφά-
τισεν ἡμέραν τινα νὰ ὑποκύψῃ εἰς
τὰς ἀξιώσεις αὐτῶν καὶ παρητήθῃ
τῆς ἐξουσίας παραδίδων αὐτὴν εἰς
τὰς χεῖρας τοῦ Μικαδῶ. Πάραυτὰ δὲ
οἱ συνωμοταὶ ἀντικαθίστασι τὴν πρὸ
τὸν Αὐτοκράτορα φρουρὰν ἐν τῇ Αὐλῇ
τῆς *ΐεδοῦς* δι' ἄλλης τινος φρουρᾶς
τοῦ κόμιστος αὐτῶν, ἧς εἰς οὐδέναν
ἐνέβαλλεν αὐτοὺς φόβον, καὶ ἐξελέγ-
ξαντο τινὰς ἐξ αὐτῶν, ὅπως σχηματί-
σωσι προσωρινὴν τινα κυβερνήσιν ἐ-
πιστήμως ἐπιφορτισμένην τὴν ἐγκα-
τάστασιν τῆς ἀρχαίας ἐξουσίας τοῦ
ἀνωτάτου Ἀρχόντος τοῦ *Κιούτέ*
(κατὰ *ΐαίουάριον* τοῦ 1868).

Αἱ φυλαὶ τοῦ βουρᾶ ἀπὸ μακρῶν
χρόνων ἀφισιωμέναι οὗσαι εἰς τὸν
οἶκον τῶν *Γακουγγάββα*, ὃν οἱ τοῦ
νότου δαῖμιοι εἶχον ἀνατρέψῃ, ἔλα-
βον τὰ ὄπλα κατὰ τῶν νοτίων ἐπαρ-
χιῶν θέσαντες ἐπὶ κεφαλῆς τῶν τὸν
παρακτιθέντα τῆς ἐξουσίας Σχογοῦ-
9

νον, τοῦθ' ὅπερ ὁμως ἤκιστα φαίνεται ἡμῖν λογικόν. Τὰ γεγονότα δεικνύουσι τὴν ἐπιδεξιότητα μεθ' ἧς ἦν συντεταγμένον τὸ πρόγραμμα τῶν στασιωτῶν. Ἡ μερίς τοῦ ἔθνους, ἣτις ἦτον ὅλως ξένη εἰς τὰς συζητήσεις ταύτας ἐκήρύχθη ὑπὲρ τῶν συνωμοτῶν, διότι ἐπεκαλοῦντο τὸ πάντοτε σεβαστὸν ὄνομα τοῦ Μικαδοῦ. Ποταμοὶ αἵματος κατέκλυσαν τὴν Νιφῶνα καὶ τὰ νότια τῆς Ἰεσσοῦς, ἀλλὰ κατὰ τοὺς ἐμφυλίους τούτους πολέμους πανταχοῦ οἱ ὄπαδοὶ τῶν Τακουγγάβθα κατετροπώθησαν.

Κατὰ τινα ὁμως μάχην, ἣν οἱ Τακουγγάβθα κατώρθωσαν νὰ κερδήσωσι καὶ ἣτις ἐφαίνετο ὅτι παρείχεν αὐ-

τοῖς ἐλπίδας ἐπιτυχίας, οἱ μέτριοι παθεῖς τῶν δύο μερῶν παρενέβησαν καὶ κατώρθωσαν νὰ ἐπενέγκωσι συμβιβασμὸν τινα. Ἐπρότεινον τῷ Στοιβάσῃ ὅπως ἀναλάβῃ τὰ καθήκοντά του· ἀλλ' οὗτος ἀπέρριψε τὴν πρότασιν ταύτην. Ἐξελέγξαντο τότε ἀντ' αὐτοῦ παιδίον ἐξαστὴς· ἀλλ' ὁμως ὁ πατὴρ ἀπέκρουσε τὴν κινδυνώδη ταύτην τιμὴν, ἣν προσήνεγκον τῷ υἱῷ αὐτοῦ. Τότε ὁ Μικαδὸς ἐκήρυξε τὴν κατάργησιν ἐξ ὀλοκλήρου τῆς Σχογουεῖας καὶ μετὰ τινὰς ἡμέρας εἰσῆρχετο ἐν θριάμβῳ εἰς τὴν Ἰεδῶ. (κατὰ τὴν 12ην Νοεμβρίου 1868). Οὕτως ἐτελέσθη ἡ μεταπολίτευσις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἡ ΚΑΘ' ἩΜΑΣ ΙΑΠΩΝΙΑ.

1

Τὸ πρόγραμμα τῶν στασιωτῶν.—Ἀνατροπὴ τῆς ἐθιμοταξίας καὶ τοῦ συρμοῦ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Μικαδοῦ.

Ἡ μεταπολίτευσις τοῦ 1868 ἐσκόπει, ὡς ἐκ τοῦ προγράμματος τῶν ἀρχηγῶν αὐτῆς δῆλον γίνεταί, ὅπως ἐπαγάγῃ βιαίαν τινα πρὸς τὸ παρελθὸν ὑποστραφήν. Καθῆρσαν τὸν Σχογουῖνον κατηγορήσαντες αὐτοῦ ὡς προσδόντος τὴν τιμὴν καὶ τὰ συμφέροντα τῆς χώρας διὰ τῶν μετὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν συνθηκῶν αὐτοῦ. Ἐπόθουν δὲ βεβαίως, ὅπως καὶ τὰς συνθήκας ταύτας ἴδωσι καταπατουμένας—καίτοι διακινδυνεύοντες ἵνα ἐκτεθῶσιν εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν—καὶ τὰς πύλας τῆς Ἰαπωνίας αὐστηρότερον ἢ παρά ποτε κλειόμενας εἰς τοὺς ξένους—πλὴν εἰ οὗτοι διὰ τῶν τηλεβόλων ἀπερᾶσιζον νὰ διαρρήξωσιν αὐτάς. — Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς στάσεως ἢ μᾶλλον οἱ λεγόμενοι ἀρχηγοὶ αὐτῆς ἦσαν οἱ μεγάλοι χωροδеспόται οἵτινες ἤλπίζον βεβαίως, ὅτι ἀπαξ νικήσαντες

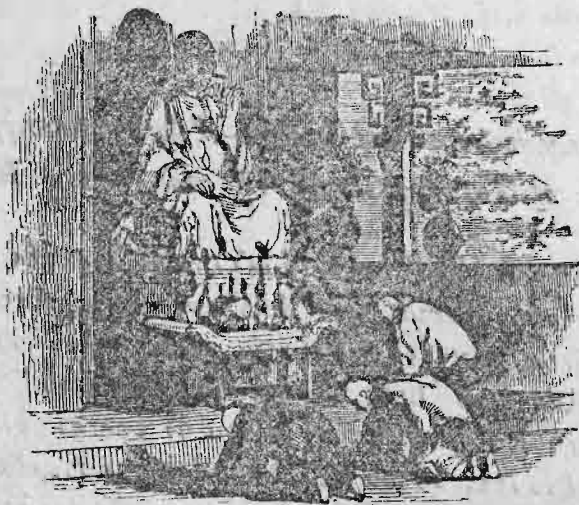
ἔμελλον ν' ἀνικτήσωσιν ἀπάσας τὰς ἀπολεσθείσας γαίας ἐκ τῶν κτημάτων αὐτῶν καὶ νὰ ὑποβάλωσι τὸ λοιπὸν ἔθνος ὑπὸ ζυγὸν βαρύτερον ἐκείνου ὃν ἔφερον ἐν τῷ παρελθόντι. Ἀλλ' ὁμως οὐδεμίαν ἔχουσι ἰσχὺν ἀπέναντι τῆς φροσῆς τῶν πραγμάτων ἐπὶ τε τῶν ἀκτῶν τοῦ Εἰρηνικοῦ ὡς καὶ τοῦ Ἀτλαντικοῦ αἰ. λαμβανόμεναι ἀποφάσεις καὶ τὰ ἐπὶ πολὺν χρόνον μελετώμενα σχέδια!

Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς κατὰ τῶν καθεστῶτων στάσεως, ὧν οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι καὶ ἐριδες κατέληξαν εἰς τὴν κατάργησιν τῆς Σχογουεῖας, ἦσαν μὲν ἴσως μνηστῆρες τῆς ἐξουσίας οὐχὶ ὁμως καὶ φανατικοί. Εὐθύς ἐξ ἀρχῆς ἠννόησαν, ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ διακυβεύσωσιν ἑαυτοὺς εἰς κίνδυνον ἐν ᾧ ἡ ἀπέραντος Αὐτοκρατορία τῆς Κίνας οἰκτρῶς ἠττήθη. Οὐδ' ἐπὶ στιγμὴν δὲ διενότηθησαν ποτε ὅπως ἐξέλ-

θῶσι κατὰ μέτωπον ἐναντίον ἀπαξά-
παντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου
— περὶ τούτου δὲ δύναμεθα νὰ ὤμεν
βέβαιοι — καὶ νὰ ἐπισύρωσι κατὰ
τῆς χώρας αὐτῶν, ἥτις οὐχ ἦτον
μεγάλας εἶχεν ὑποστῆ κακίαις ὑπὸ
τῶν ἐπὶ τρία ἔτη διαρκεσασῶν ἐμ-
φυλίων ταραχῶν, τὴν μάστιγα Εὐ-
ρωπαϊκο-Ἀμερικανικοῦ τινος πολέ-
μου, περὶ τῆς ἐκβάτεως τοῦ ὁποίου
οὐδεμία ὑπῆρχεν ἀμφιβολία· ἀλλὰ,

τοῦθ' ὅπερ λίαν ἐκπλήσσει ἡμᾶς, ἀ-
νελθόντες εἰς τὴν ἐξουσίαν δὲν πε-
ωρίσθησαν μόνον εἰς τὸ νὰ σεβασθῶσι
τὰς συνθήκας ταύτας κατὰ τῶν ἀ-
ποίων ἄλλοτε μετὰ τοσούτου μίσους
καὶ ὀργῆς ἐξηρέθιζον τὸν λαόν, ποιού-
μενοι στασιαστικόν τι κατὰ τοῦ Σχο-
γούνος προξικόπημα, ἀλλὰ πρὸς τοῦ-
τοις ἐπροχώρησαν ἱκανῶς ἐν τῇ ὁδῷ
τῶν φιλελευθέρων μεταρρυθμίσεων,
τὸ ὅποιο, δὲν ἐτόλμα νὰ πράξῃ ἡ

προκάτοχος κυ-
βέρνησις, ἢ κατα-
λυθεῖται ἐνεκα
τῆς φιλελευθέρου
αὐτῆς πολιτικῆς,
καὶ ἤρξαντο πα-
ραλαμβάνοντες
καὶ μιμνόμενοι
τὴν τε πολιτεί-
αν, τὰ ἦθη, τὰ
ἔθιμα ἐτι δὲ καὶ
τὰς συρμὰς τῆς

Εὐρώπης, τοῦθ'
ὅπερ ἐκείνη οὐ-
δέποτε ἐπραξε.
Κατὰ τὸ 1869
οἱ ἀπεσταλμένοι
τῆς Ἀγγλίας,
Γαλλίας, Ἡνω-
μένων Πολιτειῶν
καὶ Κάτω· Χω-
ρῶν προσεκαλοῦν-
το ὑπ' αὐτοῦ τοῦ
Μιχαδοῦ εἰς Κι-

*Ὁ Μιχαδὸς καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου του, δέχεται τοὺς
δαϊμίους, κύπτιοντας πρὸ αὐτοῦ.*

αὐτον, τὴν 23· Μαρτίου, ὁ sir Harry
Barks, ὑπουργὸς πληρεξούσιος τῆς
μεγάλῃς Βρετανίας, ἐπράκειτο ὅπως
τύχη ἐπισήμου ἀκρόασις παρὰ τῇ
Αὐλῇ· ἐνῶ μετέβαιναν εἰς τὰ ἀνάκτο-
ρα μετὰ τῆς πολυπληθοῦς συνοδίας
αὐτοῦ, βόνζοι καὶ φανατικοὶ σαμου-
ράη, οὓς ἡ ὄψις μόνον τῶν Εὐρω-
παίων ἐξηρέθιζε τόσον μετὰ τὸν θρό-
νον αὐτῶν ὅσον καὶ πρὸ αὐτοῦ, ἐ-
πέπεσαν κατὰ τοῦ βρεττανικοῦ διπλω-
μάτου καὶ τῆς συνοδίας του. Ἐκ τῶν

ἑξκαίδεκα ἰππέων, οἵτινες συνώδευσαν
τὸν sir Harry, ἐννέα σπουδαίως ἐ-
τραυματίσθησαν. Καὶ αὐτὸς ὁ sir
Harry ἔβλεπεν ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς του
ἀνεγειρομένην σπάθην, ὅτε κατὰ τύ-
χην ὁ δαλοφόνος παραστρατήτας πί-
πτει γαμαί. Οἱ ἀνώτεροι ὑπουργοὶ
τοῦ τόπου οἱ σαμουράη καὶ οἱ ἰθαγε-
νεῖς στρατιῶται, οἵτινες κατέκλυζον
τὰς ὁδοὺς, ἀντὶ τοῦ νὰ ὑπερασπίσωσι
τοὺς ξένους ἐσπευσαν νὰ διασωθῶσιν
ἐκ τοῦ κινδύνου· μόνον δὲ οἱ ἄγγλοι

ατρατιῶται ἐμάχοντο ὑπερασπιζόμενοι τὸν ἀντιπρόσωπον τῆς Ἀγγλίας· Ὁ
λαὸς ἄπας μεγάλως ἐξερεθισθεὶς ὑπὸ τοῦ κινήματος τούτου ἐφαίνετο συμ-
μεριζόμενος τὸν φανατισμὸν τῶν δαλοφόνων. Φόβος τότε ἐγεννήθη περὶ νέων

ταραχῶν καὶ προσ-
βολῶν κατὰ τῶν
ξένων. Ἡ ἀκρόασις
εἰς ἣν ὁ sir Harry
δὲν ἤλυνθη, νὰ πα-
ραστῆ κατὰ τὴν
ἡμέραν ἐκείνην ἐ-
λαβε χώραν τὴν
ἐπιούσαν, αἱ δὲ
Εὐρωπαϊκαὶ πρε-
σβεῖαι ἀνεχώρη-
σαν αὐθιγῶς εἰς
τὴν Ὀσάκαν.

Ἐν τούτοις τὰ
γεγονότα τῆς 23·
Μαρτίου οὐδόλως
ἐκώλυσαν τὴν ἐ-
φαρμογὴν τῶν ἀ-
ναγκαίων ὑπὸ τῆς
κυβερνήσεως κρι-
θεισῶν μεταρρυθ-
μίσεων. Ὁ Μιχα-
δὸς ἐδέχετο τοὺς
ὑπηκόους του, ἐξ-
ήρχετο ὡσαύτως
ἔφιππος καὶ μάλι-
στα καὶ πεζὸς εἰς
τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰσ-
δοῦς, ὅπου καί μετέ-
φερε τὴν πρωτεύου-
σαν τοῦ Κράτους· Ὁ

Ὁ λαὸς τῆς Σιμωνόφης.

Μιχαδὸς ἐτροποποίησε συγχρόνως καὶ τὴν ἐνδυμασίαν του. Ἐνδεδυμένος μὲ
σκληρὰ ὑφάσματα πεποικιλμένα διὰ κεντημάτων, φέρων ἐπὶ τῆς κεφαλῆς
μέγαν πτεροθύσανον καὶ μένων ἀκίνητος ὡς μαρμαρίνον ἄγαλμα ἐπὶ τοῦ

θρόνου του είχε μάλλον ὄψιν εἰδώλου ἢ τοῦ ζῶντος ἀνωτάτου ἀρχηγοῦ μεγάλης Αὐτοκρατορίας. Δὲν ἐβράδυνεν ὅπως παραδέξατο ἐνδυμασίας προσεγγιζούσας μάλλον πρὸς τὰς τῶν ἀπλῶν θνητῶν. Κατὰ τὸ 1872, ὅτε ἐνεκαινίσθη ὁ πρῶτος ἐν τῇ χώρᾳ αὐτοῦ κατασκευασθεὶς σιδηροδρόμος ἀκολουθῶν τὴν ἀπὸ τῆς Ἰεθούς εἰς τὴν Γιοκοχάμα ἄγουσαν, ἔφερον ἔτι τὴν ἀρχαίαν ἐνδυμασίαν τῶν Μικαδῶν. Ἀλλ' εἶχεν ἤδη ἐννοήσῃ, ὅτι τὰ ἔθιμα ταῦτα τῆς ἐσχάτης Ἀνατολῆς ἔδει ὅπως μεταρρυθμισθῶσιν ἀφοῦ οἱ Εὐρωπαῖοι μετὰ τῶν σιδηροδρόμων, τῶν τηλεγράφων καὶ ἀπάντων τῶν προϊόντων τῆς ἐπιστήμης εἰσῆρχοντο εἰς τὴν χώραν του. Τὴν 1 Ἰανουαρίου 1873 ἐπαρουσιάσθη εἰς τοὺς προσκεκλημένους ὑπ' αὐτοῦ φέρων τὴν συνήθη τῶν τελετῶν ἐσθῆτα αὐτοῦ. «Μετὰ τρία ὅμως ἔτη κατὰ τὴν ὑποδοχὴν ἦν ἐποιήσατο τῇ 4ῃ Ἰανουαρίου τοῦ 1876, λέγει ὁ κ.

Βουσκουέ, ὅστις κατ' ἀμφοτέρας τὰς ὑποδοχὰς ταύτας ἦν παρὼν ὡς ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς Αὐλῆς τῆς Ἰαπωνίας, θλαμηπόλοι φέροντες φράκα ὑπεδέχοντο τὰ ὑψηλὰ ἄτομα τοῦ κράτους ἐν αἰθούσαις κεκοσμημέναις δι' ἔδρων τοῦ τελευταίου συρμοῦ· εἰσῆγαγον δ' οὗτοι τοὺς προσκεκλημένους καὶ ἐνώπιον τοῦ Μικαδου, φέροντος περισκελίδι ἐκ μαύρου κασμηρίου μὲ χρυσᾶς ταινίας εἰς τὰ πλάγια καὶ ἐπανωφόριον κεντητὸν, ἐνδυμασίαν, ἣν, ὡς φαίνεται, παρεδέξατο ὡς ἐπισημον στολὴν τῶν τελετῶν. Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ἀντήλασσαν ὡταύτως φιλοφρονητικὰς ἐκφράσεις μετὰ τῶν παρουσιαζομένων. Ἡ Αὐτοκράτειρα ὅμως διετήρει ἔτι τὴν ἀρχαίαν ἐνδυμασίαν μετ' αὐστηροτάτης ἀκριθείας, ἀλλ' ὅμως ἐλπίζομεν, ὅτι μετ' οὐ πολὺ καὶ αὕτη θὰ μεταπέμπηται τὰς ἐνδυμασίας τῆς ἐκ Παρισίων.»

2

Ἀνατροπὴ τῶν νόμων.

Ἐτι ἀπροσδόκητος ἦν καὶ παραδοξότερα τῆς ἐν τῷ ἱματισμῷ τοῦ ἀνωτάτου Ἀρχοντος καὶ ταῖς ἀρχαίαις ἐθιμοτυπίας τῆς Αὐλῆς ἐπελθούσης μεταρρυθμίσεως φαίνεται ἡμῖν ἢ ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ τῇ κοινωνίᾳ ἐπελθούσα ριζικὴ μετατροπὴ. Ἡ μετα-

πελίτευσίς τοῦ 1868 εἶχεν ὡς ἀρχηγούς τοὺς μεγάλους δαίμιους τῆς μεσημβρίας. Ἐν τούτοις τὴν 29 Αὐγούστου τοῦ 1871 αὐτοκρατορικῶν διατάγματι κατηργεῖτο ἡ ἐξουσία τῶν μεγάλων χωροδеспοτῶν, τὰ δὲ τιμάρια αὐτῶν (γαῖαι καὶ κτήματα).

ἐτίθεντο ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐξουσίαν τοῦ Μικαδου. Οὕτω μεταβολὴ ριζικωτέρα τῆς ἐν Γαλλίᾳ περὶ τὰ τέλη τοῦ τελευταίου αἰῶνος γενομένη ἐτελέσθη διὰ μιᾶς μόνον γραμμῆς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, ἣ τις, ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ, ὅτι θὰ ἐπεδεικνύετο ἄκρως πολεμία πρὸς τοιαύτας καινοτομίας.

Ἀλλ' ὅμως ἢ ἐπὶ τούτῳ ἔκπληξις ἡμῶν κατὰ πολὺ ἐλαττοῦται ἀναγιγνωσκόντων ἐμβριθῶς τὰς σελίδας, ἃς ὁ κ. Hubner ἀφιερῶ εἰς τὴν ἐξεκόνισιν τῶν ἀρχηγῶν τῆς μεταπολιτεύσεως. Οἱ πρίγκηπες τοῦ νότου ἦσαν οἱ φαινομενικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς κατὰ τοῦ Σχογούνου στάσεως. Οἱ πραγματικοὶ ἀρχηγοὶ τῆς μεταπολιτεύσεως οἱ ὠθήσαντες τοὺς δαίμιους τοῦ νότου εἰς τὸ κίνημα τοῦτο καὶ οἱ λαθόντες μέρος ἐνεργὸν ἐν αὐτῷ ἦσαν ἄτομα πολλῶ ἐλάσσονος σπουδαιότητος. Εἷς ἐξ αὐτῶν, ὀνόματι Ἰθθακούρας, κατήγετο μὲν ἐκ μεγάλης εὐγενοῦς τῆς Αὐλῆς οἰκογενείας ἀλλ' οὔτε δαίμιος ἦν οὔτε τιμάρια ἐκέκτητο καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν ἐροβεῖτο μήπως ἀπολέση αὐτά. Μέχρι τοῦ 1868 διῆγεν ἐκουσίως βίον ἀφανῆ ἀναμένων τὴν στιγμήν τοῦ συνθήματος καὶ μελετῶν καὶ τελειοποιῶν τὰ σχέδιά του. Ἐτερός τις, ὀνόματι Σαίγγω, ἦτο πρότερον ἀπλοῦς σαμουράη τοῦ ἡγεμόνος Σατζούμα, ὡς ἐκ τῆς ἀτομικῆς δὲ αὐτοῦ ἱκανότητος καὶ ἀξίας εἶχεν ἀποκτήσῃ μεγάλην ἐπιρροὴν ἐν τῇ νήσῳ Κιουσίφ. Ὁ Ἰθθακούρας δὲ μεταθὰς παρ' αὐτῷ κατέπεισεν αὐτὸν ὅπως συμμαχίση καὶ συνεργασθῇ μετὰ τοῦ κατὰ τοῦ Σχογούνου κόμματος. Τὰ ἕτερα τέσσαρα πρόσω-

πα, ἅπερ μετὰ τὸν Ἰθθακούρα καὶ τὸν Σαίγγω ἔλαβον κατὰ τὸ 1868 τὸ μάλλον ἐνεργὸν μέρος ριψοκινδυνεύσαντα ἐν τῷ ἀγῶνι, ὁ Σανζῶ, ὁ Κιδῶ, ὁ Ὀκουμας καὶ ὁ Ἰταγόκη, οὐδένα ἀπολύτως εἶχον λόγον ὅπως ἀνακηρυχθῶσιν ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τοῦ τιμαριωτισμοῦ. Ὁ Ὀκουμας κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς μεταπολιτεύσεως ἦτον ἀπλοῦς σποδιστής, οἱ δὲ τρεῖς ἄλλοι ἦσαν ἀπλοῖ σαμουράη, οἵτινες πιθανῶς αὐστηρῶς ἔκρινον ἐν τῷ βάθει τῆς καρδίας αὐτῶν τοὺς μεγάλους χωροδеспότας, ὧν διετέλουν ὑποτελεῖς. Λίαν δ' ἐλλόγως δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι οἱ ἄνθρωποι αὗτοι μετεχειρίζοντο τοὺς δαίμιους τῆς νοτίου Ἰαπωνίας ὡς ἀπλᾶ ὄργανα πρὸς πραγμάτωσιν τῶν σκοπῶν τῶν, χρησάμενοι τὰ ὀνόματα αὐτῶν, ὅπως ἐπηρεάτωσιν ἐπὶ τοῦ φρονήματος τοῦ λαοῦ, ἔχοντες δὲ πάντοτε ὑπ' ὄψιν νὰ ἀπομακρύνωσιν αὐτοὺς ἐν πρώτῃ εὐκαιρίᾳ καθ' ἣν δὲν θὰ ὑπῆρχε πλέον ἀνάγκη αὐτῶν.

Ὅπως ποτ' ἂν ᾔ, βέβαιόν ἐστίν ὅτι τοῦ Σχογούνου ἅπαξ καθαιρεθέντος ἐπὶ τῷ συνθήματι «πόλεμος κατὰ τῶν ξένων» πρώτη τῶν νικητῶν σπουδὴ ἦν ἢ κατὰ γράμμα ἀπομίμησις τῶν ξένων καθ' ὧν πρὸ μικροῦ ἔτι ἀμείλικτον εἶχον κηρύξῃ πόλεμον.

Οἱ τελευταῖοι Σχογοῦνοι ἤρξαντο μεταπεμπόμενοι ἐκ Γαλλίας καὶ Ἀγγλίας διδασκάλους, ὅπως μορφώσωσι τοὺς στρατοὺς τῆς Αὐτοκρατορίας κατὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν μέθοδον, καὶ μηχανικούς, ὅπως διδάξωσιν εἰς τοὺς ἐργάτας τῶν ναυπηγείων τῆς χώρας τὴν κατασκευὴν θωρηκτῶν καὶ ἄλλων

πολεμικῶν πλοίων. Οἱ ὑπουργοὶ ὁμοίως τοῦ Μικαδοῦ ἐγκαταστάντες ἐν Ἰεδοῦ δὲν ἠρέσθησαν εἰς τὰς ἀναποφεύκτους ταύτας μεταρρυθμίσεις ἀλλὰ μετεπέμψαντο ἐκ Λονδίνου, ἐκ Παρισίων καὶ Βερολίνου διδασκάλους, ὅπως διδάσκωσιν ἐν τοῖς Σχολαίοις αὐτῶν, νομοδιδασκάλους, ὅπως ἐπιθεωρήσωσι τοὺς νόμους των, ἀρχιτέκτονας, ὅπως ἀνεγείρωσιν ἐν Ἰεδοῦ οἰκοδομὰς ὁμοίας πρὸς τὰς ἐν ταῖς πρωτεύουσais τῆς Δύσεως ὑπάρχουσας, καὶ βιομηγάνους πρὸς διοργανῶσιν καὶ διεύθυνσιν διαφόρων βιομηχανικῶν καταστημάτων.

Καίτοι δὲ δὲν μετεπέμψαντο ἐκ Παρισίων ῥάπτας πρὸς κατασκευὴν εὐρωπαϊκῶν ἐνδυμασιῶν, ἐν τούτοις ἀντεκατέστησαν τὸν πολυτελεῆ ἄλλως ἐθνικὸν αὐτῶν ἱματισμὸν διὰ φορεμάτων ὁμοίων τοῖς ἡμετέροις. Ἐδέσμευον τὸν τράχηλον μὲ *φοκόλλα κολλάτα* καὶ ἐκάλυπτον τὰς κεφαλὰς οὐχὶ πλέον διὰ τῶν ἐκ μαστοχάρτου κατασκευαζομένων ἐντοπίων πέλων ἀλλὰ δι' ὑψηλῶν μεταξίνων εὐρωπαϊκοῦ σχεδίου κυλινδρῶσιδῶν πέλων. Οἱ εὐρωπαῖοι προσκληθέντες ὑπ' αὐτῶν ὅπως εἰσαγάγωσιν ἐν τῇ χώρᾳ τὸν Εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν ἀντὶ τοῦ νὰ ὑποκαύσωσι τὸν ζῆλον αὐτῶν πολλάκις προέβησαν, ὅπως καταστείλωσιν αὐτὸν ὑποδεικνύοντες τὰ ἀτοπήματα, ἀπερ ἠδύναντο νὰ συνεπαγάγωσιν αἱ ριζικαὶ καὶ πρῶϊμοι μεταρρυθμίσεις. Οὕτως ὁ κ. Βουσκουὲ παρ' οὗ ἀπήτουν τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐφαρμογὴν ἐν τῇ πολιτείᾳ ἀπλῶς καὶ ἄνευ τροποποιήσεων τοῦ πολιτικοῦ κώδικος τῆς Γαλλίας οὐχὶ

ἄνευ πολλοῦ κόπου κατώρθωσεν ὅπως καταπέσει αὐτοὺς νὰ παραιτηθῶσι τοιοῦτου μέτρου ἐπικινδύνου καὶ ἀκρεσθῶσιν εἰς τὴν μεταρρυθμισιν τῶν νόμων τῆς χώρας συμφῶνως πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν νομοθεσίαν, ἀφοῦ πρῶτον συναθροίστη αὐτοὺς, ἀραιρέστη ἢ τροποποιήστη ὅσους ἠδύνατο ἄνευ κινδύνου.

Καὶ ἡ θρησκεία τῆς χώρας ὑπέστη ὡσαύτως σπουδαίας καινοτομίας, ὡς ἐν ἑτέρῳ κεφαλαίῳ θὰ ἴδωμεν

Ἄπασαι αἱ μεταβολαὶ αὗται, αἱ ἐν τῇ πολιτείᾳ, τοῖς νόμοις, τῇ θρησκείᾳ καὶ τοῖς ἐθίμοις ἐπεληθῶσαι, δὲν ἦτο βεβαίως δυνατόν νὰ τελεσθῶσιν ἄνευ ἐνστάσεων καὶ ταραχῶν. Ὁ κ. Βουσκουὲ, ὃν δὲν δύναται τις νὰ ὑποθέσῃ ὡς ἀνήκοντα εἰς τὸ κόμμα τῶν τιμαριωτῶν οὐδ' ὡς φανατικὸν βουδιστὴν, ἀνομολογεῖ, ὅτι α ἡ πτώσις τοῦ Σχογούνου ἐπανεφέρει τὴν ἐποχὴν τῶν ἐμφυλίων διχονοιῶν καὶ ἐρίδων, ἐποχὴν, ἣν ὁ Ἰγέγας κατώρθωσεν ὅπως ἐπισφραγίστη.»

Ποῦν ἄρα γὰρ ἐστὲται τὸ τέλος τῆς τοιαύτης κρίσεως καὶ ἐνδιαφερούσης καταστάσεως πραγμάτων; οὐδεμίαν ἐπιτρέπεται ἡμῖν ὅπως ἐξειγκωμὸν γνῶμην ἢ εἰκασίαν. Ἄλλ' οὐχ ἦστον σπεύδομεν ὅπως ὑποδείξωμεν, ὅτι ἡ ἔκτακτος αὕτη κατάστασις καθίστησι τὸ ἔργον ἡμῶν ἀρκούντως δυσχερὲς καθότι τὴν καθ' ἡμᾶς Ἰαπωνίαν προτιθέμενοι νὰ μελετήσωμεν παριστάμεθα ἀπέναντι Ἰαπωνίας καθαρῶς ἁσιατικῆς, ἣτις μέχρι τῆς χθὲς ἔτι ὑφίστατο, ἀλλ' ἣτις δὲν ὑπάρχει πλέον, καὶ Ἰαπωνίας ἐξευρωπαϊσθείσης,

ἣτις πιθανὸν καταρτισθῆται τελείως ἐντὸς ὀλίγου, ἀλλ' ἣτις νῦν δὲν ὑπάρχει ἔτι. Ἐν τούτοις θέλομεν προσπαθήσῃ, ὅπως ἐκποδῶν ποιήσωμεν πάσας τὰς δυσκολίας ταύτας

καὶ θέσῃ ὑπὸ τὰ βλέμματα τῶν ἀναγνωστῶν ἡμῶν ὡς ἐν κατόπτρῳ πᾶν ὅ,τι εἶδον οἱ τελευταίως ἐπισκεψάμενοι τὴν ὠραίαν, τὴν περίεργον, τὴν ἀξιοθαύμαστον ταύτην χώραν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΩΝ ΙΑΠΩΝΩΝ.

1

Φορεῖα. — Χίρτιναι οἰκίαι. — Πυρκαϊαί. — Πόλεις καὶ προϊάστεια. — Μεταλλικὰ ὕδατα. — Ταχυδρομικοὶ ὑπάλληλοι. — Χωρία. — Ἐναέριοι κῆποι.

ὑποθέσωμεν, ὅτι εὕρισκόμεθα ἐν τῷ μέσῳ μεγάλης τινὸς Ἰαπωνικῆς πόλεως. Κίνησις, ζῶη, εὐθυμία προσβάλλουσιν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὰς αἰσθήσεις ἡμῶν. Ἄλλ' ἡ κίνησις αὕτη πολὺ διαφέρει τῆς κινήσεως τῶν μεγάλων ἡμῶν πόλεων πρὸς ἣν εἴμεθα ἐξωκλειωμένοι. Δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ ὁ θόρυβος τῶν ἀμαξῶν. Μέχρις ἐσχάτων ἔτι οἱ Ἰάπωνες οὐδέποτε ἐφαντάστησαν, ὅτι ἦτο δυνατόν νὰ μεταβαίνω

τιν ἀπὸ τόπου εἰς τόπον δι' ὄχημάτων. Οἱ μὴ βουλόμενοι δὲ ὅπως ὁδοιπορῶσι πέζοι ἢ ἐριπποὶ, μόνον ἕτερον μέσον ὅπως μεταβαίνωσιν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὄρον εἶχον τὰ φορεῖα, ἀπεοεῖσιν οἰονεῖ μέγала κάνιστρα προσκεκλημένα εἰς ἐπιμήκη δοκὸν οὔτινος τὰ ἄκρα στηρίζονται ἐπὶ τῶν ὠμων τῶν φορέων. Τὰ ἀλλόκοτα ταῦτα φορεῖα εἰσι δύο εἰδῶν. Ἡ ὑψηλὴ κοινωνικὴ τάξις ἔχει ἐν εἰδῶν φορεῖα

ων, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται *γοριμῶν* καὶ ἀποτελοῦσι μεγάλα κιβώτια ξύλινα καλῶς βερονικειωμένα· ἐντὸς αὐτῶν δε δύναται τις ἀνέτως νὰ κάθηται.

Τὸ κιβώτιον κλείεται διὰ θυρίδων μετὰ παραθύρων. Ὁ ἀρκούντως βαρὺς οὗτος ὄγκος ἀπαιτεῖ τέσσαρας φορεῖς, ὅταν τὸ ταξειδίον ᾖ καὶ κάπως μακρυνόν. Τῆς κατωτέρας κοινωνικῆς τάξεως τὰ μέλη ἔχουσιν ἕτερον εἶδος φορείων, τὰ ὁποῖα ὀνομάζονται *Καγγῶ*. Ἐχουσιν ἀμφοτέρως τὰς πλευρὰς ἠνεωγμένας καὶ ἀπαιτοῦσι μόνον δύο φορεῖς. Οἱ εἰθισμένοι εἰς τὰ φορεῖα ταῦτα Ἰάπωνες ἀρέσκονται μεγάλως μεταφερόμενοι δι' αὐτῶν, ἐνῶ διὰ τοὺς Εὐρωπαίους εἰσὶν ἀληθῆς βάσανος· διὸ καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐφεῦρον πρὸς ἰδίαν αὐτῶν χρῆσιν εἶδος τι ὀχήματος, οὗτινος τὸ σχῆμα ὁμοιάζει λίαν πρὸς διτροχον δίφρον (*cabriolet*). Ὄνομάζεται τὸ ὄχημα τοῦτο *τζιρρίσκα*· σύρεται ὑφ' ἑνὸς ἀνθρώπου, ὅστις ἐνταυτῷ ἀναπληροῖ ἀμφοτέρως τὰς θέσεις τοῦ τε ἀμαξηλάτου καὶ ἵππου. Οἱ δίποδες δὲ οὗτοι ἵπποι εἰσὶ λίαν ταχεῖς καὶ φαίνονται ἠὲ χαριστημένοι ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν. Ὅσοι τῶν περιηγητῶν προσέδραμόν ποτε εἰς αὐτοὺς ἔμειναν παρὰ πολὺ ἠὲ χαριστημένοι· ἐκ τῶν ὑπηρεσιῶν, τῆς πολιτικῆς, τῆς συμπεριφορᾶς καὶ τῆς ἐπιδεξιότητος αὐτῶν ἐν τῷ ἔργῳ των. Ἐν τισὶ δὲ πόλεσιν ἀπαντᾷ τις κάποτε ἐκτὸς τούτων καὶ βραδείας καὶ ὀγκώδεις ἀμάξας μὲ πλήρεις τροχῶν ξυλίνους ἀνευ σιδηρᾶς στεφάνης, τὰς ὁποίας σύρουσιν ὑπερμεγεθεῖς βόες

ευγνύμενοι δι' ἄξονος. Ὅποια διαφορὰ μετὰ τῶν φορείων καὶ ὀχημάτων τούτων καὶ τῶν ἡμετέρων δίφρων, ὀχημάτων, δημοσίων ἀμαξῶν, τροχιοδρόμων, σιδηροδρόμων καὶ λοιπῶν!

Καὶ αἱ οἰκίαι τῶν Ἰαπώνων ἐν ἀναλογία πρὸς τὰ πρὸς συγκοινωνίαν αὐτῶν μέσα οὐχ ἦττον ἀλλόκοτοι καὶ παράδοξοι παρίστανται εἰς τὸ ὄμμα τοῦ Εὐρωπαίου. Ὁ κόμης δὲ-Βωβουὰρ ἀφηγεῖται ἡμῖν τίνι τρόπῳ ἀνεγείρονται αἱ οἰκίαι ἐν Ἰαπωνίᾳ: « Πρῶτον κατασκευάζουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὴν στέγην· ποικίλλουσιν αὐτὴν δι' εἰδούς κερκιδῶν ἐκ ξύλου δύο διακτύλων πλάτους, λεπτῶν ὡς φύλλον χάρτου, κατόπιν δὲ ὑψοῦσιν καὶ στηρίζουσιν αὐτὴν διὰ τεσσάρων μεγάλων δοκῶν. Ἀμέσως σχηματίζονται καὶ οἱ τοῖχοι, οἵτινες ἀποτελοῦνται ἐκ διαφανῶν ἀλλὰ χονδρῶν ἀλεξινέμων, ἅπερ τίθενται ἐντὸς τῶν ἐπιμήκων ἐντομῶν τῶν θεμελιῶν δοκῶν καὶ οὕτως ἐν βραχυτάτῳ διαστήματι παρασκευάζεται οἰκία θελκτικωτάτη, κανονικὴ ἄκρως καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ἐλαχίσταις λεπτομερείαις αὐτῆς· ἀνοικοδομεῖται δὲ ἀνευ τῆς χρήσεως οὐδ' ἑνὸς ἥλου. » Τὰ « Ἀλεξήνεμα » ταῦτα, ἅπερ ἀναφέρει ὁ ἡμέτερος συγγραφεὺς, εἰσὶ πλαίσια τετράγωνα (κορνίζαι) ἐξ ἐλάτης εἰς ἃ ἐναρμόζονται πλατέα φύλλα γναφαλώδους καὶ διαφανοῦς χάρτου. Οἱ τοῖχοι οὗτοί εἰσιν οὕτω θεθειμένοι ἐντὸς τῶν ἐντομῶν τῶν δοκῶν ὥστε δύναται τις νὰ ἀνασύρῃ αὐτοὺς ὅταν ἐπιθυμῇ νὰ ἀναπνεύσῃ τὸν ἐξωτερικὸν ἀέρα· οὕτω κατὰ τὰς ἑαρινὰς ἡμέ-

ρας βλέπει τις περιδιαβάζων εἰς τὰς ὁδοὺς πανθ' ὅσα συμβαίνουσιν ἐντὸς τῶν οἰκιῶν: ὄχι μόνον δὲ παρίσταται εἰς τὰ γεύματα τῶν κατοικούντων ἐναὐταῖς ἀλλὰ καὶ θεᾶται αὐτῶν ἐνδυσμένων, οὐδὲ ὡς προφυλαττομένων ἐκ τῶν βλεμμάτων τῶν διαβατῶν. Ὅτε ἡ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐὰ ἐγεύθησαν τοῦ καρποῦ τοῦ δένδρου τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ ἠγχιύθησαν ἐπὶ τῇ γυμνότητι αὐτῶν. Ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν ὑπέθεσάν τινες, ὅτι οἱ πρόγονοι τῶν Ἰαπώνων ἐγεννήθησαν πρὸ τοῦ πρώτου τούτου ἀμαρτήματος, διότι οἱ ἀπόγονοι αὐτῶν δὲν εὐρίσκουσι τι τὸ ἀντιφάσκον καὶ τὸ δυνάμενον νὰ προξενήσῃ αἰσχύνην εἰς τὸν φέροντα τὸν ἀρχέγονον καὶ φυσικὸν ἱματισμὸν τοῦ ἀνθρώπου τοῦ ἐπιγεῖου παραδείσου. Οἱ Ἰάπωνες διατηροῦσι τὸ σῶμα καθαρώτατον, λούονται καθ' ἑκάστην ἐντὸς λουτρῶν ὑπερμέτρως θερμῶν· ἐξερχόμενοι δὲ ἐξ αὐτῶν λούονται καὶ πάλιν δι' ἀφθόνων κρύων ὑδάτων (*douches*). Οὐδεὶς τῶν τιμίων καὶ ἀφελῶν τούτων ὑπηκόων τοῦ Μικαδοῦ ἐσκέφθη ποτὲ ἐκτελῶν τὰ ὑγιεινά ταῦτα λουτρά νὰ τοποθετήσῃ τοὺς χαρτίνους τοίχους τῆς οἰκίας του ἐντὸς τῶν ἐντομῶν των· ὁ δὲ ἀρτίως ἀποβιβάσθεις εἰς τὴν πόλιν Εὐρωπαῖος παρίσταται ἐκπληκτος πρὸ τῶν λίαν οἰκείων τούτων ἐνδείξεων, αἵτινες μετ' ἀφελείας καὶ ἀδόλου ἀγαθότητος παρέχονται εἰς τὰ βλέμματα τῶν διαβατῶν. Τὸ λόγιον « τὰ ἐν οἴκῳ μὴ ἐν δήμῳ » ἀκατάληπτον τυγχάνει εἰς τοὺς χωρικοὺς τῆς Νιφῶνος.

Χάριν τῶν τειχισμάτων τούτων τῶν οἰκιῶν ἅπερ συνήθως ἀφαιροῦνται κατὰ τὰς ἑαρινὰς καὶ θερμὰς ἡμέρας δὲν ἔχομεν ἀνάγκην συστατικῶν καὶ ἄλλων ὅπως εἰσέλθωμεν ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν πόλεων τῆς Ἰεδοῦς, τῆς Ὀτάκας καὶ λοιπῶν καὶ ἴδωμεν πῶς οἱ ἀγαθοὶ αὐτῶν κάκοικοι ζῶσι, τρέφονται καὶ ἐνδύονται, πῶς διαρρυθμίζουσι τὰς οἰκίας των, κατατάττουσι τὰ ἐπιπλά των καὶ λοιπά. Ἄρκει νὰ ρίψωμεν ἐν βλέμμα ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῶν οἰκιῶν, ὅπως γνωρίσωμεν τὰ πάντα. Τὰ διάφορα χωρίσματα αὐτῶν ἀποτελοῦσι τετράγωνα κανονικώτατα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν χωρισμάτων καὶ κατὰ συνέπειαν τὰ μεγέθη αὐτῶν ποικίλλονται ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατὰ τὴν βούλησιν τῶν οἰκούντων, καθότι τὰ ἐσωτερικὰ διατειχίσματα τὰ ὁποῖα χωρίζουσι τὰς οἰκίας ἡμῶν εἰς διάφορα δωμάτια ἀντικαθίστανται ἐν Ἰαπωνίᾳ, ὡς καὶ οἱ ἐξωτερικοὶ τοῖχοι, διὰ κινήτων διατειχισμάτων, ἅπερ ἀφαιροῦσιν ἢ τοποθετοῦσιν ὅταν θέλωσι νὰ ἔχωσι μίαν μεγάλην ἢ πολλὰς μικρὰς αἰθούσας. Αἱ πολυμελεῖς οἰκογένειαι δύνανται νὰ ἔχωσι κατὰ τὰς νύκτας μὲν πολλοὺς κοιτῶνας κατὰ τὰς ἡμέρας δὲ νὰ μεταβάλλωσιν αὐτοὺς εἰς μίαν μεγάλην καὶ ἀπέραντον αἰθούσαν. Ἡ μεταβολὴ αὕτη γίνεται εὐκόλως διότι οἱ Ἰάπωνες δὲν κοιμῶνται ἐπὶ κλινῶν κατακλινόμενοι ἐπὶ στρώματος λεπτοῦ καὶ ἐλαφροῦ περιτυλίσσονται διὰ μεγάλης τινοῦ ἐσθῆτος βαμβακίνης, ἣτις ἐπέχει τόπον ἐνταυτῷ ἐφαπλώματος, σκεπάσματος τῶν ποδῶν καὶ σινδόνης· ὡς προσ-

κεφάλαιον ἔχουσι τεμάχιον ξύλου σχήματος πλινθοειδοῦς τοξοειδῶς κεκομμένον εἰς τὰ μέρη ἐφ' οὗ ἀναπαύεται ἡ κεφαλὴ καὶ πεπληρωμένων διὰ μίγματος χάρτου. Τὴν πρωτὴν ἀρκεῖ νὰ ἄρῳσι τὸ λεπτόν ἐκεῖνο στρώμα καὶ τὸ ξύλινον προσκεφάλαιον καὶ ἀμέσως εὐρίσκονται ἐνδεθυμένοι ἐν τῷ κοιτῶνι αὐτῶν, τὸν ἑποῖον ὁμως ἡμεῖς οὐδέποτε θὰ ἀπεφασίζομεν νὰ χρησιμοποιήσωμεν διὰ τὴν αὐτὴν χρῆσιν. Τὸ δάπεδον τῆς αἰθούσης καλύπτεται ὑπὸ ψιαθῶν ἐκ σπάρτων κατασκευαζομένων, πυκνῶν καὶ λίαν καθαρῶν, διότι πάντες οἱ εἰσερχόμενοι εἰς τὰς οἰκίας φροντίζουσι νὰ ἐκβάλωσι τὰ ὑποδήματα πρὸ τῆς θύρας. Αἱ ψιάθαι αὐταὶ εἰσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον λεπτῶς ἐπεξεργασμένοι καὶ διὰ τρόπου ἀρκούντως ἐπιδεξίου καὶ μεθοδικοῦ. Ἄλλ' ἅπασαι ἐν γένει εἰσι τῶν αὐτῶν ἀκριβῶς διαστάσεων οὕτως ὥστε εἰς τοὺς Ἰάπωνας ἀρχιτέκτονας χρησιμεύουσιν ὡς μονὰς πρὸς καταμέτρησιν τῶν ἐπιφανειῶν. Αἱ αἰθουσαι δὲ τῶν οἰκιῶν διαρρυθμίζονται οὔτως ὥστε νὰ καλύπτονται διὰ μιᾶς, τεσσάρων ἢ καὶ πλειόνων ψιαθῶν, πάντοτε ἀκεραίου ἀριθμοῦ οὐχὶ δὲ καὶ κλάσματος· διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ψιαθῶν, ἃς δέχεται ἕκαστη αἰθουσα δηλοῦται ἡ ἔκτασις αὐτῆς.

Τὰ δὲ ἐπιπλα, ἅπερ κοσμοῦσι τὰς οἰκίας ταύτας εἰσὶν ἀπλούστατα. Ἄνθρωποι ἀρκούμενοι εἰς ἓν μόνον στρώμα δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην κλινῶν. Ἄνθρωποι, οἵτινες ἀντὶ νὰ κάθηνται ἐπὶ καθεκλῶν ὡς ἡμεῖς στρυμόνουσι χαμῆς ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν, δὲν ἔχου-

σιν ἀνάγκην καθεκλῶν οὐδὲ ἐδρῶν· θέσεις τινὲς ἀρκοῦσιν ὅπως περιμαζώνωσι τὰ τοῦ ὕπνου κατὰ τὴν ἡμέραν, τοποθετῶσι τὰ ξύλινα καὶ βερνεικιωμένα αὐτῶν ἰδιόρρυθμα πινάκια καὶ τὰ λοιπὰ σκεύη τῆς τραπέζης. Τὸ μεγαλειότερον μέρος τῶν αἰθουσῶν αὐτῶν κατέχουσι τὰ διὰ τὸ κάπνισμα καὶ τὸ τέϊον χρειώδη, τὰ ὅποια σύγκεινται ἐκ μιᾶς ἀνθρακιᾶς (εἶδους μαγκαλίου) ὅπως ἀνάπτωσι κατὰ πᾶσαν στιγμὴν τὰς μικρὰς αὐτῶν καπνοσυρίγγας, αἵτινες μόλις δραγμὴν καπνοῦ δέχονται, ἐκ μιᾶς ταμθακοθήκης, ἐξ ἑνὸς δοχείου διὰ τὸ τέϊον καὶ μικρῶν φιαλῶν, ἃς δικαίως θὰ ἐξελάβανέ τις ἐξ ἡμῶν ὡς ἀποτελούσας μέρος τῆς οἰκοσκευῆς πλαγῆς τινος. Αἱ τράπεζαι δὲ εἰσὶ στολισμὸς ὅλως περιττὸς εἰς λαὸν ὅστις διέρχεται ἅπαντα τὸν βίον ἀναπαυόμενος οὐχὶ ἐπὶ στρωμνῶν ἢ προσκεφαλαίων, ἀλλ' ἐπ' αὐτοῦ τοῦ δαπέδου.

Τὰς ἀνθρακιᾶς ταύτας ἐν αἷς ἀενάως διατηρεῖται τὸ πῦρ καὶ αἵτινες ἀποτελοῦσιν ἀναπόσπαστον καὶ ἀπαραίτητον μέρος τῆς οἰκοσκευῆς τῶν ξυλίνων καὶ χαρτίνων οἰκιῶν τῶν πόλεων τῆς Ἰαπωνίας, δύναται τις νὰ συγκρίνη πρὸς σπινθήρα ἀνθρακος πλησίον βαρελλίου πυρίτιδος. Οὐδὲ ὅλως ὅθεν ἐκπλήττει ἡμᾶς, ὅτι αἱ πόλεις τῆς Ἰαπωνίας πολλάκις ἀποτεφροῦνται ἐξ ὀλοκλήρου ὑπὸ τρομερῶν πυρκαϊῶν. Οὐδεὶς Εὐρωπαῖος περιηγητῆς ἐπισκεψάμενος τὴν χώραν ταύτην καὶ ὀλιγίστας ἔστω διατρίψας ἐν αὐτῇ ἐβδομάδας ἀπῆλθε χωρὶς νὰ γίνῃ μάρτυς αὐτόπτης καταστρεπτικῆς

τινος πυρκαϊᾶς. Ὁ Κόμης δὲ-Βωβουάρ ἀφικόμενος εἰς Γιοκοχάμα κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1867 ἀφυπνίζεται κατὰ τινὰ νύκταν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν ἀφίξιν του ἐπὶ τῇ ἀγγελίᾳ πυρκαϊᾶς ἐκραγεῖσης καὶ καταστρεφᾶσης ὀλοκλήρον παρακειμένην συνοικίαν. Ἐπὶ τούτῳ διηγοῦνται αὐτῷ, ὅτι κατὰ τὸν παρελθόντα νεέμβριον ἡ πόλις ὀλοκλήρος ἐγένετο παρανάλωμα τοῦ πυρός. Ὁ Κ. Bous μετέντος τεσσάρων ἐτῶν ἐγένετο πλείστων πυρκαϊῶν μάρτυς αὐτόπτης καθ' ἃς τὸ ἓν τρίτον τῆς πόλεως Ἰεδοῦς καὶ πλεὸν ἔτι κατεβροχθίσθη ὑπὸ τῶν φλογῶν. Ἄλλ' ὁμως ἡ τρομερωτέρα καὶ μεγαλειτέρα τῶν πυρκαϊῶν τούτων ὑπῆρξεν ἡ τῆς 3 Ἀπριλίου τοῦ 1872, ἣτις διαδοθεῖσα αὐθωρεῖ ἐπὶ ἐκτάσεως πέντε χιλιομέτρων τετραγωνικῶν κατεβρόχθισε πέντε χιλιάδας οἰκιῶν. Τριάκοντα ἄνθρωποι ἀπωλέσθησαν ἐντὸς τῶν φλογῶν, ἑκατὸν δὲ χιλιάδες εὐρέθησαν ἄσυλοι.

Ἐὶ καὶ φρικαλέα εἰσὶ τὰ δεινὰ ταῦτα οἱ Ἰάπωνες ὑποφέρουσιν αὐτὰ ἀγογγύστως καὶ μετὰ παραδόξου ἀφελείας. Οὐχὶ δὲ μόνον δὲν κραυγάζουσιν οὐδὲ ὀδύρονται, ὡς οἱ κάτοικοι τῆς Εὐρώπης ἐν παρομοίαις περιστάσεσιν, ἀλλὰ καὶ γελῶσιν, ἀστείζονται ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς τρομερᾶς μάστιγος, οὐδὲ τὰς περιπλόκους διατάξεις τῆς ἐθιμοτυπίας λησμονοῦσιν ἀλλὰ χαιρετίζονται μέχρι γῆς μετὰ πολλῆς ἐνεργητικότητος ἀρχονται νὰ περισυνάζωσι, δένωσιν εἰς φακέλλους καὶ μετακομίζωσιν ἐκ τῶν οἰκιῶν τῶν, ἐὰν ἀπειλῶνται, τὰ ἐπιπλα, τὰ οἰκιακὰ σκεύη καὶ πᾶν ὅ,τι ἀποτελεῖ

τὴν μικρὰν αὐτῶν περιουσίαν. Οἱ δὲ πυροσβέτται καὶ οὔτοι, ὅσον τὸ ἐπ' αὐτοῖς, πᾶσαν καταβάλλουσι προσπάθειαν πρὸς καταστολὴν τοῦ κακοῦ· περικεκαλυμμένην ἔχοντες τὴν μὲν κεφαλὴν μὲ ὑψηλὰς σιδηρίνους καὶ κερατφόρους περικεφαλαίας, τὸ πρόσωπον μὲ χαλκίνους προτωπίδας, τὸ δὲ λοιπὸν σῶμα μὲ περισκελίδας, βραχιονιστῆρας καὶ θώρακας, ὡς οἱ ἰππεῖς τοῦ μεταίωνα, τρέχουσι δρομέως ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς πυρκαϊᾶς ὠθοῦντες τὰ πλήθη καὶ ἀλαλάζοντες. Τινὲς ἐξ αὐτῶν ἀρχονται ὡς οἱ ἡμέτεροι πυροσβέσται, κρημνίζοντες τὰ τεῖχη ἐκεῖ ὅπου νομίζουσιν ὅτι δύνανται νὰ καταστείλωσι τὸ πῦρ. Ἄλλοι δὲ διευθύνουσιν ἀρχεῦτους ἀντλίας, αἵτινες ἀνατινάσσουν ὕδωρ εἰς ὀλιγίστην ποσότητα. Ὁ Κ. Bousquet πολλάκις ἐθαύμασε τὴν τόλμην τῶν γενναίων τούτων ἀνδρῶν. Ἄμα ἡ πυρκαϊὰ κατασταλῆ καὶ οἱ ἰδιοκτῆται τῶν ἀποτεφρωθεισῶν συνοικιῶν συνέρχονται ἀναζητοῦσι τὴν θέσιν εἰς ἣν ὑπῆρχεν ἡ οἰκία ἐκάστου καὶ ἀρχονται ἀνεγείροντες μετὰ πολλῆς εὐθυμίας καὶ ζωηρότητος τοὺς οἴκους τῶν μέχρις ὅτου ἐτέρα τις συμφορὰ ἐπέλθῃ καὶ καταστρέψῃ πάλιν αὐτούς.

Ἄλλὰ ἐρωτῶμεν· οἱ σεισμοὶ ἢ αἱ διαρκεῖς αὐταὶ πυρκαϊαὶ προξενοῦσι μεγαλειτέρας ζημίας; προτιμῶσι δὲ νὰ κατακαλύπτονται κατὰ πᾶν εἰκοστὸν ἔτος ὑπὸ τὰ ἐρείπια τῶν οἰκιῶν τῶν ἢ νὰ ψῆθῶνται ὑπὸ τῶν πυρκαϊῶν κατὰ πᾶσαν τριμηνίαν;

Αἱ ἐρωτήσεις αὐταὶ εἰσι ζητήματα χρήζοντα μελέτης· οὐχ ἤττον ὁμως

ὅσον οὐπω θά ἐννοήσωσι τὰ πλεονεκτήματα τῶν λιθίνων ἡμῶν οἰκιῶν καὶ τὰ μειονεκτήματα τῶν ξυλίνων διότι εἰ Εὐρωπαῖοι μὴ δυνάμενοι νὰ διαιτῶνται ἐντὸς τῶν χαρτίνων ακτημάτων τῶν Ἰαπώνων ἀνοικοδομοῦσιν ἐπὶ τοῦ αἰωνίως σειομένου τούτου ἐδάφους ἰδιωτικὰς οἰκίας, καταστήματα καὶ ἀποθήκας λιθίνας ἢ καὶ πλινθίνας, ὅπως ὁμοίως πρὸς τὰς εὐρωπαϊκὰς οἰκοδομὰς, Ἡ δὲ Ἰαπωνικὴ κυβέρνησις ἤρξατο μιμουμένη τὸ παράδειγμα αὐτῶν. Εἰς τὰς οἰκοδομὰς δὲ ἄς νῦν ἐγείρει, ἐφαρμόζει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὰ αὐτὰ σχέδια καὶ μεταχειρίζεται τὰ αὐτὰ ὑλικά, ἅπερ οἱ Εὐρωπαῖοι παραδέχονται διὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν οἰκοδομὰς. Ἴδωμεν ὁποίας θέλουσιν ὑποστῆ βλάβας αἱ λίθιναι αὐταὶ οἰκοδομαὶ ἐν πρώτῃ ἀναστατώσει τοῦ ἐδάφους τῆς Νιφῶνος.

Μέγα μέρος τῶν προαστείων τῶν μεγάλων πόλεων τῆς Ἰαπωνίας, ὡς καὶ τῶν πρωτευουσῶν τῆς Εὐρώπης, ἐστὶ προωρισμένον διὰ τὴν γεωργίαν, τὸ δὲ λοιπὸν κατέχεται ὑπὸ μεγάλων καταστημάτων, ὅπου οἱ πολῖται μεταβαίνουν ὅπως ἀναπνεύσωσιν ἐπὶ τινος ὥρας ἐν ἐλευθέρῃ ἀτμοσφαίρᾳ, ἀναπαυθῶσι καὶ διασκεδάσωσι. Τὰ ἀκαταστήματα τοῦ τείους ἅπερ ἀντικαθιστῶσιν ἐκεῖ τὰ ἡμέτερα καφενεῖα, τὰ οἶνοπωλεῖα καὶ τὰ ξενοδοχεῖα, εἰσὶν ἀπειράριθμα· ἐν ταῖς ἐξοχαῖς ταύταις ὑπάρχουσι καὶ κατοικίαι ἰδιωτικαί, ἅπασαι δ' ἐν γένει αἱ οἰκίαι ἔχουσι κήπους, ἅλλαι μὲν λίαν μεγάλας, ἅλλαι δὲ μικροῦς, ἅπαντες ὁμῶς εἰσὶν ἐπιμεμελημένοι μετὰ πολλοῦ ζήλου καὶ ἀξιοῦ τῆς

προσοχῆς τῶν ἡμετέρων περιηγητῶν. Ὡς καὶ ἐν Εὐρώπῃ οὕτω καὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ οἱ χωρικοὶ ἀγαπῶσι παρὰ πολὺ τὰ τεχνητὰ λιμνίδια, ἀπομιμοῦνται τὰς ἀγροτικὰς γεφύρας καὶ τοὺς τεχνητοὺς βράχους, ἅπαντες δὲ εἰ κῆποι σχεδὸν ἔχουσι τοιοῦτους βράχους καὶ γεφύρας. Πολλοὶ κατασκευάζουσιν ἐν τοῖς κήποις αὐτῶν καὶ μικρὰ βουνάκια εἰς ἃ προσπαθοῦσι πάντοτε νὰ δώσωσι τὸ σχῆμα τοῦ ἀγίου αὐτῶν ὄρους, τοῦ Φουσίου. Καὶ αὐτὰ τὰ δένδρα τῶν κήπων εἰσὶν ὡσαύτως τεχνητὰ ὡς αἱ μικρογραφίαι τοῦ ἡφαιστείου τούτου ὄρους καὶ αἱ ἀπομιμήσεις τῶν βράχων. Οἱ Ἰάπωνες κηπουροὶ, ὡς καὶ οἱ Σῖνοι, ἐξέχουσιν ἐν τῇ τέχνῃ τοῦ ἐξαμβλόνειν τὴν φύσιν· γνωρίζουσι λ. χ. νὰ περιορίζωσιν εἰς ὕψος ὀλίγων ποδῶν δένδρα, ἅπερ, ἀφιερμένης ἐλευθέρως τῆς ἀναπτύξεως αὐτῶν, ἠδύνατο νὰ φθάσωσιν εἰς ὕψος πλεόν τῶν δέκα μέτρων ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους. Οἱ Ἰάπωνες καὶ οἱ Σῖνοι θέλγονται μεγάλως ἐπὶ τῇ θέᾳ τῶν ἐκτρωματικῶν τούτων φαινομένων. Πολλάκις οἱ κῆποι αὐτῶν ἀποτελοῦσι συλλογὰς περιέργους τοιοῦτων χαμηλῶν δένδρων. Εὐρισκόμενος δὲ εἰς ἐνώπιον τοιοῦτου κήπου νομίζει ὅτι ἔχει πρὸ αὐτοῦ δάσος, οὔτινος θεᾶται διὰ τοῦ ἀντιστρόφου μέρους μικροῦ τηλεσκοπίου. Τὰ καρποφόρα δένδρα, μεταβαλλόμενα εἰς δένδρα ἀπλοῦ κόσμου, αἱ μηλέαι, αἱ κερασαί, αἱ ροδακινεαί, τὰς ὁποίας ἐκβιάζουσιν, ὅπως ἀποδίδωσι διπλοῦν ἄνθος, ἀποτελοῦσιν ὡσαύτως κατὰ τὸ ἕαρ ἐν τῶν κυριωτέρων θελγήτρων

τῶν κήπων τούτων τῶν προαστείων τῆς Ἰεδοῦς καὶ τῶν ἄλλων μεγάλων πόλεων τῆς Νιφῶνος. Οἱ κῆποι ἐν οἷς ἡ βλάστησις ἀφίσταται ἐλευθέρᾳ ἀκολουθοῦσα τὸν φυσικὸν νόμον, ἐξ ἴσου ὠραῖοι καὶ ἐνδιαφέροντες εἰσι διὰ τὸν Εὐρωπαῖον περιηγητὴν. Ἡ βλάστησις εἶναι τοσοῦτον ἰσχυρὰ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ, οἱ δὲ Ἰάπωνες μετὰ τοσαύτης φιλοκαλίας διαρρυθμίζουσι τὰς παχυλὰς πρασιάς καὶ μετὰ τοσαύτης δεξιότητος συστρέφουσι τὰς δένδροφυτείας, ὥστε πολλάκις οἱ ἥκιστα ἐπιμεμελημένοι κῆποι παρέχουσιν ὕψιν ἀληθοῦς περιβόλου.

Φαίνεται ὅτι οἱ πολῖται Ἰάπωνες καίτοι ἐμπνεόμενοι ὑπὸ ἔρωτος πρὸς τὴν φύσιν, δὲν ἐξέρχονται ὁμῶς ἐκ τῶν προαστείων τῶν πόλεων ἃς κατοικοῦσιν. Οὐδεὶς τῶν περιηγητῶν ὁμιλεῖ περὶ χωρίων, συγκεκριμένων ἀπὸ ἐξοχικῶν οἰκιῶν, εἰς ἃς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ θέρους μεταβαίνουν καὶ κατοικοῦσιν οἱ πολῖται· διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ εἶχον ἀνάγκην μέσων συγκοινωνίας, ἀμφοτέρων τροχιοδρόμων, σιδηροδρόμων, οἷτινες μέχρις ἀκόμῃ τῆς γῆς ἦσαν ἄγνωστοι εἰς τοὺς ὑπηκόους τοῦ Μηκαδού. Ἄλλ' ἂν καὶ δὲν ἔχωσι ville-d' Avray, Montmorency κ. τ. λ. ὡς οἱ Παρισίνοι, ἐν τούτοις ἔχουσι τὰ Vichy, Luchon καὶ Buzèges αὐτῶν καὶ κατὰ πολὺ μεγαλειότερον λόγον, διότι ἐν Ἰαπωνίᾳ τὰ θειοῦχα μεταλλικὰ ὕδατα ὑπάρχουσιν ἐν ἀφθονίᾳ. Οἱ δὲ Ἰάπωνες δὲν ἀνέμειναν τὰς συμβουλὰς τῶν Εὐρωπαϊῶν ἀσκληπιᾶδων ὅπως ἀναγνωρίσωσι τὰς εὐεργετικὰς αὐτῶν ιδιότητας.

Οὕτω ἀπαται αἱ μεταλλικαὶ πηγαί, ἃς μέχρι τοῦδε ἀνεκάλυψαν ἐν Νιφῶνι ὡς καὶ ἐν τῇ νήσῳ Κιουσσιφ ἐλκύουσι κατὰ τὸ θέρος μέγαν ἀριθμὸν ἀσθενῶν, οἷτινες φαίνεταί, ὅτι ἐπιθυμοῦσιν, ὡς οἱ μεταβαίνοντες εἰς τὰς πόλεις τῆς Εὐρώπης ὅπου ὑπάρχουσι μεταλλικὰ ὕδατα, ὅπως καθηθύνωσι τὸν χρόνον τῆς θεραπείας αὐτῶν διὰ παντὸς εἶδους διασκεδάσεως. Ὁ κόμης δὲ-Βωδουάρ παρέχει ἡμῖν διὰ τῶν ζωηροτέρων καὶ θελκτικωτέρων χρωμάτων τὴν σκιαγραφίαν τῆς ὠραιότερας καὶ τῆς μᾶλλον κατὰ τὸν συρμὸν διασκευασμένης πασῶν τῶν πόλεων τούτων, τῆς Μιονόσκας, κειμένης ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ Φουσίου:

« . . . Τὸ χωρίον ἀνφοκοδόμεται ἐντὸς κοιλάδος λίαν βιθίας καὶ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς ὄρους ἀρκούντως ἀποκρήνου. Αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἀποτελοῦσιν ἀναβάθρας ἐκ γρανίτου καὶ αἱ οἰκίαι περιτριφυζόμεναι ὑπὸ μαγευτικῶν καταρακτικῶν παρίστανται ὡτε αἱ μὲν ἐπὶ τῶν δὲ ἀνφοκομημένοι. Κατεβῆμεν πολλὰς ἑκατοστίας βαθμίδων ὅπως φθάσωμεν εἰς τὴν ὠραίαν *Τσα-ζιά* (κατάστημα τείους), τὴν μεγαλειότεραν λέσχην τοῦ μέρους τούτου. Ὡ! οὐδέποτε θὰ λησμονήσω τὴν θέαν ταύτην. Ἐπὶ βάθους μεγαλειότερου τῶν ἑκατῶν μέτρων ἡ *Τσα-ζιά* ἀπετέλει δύο στοὰς ἀνοικτὰς συνδεδεμένας ἐν σχήματι πετάλλου. Ἐκεῖ ἀναπαύοντο πλείονες τῶν τριακοσίων λουομένων, κυριῶν τε καὶ κυρίων, ἐξεληθόντων τῶν ἐσπερινῶν λουτρῶν. Ἄμα ἰδόντες ἡμᾶς καὶ ἐσπευσαν ὅπως καλέσωσιν ἄλλους συμπατριώτας,

Ἰάπωνες Μειψύται.

οἷτινες, φαίνεται, ἔμενον ἀκόμη ἐν τοῖς λουτροῖς καὶ τὸ πλῆθος ἔδραμε πρὸς ἡμᾶς μετὰ περιεργείας, ἀλλὰ καὶ μετ' εὐγενούς συμπεριφορᾶς, ὅπως μᾶς θαυμάσῃ. Μεταξὺ τοῦ πλῆθους ὑπῆρχον πρίγκηπες, πριγκηπέτσει, παιδία καὶ νέαι κόραι.»

Οἱ περιηγηταὶ ἡμῶν δὲν κατώρθωσαν ὅπως εὕρωσι θέσιν τινὰ ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ, ὅπερ ἦν πλήρες. Ἄλλ' ὀλίγα βήματα πρὸς τὰ πρόσω ποιήσαντες ἀπήντησαν ἑτέραν τῶν ἀξιαμετριωτέρας καλλονῆς ἐν ἣ ὑπῆρχον περὶ τοὺς ἑκατὸν μόνον θαμῶνας «Περιδιέβαζον ἐντὸς κήπου κλημακωιδῶς διατεθειμένου. Τὰ πυκνὰ ἀναρριχητικὰ ἄνθη τοῦ κήπου μὲ τὰ ὠραιότατα χρώματά των ἀπετέλουν μανδύαν ἐρριμμένον ἐπὶ τῶν κυματισμῶν, οὗς ἐσχημάτιζον οἱ τεχνητοὶ βράχοι, καὶ διαχέοντα τὰς εὐωδίας καὶ ἡδυτέρας ἀσμάς

Διηθύνθημεν πρὸς τὸ μέρος τῶν λουτροῦν. Αἱ θειοῦχοι πηγαὶ ἀνέδιδον ἄφθονον ὕδωρ, ὁχετοὶ δὲ ἐξ ἰνδοκαλάμων μετέφερον αὐτὸ ζέον εἰς τὰ λουτρά. Ἐν τῷ περιπτέρῳ τῶν λουτροῦν ὑπῆρχον λουτήρες τετραγῶνοι ξύλινοι, ὧν τὸ ἕκαστον πλευρὸν εἶχε μῆκος ἑνὸς καὶ ἡμίσεως μέτρου βαθυθισμένοι ἐντὸς τοῦ ἐδάφους, ἐν ἑκάστῳ δὲ λουτήρι πεπληρωμένῳ ἐκ θερμοῦ ὕδατος ὑπῆρχον πολλοὶ λουόμενοι, οἷτινες ἔπαιζον μεταξὺ των ἡμεῖς δὲ ἐζητοῦμεν θέσιν ἐντὸς τῶν λουτήρων τούτων

α Ἀφοῦ ἐγευματίσαμεν ἐξαισίως ἐξετελέσαμεν ἐντὸς τοῦ περιπτέρου τῶν λουτροῦν, ὅπου εὕρισκόμεθα θεατρικὴν τινα παράστασιν χάριν

τῶν πολυαριθμῶν λουομένων, οἷτινες ἤρχοντο θεώμενοι καὶ θαυμάζοντες ἡμᾶς. Ἄπαντες οἱ χάρτινοι τοῖχοι ἀρηρέθησαν πάραυτα. Εὐρέθημεν δὲ ὁνοεὶ ἐπὶ τινος ὑψώματος φωταγωγημένου. Ἀμέσως ἐπρομηθεύθησαν τεχνητὰ φῶτα, διωργάνωσαν λαχρῖον καὶ πλῆθος ἄλλων παιγνίων, ἅτινα προὔξενον τὸν γέλωτα εἰς τοὺς θεατάς.»

α Ἐπειδὴ δὲ αἱ Ἰάπωνες εἰσὶ λίαν αὐστηροὶ εἰς τοὺς κανόνας τῆς ἐθιμοταξίας, ἐπροθυμοποιήθησαν νὰ διοργανώσωσιν ἑτέραν ἐορτὴν κατὰ τὰς συνθείας τοῦ τόπου καὶ ἀμέσως ἐπαρουσιάσθησαν χορευτρίαι μὲ λαμπρὰς ἀκτινοβολούσας στολὰς, ἐκτεντιμένοι, βεβαμμένοι διὰ διαφόρων χρωμάτων, πουδραρισμένοι, θχυμασίως κεκαλλωπισμένοι καὶ παίζουσαι σαμοῖν, εἶδος κιθάρας προξενούσης μέγαν πάταγον. Κατόπιν ἐχόρευσαν τὸ σχιρι-φούρη, τὸν κλασσικὸν Ἰαπωνικὸν χορὸν, ὃν δυσκόλως δύναται τις νὰ περιγράψῃ. Ὁμοιάζει ὅμως λίαν πρὸς τὸν ζωηρὸν ἰταλικὸν χορὸν τῆς mo. ra, πρὸς τὸν χορὸν rale-volante, πρὸς τὸν pigeou-vole κλπ., μετὰ τινων πάντοτε τροποποιήσεων. Αἱ χορευτρίαι διαιροῦνται εἰς δύο στρατόπεδα, ἐνῶ δὲ χορεύουσι ρίπτουσαι ἐρρυθμῶς τὰς χεῖρας πρὸς ἀλλήλας ὁνοεὶ προσκαλοῦσαι αἱ μὲν τὰς δὲ, μία ἐξ αὐτῶν ἀρχίζει ἐρρυθμισμένην τινὰ φράσιν, ἣν διαδέχεται ἑτέρα, κατόπιν ἄλλη καὶ οὕτω καθεξῆς. Διὰ τῶν διαδοχικῶν δὲ φωνῶν ἑκάστης τῶν χορευτριῶν τούτων ἀποτελεῖται ὡδὴ ἰδιότροπος καὶ ζωηρὰ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὁποίας τὸ

πνεῦμα ἀναζωπυροῦται ἐν ἀναλογία πρὸς τὰ κινήματα καὶ τὰ σχήματα τοῦ σώματος. Μεθερμήνευσμενον δ' ἡμῖν τὰ εὐφύστερα μέρη τοῦ ἄσματος ἀτινα προῦξένουν μέγαν γέλωτα εἰς τὸ ἀκροατήριον . . .

Οὐδεμία περιγραφή δύναται νὰ παρέξῃ ἀκριβῆ ἰδέαν τῆς ζωηρότητος ἐν τοῖς κινήμασι, τῶν παταγωδῶν γελώτων καὶ τῆς ὀρυκτικῆς ἐν τοῖς λόγοις τῶν χορευτριῶν τούτων, ὀρχουμένων ὑπὸ τὴν λάμψιν ὠραίων κεχρωματισμένων φανῶν καὶ συνοδουμένων ὑπὸ τῶν τόνων ὠραίας μουσικῆς».

Ἡ περιγραφή αὕτη εὐκόλως θὰ κατέπειθεν ἡμᾶς, ἐὰν ἡ ἀπόστασις ἦν συντομωτέρα, ὅπως ἐγκαταλίπωμεν τὰ μεταλλικὰ ὕδατα τῶν Πυρηναιῶν, καὶ ἐπισκρῶμεν τὰ τοῦ Φουτίου.

Αἱ πόλεις καὶ αἱ ρωμαντικαὶ τοποθεσίαι, ὅπου οἱ πολῖται μεταβαίνουσι ὅπως ἐνισχύσωσι τὴν ὑγείαν τῶν καὶ ἀναπαύσωσι τὸν νοῦν, δὲν ὑπάρχουσι ἄπασιν συγκετρωμένοι ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, περιλαμβανουσι δὲ τὸ ἐλάχιστον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ. Τὸ πλεῖστον μέρος ζῆ ἐν τοῖς ἀγροῖς, οὓς καλλιεργεῖ. Ἡ δύνατον δὲ νὰ σχηματίσῃ τις ἀκριβῆ γνώσιν ἔθνος τινὸς προτοῦ νὰ μελετήσῃ καὶ τοὺς κατοίκους τῶν ἐξισχῶν τῆς χώρας.

Οἱ χωρικοὶ τῆς Ἰαπωνίας ἀποτελοῦσι τὸ μεγαλειότερον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας, καὶ συγχρόνως κατὰ τοὺς ἐπισκεπτομένους καὶ μελετήσαντας αὐτοὺς περιηγητὰς, τὴν ἐνεργικωτέραν, τὴν ἐργατικωτέραν, τὴν ἠθικωτέραν καὶ τὴν ἐκλεκτοτέρα-

τέλος μερίδα τοῦ ἔθνους καθ' ὅλας τὰς ἐπόψεις.

Τὰ χωρία τῆς Ἰαπωνίας διατηροῦνται ἐν γένει ἐν αὐστηρᾷ καθαριότητι καὶ τάξει. Ὁ Κ. Bousquet ὅστις ἐπεσκεψάτο ὅλον τὸ ἐσωτερικὸν τῆς χώρας, καὶ ὅστις ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του ἠδύνατο καλῶς τὰ πάντα νὰ ἐξετάζῃ μετὰ πολλῶν ἐπαίνων ὀμιλεῖ ὑπὲρ τῶν χωρικῶν τῆς Νιφῶνος καὶ κυρίως τῶν ἐπαρχιῶν ἐν αἷς καλλιεργεῖται ὁ μεταξοσκώληξ, μόνον δὲ κώμας τινὰς κατοικουμένας ὑπὸ ἀλιείων εἰς τὰ περίξ τῆς Ναγῶρας χαρακτηρίζει ὡς ἀκαθάρτους. Πολλοὶ περιηγηταὶ ἀφηγοῦνται ὅτι οἱ Ἰάπωνες χωρικοὶ ἀπὸ μακροῦ χρόνου χαίρουσι πολλῶν δημοτικῶν δικαιωμάτων ἐλευθερίας· οἱ δὲ διευθύνοντες τὰ δημαρχεῖα αὐτῶν ἢ τοῦλάχιστον οἱ ἐκπληροῦντες παρ' αὐτοῖς τὰ αὐτὰ καθήκοντα, οἷα παρ' ἡμῖν οἱ δήμαρχοι καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν δημαρχείων, ἐκλέγονται διὰ ψήφου.

Ἐπὶ τῆς εἰσόδου ἐκάστου χωρίου καὶ ἐπὶ τῆς μεγάλης αὐτοῦ ἐδοῦ ὑπάρχει εἰδὸς τι καλύβης, λίαν ὁμοίας πρὸς θεωρεῖον θεάτρον, ἐνῶ κἀθηται ὑπάλληλος, ὅστις παρέχει μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ τοὺς περιηγητὰς, εἰς ἐκείνους ἰδίᾳ ὧν οἱ σκοποὶ δὲν ἐμπνέουσι φόβους Σημειοῖ τὰ ὀνόματα τῶν ξένων εἰς τὸ διαμέρισμα αὐτοῦ προσώπων ἀτινα διέρχονται πρὸ αὐτοῦ καὶ λαμβάνει διαφόρους σημειώσεις περὶ τῶν ἐγγράφων των.

Ὁ ὑπάλληλος οὗτος ἔχει καθήκον ὡσαύτως νὰ προμηθεύῃ εἰς τοὺς περιηγητὰς σταθμοὺς πρὸς ἀνάπαυσιν,

φορεῖς τῶν μοριμῶν καὶ καγγῶ, ὡς καὶ δζιρισχκάς καὶ πᾶν ὅτι ἄλλο ἤθελον ζητήσῃ. Ἐπὶ τούτου δὲ ὑπάρχει καὶ τιμοκατάλογος, ὅστις, ὡς λέγεται, εἶναι λίαν συγκαταβατικός. Μέχρις ἐσχάτων ἐξεπλήρου συνάμα καὶ καθήκοντα διευθυντοῦ ταχυδρομείου, διότι παρ' αὐτοῦ ἐλάμβανον οἱ ταχυδρομικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ χωρίου, τὰς ἐπιστολάς καὶ τοὺς φακέλλους.

Οἱ ταχυδρόμοι οὗτοι εἰσιν ἄξιοι ἰδιαιτέρας μνείας. Ἄπαντες σχεδὸν οἱ Ἰάπωνες γνωρίζουσι νὰ γράψωσι διατηροῦσι δὲ διηνεκῆ καὶ σοβαρὰν ἀλληλογραφίαν. Ὡς ἐκ τούτου ἡ διοργάνωσις ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἐπεβάλλετο ἀναγκαίως. Ἀλλὰ ἐπειδὴ μέχρι τῶν τελευταίων χρόνων δὲν ὑπῆρχεν ἐν Ἰαπωνίᾳ οὐδὲν μέσον πρὸς ταχυδρομικὴν συγκοινωνίαν πρὶν ἢ διοργανώσωσι τὰ ταχυδρομεῖα αὐτῶν κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν τρόπον, οἱ Ἰάπωνες ἐνεπιστεύοντο τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν εἰς ταχυπόρους τινὰς καὶ θαρραλέους Ἀχιλλεῖς, ἀοὐχὶ κατὰ τὴν ἀνδρίαν, τοῦλάχιστον κατὰ τὴν εὐκνησίαν.

Ἡ ὅλη ἐνδυμασία αὐτῶν συνέκειτο ἐκ μιᾶς ζώνης κατασκευαζομένης ἐκ πλατείας ταινίας τριῶν δακτύλων περίπου· ἔφερον ἐπὶ τῶν ὤμων μακρὰν ράβδον εἰς τὴν ἄκρην τῆς ὁποίας ἐκρέμων τὸν ταχυδρομικὸν φακέλλον. Οὕτως ἀλλοκότως ἐνδεδυμένοι ἔτρεχον ἀνά τὰς ἐδοὺς μετὰ τῆς μετρίας ταχύτητος καλοῦ ἵππου, καὶ τῆ φροντίδι τοῦ ἐν τῇ καλύβῃ ἐκείνῃ κυβερνητικοῦ ὑπαλλήλου μετεκόμιζον

τοὺς ταχυδρομικοὺς φακέλλους ἀπὸ σταθμοῦ εἰς σταθμόν. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἐξετελεῖτο, φαίνεται μετὰ μεγίστης τάξεως καὶ ταχύτητος.

Ἐν ἅπασιν τοῖς χωρίοις τούτοις, μαρὰ αὐτῶν τῶν πτωχοτέρων καὶ μικροτέρων ἐξαιρουμένων ὑπάρχουσι καταστήματα τείου, ἀτινα ἐν Νιφῶνί εἰσι πολλῶ μᾶλλον ἀπαρτίτητα παρ' ὅσον τὰ οἶνοπωλεῖα ἐν Εὐρώπῃ· διότι πανταχοῦ σχεδὸν ἐν τοῖς τόποις ἡμῶν ὁ διψαλέος ὁδοιπόρος, ὅσον φίλος κἄν ἢ τῶν ποτῶν δύναται νὰ πῖν καὶ ὕδωρ ὅπως σβέσῃ τὴν δίψαν ἐνῶ ἐν Ἰαπωνίᾳ σχεδὸν ἄπαντα τὰ ὕδατα διημερεύουσιν ἐν τοῖς ὀρυζῶσι καὶ πληροῦνται ὑπὸ πλήθους βλαβερῶν ζωῦρίων (1) Καταστρέφουσι τὰ ζωῦρια ταῦτα βράζοντες αὐτὰ ὅπως παρασκευάσωσι τὸ ἐθνικὸν ποτόν. Τὰ ἀγροτικὰ ταῦτα καταστήματα τοῦ τείου οὔτε εὐθετα οὔτε κομψὰ εἰσιν ὡς τὰ τῶν μεγάλων πόλεων καὶ τῶν μερῶν ὅπου ὑπάρχουσι τὰ μεταλλικὰ ὕδατα. Οὐχ ἤττον ὁμῶς παντοῦ ἐπικρατεῖ αὐστηρὰ καθαριότης καὶ σχεδὸν κατὰ πᾶσαν ὥραν εὐρίσκει τις ἐν αὐτοῖς τι διὰ νὰ φάγῃ.

Οἱ Ἰάπωνες χωρικοὶ πανταχοῦ εἰσιν ὑποχρεωτικοί, ἀγαπητοὶ καὶ εὐγενεῖς. Ἄπαντες οἱ Εὐρωπαῖοι περιηγηταὶ συμφωνοῦσι ἐν τούτῳ, ὅ-

(1) Μελετῶντες διὰ τοῦ μικροσκοπεῖου λιμαῖον ὕδωρ ἀνευρίσκωμεν πληθὺν μικρῶν ζωῦρίων ἰδιαιτέρον ἀποτελούντων γένος καὶ ἀοράτων γυμνῶ ὀφθαλμῶ. Πολλὰ τῶν ζωῦρίων τούτων ἀτινα εὐρηγται ἐν ἀποσυνθέσει ἐν τοῖς ὕδατιν, εἰσὶ διατε τὸν ἄνθρωπον καὶ τὰ τετράποδα φοβερόν δηλητήριον.

μιλούντες περί τῆς χαρᾶς καὶ προθυμίας μεθ' ὧν ὁ λαὸς ἐν ἀπάσι τοῖς χωρίοις, ἀπερ διέρχονται, τρέχει πρὸς προὔπαντησιν αὐτῶν περιέργως ὅπως ἴδῃ τοὺς ξένους τούτους περί ὧν τοσοῦτος γίνεται λόγος οὐδὲν κατ' αὐτῶν τρέφων ἐχθρικὸν πάθος, ἀλλὰ φιλίαν, ἀγάπην καὶ δεξιῶσιν πρὸς αὐτοὺς ἐπιδεικνύων. Προσμειδιῶσιν αὐτοῖς, διοργανοῦσιν ἐορτὰς πρὸς τιμὴν αὐτῶν. Ὁ Κ. Βωδουάρ ὅστις ἐπέπρωτο νὰ πέσῃ θῦμα ὑπὸ τῶν δολερῶν χειρῶν χωρικῶν τινῶν ἐν Σινικῇ ἐχθρῶν ἀδιαλλάκτων τῶν ἀβροθάρων χριστιανῶν ἐκφράζει αἰσθήματα γοητείας ἐπὶ τῇ φλορρόνῳ ὑποδοχῇ. Ἡς ἐτύγγανε παρὰ τοῖς κατοικοῖς τῶν ἐξοχῶν κατὰ τὴν ἐκδρομὴν αὐτοῦ εἰς τὸ Φούσιον. Ὁ Κ. Βουσquet διερχόμενος ἐκ τινος μέρους τῆς Νιρῶνος, ὁπόθεν οὐδεὶς πώποτε εὐρωπαῖος διῆλθε πρὸ αὐτοῦ, τυγγάνει ὑποδοχῆς ἔτι φιλοφρονεστερέας. Τὸ κατὰ τῶν ξένων μῖσος ἐν Ἰαπωνίᾳ δὲν ὑφίσταται πλέον ἢ παρὰ τῇ τάξει τῶν σαμουράης καὶ παρὰ τινι μερίδι λίαν περι-

ωρισμένη καὶ ἀνισχύρῳ τοῦ πληθυσμοῦ τῶν μεγάλων πόλεων.

Αἱ οἰκίαι τῶν χωρίων εὗρηται διεσπινμέναι ἐν τῷ μέσῳ λειμῶνων μαγευτικωτάτων καταφύτων ὑπὸ ὠρχίων κημελιῶν καὶ ἀζαρεῶν αἱ δὲ στέγαι αὐτῶν καλύπτονται ὑπὸ λεπτοῦ στρώματος γῆς καὶ κοσμοῦνται ὑπὸ πυκνῶν σωρῶν κυανῶν κρίνων. Φαίνεται δὲ ὅτι ἡ καλλιέργεια τοῦ θελκτικοῦ μὲν ἀλλ' ἀνωφελοῦς τούτου ἀνθους περιορίσθη ἐπὶ τῶν ἐναερίων τούτων κήπων μικαδικῷ διατάγματι, ἐκδοθέντι ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ὅπως ἅπαντα ἡ γόνιμος γῆ παραδοθῇ εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν ἀναγκαίων τῷ ἀνθρώπῳ φυτῶν πρὸς τροφήν καὶ ἔνδυσιν.

Εὐτυχῆς οὐχ ἤττον δέον νὰ λογίζηται ὁ Ἰαπωνικὸς λαὸς, διότι ὁ ἐκδοτικὸς τοῦ διατάγματος τούτου δὲν διέταξεν ὡσαύτως καὶ τὴν ἐκρίζωσιν τῶν ἀζαρεῶν καὶ κημελιῶν, ὅπως ἐπὶ τῶν μερῶν ἐφ' ὧν ἀνθοῦσιν αὐταὶ σπείρη ὀρύζιον καὶ ἀραβόσιτον.

Ἰάπωνες λοχιοφόροι

2

Οἱ Συρμοὶ τοῦ ἐπιγείου παραδείσου.—Στιγμιτισμὸς τοῦ σώματος διὰ διακρίσεων χρωμάτων καὶ σχημάτων.—Στολαὶ τῶν αὐλικῶν καὶ τῶν ἀστῶν.—Χίρτινοι πέλοι καὶ συρόμενα περισκελίδες.—Κεχροσωμένα χεῖλη καὶ βερωνικειωμένοι ὀδόντες.—Στολαὶ τῶν Ἰαπωνικῶν στρατῶν.

Πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν ἔβλεπέ τις ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐθνικὰς στολάς, αἵτινες οὔτε πρὸς τὰς τῶν κατοίκων τοῦ Πεκίνου ὁμοιάζον οὔτε πρὸς τὰς τῶν Ἀγγλῶν καὶ Γάλλων πολιτῶν. Νῦν ὁμως ἡ Εὐρωπαϊκὴ ἐνδυμασία ἐπιβάλλεται ἐπισήμως εἰς τοὺς ὑπηκόους τοῦ Μικαδοῦ. Δι' αὐτοκρατορικῶς ψηφίσματος οἱ ὑπάλληλοι τοῦ κράτους ὑποχρεοῦνται ταῦν τεῦθεν ὅπως παρίστανται εἰς τὰς δημοσίους τελετὰς φέροντες μαύρην στολήν. Ἐτερον διάταγμα, ὅπερ βεβαίως θέλει τύχη γενικωτέρας ἐπιδοκιμασίας, ἀπαγορεύει εἰς τοὺς σαμουράη, ὅπως φέρωσι τὰ δύο αὐτῶν ξίφη, ὧν πολλάκις ἀνιάραν ἐποιοῦντο χρῆσιν. Καὶ ἕτερον πάλιν διάταγμα ἐπέφερε γενικὴν μεταβολὴν ἐν τῷ καλλωπισμῷ τῆς κόμης τῶν ἀνδρῶν. ἀλλὰ ἐπειδὴ ἐν Ἰεδοῖ δυσκόλως ἀποβάλλουσι τὰς ἀπηρχαιωμένας ἔξεις, ἐδέησεν ὅπως ἐπιβληθῶσι ποινὰὶ ἐναντίον παντὸς ἐμμένοντος ἐν τῷ ξυρίζειν τὴν κόμην. Καὶ ὁμως μεθ' ὅλα τὰ ἐκδοθέντα διατάγματα καὶ ψηφίσματα οἱ Ἰάπωνες πολὺ ἀπέχουσιν ἀκόμη τοῦ ἐνδύεσθαι συμφώνως πρὸς τὰς ὀδηγίας τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἐκδιδομένων *Ἐφημερίδων* τοῦ Συρμοῦ.

Δέον ὅθεν ὅπως περιγράψωμεν τὰς ἀρχαίας αὐτῶν ἐνδυμασίας αἵτινες καὶ τοὶ κατὰ μέρος ἐγκαταλειφθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἐν τῇ πρωτεύουσιν φέρονται ὁμως ὑπὸ τῆς μεγάλης μερίδος τοῦ ἔθνους τῶν Ἰαπώνων.

Ἐν πρώτοις δέον ὅπως ὁμολογήσωμεν, ὅτι τὸ πλεῖστον τῶν Ἰαπώνων οὐδεμίαν φέρει ἐνδυμασίαν, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς θερμὰς ὥρας τοῦ ἔτους. Ἡ ἐνδυμασία τῶν φορέων τῶν καγγῶ καὶ τῶν μοριμῶν, τῶν συρόντων τὰς *δζινρίσχκας* (*) καὶ —τέλος καὶ κατὰ λόγον πολλῶν δικαιοτέρων— τῶν κατοίκων τῶν μεσημβρινῶν νήσων ὁμοιάζει ἀκριβῶς πρὸς τὴν στολήν τῶν ταχυδρόμων, ἣν ἐν τοῖς ἀνωτέρω περιεγράψαμεν καὶ ἣτις πολὺ ὀλίγον διαφέρει τῆς ἐνδυμασίας τοῦ Ἀδάμ καὶ τῆς Εὐας πρὸ τοῦ ἀμαρτήματος. Ἀλλ' ὁμως παρὰ τοῖς πλείστοις αὐτῶν ἡ ἐνδυμασία ἀντικαθίσταται δι' εἶδους βαφῆς τοῦ σώματος διὰ στιγμιτισμοῦ διὰ διαφόρων καὶ ποικίλων χρωμάτων καὶ σχημάτων.

Ὁ Κ. Humbert ἀναφέρει, ὅτι διὰ τοῦ βαψίματος τούτου τοῦ ὄλως πρω-

(1) Ἡ περιγραφή τῶν τριῶν τούτων εἰδῶν τῶν Ἰαπωνικῶν φορέων ζητητέα ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ προηγούμενου Κεφαλαίου.

τεύπου παρὰ τοῖς λαοῖς τῆς ἐσχάτης Ἀνατολῆς μόνον ἡρώϊκὰ ἀντικείμενα δύνανται νὰ χαράξωσιν ἐπὶ τοῦ σώματος, ὡς π. χ. τὴν μάχην τοῦ ἥρωος Γλαμάτο ἐναντίον τοῦ δράκοντος, τὸ δικαστήριον τοῦ μεγάλου κριτοῦ τοῦ Ἀδου καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ μεγάλου τούτου καὶ ἀσυγκρίτου οὐδενὶ κατ' ἀνδρίαν ἥρωος, ὅστις καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν ἀκόμη καθ' ἣν ἡ κεφαλὴ του ἐπιπτε ὑπὸ τὴν μάχαιραν κατώρθωσε δι' ἐνὸς δηγμοῦ ν' ἀποσπάσῃ μέγα τεμάχιον ἐκ τοῦ ἀλυσιδωτοῦ θώρακος τοῦ ἐχθροῦ του. Οἱ θώρακες καὶ τὰ νῶτα τῶν χειρωνακτῶν τούτων εἰσὶ διὰ τὰς Ἰαπωνικὰς ἐπιγραφὰς ὅ,τι καὶ τὰ κοῖλα τῶν ἐκρουρικῶν ἀγγείων διὰ τὰς θρησκευτικὰς δοξασίας τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος. Δυστυχῶς λίαν δυσχερὲς ἐστὶν ὅπως διατηρῆ τις ἐν ταῖς ὑαλίαις θήκαις τῶν μουσείων συλλογὴν τοιούτων ζώντων ζωγραφημάτων.

Πολλοὶ τῶν χρωματισμῶν τούτων τῶν ἱποκόμων καὶ τῶν ἀχθοφόρων τῆς Νιφῶνος, οἵτινες χρησιμεύουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὡς εἰκονογραφήματα εἰς συλλογὰς Ἰαπωνικῶν ἐπιγραφῶν, δύνονται ὡσαύτως νὰ εὐρωσιν θέσιν ἐν ταῖς ἐφημερίσι τοῦ συρμοῦ. Ὁ κ. Ροδόλφος Lindeau, ὁ εὐφυῆς συγγραφεὺς τῆς *«Περιηγήσεως περὶ τὴν Ἰαπωνίαν»* εἶχεν ὡς μπεττὸ (ἱποκόμον) ἀνδρεῖον τινὰ καὶ νοήμονα, ὅστις κατώρθωνεν ὅπως ἦ ὀλως γυμνὸς συγχρόνως δὲ καὶ ἐντελῶς ἐνδεδυμένος. Ὁ χρωματισμὸς αὐτοῦ παρίστα ἐνδυμα κυανοῦν μετὰ λευκῶν κρημνίων καὶ ἐρυθρῶν ραφῶν, μεθ' ὀπλων ἀλουργοσφῶν εἰς τὸ μέ-

σον τῶν νώτων, καὶ περισκελίδα μετὰ λευκῶν καὶ μαύρων τετραγώνων. Οὐδεὶς Εὐρωπαῖος ἐνεδύθη ποτὲ περισκελίδα τῶν καλῶν καὶ ἀκριβῶς ἐφηρμοσμένην ἐπὶ τοῦ σώματος. Ἀλλ' ὁ χρωματισμὸς τοῦ Ἰάπωνος τούτου παρουσιάζει ἐξαιρέσιν, διὰ μόνων δὲ τῶν ἡρώϊκῶν ἀντικειμένων σχεδόν, ὡς εἶπομεν, στολίζουσι τὰς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον χαλκοχρούους αὐτῶν ἐπιδερμίδας οἱ ὑπήκοοι τῆς αὐτοκρατορίας τῆς Ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου.

Ἀλλὰ καίτοι ἡ ἐνδυμασία τοῦ ἀπλοῦ λαοῦ ἄκρω ἀπλουστάτη ἐστὶ, τῶν ὑψηλῶν ὁμως τάξεων αἱ ἐνδυμασίαι ἦσαν ἀληθῶς ὠραῖαι. Τὰ ὠραιότερα μεταξωτὰ, πεποικιλμένα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δι' ἐξαισίων κεντημάτων ἐχρῶντο πρὸς κατασκευὴν τῶν ἐνδυμάτων αὐτῶν. Τὰ δὲ ξίφη αἱτιὰ ἔφερον περὶ τὴν ὄψιν ἦσαν μεγίστης ἀξίας. Αἱ λεπίδες αὐτῶν στερεώταται καὶ καλῶς βεβαμμένοι καὶ ἐπεξεργασμένοι, ἐξισοῦντο ἢ καὶ ὑπερεῖχον, ὡς πρὸς τὴν ποιότητα, τῶν καλλιτέρων καὶ ἐντελεστέρων λεπίδων, ἃς ποτὲ κατεσκεύασαν τὰ μεγαλύτερα ὀπλοποιεῖα τῆς Τολήδης. Τὰ ξίφη ταῦτα ἐκληροδοτοῦντο ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Πολλὰ δὲ αὐτῶν εἶχον τὰ ἀνέκδοτά των καὶ ἄλλα ὀλοκλήρους βιογραφίας. Ἡ πλάξ τῆς λαβῆς τοῦ ξίφους καὶ ἡ λαβὴ κατασκευαζόμεναι ἐκ χαλκοῦ γεγλυμμένου ἐφ' οὗ ἦσαν ἐγκεκολλημένα ἐλάσματα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου ἀπετέλουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὠραιότατα καὶ πολυτελέστατα κοσμήματα.

Οἱ σαμουράη καὶ τοὶ ἐνδεδυμένοι ἥττον πλουσίως τῶν δαϊμίων εἶχον

καὶ οὗτοι ἐνδυμασίας περιέρχους καὶ γραφικὰς. Ἡ μεταξωτὴ αὐτῶν ἐσθῆς συνεσφίγγετο περὶ τὴν ὀσφύν διὰ ζωστῆρος, δι' οὗ ἐπέρων τὰ δύο ξίφη, ἅπερ ἀπετέλουν τὰ σήματα τοῦ βασιμοῦ αὐτῶν. Αἱ κνημαὶ αὐτῶν ἐχάνοντο ἐντὸς εὐρειῶν καὶ κολπωδῶν περισκελίδων. Ἄνωθεν δὲ τῶν ἐνδυμάτων τούτων ἔεζον καὶ ἐλαφροῦς ἐπενδύτας μεταξωτοῦς ἢ ἐκ κροκοφάντου, μαλλίνου ὑφάσματος (serre) με πλατείας καὶ κολπώδεις χειρίδας, ἐσχισμένας περὶ τὰ νῶτα, ὅπως διὰ τῶν σχισμῶν τούτων διέρχονται τὰ δύο ξίφη. Ἐπὶ τῶν ἐπενδυτῶν δὲ τούτων διεζώγραφοῦντο διὰ κεντημάτων τὰ ὄπλα τοῦ πρίγκηπος εἰς οὗ τὴν ὑπηρεσίαν εὐρίσκοντο οἱ φέροντες αὐτούς. Ἐκ τοῦ ζωστῆρος αὐτῶν, ὡς καὶ ὄλων ἐν γένει τῶν Ἰαπώνων, ἐκρέμαντο διάφορα ἀντικείμενα ὧν ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ φύσις ἐξέπληττε μεθ' ἑαυτῶν τοὺς Εὐρωπαίους, ὡς π. χ. μικρὰ καπνοσύριξ, ταμβακοθήκη ἐκ δερματοειδοῦς χάρτου κλειομένη διὰ μικροῦ τεμαχίου χαλκοῦ, λίαν λεπτῶς καὶ προσφυῶς ἐπεξεργασμένου, θρυαλλίς ἐκ στείπειου, χάλυψ πυρεϊῶν (τσακμάκη), κολοῦς, κιβώτιον περιέχον φάρμακα καὶ πολλὰ ἄλλα πράγματα.

Ἐφερον δὲ εἰς τοὺς πόδας πέλυτρα μεταξωτὰ κεχρωματισμένα, ἅπερ εἶχον καὶ ἰδιαίτερον χῶρισμα διὰ τὸν μέγαν δάκτυλον, καὶ σανδάλια ξύλινα.

Οἱ τοῦ λαοῦ δὲ καίτοι ἦττον πλουσίως ἐναδύοντο, ὅταν ἐναδύοντο, εἶχον ὁμῶς τὸ πρωτότυπον εἰς τὴν ἐνδυμασίαν των.

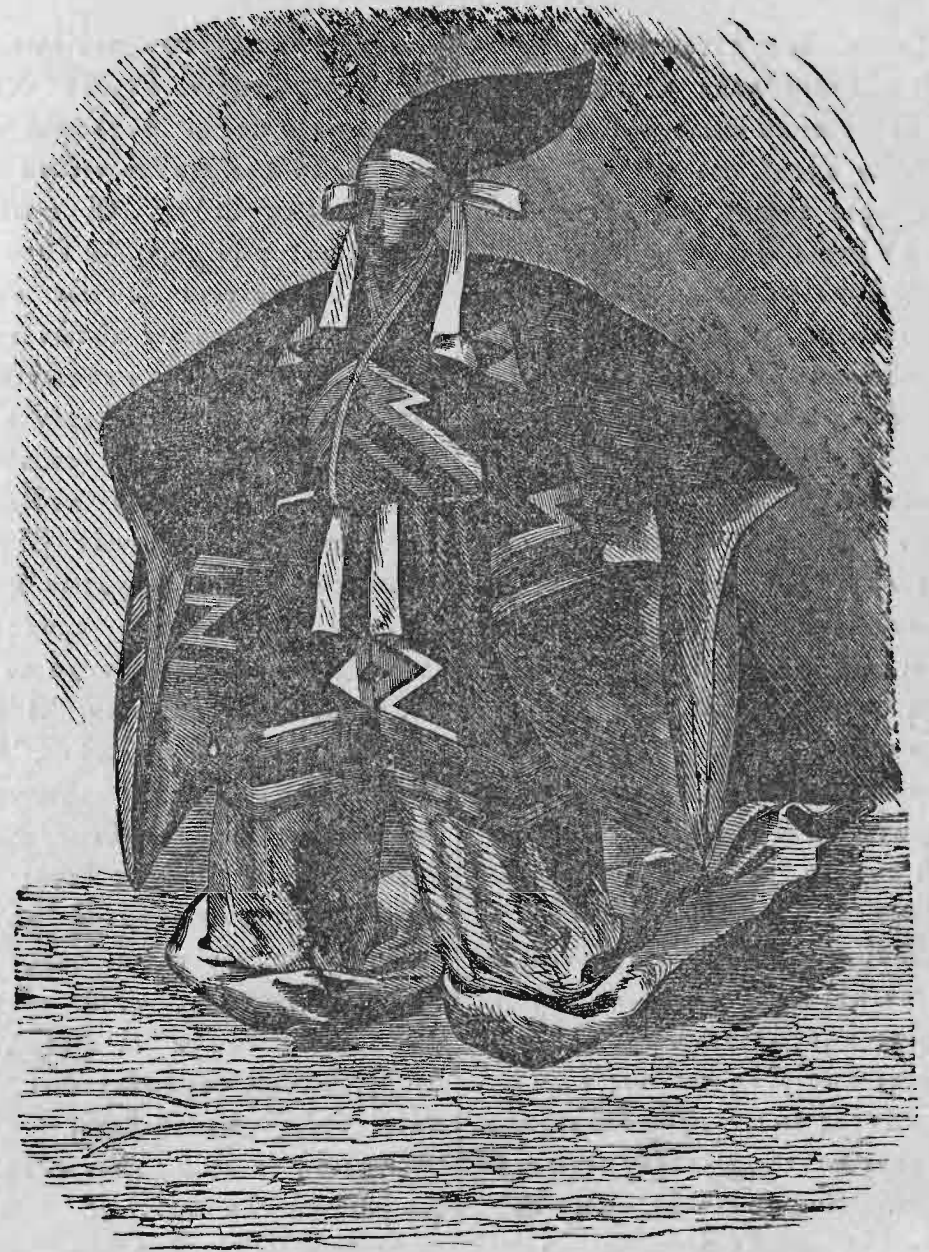
«Οἱ Σῖνοι κατασκευάζουσι τὰς ἐν-

δυμασίας των δι' ἀνοικτοῦ χρώματος ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὑφασμάτων, λέγει ὁ κ. Γουιμέ, ἐν τῷ συγγράμματί του «*Romenates japonais*», ὁ Ἰαπὼν τούραντιον ἀγαπᾷ περιπαθῶς τὰ σκιερὰ ἐνδύματα. Ἡ ἐπιμήκης αὐτοῦ ἐσθῆς, τῆς ὁποίας αἱ κρεμασταὶ καὶ κλειόμεναι ἔσωθεν χειρίδες χρησιμεύουσιν ἐνταυτῷ κατ' ὡς θυλάκια, δύναται κατὰ τὰς περιστάσεις καὶ τὰς ἀνάγκας νὰ λάβῃ διάφορα σχήματα ἀνασυρομένη περὶ τὸν ζωστῆρα ὁμοιάζει λίαν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν φουστανέλλαν· αἱ κνημαὶ τότε μένουσι γυμναὶ καὶ ἐλεύθεραι εἰς τὰς κινήσεις των. Ἐρριμένη ὀπισθεν τῶν ὤμων σχηματίζει κομψὸν πέπλον ἐφ' οὗ ἀποτυποῦται ὁ τύπος τῶν βραχιόνων· ἐναποτεθειμένη ἀτημελήτως ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ περιβάλλουσα τὸν τράχηλον ὁμοιάζει λίαν πρὸς γλαμύδα καὶ ἔχει πολλὰ τὰ θέλητρα.»

Ὅτι αἱ κνημαὶ μένουσι γυμναὶ ἀνασυρομένων τῶν ἐπιμήκων χειρίδων περὶ τὸν ζωστῆρα, ὡς ὁ κ. Γουιμέ λέγει, εἶναι ἀνακριβές, διότι οἱ πλείονες τῶν τοῦ λαοῦ ἐνδύονται, κατὰ τὸν χειμῶνα τοῦλάχιστον, περισκελίδας, ὅστινες ὡς πρὸς τὸ σχῆμα ὁμοιάζουσι λίαν πρὸς τὰς ἡμετέρας.

Τοῦ λόγου ὄντος περὶ τῶν περισκελίδων, σπεύδομεν, ὅπως περιγράψωμεν τὸ ἀλλόκοτον σχῆμα, ὅπερ ἔδιδον εἰς τὰς περισκελίδας των τὰ ἐπισημότερα πρόσωπα τῆς Αὐλῆς.

Τὰ σκέλη τῶν περισκελίδων ἦσαν λίαν μακρὰ, αἱ δὲ πόδες τοῦ ἀνθρώπου ἐχάνοντο ἐντελῶς, καὶ τὸ περισεύον ὕφασμα ἐσχημάτιζεν ὀπισθεν αὐτοῦ δύο μακρὰς οὐράς. Οἱ ἀναγνώ-

Δαίμιος φέρων τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ στολὴν.

ἔσται ἐκ τῆς εἰκόνας, ἣν παραθέτομεν ἔδω, δαίμιου φέροντος τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ στολὴν, κρινάτωσαν κατὰ πότον ἐπὶ ζηλευτῶς ὁ ἀλλόκοτος οὗτος συρμός.

Ὁ δαίμιος δὲν παρίστησιν ἡ παρακειμένη εἰκὼν καλύπτεται, ὡς φαίνε-

ται, ὑπὸ εἶδους τινος μίτρας. ἀλλὰ τὸ σύνθημα κάλυμμα τῷ μὴ φερόντων τὰς ἐπισήμους στολὰς των εἶναι εὐρύτατος πῖλος στρογγύλος καὶ σχεδὸν ὁμαλὸς ὁμοιάζω, λίαν πρὸς ἠνεφγμέ-ἀλεξήλιον.

Ἡ μίτρα καὶ ὁ πῖλος οὗτος κατα-

σκευάζονται ἐκ χάρτου ἐφ' οὗ προηγουμένως ἠλείφθησαν ἀρκετὰ στῶματα βερονικείου κομιορητίνης, ὅπερ καθίστησιν αὐτὸν στερεὸν καὶ ἀδιάβροχον. πρὸς τούτοις δὲ καὶ ἀδαρῆ.

Ἐν ἀπύσiais ἐν γένει ταῖς Ἡπειροῖς τῆς ὑψηλίου, οἱ λαοὶ αἵτινες δὲν βλάζουσι γυμνόποδες, κατασκευάζουσιν ὑποδήματα ἐκ τῶν δερμάτων τῶν ζώων, ἅπερ φονεύουσι πρὸς τροφήν αὐτῶν. Ἐν Ἰαπωνίᾳ, ὅπου αἱ θρησκευτικαὶ δοξασταὶ ἀπαγορεύουσι τὸ τρώγειν τὴν σάρκα τοῦ βοῦς, ἀπαγορεύουσιν ὡσαύτως καὶ τὴν κατασκευὴν ἐκ τοῦ δέρματος αὐτοῦ ὑποδημάτων καὶ πεδύλων. Πρὸ τινῶν ἐτῶν μέγας τις δαίμων, ὅστις διετήρει ἀκόμη τὴν πολιτικὴν του ἐξουσίαν, θέλων νὰ κατασκευάσῃ ὑποδήματα διὰ τὰ στρατεύματά του κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν συρμὸν, διὰ νὰ κατορθώτῃ νὰ εὐρῆ ἐργάτας, συγκατανεύοντας νὰ ἐργαζθῶσι τέχνην θεωρουμένην ἀκάθαρτον καὶ ἀπηγορευμένην ὑπὸ τῆς θρησκείας ἀπεράσιεν ὅπως διὰ διατάγματος ἀποιείμῃ τίτλους εὐγενείας εἰς πάντας τοὺς χειρωνακταί, τοὺς συγκατανεύοντας νὰ κατεργασθῶσι τὰ δέρματα. Νομίζομεν δε, ὅτι κατὰ πρῶτην ἤδη φοράν ἀνεράνη ἐν τῷ κόσμῳ ἀριστοκρατία συγκαίμενη ἐξ ὑποδηματοποιῶν.

Ἡ δεισιδαιμονία αὕτη ἐπὶ αἰῶνας ὄλους ἠνάγκασε τοὺς Ἰάπωνας νὰ φέρωσι σανδάλια ἐξ ἀγύρων. Τὰ πεδύλα ταῦτα, ὡς εὐκόλως ἐννεύεται, δὲν διακρούουσιν ἐπὶ πολὺ, ἐκεῖνα δὲ τὰ ὁποῖα βάλλει τις τὸ πρῶτον τὴν πρῶτην τῆς ἡμέρας πρὸ τῆς ἑσπέρας φθείρονται. Μεγίστη ὄθεν κατανάλωσις

γίνεται τῶν τοιούτων πεδύλων. Ἀλλὰ δὲν στοιχίζουσιν ἀκριβῶς διότι με χρηματικὸν ποσὸν ἀνάλογον πρὸς ὀλίγα σολδία δύναται τις νὰ προμηθευθῆ πολλὰ ζεύγη. Οἱ φορεῖς τῶν καργῶ καὶ τῶν μοριμῶν ἔχουσι πάντοτε ἀριθμὸν τινα ζευγῶν ἐπὶ τῆς στέγης τῶν φορείων αὐτῶν καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν σταματῶσιν ὅπως ἀντικαταστήσωσι τὰ φθαρέντα αὐτῶν πεδύλα. Αἱ ὁδοὶ δὲ πληροῦνται ὑπὸ τεμαγίων ἐφθαρμένων πεδύλων, εἰς δὲ τὰ περὶ νῶν τινῶν βλέπει τις κρεμάμενα πλῆθος τοιούτων πεδύλων, αἵτινα οἱ προσκυνηταὶ προσφέρουσιν εἰς τοὺς θεοὺς τῶν τῆν χάριν ἔρχονται ὅπως ἐπικαλεσθῶσιν. Ἡ προτροπὴ αὕτη εἶναι λίαν εὐτελής. Ἀλλ' εἰς ἄλλους παλιν ἱεροὺς τόπους, ὅπου ὑπάρχουσι κολοσσαῖα ἀγάλματα προσφέρουσιν εἰς τοὺς θεοὺς τούτους πεδύλα κατασκευαζόμενα κατὰ τὰς διαστάσεις τῶν ποδῶν των, γιγαντιαῖα δηλονότι ὡς αὐτὰ τὰ εἰδῶλα. Πωλοῦσι δὲ ταῦτα οἱ ἱερεῖς, οἱ βόνδοι ἢ ἔμποροι ἐγκαθεστῶτες ἐν τοῖς περὶ τοῦ γίγαντος θεοῦ.

Ἐπειδὴ τὰ ἐξ ἀγύρων κατασκευαζόμενα πεδύλα οὐδὲν ὡς προφυλάττουσι τοὺς πόδας ἀπὸ τῆν ὑγρασίας πολλοὶ ἄνδρες καὶ ἡ μεγαλειτέρα μεροῖς τῶν γυναικῶν μεταχειρίζονται ὡσαύτως, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς χειμερινὰς ἡμέρας ξύλινα σανδάλια αἰν ἐπ' αὐτῶν φέρουσιν ὑψηλοπαιτίδας, πεδύλα ξύλινα ὡσαύτως με χονδρὰ καὶ στερεὰ πέλαμα. Ἐν τῷ ἱματισμῷ τῶν Ἰαπώνων τὰ ἄχυρα δὲν εἶναι ἀποκλειστικῶς προωρισμένα διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν πεδύλων. Δι-

αὐτῶν κατασκευάζουσιν ἐπανωφόρεια λίαν κακόμορφα μὲν, ὡς τοῦλάχιστον παριστῶσιν αὐτὰ τὰ σχέδια καὶ αἱ φωτογραφίαι, ἅς περ κομίζουσιν οἱ περιηγηταί, οὐχ ἥττον ὅμως λίαν χρησιμα, ὡς λέγεται, εἰς τὰς ὁμβρίους ἡμέρας. Τὰ δέρματα τῶν ζώων, ἅπερ οἱ κάτοικοι ἀπασῶν τῶν χωρῶν, εἰς ἀβουδισμόν δὲν εἰσεχώρησε, γρῶνται πρὸς κατασκευὴν ἐνδυμάτων θερμῶν καὶ ἀδιαβρόχων, ἐν Ἰαπωνίᾳ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμεύσωσιν οὐδὲ πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον, καθότι αἱ θρησκευτικαὶ δοξασταὶ ἀπαγορεύουσαι, ὡς εἴρηται, τὴν ἐκ δερμάτων κατασκευὴν πεδύλων, δὲν ἐπιτρέπουσιν οὐδὲ τὴν τοιαύτην αὐτῶν χρῆσιν.

Ἀλλ' ὅμως φαίνεται ὅτι ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ἀφορᾷ μόνον τὸ δέρμα τοῦ γένους τῶν βοῶν, διότι εἰς πολλὰ μέρη τῆς Νιφῶνος οἱ κυνηγοί, ὅπως προφυλάττωσι τὰς κνήμας των ἀπὸ τῶν ἀκανθῶδων θάμνων κατασκευάζουσιν ὑποδήματα ἐκ δερματος δορκάδος ἢ αἰγός, λίαν ἀλλόκοτα πράγματι. Δὲν ἔχουσι πρῶτον πέλαμα. Εἰσὶ δὲ μᾶλλον πέλυτρα ἢ ὑποδήματα. Τὸ δέρμα καθὸ μὴ ὄν προητοιμασμένον ὑπὸ ἐπιδεξίων βυρσοδεψῶν εἶναι τεταμένον, σκληρὸν καὶ ἄκομψον ἐν τῇ φυσικῇ αὐτοῦ καταστάσει ὅπως κατασκευάσωσι δὲ ὑποδήματα βρέχωσιν αὐτὸ ρίπτοντες ἐντὸς ὕδατος, καθιστάμενον τότε εὐκαμπτον καὶ εὐκστέργαστον. Τὸ τριχῶδες μέρος τοῦ δερματος στρέφουσι πρὸς τὰ ἔσω. Τὰ οὕτω δὲ βεβρεγμένα δέρματα ξηραίνονται ἐπὶ τῶν κνημῶν, ὧν καὶ λαμβάνουσι τὸ σχῆμα. Ἀποβάλλοντες αὐτὰ τῶν ποδῶν των

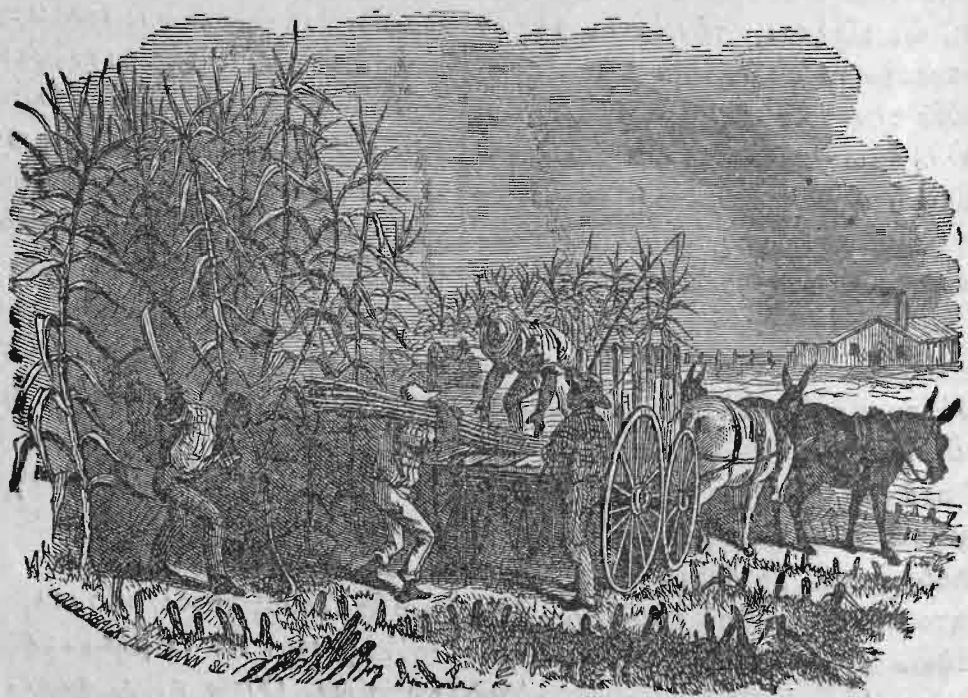
ἀναγκάζονται, ἵνα ἐκ νέου ἐμβρέξωσι αὐτὰ ἐντὸς ὕδατος. Ἴδού ὑποδήματα αἵτινα ὑμεῖς οὐδέποτε θὰ συστήσωμεν εἰς τοὺς ἡμετέρους κυνηγούς τοὺς φοβουμένους τὰς νευραλγίας καὶ τοὺς ρευματισμούς.

Αἱ γυναῖκες διατηροῦσιν ἀκόμη μετ' εὐλαθείας τὴν ἐθνικὴν ἐνδυμασίαν. ἐξακολουθοῦσι διαθέτουσαι τὴν κόμην των διὰ μαύρου ἐβενίνου ξύλου καὶ τὰς πλοκάμους αὐτῶν συστρέφουσαι κατὰ κύκλους, τὸν μὲν ἐπὶ τοῦ δὲ, ὑποστηριζομένους ὑπὸ ἀπείρων ἐνετῶν (καρφητῶν) ἐκ λεπίδων λίαν κομψῶς καὶ φιλοκάλως ἐπεξεργασμένων. διατηροῦσι τὰς μεταξωτὰς αὐτῶν ἐσθῆτας, αἵτινες καλύπτονται ὑπὸ κεντημάτων, εἰς ἃ δίδουσι ποικίλα σχήματα, καὶ τὰς κομψὰς αὐτῶν γλαμύδας ἐπάνω δὲ ἀπὸ αὐτὰς προσδέουσι πλατεῖς ζωστήρας ἐκ πυκνοῦ ὑφάσματος, ζωηρῶς κεχρωματισμένους καὶ λήγοντας περὶ τὰ νῶτα εἰς κόμβον ὀγκώδη πλάτους ἐνός περιπέου ποδός. Ἡ στολὴ αὕτη ἀρμόζει θαυμασίως εἰς αὐτάς. Δυστυχῶς ὅμως τινὰ τῶν ἐθίμων εἰς ἃ ἐξακολουθοῦσιν ἐμμένουσαι πισταὶ οὐδὲν ὡς συμβάλλουσι πρὸς κότῃν αὐτῶν. τοῦλάχιστον εἰς τὸ βλαβερὸν τῶν Ἰαπωναίων. Οὕτω π. χ. συνηθισμένον εἶναι φέρουσι τὰ χεῖλη με ἐνδοκίοντα ἵνα φὴν ἐρυθροῦ ὠραίου γυῶντος λάκκις δὲ καὶ ἐπιγροῦσιν ἐπὶ τοῦ ὅπερ περιποιεῖ εἰς τὸν ἀλλόκοτον ὄψιν. Αἱ γυναῖκες εἰσὶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὠραῖαι καὶ λευκοτάτους τοὺς ὀσόντας, ἀλλ' ὑπανδρευόμεναι ἀλείφουσιν ἐπ' αὐτῶν παχὺ στρώμα βερονικείου λάκκης,

μαύρου, τοῦθ' ὅπερ μᾶλλον τῆς βαφῆς καὶ τῆς ἐπιχρυσώσεως τῶν χειλέων προσκρούει πρὸς πάσας τὰς περὶ γυναικειᾶς καλλονῆς ἰδέας ἡμῶν. Μελανοῦσαι οὕτω τοὺς ὀδόντας κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου ἐηλοῦσι, λέγεται, ὅτι ἐφεξῆς δὲν θέλουσι ν' ἀρέσκωσι παρὰ μόνον εἰς τοὺς συζύγους αὐτῶν. τὸ ὁποῖον εἶναι μὲν λίαν ἀξιέπαινος πρόθεσις, ἀληθῶς, ἀλλ' εἰς τις ἐκ τῶν ἡμετέρων κυριῶν ἔπραττε τοιοῦτον τι θὰ ἀπῆρεσκεν οὐ μόνον εἰς πάντας ἐν γένει ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ πολὺ

μᾶλλον εἰς αὐτὸν τὸν σύζυγόν τῆς. Ἀλλ', ὡς φαίνεται, οἱ Ἰάπωνες εὐρίσκουσιν ἰδιαιτερόν τι θαλγητρον εἰς τοὺς μαύρους ὀδόντας· τοιοῦτον δὲ τι οἷσθημα δὲν δυνάμεθα βεβαίως νὰ διαριλονικήσωμεν αὐτοῖς.

Ἐν τοῖς προηγουμένοις περὶ ἐπιγράψαμεν τὰς ἀρχαῖας ἐθνικὰς ἐνδυμασίας, ἃς φέρουσιν ἔτι ὅλοι σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῆς Ἰαπωνίας. Ἐν Ἰεδοῖ χάριν τῆς ἐπιρροῆς τῆς Αὐλῆς καὶ τῶν ἀνωτάτων λειτουργῶν τοῦ κράτους, ὁ Εὐρωπαϊσμός ἱματισμὸς ἀρ-

Ἰάπωνες θεριστοί.

χεται ἤδη εἰσχωρῶν εἰς πολλὰς τάξεις τῆς κοινωνίας, ἀλλ' οἱ ἐνδύομενοι κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν τυρμόν πολλὰς μιμοῦνται αὐτὸν λίαν παραδόξως. Πολλοὶ π. χ. ἔχουσι γινῶσιν λίαν ἀόριστον τῶν ἀσπρορρούχων, δὲν γνωρίζουσι σχεδὸν τὴν χρῆσιν

αὐτῶν καὶ κυρίως τῶν κολλιμάτων, ὡς ἐκ τούτου. λοιπὸν πολλάκις βλέπει τις ὑπαλλήλους μετ' ἕβρου σπουδαίου, μεταβαίνοντας εἰς τὰ γραφεῖα τῶν καὶ φέροντας ὑπερμεγέθεις χιτῶνας ἐκ φλανέλλας μὲ *go-kolla* χάρτινα. Ὅπως δὲ λάθωσιν ἤθως διακε-

κριμένον καὶ καταστῶσιν ὅσον τὸ δυνατόν σπουδαιότεροι καλύπτονται μὲ μαλακοὺς πῖλους ἢ μὲ κασκέττα ἐκ δέρματος κουνελίου, ἄγοντες μετ' ἑαυτῶν θριαμβευτικῶς περίσθημα ἀλεξιβροχὰ ἐξ ἀλπακείου. Ἀλλὰ, τῇ ἀληθείᾳ, πολὺ ὠραιότεροι ἦσαν μὲ τὰς ἐθνικὰς αὐτῶν μεταξωτὰς ἐσθῆτας καὶ τοὺς βερρονεικιωμένους πῖλους.

Εἰς τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους τοῦ κράτους προσηνέχθησαν ὁμοιόμορφοι ἐνδυμασίαι, πεποικιλμένοι διὰ χρυσοῦ, αἵτινες ἰμοιάζουσι λίαν μὲ τὰς στολὰς τῶν ἀνωτέρων κυβερνητικῶν ὑπαλλήλων τῆς Εὐρώπης. Φέροντες δὲ τὰς στολὰς ταύτας πρὸς ἃς οὐδόπως εἰσὶν ἐξφκειωμένοι φαίνονται λίαν δυσχεραίνοντες Ἡ δυσφορία δ' αὐτῶν ἔτι μᾶλλον αὐξάνει ὄντων καταδεδικασμένων νὰ φέρωσιν ὑποδήματα κατὰ τὸν Εὐρω-

παϊκὸν τρόπον κατασκευασμένα καὶ νὰ ἔχωσι τοὺς πόδας δεδετμευμένους, ἐνῶ οὐδέποτε ἀπὸ τῆς παιδιῆς τῶν ἡλικίας εἰθίσθησαν εἰς τούτο.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν θὰ ἐθισθῶσιν ἐντελῶς ὅπως φέρωσι τὰς Εὐρωπαϊκὰς στολὰς, τὰ καλύμματα καὶ τὰ ἐνδύματα ἡμῶν, καὶ ὅτι δὲν θὰ αἰσθάνωνται πλέον τὴν αὐτὴν δυσφορίαν, οὐχ ἦτον ὅμως πάντοτε θὰ ὦσιν ἐπιθυμηταὶ εἰς αὐτοὺς αἱ ἐθνικαὶ αὐτῶν ἐνδυμασίαι, δι-

Ἰάπωνες ἀλιεῖς.

στολαί, ἃς ἡ στάσις τοῦ 68 ἀπεσκοράκισεν ἐξ ὀλοκλήρου, τυγχάνουσιν ἀξίαι ἰδιαιτέρας προσοχῆς καὶ χεζῆσουσιν ἰδιαιτέρας μνείας.

Εἶπομεν ὅτι ὁ Φερουδαλισμὸς ὑπῆρξεν ἐν Ἰαπωνίᾳ καὶ διήρκετε μέχρι τοῦ 1868. Κατὰ παράδοξον ὅλως οὐμπτωσιν, εἰ στρατιῶται τῶν ἡγεμόνων καὶ τῶν χωροδеспοτῶν τούτων ὠπλίζοντο καὶ ἠροδιάζοντο μέχρι τῆς ἐποχῆς ταύτης σχεδὸν ὡς οἱ στρατιῶται τῶν ἐν Εὐρώπῃ χωροδε-

SISMANOGLIO
MEGARIO

αποτῶν. Τάγματά τινα εἶχον πυροβό-
λα καὶ τηλεβόλα, τὰ προτειγίσματα
τῶν φρουρίων ἦταν καλῶς ὠπλισμέ-
να, ἀλλὰ τὸ κύριον μέρος τοῦ στρατοῦ
συνέκειτο ἐκ τοξοτῶν, δορυφόρων
καὶ λογχοφόρων. Προήσπιζον δ' οἱ
στρατιῶται οὗτοι ἑαυτοὺς ἀπὸ τὰς
προσβολὰς τοῦ ἐχθροῦ διὰ τῶν αὐτῶν
περικεφαλαίων, θωράκων, ἀλυσιδω-
τῶν θωράκων, σιδηρῶν περικνημίδων,
σιδηρῶν περιμηρίδων καὶ βραχιονο-
στήρων, οὓς ἔφερον οἱ ἱππότες τοῦ
μεσαίωνα ἐν Εὐρώπῃ. Ἡ κυρία δια-
φορὰ μεταξὺ τῶν ὀπλων τῶν εὐρωπα-
ων μαχητῶν τοῦ ΙΔ' καὶ ΙΒ' αἰῶνος
καὶ τῶν ὑπηκόων τοῦ Μικαδοῦ συνί-
στατο εἰς τοῦτο, ὅτι τούτων μὲν τὰ
ὄπλα ἐκαλύπτοντο ὑπὸ στρώματος
βερονεικίου λάκκης, ἐνῶ ἐκείνων ἀπή-
στραπτον ὑπὸ τῆς σιλιπνότητος τοῦ
χάλυβος. Ἀναπολοῦσι δὲ τὰ Ἰαπω-
νικὰ ταῦτα ὄπλα εἰς τὴν μνήμην ἡ-

μιῶν τοὺς μυστηριώδεις ἐκείνους ἱπ-
πότας, οἵτινες κακαλυμμένοι ὑπὸ με-
λανώδους πανοπλίας, ὡς παριστῶσιν
αὐτοὺς αἱ ἠρωϊκαὶ μυθιστορίαι, ἔ-
σπευδον ὅπως ὑπερμαγήσωσιν ὑπὲρ
τοῦ καταπατουμένου δικαίου καὶ ὑ-
περασπίσωσι τὴν συκοφαντούμενην
τιμὴν.

Ἀφ' οὗτου ὁμοῦς ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ
στρατοῦ τῆς Αὐτοκρατορίας τῶν Ἰα-
πῶνων ἐνεπιστεύθη εἰς Εὐρωπαϊοὺς
ἀξιωματικούς, αἱ ἠρωϊκαὶ πανοπλίας
αὐτοῦ, πωληθεῖται εἰς ἐργολάβους
μετακομίσαντας αὐτὰς εἰς Εὐρώπην,
ἀντικατεστήθησαν ὑπὸ στολῶν ὁμοίων
πρὸς τὰς τῶν στρατῶν τῆς Εὐρώπης,
ἐνῶ συγχρόνως καὶ τὰ τόξα καὶ τὰ
βέλη ὑπεχώρουν εἰς τὰ πυροβόλα
chassepot καὶ τὰ χαρακωτὰ τηλε-
βόλα τῆς τελευταίας Εὐρωπαϊκῆς
τέχνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ. — ΚΟΙΝΩΝΙΑ.

1

Παιδὲς. — ἀθύρματα. — Ἐορτὴ τῶν Πλαγγόνων. — Ἀλλαγὴ τῶν ὀνομάτων. — Ληξιαρχικὰ βιβλία.

Ἐν οὐδεμίᾳ ἄλλῃ γῶνι βλέπει
τις τότους παῖδας ὅσους ἐν Ἰαπωνίᾳ.
Ὁ ἄπειρος δὲ ἀριθμὸς τῶν μικρῶν
τούτων Ἰαπῶνων εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς
προσβάλλει τὸ ὄμμα τοῦ παρατηρη-
τοῦ, ἀποδιβαζομένου τὸ πρῶτον ἐπὶ
τῆς Γίροχάμας. Οἱ μικροὶ οὗτοι πο-
λιταὶ παντρχόθεν πλημμυροῦσι τὰς
ὁδοὺς ἀΐτασαι αἱ γυναῖκες, λέγει
ὁ κ Γυιμέ, ἃς ἀπαντῶ, γραῖαι, νέαι
καὶ κόραι, φέρουσιν ἐν γένει παιδία
ἐπὶ τῶν νώτων. Βλέπω δὲ ἀκόμη καὶ
νήπια, φερόμενα οὕτως ὑπὸ παιδῶν
μικροσώμων ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τῶν
ώτων αὐτῶν βρέφη. Ἄπαντες οἱ
περιηγηταὶ ὑπερπαινοῦσιν ἐκ συμ-
φώνου τὴν χάριν καὶ τὴν εὐγενῆ σ μ-
περιφορὰν τῶν μικρῶν τούτων πο-
λιτῶν. ἀλλ' εἰσὶ χαριέντες, διότι
παρὰδόξως πῶς εἰσι καὶ λίαν εὐδαί-
μονες. Ἡ Ἰαπωνία, καθὼς πάντες οἱ
ἐπισκεψάμενοι αὐτὴν βεβαιοῦσιν,

εἶναι ὁ πραγματικὸς παράδεισος τῶν
παιδῶν.
Ἐν ταῖς γῶραις ἡμῶν, ὅπου ὁ εὐ-
ρωπαϊκὸς πολιτισμὸς γιγαντιαίας
καθεκτάστην ποιεῖται προόδους, ὁ βίος
ἐστὶ δυσχερὴς καὶ οἱ ἄνθρωποι βεβαρη-
μένοι ὑπὸ τῆς ἐργασίας καὶ τῶν φρον-
τίδων. Ἄλλοι μὲν σκέπτονται περὶ
τῆς προόδου αὐτῶν, ἄλλοι δὲ περὶ
τῆς προσεγγίσεως τῆς λήξεως ὑπε-
ρόγκων συναλλαγματοικῶν. Οἱ ἐργά-
ται διέρχονται ἅπαντα τὸν χρόνον αὐ-
τῶν μακρὰν τῶν οἰκογενειῶν των ἐν
τοῖς ἐργαστασίοις πλησίον μεγάλων
μηχανῶν, ἃς διευθύνουσιν. Ἐπιστρέ-
φοντες δὲ εἰς τὰς κατοικίας ἡμῶν μετὰ
μακρὰν σωματικὴν ἢ διανοητικὴν ἐρ-
γασίαν, εἴμεθα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
ἐμψρόντιδες καὶ σκεπτικοὶ, ἐναγκα-
λιζόμεθα τὰ τέκνα μας, ἀλλὰ δὲν ἔ-
χομεν τὴν διάθεσιν νὰ παίξωμεν μετ'
αὐτῶν καὶ πάντοτε σχεδὸν ἡ ταρα-

γνώσης αὐτῶν ζωηρότας ἐνοχλεῖ καὶ ἐξοργίζει ἡμᾶς. Εἰς δὲ τὰ τέκνα τῆς τῶν ἐργασιῶν τάξεως μόλις διδοται ὁ καιρὸς ὅπως ἀπολαύσωσι τῶν χειρισμάτων τῆς παιδικῆς ἡλικίας. εὐθύς ὡς φθάσωσιν εἰς ἡλικίαν καθ' ἣν δύνανται νὰ κερδήσωσιν ὀλίγα λεπτά καὶ ἡ ἀνάγκη τοῦ ἐπιουτίου ἄρτου ἐπιβάλλεται αὐτοῖς καὶ ἰδοὺ αὐτὰ ἐργαζόμενα ὡς μικροὶ ἄνδρες ἐν τοῖς ἐργοστασίοις. Οἱ Ἰάπωνες, οἵτινες δὲν γνωρίζουσι τὸν βίον ἡμῶν, καθὼ μὴ εἰσδύσαντος ἀκόμη παρ' αὐτοῖς καθ' ὀλοκληρίαν τοῦ Εὐρώπαικου πολιτισμοῦ, ἀπολαύουσι τῶν ἀγαθῶν τῆς ζωῆς. Κερδαίνουσι μὲν ὀλίγα, ἀλλὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα δὲν πληρόνονται ἄδρως ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν. Ἔχουσι οὕτω τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον ὅπως ἀναπαύσωσι τὸ σῶμα καὶ τὸν νοῦν αὐτῶν ἀπληλαγμένοι ὄντες τῶν φροντίδων καὶ τῶν σκέψεων, αἵτινες ἄδρως ἐπιφέρουσι τὸ γῆρας καθιστῶται ἀφόρητον τὴν ζωὴν, πάντοτε διατηροῦσι τὸν παιδαριώδη αὐτῶν χαρακτήρα. παίζουσι εὐχαρίστως μετὰ τῶν τέκνων τῶν, διασκεδάζοντες μετὰ τὰ ἀθύρματα αὐτῶν. Οἱ παῖδες φέροντες ἐν γένει τὸν ἰματισμὸν τῶν προπατόρων ἡμῶν πρὸ τοῦ ἀμαρτήματος δὲν φοβοῦνται μήπως φθείρωσι τὰ ἐνδύματά των καὶ κατὰ συνέπειαν ἐπιπληχθῶσιν ὑπὸ τῶν γονέων των. ἐπειδὴ δὲ δὲν ὑπάρχουσιν ἐν ταῖς πόλεσι τῆς Ἰαπωνίας ἀμαξαι, δὲν φοβοῦνται οἱ γονεῖς μήπως τὰ τέκνα αὐτῶν κατασπαραχθῶσιν ὑπὸ τῶν λακτισμάτων τῶν ἵππων ἢ ὑπὸ τοὺς τροχοὺς τῶν ἀμαξῶν διὸ καὶ ἀφίνουσιν αὐτὰ ἐλεύ-

θερα ὅπως τρέχωσιν εἰς τὰς ὁδοὺς, τοῦθ' ὅπερ ὁμως παρ' ἡμῖν λίαν λυπηρὰς θὰ εἶχε συνεπείας. Τέλος χαίρουσιν ἐν γένει ἄκραν ὑγείαν, καὶ ἡ ὀδοντοφυΐα αὐτῶν γίνεται εὐκόλως, διότι, ὡς ἅπαντες οἱ περιηγηταὶ βεβαιοῦσιν, ἐν τῷ μέσῳ τῆς πληθῆος ταύτης τῶν παιδιῶν πάσης ἡλικίας καὶ παντὸς ἀναστήματος σπανιώτατα ἀκούει τις κραυγὰς ὀργῆς ἢ πόνων.

Πρὸς τέρψιν τῶν παιδιῶν ἐφευρίσκει πλῆθος ἀθύρματων λίαν ἐντέχνως κατασκευασμένων. πολλὰ τῶν ἀθύρματων τούτων, ἅτινα περιγράφουσι οἱ περιηγηταί, εἰσῆχθησαν καὶ παρ' ἡμῖν ἀπὸ τινῶν ἐτῶν καὶ ἔτυχον μεγάλης ὑποδοχῆς.

Πάντες γνωρίζουσι τὸ πλῆθος καὶ τὴν ποικιλίαν τῶν ἀθύρματων, ἅτινα τὰ καταστήματα τοῦ εἴδους τούτου τοῦ ἐμπορίου ἐξ Εὐρώπης μεταπέμπονται κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς πρώτης τοῦ ἔτους διὰ τοὺς παῖδας ἡμῶν. Πάντες γνωρίζουσι τὰ ἐξαμβλωματικὰ ἐκεῖνα ἀνθρώπαια, ἅτινα κινουῦσι τοὺς πόδας καὶ τὴν κεφαλὴν, τὰς πλαγγόνας, αἵτινες ἀλλάσσουσι διαφόρους προσωπίδας, ὅταν τις σύρη νῆμα προσηρητημένον ἐντέχνως, τὰς μικρὰς οἰκοσκευὰς ἐκ κεχρωματισμένης γῆς, τὰ ἀγαλμάτια ἐξ ἐψημένης καὶ βερωνικειωμένης γῆς παριστῶντα γαλάς, κύνας καὶ κουνέλια, τὰ πυροτεχνήματα τῶν αἰθουσῶν συγκεῖμενα ἐκ καλάμων θρύων, μήκους ἐπτὰ ἕως ὀκτὼ ἑκατοστομέτρων κεχρισμένων εἰς τὴν ἄκραν δι' ὕλης, ἣτις ἀπαξ ἀνφθεῖται καίεται βραδέως ἀνατινάσσουσα πλῆθος σπινθήρων.

Οἱ ἄετοὶ τῶν παιδῶν, οἵτινες διαφέρουσι τῶν ἡμετέρων, κατασκευάζονται καὶ χρωματίζονται λίαν προσφυῶς παριστῶντες διάφορα πτηνὰ ἀλλόκοτα καὶ φανταστικὰ τέρατα. Καὶ οἱ πατέρες καὶ οὗτοι οἱ πάποι διασκεδάζουσι ὡς τὰ νήπια διευθύνοντες μέχρι νεφῶν τὰ ἐντέχνα ταῦτα καὶ κωμικὰ κατασκευάσματα. Ὁ Κ. Hubner λέγει, ὅτι, αἱ ἀποθήκαι τῶν ἀθύρματων τῆς Ἰερῶς ἀποσπῶσι τὴν προσοχὴν καὶ διεγείρουσι θαυμασμόνα· Ἐκπλίσσειται τις, λέγει, σκεπτόμενος πῶς εἶναι δυνατόν νὰ δαπανᾷ τις τὸν χρόνον του καὶ νὰ ἐξεντλή τὰς σκέψεις, τὰς γνώσεις καὶ τὰ πρὸς τὸ καλὸν καὶ ὠραῖον αἰσθηματὰ αὐτοῦ πρὸς ἐφεύρεσιν τῶν ἀθύρματων τούτων, ὠραίων ἄλλως, πρὸς τέρψιν τῶν παιδιῶν, ἅτινα ὁμως δὲν δύνανται νὰ ἐκτιμήτωσι τὴν ἀξίαν αὐτῶν. Ἄλλ' ὁ λόγος τῆς τοιαύτης σπουδῆς πρὸς ἐφεύρεσιν ὅσον τὸ δυνατόν ἐντέχνων καὶ τελειότερων ἀθύρματων εὐκόλως ἐννοεῖται: ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ πάντες ἀνεξαιρέτως μικροὶ τε καὶ μεγάλοι καταναλίσκουσι τὰς τῆς σχολῆς ὥρας διασκεδάζοντες ὡς παιδία μετὰ τὰ ἀθύρματα.»

Ὁ Κ. Hubner λόγον ποιεῖται περὶ ἐορτῆς τινος, πρὸς ἣν ἀνάλογον δὲν ἔχομεν ἐν Εὐρώπῃ. Ἡ ἐορτὴ αὕτη ὀνομάζεται ἐορτὴ τῶν πλαγγόνων. Τελεῖται (ἐν Ναγασάκη τούλαχιστον) τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ τρίτου μηνὸς καθ' ἕκαστον ἔτος. Κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἣτις ἀφιέρωται τῇ γυναικείᾳ νεολαίᾳ, αἱ μητέρες κοσμοῦσι τὴν ἐορτιὸν αἶθουσαν τῆς οἰκίας διὰ κλάδων ροδακινέας με-

τὰ ἄνθη των καὶ ἐκθέτουσιν ἐν αὐτῇ τὰς πλαγγόνας, ἃς ὠροῦνται εἰς τὰς ἑαυτῶν θυγατέρας. Εἰσὶ δὲ αὗται ἀγαλμάτια κομψῶς ἐνδεδυμένα παριστῶντα τὸν Μικαδὸν, τὴν Κισάκη (αὐτοκράτειραν) καὶ ἄλλα μεγάλα πρόσωπα. Παρασκευάζουσι αὐταῖς πλῆρες γεῦμα. Ἄλλ' ὁμως ἡ φροντίς αὕτη ἐπιφυλάσσειται διὰ τὰ μικρὰ θυγάτρια, ὅταν ταῦτα ὦσιν ἐνήλικα καὶ ἀρκούντως ἐπιδέξια ὅπως ἐκπληρώσωσι τὸ καθήκον τοῦτο. Τὸ δ' ἐσπέρας ἅπαντες οἱ συγγενεῖς μετὰ τῶν φίλων τρώγουσι μετ' εὐθυμίας τὰ διάφορα φαγητὰ τὰ παρατεθέντα διὰ τὰς πλαγγόνας.

Οἱ Ἰάπωνες ἔχουσι εἰδικότητα εἰς τὴν κατασκευὴν προσωπίδων ποικίλων καὶ ἐκφραστικῶν ἐκ ναστοχάρτου καὶ ξύλου βερωνικειωμένου. Πολλὰ τοιαῦτα προσωπίδες ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς καταστήμασι τῶν Ἰαπωνικῶν προϊόντων τῶν Παρισίων. Ἄλλαι μὲν παριστῶσι μορφὰς ἀνθρώπων, ἄλλαι κεφαλὰς ζώων (*). Ἄλλ' ἅπασαι εἰσιν ἀξιοθαύμαστοι μετὰ μεγίστης ἐκφραστικότητος οὔσαι κατασκευασμέναι. Μεγάλῃ χρησὶς καὶ κατανάλωσις γίνεται τῶν προσωπίδων τούτων, αἵτινές εἰσι

(*) Τοιούτου εἴδους προσωπίδες ὑπάρχουσιν ἐν τοῖς καταστήμασι τοῦ Πέραν Bazar Allemand καὶ Bon Marché κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀπόκρων. αἱ δὲ ἀναγνώσται ἡμῶν δύνανται ἐξ αὐτῶν, καίτοι οὐσῶν προϊόντων ἀπομιμήσεως νὰ σχηματίσωσιν ἰδέαν ἀκριβῆ καὶ περὶ τῶν προσωπίδων, ἃς περιγράφει ὁ Συγγραφεὺς ὡς ἐκ τούτου ὅπως περιττὸν θεωροῦμεν νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα εἰκόνας Ἰαπωνικῶν προσωπίδων.—Σ. Μ.

προωρισμένα αποκλειστικῶς πρὸς διασκέδασιν τῶν παιδῶν, διότι ἅπαντες οἱ περιηγηταὶ ὁμολογοῦσιν, ὅτι οὐδεμίαν ἑορτὴν εἶδον τελουμένην ἐν Ἰαπωνίᾳ καὶ ἔχουσαν ποιάν τινα σχέσιν ἢ ὁμοιότητα πρὸς τὰς ἀποκρεῶς ἡμῶν καὶ τοὺς διδομένους μετὰ καὶ ἄνευ προσωπίδων χορούς.

Κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν τῆς γεννήσεως τοῦ παιδὸς οἱ γονεῖς φέρουσιν αὐτὸ εἰς τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ τῆς θρησκείας αὐτῶν. Ὁ πατήρ ἐκλέγει τρία ὀνόματα, τὰ ὁποῖα σημειοῖ ἐπὶ χάρτου, ὃν ἐγχειρίζει τῷ βόνζῳ τῷ τελούντι τὴν ἑορτὴν. Οὗτος δὲ ἀντιγράφει αὐτὰ ἐπὶ τριῶν διαφόρων τεμαχίων χάρτου ἄπερ ἀνακινεῖ, ἐπικαλούμενος τὸν Θεόν, κατόπιν ρίπτει αὐτὰ εἰς τὸν ἄερα καὶ τὸ ὄνομα τὸ ἐγγεγραμμένον ἐπὶ τοῦ τεμαχίου τοῦ χάρτου τοῦ πεσόντος πρώτου ἐπὶ γῆς δίδεται εἰς τὸ νεογνόν, διότι, ὡς λέγουσιν, ὁ οὐρανὸς ἐκλέγει αὐτό. Τὸ παιδίον φυλάττει τὸ ὄνομα τοῦτο μέχρι τοῦ δεκάτου πέμπτου ἔτους, ἤτοι μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν θεωρεῖται πλέον ἐνήλιξ. Τότε θεωρεῖται τέλειος ἀνὴρ καὶ δίδεται πάλιν αὐτῷ ἕτερον ὄνομα. Τέλος μετὰ θάνατον δίδεται αὐτῷ τρίτον καὶ τελευταῖον ὄνομα, ὃπερ καὶ χαράσσεται ἐπὶ τοῦ τάφου. δι' αὐτοῦ ὀνοματίζουσι τοῦ λοι-

ποῦ αὐτὸν οἱ γονεῖς καὶ οἱ ἀπόγονοι, καὶ ὑπ' αὐτὸ γίγνεται γνωστὸς ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐὰν ποτὲ οἱ ἱστορικοὶ ἀσχοληθῶσι περὶ αὐτοῦ. Οὕτως εἶδομεν τὸν *μπεττόν* (ἱπποκόμον) *Φαξίμπας* μετονομαζόμενον ἐπὶ τῇ ἀναρρήσει αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ θρόνου *Φίδη-Γιόση* καὶ μετὰ θάνατον αὐτοκράτορα *Ταϊκούν-Σάμα*. Οὕτω δὲ καὶ οἱ *Ἐκατὸν νόμοι* οἱ καθιερωθέντες ὑπὸ τοῦ *Διεδόχου* αὐτοῦ Ἰγέγα εἰσὶ γνωστοὶ ὑπὸ τὸ ὄνομα: *Νόμοι τοῦ Γονζάρ-Σάμα*.—Ἡ πολλαπλότης αὐτῆ τῶν ὀνομάτων, ἅτινα δίδονται ἀλλοδιαδόχως εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπον, καθίστησιν ἀναγκαίως ἀλλοκότως πῶς δυσχερῆ τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας τῆς Ἰαπωνίας.

Οἱ βόνζοι ἐγγράφουσι ἐν ἐπὶ τούτῳ βιβλίῳ ὅλα τὰ ὀνόματα τῶν παιδίων εἰς ἅ, ὡς εἴρηται, δίδουσι τὸ πρῶτον αὐτῶν ὄνομα. Τὰ βιβλία ταῦτα, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὰ *ληξιαρχικὰ βιβλία*, κρατοῦνται, λέγουσι, μετὰ πολλῆς τῆς τάξεως. Οἱ ἀρχηγοὶ τῆς ἀστυνομίας δικαιοῦνται, ὅπως συμβουλεύονται αὐτὰ ὁπόταν ἔχουσιν ἀνάγκην. Ἀλλὰ δεόν ὅπως ᾧσι λίαν ἐντριβεῖς, ἵνα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλήθους ἐκείνου τῶν ὀνομασιῶν εὐρίσκωσι τὸ ἄτομον ὃπερ ζητοῦσι.

2

Νόμιμος ἡλικία.—Γάμος.—Γυνή· θέσις αὐτῆς ἐν τῇ κοινῶνίᾳ· διαζύγιον.—Δικαιώματα τοῦ οἰκογενειάρχου.—Δικαιώματα τοῦ πρωτοτόκου.—Ριθοθεσία.—Ἀποκήρυξις.

Κατὰ τὸ δέκατον πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν, ὁ παῖς καθίσταται ἐνήλιξ. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης γίνεται σπουδαιότερος καὶ ἀρχεται πλέον ἐξασκῶν σοβαρῶς τὸ ἐπάγγελμα ἢ τὴν τέχνην πρὸς ἣν κλίνει. Ἐχῶν δὲ τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια ὅπως σχηματίσῃ καὶ διατηρήσῃ οἰκογένειαν ἄμφω φθάσει ἐννομον ἡλικίαν καὶ νυμφεύεται.

Πολλάκις οἱ γονεῖς ἀρραθωνίζουσι τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπὸ τῆς παιδικῆς αὐτῶν ἡλικίας· ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δὲ οἱ μελλονύμφοι ἀφικνοῦνται εἰς τὴν ἐννομον ἡλικίαν χωρὶς νὰ ἴδωσιν ἀλλήλους. Οἱ ἀρραθῶνες γιγνώμενοι ἐπισήμως ἤτοι ἐγγράφως καὶ τελουμένων πάντων τῶν ἐπὶ τούτῳ ὠρισμένων τύπων καὶ διατάξεων, ἔχουσι σχεδὸν τὸ αὐτὸ κῦρος, οἷον παρ' ἡμῖν αὐτῇ ἢ τελετῇ τοῦ γάμου. Ὄταν ὁ μελλονύμφος φαίνεται ἤκιστα φροντίζων περὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων αὐτοῦ, οἱ νόμοι τότε ἀναγκάζουσι αὐτὸν ὅπως ἐκπληρώσῃ αὐτὰς, πλὴν εἰ κητορθώσῃ νὰ παρουσιάσῃ ἕτερον τινα διὰ τὴν μελλονύμφον, ἣν ἀπερέσκει.

Αὐτοὶ οἱ γονεῖς νυμφεύουσι τὰ τέκνα αὐτῶν, ἀλλὰ ἡ διαταγὴ ἢ ἡ συγκατάθεσις αὐτῶν μόνον δὲν ἀρκεῖ.

Συγχρόνως δεόν ὅπως ἐπιτευχθῇ ἢ ἐπικύρωσις τοῦ *δημάρχου* τῆς πόλεως ἢ τοῦ χωρίου διὰ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ, τοῦ διοικητοῦ (ἄλλοτε τοῦ *δαϊμίου*) διὰ τοὺς *σαμουράη*, καὶ τοῦ *Μικαδου* (ἄλλοτε τοῦ *Σχογούνο*) διὰ τοὺς *δαϊμίους*.

Ὁ γάμος ἐστὶ τελετὴ καθρῶς πολιτικὴ εἰς ἣν οἱ βόνζοι οὐδὲν λαμβάνουσιν μέρος. Μόνος ὁ μετολαβήσας παρὰ τοῖς γονεῦσι τοῦ τε μελλονύμφου καὶ τῆς μελλονύμφου πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐνώσεως ταύτης, λαμβάνει σπουδαῖον πρόσωπον ἐν τῇ τελετῇ τοῦ γάμου. Μεταβαίνει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ συζύγου, ὅπου ἡ νεόνυμφος μετέβη ἤδη. Τίθεται μεταξὺ τῶν δύο τούτων, λαμβάνει ἀλληλοδιαδόχως τρία κύπελλα πλήρη ἐκ *σακῆς* (οἶνον πνεύματος ἐξ ὄρυζιου) ἄπερ προσφέρει ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὴν νέαν καὶ τὸν νέον. Ἀφοῦ τὰ τρία ταῦτα κύπελλα προσενεχθῶσι τρεῖς φορὰς καὶ γίνωσι δεκτὰ παρ' ἀμφοτέρων ἢ ἐνωσις κηρύσσεται τετελεσμένη. Ἢ νεόνυμφος ρίπτει τότε τὴν καλύπτραν αὐτῆς καὶ μετὰ τοῦ συζύγου μεταβαίνει ὅπως προσφέρωσι τὰ σεβάσματά των εἰς ἀμφοτέρους τοὺς γονεῖς αὐτῶν καὶ ἀπεδεχθῶσι τὰς εὐχὰς των, οἵτινες ἐξ ἄλλου ἀναμένουσι τοὺς νεονύμ-

φους ὅπως ἐορτάσωσιν ὁμοῦ τὸ γαμήλιον δεῖπνον.

Ὁ ἀνὴρ δὲν εἶναι ἐν τῷ οἴκῳ συνταγματικός βασιλεύς. Εἶναι δεσπότης ἀπόλυτος, οὕτινος τὴν ἰσχὺν οὐδεὶς δύναται νὰ μετριάσῃ. Δύναται νὰ ἀποπέμψῃ τὴν σύζυγόν του διὰ μυρίους λόγους. Ὅταν π. χ. δὲν ἀπονήσῃ ἐξ αὐτῆς τέκνα. Ὅταν ᾗναι ζηλότυπος. Ὅταν ὁμιλῇ ὡσάν ἀπαγάλλος. Ὅταν δὲν ἔχῃ σέβας πρὸς τοὺς γονεῖς τοῦ ἀνδρός. Ὅταν κακῶς διευθυνη τὴν οἰκίαν καὶ δὲν δίδῃ καλὴν ἀγωγὴν εἰς τὰ τέκνα. Ἡ ἀποπεμφθεῖσα γυνὴ ἐπιστρέφουσα εἰς τὸν πατρικὸν οἶκον αὐτῆς χαίρει τὸ δικαίωμα, ὅπως ὑπανδρευθῆ ἔκ νέου. Ἀλλὰ, ὡς φαίνεται, σπανιώτατα παρουσιάζεται αὐτῇ ἡ εὐκαιρία.

Ἐκ τῶν ὄσων ἀνωτέρω εἶπομεν δικαίως ἐξάγει τις, ὅτι οἱ Ἰάπωνες εἰσιν οἱ μόνοι ἄνθρωποι ἐπὶ τῆς ὑψηλοῦ οἷτινες συγγνώματα διαζευγνύουσι τὰς συζύγους των· ἀλλ' οὐχ οὕτως συμβαίνει. Ἐν τῇ ἐσχάτῃ Ἀνατολῇ τα ἤδη ἔχουσι πολὺ μεγαλύτεραν ἰσχὺν ἢ οἱ νόμοι. Διὰ τοῦτο ἐν Ἰαπωνίᾳ τὰ διαζύγια εἶναι σπανιώτερα ἢ παρ' ἡμῖν.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ ὡς καὶ παρ' ἅπασιν τοῖς ἔθνεσι τοῖς οὐκ ἠμετέροις τὸν Εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν ἡ θέσις τῆς γυναικὸς ἐν τῷ οἴκῳ εἶναι λίαν ὑποδεής. Κυρίως δ' εἰπεῖν, εἶναι μᾶλλον δούλη ἢ σύντροφος τοῦ ἀνδρός. Ἀλλὰ, καὶ τοι οὕτως ἐχούσης τῆς θέσεως αὐτῆς, ἡ γυνὴ εἶναι λίαν εὐδαίμων διότι ὁ χαρακτήρ τῶν Ἰαπώνων εἶναι γλυκύτατος.

Ἡ διαπαιδαγωγὴ τῆς γυναικὸς

ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ τῆς Ἀνατολῆς τοῦ Ἥλιου τυγχάνει ἀρκούσης μερίμνης καὶ ἐπιμελείας. Ὅλοι ἐν γένει διδάσκονται τὴν γραφὴν καὶ τὴν ἀνάγνωσιν. Δίδονται δ' αὐταῖς πρὸς γραφὴν καὶ ἀνάγνωσιν μικρὰ πραγματεῖαι καταλλήλως συντεταγμέναι ὅπως διαπλάσωσιν αὐτὰς ἐν ταῖς ἀρχαῖς τῆς ἠθικῆς, ὅπως διδάσκωσιν εἰς αὐτὰς τὴν οἰκιακὴν οικονομίαν καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῶν ὡς συζύγων, μητέρων καὶ οἰκοδεσποίνων. Ἐν συνόλῳ αἱ Ἰάπωνες τυγχάνουσιν πληρεστέρως ἀγωγῆς ἢ αἱ γυναῖκες πάντων τῶν λοιπῶν ἔθνων παρ' οἷς ἐπικρατεῖ ὁ βουδισμός.

Ὡς ὁ Μικαδός ἐστίν ὁ ἀπόλυτος ἄρχων τῆς χώρας ταύτης οὕτω καὶ ὁ οἰκογενειάρχης εἶναι ὁ ἀπόλυτος κύριος τοῦ οἴκου. Ἀποπέμπων τὴν σύζυγόν του διὰ λόγους μηδαμινοὺς ἐξασκεῖ καὶ ἐπὶ τῶν τέκνων του ἰσχὺν πολλῶν μεγαλειτέραν, διότι ἔχει ἐπ' αὐτῶν δικαίωμα ζωῆς καὶ θανάτου. Καθὼς δὲ λέγει ὁ κύριος Buisquet, πολλὰ ἀρηγοῦνται παραδείγματα θανατικῶν ποινῶν διασχθεῖσῶν ὑπὸ νέων Βρούτων.

Ὁ πατὴρ δὲν δικαιούται μὲν νὰ κληροδοτήσῃ τὴν περιουσίαν του ἢ μέρος αὐτῆς εἰς τὰς θυγατέρας καὶ ἐν περιπτώσει ἀκόμη καθ' ἣν δὲν κέκτηται ἄρρενας κληρονόμους, ἀλλὰ δύναται νὰ υἱοθετήσῃ τὸν γαμβρόν του ἢ ἓνα ἀπὸ τοὺς γαμβρούς του, εἰς ὃν παραχωρεῖ ἅπαντα τὰ δικαίωματα τοῦ υἱοῦ.

Ὅταν ἀποθάνῃ τις χωρὶς νὰ διαθέσῃ τὰ ὑπάρχοντά του, καὶ ἔχει πολλοὺς υἱοὺς ὁ πρωτότοκος χαίρει τὸ

δικαίωμα τῆς κληρονομίας. Ἀλλὰ ὁ πατὴρ ζῶν δύναται νὰ ἀποκηρύξῃ τὸν υἱόν του, τὰ δὲ δικαίωματα τῆς κληρονομίας νὰ προσφέρῃ εἰς ἓνα τῶν δευτεροτόκων. Οὕτως ἢ ἄλλως ἔχοντος τοῦ πράγματος, ὁ ὠρισμένος κληρονόμος, ὅστις καὶ ἢ δὲν δύναται νὰ ἀποποιηθῇ τὴν κληρονομίαν, ὀφείλει δὲ νὰ ἀναδεχθῇ καὶ ἐκτελέσῃ ἀπάσας τὰς ὑπαχρεώσεις, ἃς συνεπάγεται.

Κατὰ τὰς θρησκευτικὰς παραδόσεις τῶν Ἰαπώνων πᾶς τις ὀφείλει τελευτῶν ὅπως ἐγκαταλίπῃ ἀντιπρόσωπόν τινα ἐκ τῆς οἰκογενείας του πρὸς ἐκπλήρωσιν ὠρισμένων τιμῶν διατάξεων, οἷον: ὅπως ἀποδίδῃ τὰς νενομισμένας τιμὰς εἰς τοὺς προγόνους τῆς οἰκογενείας, διατηρῇ τοὺς τάφους αὐτῶν καὶ καθ' ὠρισμένας ἐποχὰς προσεύχεται ὑπὲρ αὐτῶν. Οὕτως οἱ στερούμενοι τέκνων ἢ γαμβρῶν εἰσιν ὑπόχρεοι ὅπως υἱοθετήσωσι παιδίον τὸ ὁποῖον κληρονομεῖ τὴν περιουσίαν των καὶ ἐπιφορτίζεται τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν ἅπερ ἀνερέρομεν ἀνωτέρω. Πολλάκις δὲ συμβαίνει ὥστε ἅπαντες οἱ υἱοὶ οἰκογενείας τινὸς, ἐκτὸς τοῦ πρωτοτόκου, εἰσέρχονται υἱοθετούμενοι εἰς ἄλλας οἰκογενείας. Τὸ υἱοθετηθὲν παιδίον ἔχει ἀπὸ τῆς στιγμῆς τῆς υἱοθετήσεως δύο οἰκογενείας καὶ τὰ νέα αὐτοῦ καθήκοντα πρὸς τοὺς νέους θετοὺς αὐτοῦ γονεῖς οὐδὲν ἄπαλλάττουσιν αὐτὸ ἀπὸ τῶν πρὸς τοὺς φυσικοὺς αὐτοῦ γονεῖς καθηκόντων του,

ἅπερ ἡ φύσις καὶ ὁ νόμος ἐπιβάλλει.

Ὁ πατὴρ σὺν τῷ δικαίωμάτῃ τῆς υἱοθετήσεως χαίρει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀποκηρύξεως τοῦ νομίμου τέκνου. Ἡ ἀποκήρυξις δ' αὕτη οὐχὶ λόγῳ μόνον ἀλλὰ νομίμως ἀποσπᾷ ἀπὸ τῆς οἰκογενείας τὸ μέλος αὐτῆς ἐκεῖνο, ὅπερ ἔνεκα τῶν ἀμαρτημάτων του ἢ ἀπλῶς ἔνεκα τῶν ἀσυνεικόντων του ἀπεδείχθη ἀνάξιον τοῦ ὀνόματος τοῦ πατρὸς.

Ἡ ἀποκήρυξις ἐκδίδεται μόνον διὰ τὰ νομίμου ἡλικίας τέκνα, ὅταν ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ ᾗναι σύμφωνοι ὅπως αἰτήσωσιν αὐτὴν παρὰ τοῦ δικαστοῦ. οὗτος δὲ τότε μόνον ἐκδίδωσιν αὐτὴν, ὅταν αἱ προβαλλόμεναι ἐπὶ τούτῳ ἐναντίον τοῦ υἱοῦ κατηγορίαι κριθῶσιν ἀρκούντως ἱκαναὶ καὶ σπουδαῖαι ὅπως προκαλέσωσι τὸ μέτρον τοῦτο.

Σημειωτέον ὅμως ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀποκηρύξεως ὑπάρχει μόνον παρὰ ταῖς τάξεις τοῦ λαοῦ. Παρὰ ταῖς τάξεις τῶν εὐγενῶν, δηλαδὴ τῶν σαμουράη καὶ λοιπῶν, ὁ πατὴρ ἀντὶ τοῦ νὰ ἀπευθυνθῇ εἰς δικαστὴν ὅπως λάβῃ τὴν ἐπικύρωσιν τῆς ἀποκηρύξεως τοῦ υἱοῦ του, αὐτὸς οὗτος διατάσσει αὐτῷ ὅπως διανοιγῇ τὴν γαστέρα. — Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν δὲ ταύτην πιθανῶς δεόν ὅπως ἐκλάβωμεν τὸ δικαίωμα ζωῆς καὶ θανάτου τοῦ πατρὸς ἐπὶ τῶν τέκνων, περὶ οὗ ὁμιλοῦσιν ἅπαντες ἐκ συμφώνου οἱ περιηγηταί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ΄.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΟΥ ΦΕΟΥΔΑΛΙΣΜΟΥ.

1

Δαίμιοι.—Σαμουράη.—Χατταμοτώς.—Ρωνίν.—Αχός.
 Παριαί: Έτάς και Χριστάν.—Σωματεΐα.

Όμιλοῦντες περὶ τοῦ Γονζᾶν-Σάμα καὶ τῶν ἑκατῶν αὐτοῦ Νόμων πα-
 ρέσχομεν ἐν σκιαγραφίᾳ τὸν κοι-
 νωνικὸν διοργανισμὸν τῆς Ἰαπωνίας.
 Ἐπανερχόμενοι ἤδη ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ
 θέματος προτιθέμεθα, ὅπως ἐν ὀλίγοις
 συμπληρώσωμεν τὴν εἰκόνα τῆς Φε-
 ουδαλικῆς ταύτης κοινωνίας, ἣτις ὁ-
 σημέραι ἀπόλλυται.

Ἐπὶ κορυφῆς τοῦ πολιτικοῦ σκά-
 φους ἴστατο ὁ ἀνώτατος ἄρχων, ὁ
 σεβαστὸς ἀλλ' ἀδρανὴς καὶ ἀνίσχυ-
 ρος Μικαδός. Μετ' αὐτὸν ἤρχετο ὁ
 ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅστις ἐπισήμως
 μὲν ἦν ἀπλοῦς αὐτοῦ ἐπίτροπος ἀλ-
 λά πράγματι ἦτον ὁ ἀνώτατος κυ-
 ριάρχης τῆς Αὐτοκρατορίας, ὁ Σχο-
 γούνος ἢ Ταϊκούν. Νῦν καθαιρεθέντος
 τοῦ Σχογούνου, ὁ Μικαδὸς ἀποβαλὼν
 τὰς ἀπρηχοιωμένας καὶ ἀλλοκότους
 ἐθιμοτυπίας τῆς Αὐλῆς τού ἐστιν ὁ

πραγματικὸς καὶ μόνος δεσπότης.
 Μετὰ τὸν Σχογούνον ἤρχοντο οἱ
 μεγάλοι Δαίμιοι, ἧτοι οἱ χωροδεσπό-
 ται, οἵτινες ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτῶν ἐ-
 παρχίαις ἦσαν ἀληθεῖς δεσπότηαι.
 Ἐξηρτῶντο δὲ οἱ μὲν ἀπὸ τοῦ Σχο-
 γούνου, οἱ δὲ ἀμέσως ἀπὸ τοῦ Μι-
 καδοῦ. Ἀλλὰ ὁ μόνος αὐτῶν πόθος
 ἦν πάντοτε ὅπως ἀποτινάξωσι πάν-
 τα σύνδεσμον πρὸς ἀμφοτέρους τοὺς
 δεσπότης τῆς χώρας καὶ καταστῶ-
 σιν ἀνεξάρτητοι.

Κατόπιν τῶν ἰσχυρῶν καὶ ὑψηλῶν
 τούτων δεσποτῶν ἤρχετο ἡ λίαν σε-
 βαστὴ τάξις καὶ λίαν ἰσχυρὰ συνά-
 μα τῶν Σαμουράη (εὐγενῶν χαιρόν-
 των τὸ προνόμιον τοῦ φέρειν δύο
 ξίφη περὶ τὸν ζωστήρα) καὶ μετ' αὐ-
 τοὺς ἡ πολυπληθὴς καὶ τελευταία
 πασῶν τῶν τάξεων τῶν εὐγενῶν, ἡ
 τῶν Χατταμοτώς.

Οἱ δαίμιοι εἶχον σήματα ἀπλού-
 στερα κατὰ πολὺ καὶ ἦττον ἐκφρα-
 στικὰ καὶ κομψὰ τῶν σημάτων τῶν ἐν
 Εὐρώπῃ εὐγενῶν, ἀλλ' οἱ εὐγενεῖς
 τῆς Ἰαπωνίας πολὺ μείζονα σηματί-
 αν ἀπέδιδον εἰς τὰ σήματα ταῦτα
 παρ' ὅσον οἱ εὐγενεῖς τῆς Εὐρώπης
 εἰς τὰ ἑαυτῶν σήματα.

Τὰ σήματα τῶν δαϊμίων ἐκίσμουν
 τὰς κατοικίας των, τὰ διὰ τὴν ἰδίαν
 αὐτῶν χρῆσιν ὠριτμένα ἀντικείμενα.
 Ἐκεντῶντο ἐπὶ τῶν χειρῶν καὶ τῶν
 νώτων τῶν ἐπενδυτῶν οὓς ἐφόρουσι
 ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῶν σχιμουράη. Οἱ
 τιμαριῶται Ἰάπωνες ἐν τῷ συνόλῳ
 ἂν οὐχὶ ἐν ἀπάσαις ταῖς λεπτομερί-
 αῖς ὁμοιάζον ἀκριβῶς πρὸς τοὺς Εὐ-
 ρωπαίους τιμαριῶτας, οἱ δὲ δαίμιοι,
 οἵτινες οἱ μὲν ἐξηρτῶντο παρὰ τοῦ
 Σχογούνου οἱ δὲ παρὰ τοῦ Μικαδοῦ,
 εἶχον καὶ οὗτοι κατωτέρως τάξεις εὐ-
 γενῶν ἐξηρτωμένας ἐξ αὐτῶν.

Οἱ ἀποβληθέντες ἐκ τῆς ὑπηρετί-
 ας τοῦ δεσπότη αὐτῶν σαμουράης
 καὶ μὴ δυναθέντες νὰ προσληφθῶσιν
 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἄλλου πρίγκηπος
 ἐγίγνοντο Ρωνίν ἢ Σωνίν (ἡ λέξις
 αὕτη γράφεται διττῶς) καὶ σημαίνει
 κυρίως τοὺς ἀπολελυμένους σαμου-
 ράη, οἵτινες ὡς ἐπὶ το πλεῖστον ἦταν
 λίαν ἐπίφοβοι, διότι κατόπιν ἐγίγνον-
 το κακοῦργοι, συνωμόται καὶ δολο-
 φῶνοι.

Ἐν τοῖς προηγουμένοις εἶπομεν,
 ὅτι οἱ γεωργοὶ ἀπετέλουν τὴν πρώτην
 τάξιν μετὰ τὰς τάξεις τῶν εὐγενῶν
 καὶ ὅτι οἱ πολῖται, ἧτοι αἱ τάξεις τῶν
 ἐμπόρων καὶ τῶν βιομηχάνων, ἀπε-
 τέλουν τὴν τελευταίαν βαθμίδα τῆς
 κοινωνικῆς ταύτης κλίμακος, μὴ ἔ-

χοντες σχεδὸν ὑπ' αὐτοὺς παρὰ
 μόνον τοὺς ἑτάς, ἧτοι τοὺς παριαίς
 τῆς Ἰαπωνίας, ἀποτελοῦντας τὴν
 ἐσχάτην τῶν κοινωνικῶν τάξεων,
 διότι τὰ ἐπαγγέλματα αὐτῶν ὡς ἐκ
 τῶν ἐπικρατουσῶν θρησκευτικῶν δο-
 ξατιῶν προτέτριβον ἐπὶ τοῦ μετώπου
 αὐτῶν αἰώνιον ρύπος. Μετὰ τῶν ἑτάς
 συγκαταριθμοῦνται καὶ οἱ Χριστάν,
 τούτέστιν οἱ χριστιανοί, ἧ διὰ νὰ ὀ-
 ρίσωμεν ἀκριβέστερον αὐτοὺς, οἱ ἀ-
 πόγονοι τῶν ἀσπασθέντων πάλαι
 ποτὲ τὸν χριστιανισμὸν Ἰαπῶνων,
 κατηχηθέντων ὑπὸ τοῦ ἀγίου πατρὸς
 Φραγκίσκου Ξαβιέρου καὶ τῶν ἐταί-
 ρων καὶ μαθητῶν αὐτοῦ. Ἀπὸ τῆς
 ἐποχῆς τῶν ὑπὸ τοῦ Ἰγέγα καὶ τῶν
 διαδόχων αὐτοῦ διαταχθέντων διωγ-
 μῶν αἱ οἰκογένειαι αὗται, εἰς ἃς οὐ-
 θέποτε ἐπεστράπη κατὰ τὸ διάστημα
 δύο ὄλων αἰώνων οὐδ' ἐπὶ στιγμῆν
 νὰ ἀκολουθήτωσι τὰ κελεύματα τῆς
 τῆς ὑπὸ τῶν ξένων κομισθείσης θρη-
 σκείας, θεωροῦνται ἀκόμη ὑποπτοὶ ὑπὸ
 τῆς κυβερνήσεως, ἧτις καὶ αὐτὰς τὰς
 τελευταίας τιμὰς ἀπαγορεύει αὐτοῖς
 νὰ ἀποδίδωσιν εἰς τοὺς νεκροὺς των
 φανομένη μήτοι ἐν ταῖς τελεταῖς
 ταύταις παρεisdύστωσι διατάξεις ἀ-
 νήκουσαι εἰς τὴν προγεγραμμένην
 θρησκείαν. Βλέποντες, ὅτι μετὰ πα-
 ρέλευσιν τοσοῦτου χρόνου καὶ μετὰ
 τὴν σφαγὴν ἧτις ἐγένετο κατὰ τῶν
 ἀτυχῶν ἐκείνων, οὓς ἀπεκαλέσαμεν
 τὰ τελευταῖα λείψανα τῆς Ἰαπωνι-
 κῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, οἱ δι-
 ωγμῶν ὑπάρχουσιν ἀκόμη κατὰ τῶν
 ἀπογόνων αὐτῶν, δικαίως δυνάμεθα
 νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ὁ χριστιανι-
 σμὸς εἶχε βαθέως ἐρριζωθῆ ἐν Ἰαπω-

νία και ὅτι οἱ Σχολοῦνοι εἶχον βε-
βαίως σπουδαιοτάτους λόγους φοβού-
μενοι τὴν ἀναγέννησιν τῆς θρησκείας
ταύτης καθ' ἣς καὶ αὐτὸς ὁ μέγας Ταϊ-
κούν Σάμα ἀπέδειχθη ἀνίσχυρος.

Ὁ τιμαριωτισμὸς ἐν Βύρῳ πῃ ἔσχεν
ὡς φυτικὴν συνέπειαν τὴν ἵδρυσιν
διαφόρων καὶ ἀπειρῶν σωματείων ὑπὸ
τῶν ἀδυνάτων καὶ μικρῶν τοῦ λαοῦ
τάξεων, αἵτινες συνηνοῦντο ὑπὸ μίαν
σημαίαν καὶ ἰσχυροποιῶντο, ὅπως
ὥστε πάντοτε εἰς θέσιν νὰ ὑπερα-
σπίζωσι τὰ δίκαια τῶν ἐναντίων τῆς
ἐπιφώδου δυναστείας καὶ τῶν κατα-
χρησέων τῶν προικηπῶν καὶ τῶν δε-
σποτῶν. Τὰ αὐτὰ αἷτια ἔσχον τὰς
αὐτὰς συνέπειας καὶ ἐν τῇ ἐσχάτῃ
Ἀνατολῇ. Αἱ τῶν σωματείων τῆς Ἰ-
απωνίας περιγράφαι, ἀπερ ἀπαρτί-
ζονται ἀπὸ τῶν τοῦ λαοῦ τάξεων
σχεδόν, ἀναπολοῦσιν ἐν τῇ μνήμῃ ἡ-
μῶν ἀκριβῶς τὸν ἡμέτερον μεσαίωνα.
Πάντα τὰ διάφορα ἐπαγγέλματα, ἀ-
πάσαι αἱ διάφοραί τάξεις τῶν βιομη-
χάνων ἀποτελοῦσιν ἐκάστη μίαν ἀ-

δελφότητα. Οἱ τυρλοὶ καὶ οἱ ἐπαῖται
καὶ αὐτοὶ ἔχουσι τὰς ἀδελφότητάς
των, καθὼς καὶ οἱ θαυματοποιοὶ, οἱ
γελωτοποιοὶ, οἱ σχολοιδάται καὶ οἱ
μουσικοὶ συγκροτοῦντες τὰς συνεδρι-
άσεις τῶν ἐν ὑπαίθρῳ.

Ὁ Κ. Βουγιετὸς ὁμιλεῖ καὶ περὶ
τινος ἄλλου εἴδους σωματείων, ἀπαρ-
τιζομένων ἐξ ἀνθρώπων ἀνηκόντων εἰς
διαφόρους κοινωνικὰς τάξεις, συνηνω-
μένων οὐχὶ πλέον ἐπὶ σκοπῷ ὑπερα-
σπίσεως τῶν συμφερόντων τοῦ ἔργου
των, ἀλλ' ἐπὶ σκοπῷ τοῦ βοηθεῖν καὶ
ἀντιλαμβάνεσθαι ἀλλήλων ἀμοιβαίως
ἐν ἀπάσαις ταῖς ἀντιξοῖς περιστά-
σεσι τοῦ βίου. Αἱ σελίδες ἅς ὁ ἀρ-
χιῆς οὗτος ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς
ἰαπωνικῆς κυβερνήσεως ἀφιερῶν εἰς
εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν παραδόξων
τούτων σωματείων, οὐδὲν ἀναπολοῦ-
σαι ἐν τῇ μνήμῃ ἡμῶν ἱστορικὸν γε-
γονὸς σχετίζονται μᾶλλον πρὸς τὰς
ἀλλοκότους περιγραφὰς καὶ τὰ ἐφευ-
ρήματα συγχρόνων τινῶν μυθιστοριο-
γράφων.

Ἐπιγραφὴ κατὰ τὸν ἑλληνικὸν ὅρον — Πληρωμὴ τῶν τοκομερισμάτων.

Νομοθεσία.—Ποινάι, Βάσανοι, Καταδίκαι.—
Ἱστορία ἐνὸς παιδὸς, μιᾶς νήσσης καὶ ἐνὸς δικαστοῦ.

Οἱ νόμοι ἔβαινον ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ κοινωνικὸν σύστημα, ὅπερ ἀνωτέρω ἀπεικονίσσαμεν. Ἐν Ἰαπωνίᾳ, ὡς καὶ ἐν Εὐρώπῃ, ὁ τιμαριωτισμὸς δὲν ἠδύνατο νὰ διατηρηθῆ εἰμὴ στηριζόμενος ἐπὶ νόμων ἀδιαλλάκτου αὐστηρότητος. Οἱ φιλόσοφοι τῆς Ἑσπερίας πρὸ πολλοῦ ἤδη παρετήρησαν, ὅτι καθ' ὅσον ἡ διοίκησις χώρας τινὸς ἐφεδράζεται ἐπὶ ἀρχῶν φιλοσοφικῶν κατὰ τοσοῦτον καθίσταται δυνατὴ ἢ μετρίασις ἄνευ κακῶν συνεπειῶν τῆς δριμύτητος τῶν κολαστικῶν νόμων. Τὸ παράδειγμα δὲ τῆς Ἰαπωνίας ἀποδείκνυσιν ὅτι καὶ ἐν τῇ ἐσχάτῃ Ἀνατολῇ ἐφαρμόζεται ἡ ἀλήθεια αὕτη.

Ἡ νομοθεσία, ἣτις πρὸ ὀλίγων ἀκόμῃ ἐτῶν ἦτον ἐν πλήρει ἐφαρμογῇ ἐν τῇ Ἀυτοκρατορίᾳ τῶν Μικαδῶν ὡμοίαζε λίαν ἐν πολλοῖς πρὸς τὴν νομοθεσίαν τῆς Γαλλίας, ἣτις μόλις κατὰ τὸ 1789 κατελύθη ὀριστικῶς. Ὁ ὑπόδικος ἐθεωρεῖτο ὡς κακοῦργος καὶ μετεχειρίζοντο αὐτὸν ὡς τοιοῦτον. Ὅπως ὑποβάλωσιν αὐτὸν εἰς τὰς ἀπανθρωποτέρας καὶ σκληροτέρας τιμωρίας δὲν ἀνεμένετο εἰμὴ μόνον ἡ ἐτυμηγορία τῆς δικαιοσύνης. Ὁ ὑπόδικος εὐρίσκετο εἰς χειῖρας τῶν δημίων, τοῦτο ἤρκει!

Αἱ εἰρκταί, τὸσον ἐκεῖναι ἐν αἰς ἔκλειον τοὺς ἀπλοὺς ὑποδίκους ὡς καὶ ἐκεῖναι, ἐν αἰς ἐφυλάσσοντο οἱ κατάδικοι, ἦσαν μέρη φρικωδεστάτων βασάνων, πᾶς δ' ὁ ἐν αὐταῖς ριπτόμενος ἐθεωρεῖτο ἐκ προτέρου ὡς ἀπολωλώς, διότι ἐὰν διέφευγε τὴν μάχαιραν τῆς λαμητόμου δὲν ἠδύνατο νὰ διαφύγῃ τὰς ἀσθενείας εἰς ἃς περιέπιπτεν ὡς ἐκ τῶν στερήσεων παντὸς εἴδους καὶ τῆς ἀπεριγράπτου καὶ τρομερᾶς ἀκαθαρσίας τῶν εἰρκτῶν. Οἱ κατηγορούμενοι ἦσαν κεκλεισμένοι φρουρούμενοι ὑπὸ φρουρᾶς ἐξ ὀκτῶ ἐντὸς φυλακῶν ξυλίνων ὅπου ὑπέφερον σκληρῶς τὸ θέρος ὑπὸ τῆς θερμότητος ὡς καὶ τὸν χειμῶνα ὑπὸ τοῦ ψύχους.

Παῖδες δεκαετῆς καὶ δωδεκαετῆς εὐρίσκοντο πολλάκις ἀναμειγμένοι μετὰ τῶν δεσμωτῶν τούτων, ὧν καὶ πολλοὶ πιθανώτατα ἦσαν τίμιοι ἄνθρωποι ἀδίκως κατηγορούμενοι. Ἄλλ' ἐν γένει οἱ πλεῖστοι αὐτῶν ἀνῆκον ἀναγκαίως εἰς τὴν μερίδα τὴν μᾶλλον διεφθαρμένην τοῦ πληθυσμοῦ. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐτυμηγορία τῶν δικαστῶν ἐπὶ τῶν ἐγκληματικῶν ὑποθέσεων διήρκει ἐπὶ πολὺν χρόνον καὶ πολλάκις ἐπὶ μῆνας ὀλοκλήρους, αἱ βάσανοι τῶν ὑποδίκων διαρκοῦσαι ἐπὶ μακρὸν ἐπέ-

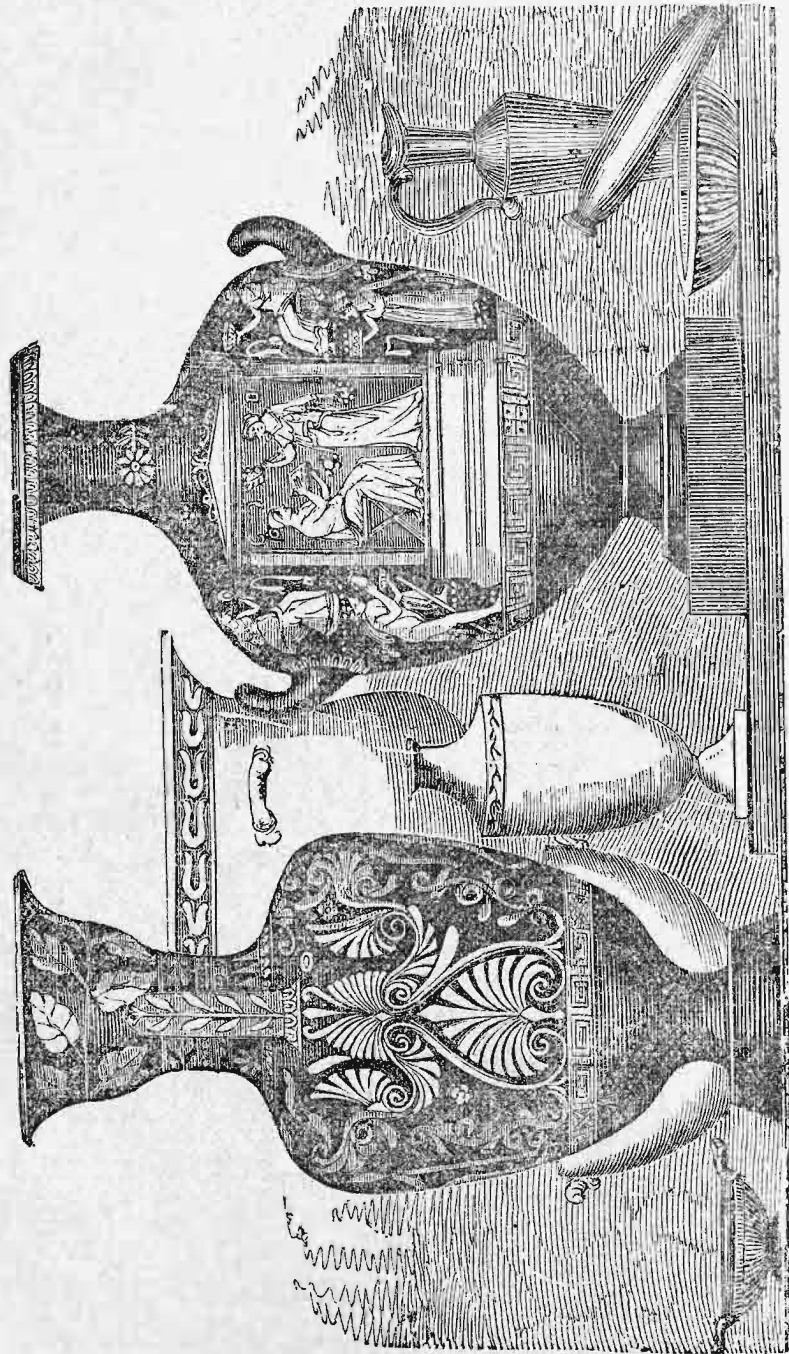
φερον πολλάκις πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τὸν θάνατον εἰς ἐκεῖνους, οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ἀδυνατίου κράτειός των δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνθέξωσιν.

Οἱ δεσμῶται, οὗς οἱ δικασταὶ οἱ ἐπιφορτισμένοι τὴν ἔρευναν τῆς δίκης τῶν ἀνέκρινον, προσήρχοντο εἰς τὸ δικαστήριον κατὰ σώματα οὐχὶ δεδεμένοι δι' ἀλύσεων ὡς πρὸς τοῖς Εὐρωπαϊοῖς κατὰ τὸν μεταίωνα (διότι οἱ Ἰάπωνες δὲν γνωρίζουσι τὰς σιδηρὰς ἀλύσεις) ἀλλὰ δεδεμένοι καὶ προσκεκολλημένοι ὁ εἰς μετὰ τοῦ ἄλλου διὰ σχοινίων συνενούτων ἀπαντες τοὺς καταδίκους τούτους ἐν τῇ ἀθλίᾳ αὐτῶν θέσει.

Αἱ ἀνακρίσεις εἰς ἃς οἱ κατάδικοι ὑπέκειντο ἐν τοιαύτῃ καταστάσει προσαγόμενοι ὡμοίαζον λίαν πρὸς τὰς τῶν ἀρχαίων ἡμῶν δικαστηρίων, οὐχὶ ὡς πρὸς τὴν στολὴν καὶ τὴν στάσιν τῶν διευθυνόντων αὐτὰ δικαστῶν, ἀλλ' ὡς πρὸς τοὺς τρόπους δι' ὧν οὗτοι κατῴρθουν ὅπως ἀναγκάσωσι τὰ ἐνώπιον αὐτῶν προσαχθέντα δυστυχή πλάσματα νὰ ὁμολογήτωσι τὰ ἐγκλήματα τῶν. Ἀπαντες οἱ ἀναγνόντες τὴν ἱστορίαν τῆς Γαλλίας γνωρίζουσιν εἰς ὁποίας βασάνους ὑπέκειντο οἱ κατηγορούμενοι, ἐκθιαζόμενοι ὅπως ὁμολογήσωσιν ὅτι ἀναγνωρίζουσιν ἑαυτοὺς ὡς ἐνόχους ἢ ὅπως καταγγέλωσι τοὺς συνενοχοὺς των. Τὸ ἀποτρόπαιον τοῦτο ἔθος τῶν βασάνων ὅπερ παρὰ τοῖς Γάλλοις μόνον ὁ Λουδοβίκος ὁ ΨΤ' ἠδυνήθη νὰ καταργήσῃ μικρὸν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ἐπεκράτει ἀκόμῃ ἐν Ἰεδοῖ πρὸ δωδεκάδος ἐτῶν. Ὁ κατηγορούμενος, ὅστις ἀνακρινόμενος ἐδίσταζε ν' ἀπαν-

τήτη ἢ ἔτιδεν ἀπαντήσεις, ἃς ὁ δικαστὴς, δικάκιως ἢ ἀδίκως, ἐξελάμβανεν ὡς ψευδεῖς ἐδέετο κατ' ἀρχὰς ἀνηλεῶς διὰ ράβδων ἐξ ἰνδοκαλάμου. Ἐπιμένων δὲ σιωπῶν ἢ μὴ ἀπαντῶν συμφώνως πρὸς τὰς ὁρέξεις τοῦ δικαστοῦ ἐγονυπέτει καταναγκαστικῶς ἐπὶ τοῦ κοττεροῦ μέρους τεμαχίου σκληροῦ ξύλου. Ἐπὶ τῶν κεκαμμένων αὐτοῦ κνημῶν ἐπετώρευον μεγάλα τεμάχια λίθων. Αἱ ὀξεῖαι ἀκανθίαι τοῦ ξύλου εἰσέδυσον εἰς τὴν σάρκα, ἐκ τῶν μεμωλωπισμένων δὲ καὶ συντετριμμένων αὐτοῦ γονάτων ἔρριον ποταμοὶ αἵματος καὶ ὁ δυστυχή ὅπως θέσῃ τέρμα εἰς τὰ ἀποτρόπαια ταῦτα δεινὰ του ὠμολόγει ἢ ἐπενόει καὶ ἔλεγεν ὅτι ἐνόμιζεν ὅτι περιμένουσιν οἱ δῆμιοὶ του νὰ ἀκούσωσι παρ' αὐτοῦ.

Αἱ ἀνακρίσεις διακοπτόμεναι ὑπὸ τῶν βασάνων, ὧν ἐμνήσθημεν, ἐπετείνοντο πολλάκις ἐπὶ μῆνας, ἀλλὰ κατόπιν οὐδεμίᾳ ἐγίγνετο συζήτησις δημοσίᾳ. Ἐν τοῖς κακουργοδικείοις ἡμῶν ἀναγιγνώσκονται αἱ κατηγορίαι, γίνονται αἱ ἀνακρίσεις τοῦ κατηγορουμένου ὡς καὶ τῶν ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ κατ' αὐτοῦ μαρτύρων, ὁ δικηγόρος τοῦ κατηγορουμένου ὁμιλεῖ μετὰ τὸν δικαστὴν τὸν ἐπιφορτισμένον τὴν ὑποστήριξιν τῶν κατηγοριῶν καὶ πάντοτε ὁ κατηγορούμενος χαίρει τὸ δικίωμα ὅπως τελευταῖος ὑψώσῃ τὴν φωνήν του πρὸς ὑπεράσπισίν του. Ἀπασαί αἱ συζητήσεις αὗται γίνονται δημοσίᾳ καὶ κατὰ τὰς μεγάλας δίκας ἐνώπιον, δυνάμεθα κάλλιστα εἰπεῖν, ἀπαξάπαντος τοῦ τόπου, διότι αἱ ἐφημερίδες τὴν ἐπιούσαν δημοσιεύουσι

Ἀργεία. — Πρώτα τῆς Ἰαπωνικῆς βιομηχανίας

πρὸς γινῶσιν πάντων ἀπῆσαν τὴν δίκην μετὰ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν αὐτῆς. Ἡ ἐτυμηγορία ἐκρίνεται ὑπὸ δωδεκάδος ἐνόρκων καὶ ἡ ἀπόφασις ἢ τις ἐκδίδεται συναπειὰ τῆς ἐτυ

μηγορίας ταύτης ἀναγιγνώσκεται ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ κηκουργιδικείου. Καὶ πάλιν ὁ κατηγορούμενος δύναται νὰ καταρύγῃ εἰς τὸ ἀκυρωτικὸν δικαστήριον καὶ ἐν περιπτώσει

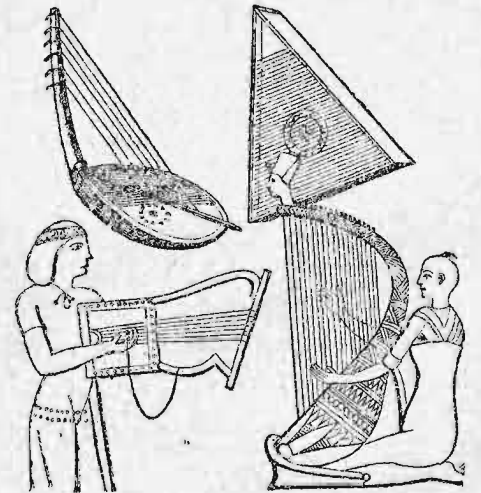
καθ' ἣν καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ ἢ αἰτησίς του ἀποριεθῆ, τῷ μέναι ἐν ἔσχατον ἀκούη μέσσοι πρὸς σιωτήριαν, τὸ δικαίωμα τοῦν' ἀπειθουθῆ εἰς τὸν Ἀνώτατον Ἀρχοντα τοῦ Κράτους ὅπως τύχῃ παρ' αὐτοῦ χάριτος ἢ τοῖς ἐλάχιστον μεταίστεως τῆς ποινῆς, τοῦθ' ὅπερ πολλάκις ἐπιτυγχάνεται. Ἐν Ἰαπωνίᾳ ὅμως οὐδὲν τὸ πικροπλήσιον συμβαίνει. Ὅταν οἱ δικασταὶ νομίσωσιν ὅτι ἀρκούντως ἐρωτήθησαν περὶ τοῦ δικαίου ἐκ τῶν ἀνακρίσεων, ἀποσύρονται ὅπως συσκευῆθαι καὶ συντάξωσι τὴν ἀπόφασιν των. Μετὰ ταῦτα ὁ κατηγορούμενος προσάγεται ἐνώπιον αὐτῶν, δεδωμένος

ὀλίγων λεπτῶν ὅπως ἀκούσῃ τὴν θανατικὴν αὐτῶν ποινὴν. Ἀμέσως δὲ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν ταύτην μεταφέρουσι τοὺς καταδίκους ἐντὸς κληγῶ εἰς τὴν εἰρκτὴν οἴκου ἐκτελεῖται ἡ ἀπόφασις ἐν διαστήματι ἤτοι τῆς ὥρας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς καταδικῆς. οὕτω δὲν δίδονται εἰς τὸν δικαστὴν ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος ὅπως ἐπανορθώσῃ τὸ τυχόν γενόμενον ἀκουσίως λυθὸς ἐν τῇ καταδικῇ ἀθώου τινός. Οὐδεμίαν ἐπιρύλαξιν μετὰ τὴν ἐτυμηγορίαν τῶν δικαστῶν παρέχει τὸν χρόνον ὅπως ὁ κατηγορούμενος ἐπικηλεσθῆ τὴν χάριν τοῦ ἡγεμόνος. Ὁ δὲ θάνατος ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ εἰδοχθεῖ

Θανατικαὶ ποιναὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ.

διὰ σχολινίων γονυπετῆς πρὸ αὐτῶν καὶ ἀκούει ἐν τοιαύτῃ οἰκτροῦ θέσει τὴν καταδικὴν του. Ἐὰν τολμήσῃ νὰ διαμαρτυρηθῆ ἐμφράττουσιν αὐτοῦ τὸ στόμα καὶ προστρέβουσι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ τῆς κόνεως τοῦ ἐδάφους. Πλεῖστοι δυστυχεῖς ἀλληλοδιαδόχως παρελύνουσιν οὕτως ἐν διαστήματι

Ὅργανα τῆς μουσικῆς παρ' Ἰάπωνιν.

μορφῇ παρίσταται πρὸ αὐτοῦ. Αἱ θανατικαὶ ἐκτελέσεις ἐγίνοντο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῆς εἰρκτῆς. Τότε μόνον ἐγίνοντο δημοσίᾳ, ὅταν ἐρόκαίτο περὶ κηκουργήματος διαταράσσαντος ἰδίᾳ τὴν κοινὴν γνώμην καὶ διεγειραντοστὴν ἀγανάκτησιν τοῦ δημοσίου.

Τὸ πάλαι ἐν Ἰαπωνίᾳ, ὡς καὶ ἐν Γαλλίᾳ, πρὸς θανάτωσιν τῶν καταδικῶν ἐποιοῦντο χρῆσιν πλείστων ὀσων βασάνων ἅς μόνον ἀναλογιζόμενοι φρίσσομεν καὶ ἰλιγγιῶμεν. Ἀπό τινων ἐτῶν τὰ ἀπάνθρωπα καὶ σκληρὰ ταῦτα ἔθει ἐγκατελείφθησαν ἐν Ἰαπωνίᾳ, ὡς καὶ ἐν Γαλλίᾳ περὶ τὰ τέλη τοῦ III' αἰῶνος.

Ἐν Ἰεδοῖ δύο μόνον τρόποι πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν θανατικῶν ποινῶν ὑπάρχουσιν ἤδη ἐν χρῆσει. Κατὰ μὲν τὸν πρῶτον ἀποκεφαλίζεται ὁ κατάδικος διὰ τῆς σπάθης, κατὰ τὸν δεῦτερον δὲ προσδέεται πρὸς πάσταλον, ὅστις ἔχει ὀπὴν πρὸς τὸ μέσον, δι' ἧς διέρχεται σχοινίον δι' οὗ στραγγαλιζοῦσιν αὐτόν. Ὁ τελευταῖος οὗτος τρόπος πρὸς ἐκτέλεσιν θανατικῆς ποινῆς ὁμοιάζει λίαν πρὸς τὸν ἐν Ἰσπανίᾳ ὑπάρχοντα ἐν χρῆσει στραγγαλισμὸν τῶν καταδικῶν (garrote vil). Ἄλλοτε ἐν Γαλλίᾳ ὁ δι' ἀγχόνης θάνατος ἐθεωρεῖτο ὁ ἀτιμωτικώτερος θάνατος, οἱ εὐγενεῖς εἶχον τὸ προνόμιον ὅπως κατατομῶνται. Ἐν Ἰαπωνίᾳ ὅλως τούναντίον συμβαίνει· ὁ διὰ σταγγαλισμοῦ θάνατος, καίτοι ἀπάνθρωπότερος καθὼς ἐπερχόμενος βραδέως, θεωρεῖται ὡς ἥττον ἀτιμωτικὸς τῆς λαιμητόμου.

Αἱ θανατικαὶ ποιναὶ γίνονται κατὰ ἑκατοντάδας. Οἱ δυστυχεῖς προσάγονται εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτέλεσεως τοῦ ὀφθαλμοῦς ἔχοντες δεδεμένους καὶ τὸ πρόσωπον κεκαλυμμένον φύλλῳ χάρτου. Ὁ κατάδικος τίθεται γονυπετής, ὁ δῆμιος πάλαι τὸ ξίφος καὶ ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ πίπτει πάραυτα κυλιομένη ἐπὶ τῆς γῆς!

Τὸ σῶμα τότε τίθεται ἐντὸς σάκκου πλήρους ἀγύρων, ἡ δὲ κεφαλὴ καθαρίζεται καὶ ἐκτίθεται εἰς τὰ βλέμματα τοῦ λαοῦ. Πάντα ταῦτα ἐκτελοῦνται ἐντὸς δύο ἢ τριῶν λεπτῶν. Ἀμέσως ἕτερος κητόδικος προτέρχεται γονυπετῶν ἐπὶ τῆς ἀπαισίας ψιάβας!

Σημειωτέον ὅτι μέχρι τελευταίως ἀκόμη τὰ σώματα τῶν θανατουμένων παρεδίδοντο εἰς τοὺς νέους τῶν τάξεων τῶν εὐγενῶν, διότι ὡς θέλομεν ἴδῃ ἐν τῷ ἀκολούθῳ κεφαλαίῳ οἱ σαμουράη ὅπως γυμνάζονται εἰς τὸ νὰ ἐκπληρῶσιν ἐπιδεξιῶς τὰ καθήκοντα αὐτῶν ὡς βοηθῶν παρ' ἐκείνοις τῶν φίλων τῶν οἵτινες ἔμελλον νὰ διανοιγῶσι τὴν γαστέρα, ὡρεῖλον νὰ γυμνασθῶσιν ἐγκαίρως εἰς τὸ νὰ ἀποσπῶσι διὰ μιᾶς μόνον κταφορᾶς τοῦ ξίφους μέρος τοῦ σώματος. Ἀπέκτουν δὲ τὴν πεῖραν ταύτην ἐπὶ τῶν σωματῶν, ἅπερ παρέδιδεν αὐτοῖς ὁ δῆμιος.

Αἱ θανατικαὶ ποιναὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ εἰσι τοσαῦται, ὅτι πλεῖστα πλημμελήματα, ὧν οἱ αὐτουργοὶ παρ' ἡμῖν παρακάθηνται τὸ πολὺ ἐπὶ τῶν ἐδωλίων τῶν πλημμελειοδικείων, ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τιμωροῦνται θανάτῳ. Πᾶσα κλοπὴ ἀνερχομένη τὰ τεσσαράκοντα Ἰτζίβων, ἤτοι τὰ ἑκατὸν φράγκα, συνεπάγεται τὸν θάνατον. Καὶ πολλὰ ἄλλα ἀμαρτήματα δι' ἃ τὰ ἡμέτερα δικαστήρια ἐπιβάλλουσιν ὀλίγων μηνῶν καὶ πολλάκις ὀλίγων ἡμερῶν φυλάκισιν, ἐμωροῦντο ὡσαύτως ἐν Ἰαπωνίᾳ πρὸ μικροῦ ἀκόμη διὰ παραπλησίων ἀτιμωτικῶν ποινῶν. Κρινάτωσαν λοιπὸν οἱ ἀναγνώσται ἐκ τούτων πάντων ὅποια ἐλάχιστα ἀνομήματα ἀρκούσιν ὅπως

καταδικασθῆ δυστυχῆς τις εἰς μαστίγωσιν, εἰς φυλάκισιν καὶ εἰς δέσμα.

Ἐν τοῖς ἄνω μετεχειριζόμεθα ὅτε μὲν τὸν ἐνεστῶτα ὅτε δὲ τὸν παρατατικόν, διότι ἡ βάρβαρος δικονομία καὶ νομοθεσία, καίτοι κητ' ἀρχὴν ἐγκατελείφθησαν, ἐν τούτοις ἐν πολλοῖς ὑφίστανται ἀκόμη, ὀλίγα δὲ μόνον μέρη αὐτῶν μετερρυθμίσθησαν· ἀδύνατον δὲ νὰ ὀρίσωμεν ἀκριβῶς ποῦ ἔγκειται ἡ μεταρρυθμισίς κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην καθ' ἣν χαράσσομεν τὰς γραμμὰς ταύτας. Ἄλλ' οὐχ ἤτον βέβαιόν ἐστιν ὅτι, ἡ ἀποτρόπαιος ἐκείνη κάθειρξις τῶν καταδικῶν, ἣν περιεγράψαμεν, ἀπεδοκιμάσθη ἤδη ὀλοτελῶς κατ' ἀρχὴν καὶ ἐν μέρει μετερρυθμίσθη πράγματι. Ἐν Ἰεδοῖ ἔκδομήθη ἤδη εἰρκτὴ εἰς δωμάτια κεχωρισμένη κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν τρόπον καὶ αἱ φοικάλας ἐκείναι ξύλιναι εἰρκταὶ ὅπου μᾶλλον ἔθικτον ἢ ἐφυλάκιζον τοὺς κατηγορουμένους δὲν ὑπάρχουσι πλέον ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τῆς Αὐτοκρατορίας. Ὅπόσος ἄρα γε χρόνος θὰ παρέλθῃ ὅπως ἡ αὐτὴ μεταρρυθμισίς ἐφαρμοσθῆ καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις; Θὰ ἀποφασίσῃ ἄραγε ἡ κυβέρνησις νὰ δαπανήσῃ ἀρκετὰ χρήματα ὅπως ἀνεγείρῃ προτύπους εἰρκτὰς ἐν ταῖς πόλεσιν ἅς σπανίως ἐπισκέπτονται οἱ Εὐρωπαῖοι; Ταῦτα εἰσὶν ἀμφίβολα ἐν πάσῃ περιπτώσει, καὶ πολὺ φοβούμεθα μήτοι αἱ βάσανοι, ἅς περιεγράψαμεν παριστῶντες αὐτὰς ὡς ἀνηκούσας μᾶλλον εἰς τὸ παρελθὸν ἢ εἰς τὸ παρὸν, λειτουργῶσιν ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐν ταῖς πλείσταις τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Αὐτοκρατορίας τῶν Μικαδῶν.

Ὁμιλοῦντες περὶ τῶν Ἰαπώνων δικαστῶν παρεστήσαμεν αὐτοὺς ὡς λίαν αὐστηροὺς καὶ ἀδιαλλάκτους, ἐφαρμόζοντας μετὰ πολλῆς ἀκριβείας τοὺς ἀποτροπαιοτέρους νόμους. Ἄλλ' ὁ διάβολος δὲν εἶναι τόσον μαῦρος, λέγει ἡ παροιμία, ὅσον τὸν παριστάνουσι. Πολλὰ δὲ ἀποδείξεις, ἅς παρέγουσιν οἱ περιηγηταὶ προσέρχονται ὅπως ἐπιμαρτυρήσωσιν, ὅτι οἱ δικασταὶ οὗτοι γνωρίζουσι νὰ συμμορφῶνται κάποτε πρὸς τὰς περιστάσεις καὶ νὰ στρέψωσιν ἐπιδεξιῶς τὰ πράγματα, ὅπως ἀποφεύγωσι τοῦ νὰ ἐπιδεικνύωνται βάρβαροι, χωρὶς ἐξ ἄλλου νὰ φαίνωνται ἀσεβεῖς πρὸς τερατώδεις νόμους. Τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα ἀρκεῖ ὅπως πείσῃ τοὺς ἀναγνώστας περὶ τοῦ ἀληθοῦς τῶν λόγων ἡμῶν.

Ἄλλαχοῦ εἶπομεν ὅτι ζῶά τινα θεωρούμενα ὡς ἱερὰ προησπίζοντο ὑπὸ ψηφισμάτων, ἅπερ ἀπηγόρευον τὴν σφαγὴν αὐτῶν ἐπὶ ποινῇ θανάτου. Αἱ νῆσσοι κατετάσσοντο μετὰ τῶν προνομιούχων τούτων ζώων. Μίαν τῶν ἡμερῶν παῖς τις ἀγνοῶν ἢ περιερωτῶν τὸ κέλευμα τοῦτο τοῦ νόμου, διεσκέδαζε προσπαθῶν νὰ σκοπεύσῃ νῆσαν διὰ λίθου καὶ ὑπῆρξε δυστυχῶς ἀρκούντως ἐπιδεξιὸς ὅπως διὰ τῆς βολῆς τοῦ λίθου φονεύσῃ αὐτήν. Μέγα τφόντι σκάνδαλον! Συλλαμβάνουσιν ἀμέσως τὸν ἐγκληματίαν παῖδα καὶ προσάγουσιν αὐτὸν ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ. Οὗτος λαβὼν στάσιν ὅλως αὐστηρὰν λέγει εἰς τὸν ἐγκληματίαν, ὅτι ὁ νόμος τιμωρεῖ θανάτῳ τὸν φόνον ἐνὸς τῶν ἱερῶν τούτων πτηνῶν: «Ἐὰν λοιπὸν τὸ πτηνὸν, προ-

στήθην, εἶναι, πράγματι, περνευ-
 μένον, ὁ παῖς θὰ θανατωθῆ, ἀλλὰ
 προηγουμένως πρέπει νὰ ἴδωμεν ἐν
 ὑπάρχει μέσον πρὸς σωτηρίαν τῆς
 νήσσης.» Καὶ ἐγχειρίζων τὸ ψυχρὸν
 ἤδη σῶμα τοῦ δυστυχοῦς ζῶου εἰς
 τὴν μητέρα τοῦ παιδὸς λέγει αὐτῇ:
 «Περιποιήσου καλῶς καθ' ὅλην τὴν
 ἡμέραν τὸ ζῶον, αὔριον θὰ ἴδωμεν
 εἰς ποίαν θὰ εὐρίσκεται κατάστασιν
 καὶ ἀκολούθως θὰ ἀποφανθῶ περὶ τοῦ
 προκτείου.» Περιεστὸν νὰ εἴπωμεν

ὅτι τὴν ἐπαύριον ἡ μήτηρ ἐπρομηθεύ-
 σατο ἑτέρον νῆστιαν ζῶσαν, ἣτις ἐ-
 πάλτε τὸ πτερὰ καὶ ἐξεβαλλεν ἐκ τοῦ
 νευρώδους αὐτῆς φάρυγγος τὰς βρον-
 τώδεις κραυγὰς: κουάν! κουάν!
 κουάν!» Εὐθύς ὡς ὁ καλὸς δικαστὴς
 παρετήρησεν αὐτὴν εἶπεν: «ὦ!
 ὁρθῶς ἐσκέφθην, ὅτι ὑπῆρχεν ἐλπίς
 πρὸς σωτηρίαν...» Καὶ ὁ παῖς
 ἐτώθη οὕτω χάριν τῆς εὐφροσύνης τοῦ
 δικαστοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ, ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΩΝ ΙΑΠΩΝΩΝ

1

Γλυκύτης καὶ κοσμιότης τῶν ἠθῶν τοῦ Ἰαπωνικοῦ λαοῦ.

Πολλοὶ εἶπον ὅτι οἱ Ἰάπωνες εἰσιν:
 αἰ Παρισίνοὶ τῆς ἐσχάτης Ἀνατο-
 λῆς.» Ὁ τύπος οὗτος ἔχει τὰ πλε-
 ονεκτῆματα καὶ τὰ μειονεκτῆματα
 αὐτοῦ καθὼς καὶ ἀπαντὲς οἱ τύποι.
 Εἶναι σύντομος, καὶ εὐκόλως δύνα-
 ταί τις νὰ κρατῆ αὐτὸν ἐν τῷ νῷ.
 Ἀλλ' ἐξετάζοντες αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἐ-
 ποψίν τῆς πραγματικότητος βλέπο-
 μεν ὅτι ἐμβάλλει ἐν τῷ νῷ ἐκείνων,
 οἵτινες λαμβάνουσιν αὐτὸν κατὰ
 γράμμα ἰδέαν ὅλως ψευδῆ.

Οἱ Ἰάπωνες ἐν γένει ἔχουσι χα-
 ρακτῆρα γλυκύν, εὐμενῆ μετριόφρο-
 να. Ἡ Κυβέρνησις αὐτῶν καίτοι ἔ-
 χουσα ὑπὲρ αὐτῆς νόμους συγκρο-
 τοῦντας κατ' ἀρχὴν τρομερὰν τυ-
 ραννίαν, ἐν τούτοις κατὰ τοὺς δύο
 τελευταίους αἰῶνας φαίνεται, ὅτι δὲν
 ὑπῆρξεν ἀναλόγως λίαν τυραννική.
 Ἀλλ', εἶναι ἀληθές, πρὸς τοῦτο συνέ-

βαλεν οὐκ ὀλίγον καὶ ὁ ἀδιάλλακτος
 ἀνταγωνισμὸς ὁ ὑφιστάμενος μεταξὺ
 Μικαδοῦ καὶ Σχογούνου, οὔτινος ἐ-
 πωφελοῦντο οἱ μεγάλοι τῆς Αὐτοκρα-
 τορίας ὑποστηριζόμενοι ὑπὸ τῆς
 Αὐλῆς τοῦ Κιούτου ὅπως περιορίσωσι
 τὴν Αὐλὴν τῆς Ἰεδοῦς ἐντὸς ὁρισμέ-
 νων ὁρίων, ἐμπνέοντες αὐτῇ φόβους
 περὶ διεγέρσεως τοῦ λαοῦ εἰς στάσιν,
 εὐκόλως δυναμένην ἄλλως νὰ τελε-
 σθῆ ὡς ἀπέδειξαν τὰ γεγονότα τοῦ
 1867 καὶ 68.—Καίτοι οἱ νόμοι πα-
 ρεῖχον εἰς τὴν ἀριστοκρατίαν τὸ δι-
 καίωμα ζωῆς καὶ θανάτου ἐπὶ τοῦ
 λαοῦ καὶ τῶν πολιτῶν, ἐν τούτοις
 φαίνεται, ὅτι αἱ κατώτεραι τάξεις
 τῆς κοινωνίας δὲν ἠθάνθησαν τὴν
 δριμύτητα τῶν καταχρήσεων τῆς ἰ-
 σχύος, τῶν τάξεων τῶν εὐγενῶν.

Τὸ τρομερὸν σύστημα τῆς κατα-
 σκοπείας, τὸ καθιερωθὲν ὑπὸ τῶν

Σχογούνων, κατέστησε τούς ὑπηκόους αὐτῶν εὐπειθεῖς, σώφρονες καὶ προσεκτικούς, οὐχὶ ὅμως φαύλους καὶ δούλους, διότι οἱ ὑπήκοοι οὗτοι εἶχον τὴν φρόνησιν τοῦ νὰ ὑποταχθῶσι τῇ ἐξουσίᾳ χωρὶς νὰ συντριβῶσιν ὑπ' αὐτήν.

Αἱ σχέσεις μετὰ τοῦ λαοῦ τούτου εἰσὶν εὐχάριστοι καὶ εὐμενεῖς. Μάλιστα δὲ οἱ Εὐρωπαῖοι, ὅτε ἡ Ἰαπωνία ἤρξατο ἡμιανοίγουσα τὰς πύλας τῆς εἰς αὐτούς, μεγάλως ἐξεπλήττοντο βλέποντες ὅτι ὁ λαὸς οὗτος περὶ οὗ ἐλέγετο ὅτι ἐνεφορεῖτο ὑπὸ φανατικοῦ μίσους κατὰ τῶν τοδζῆν (τῶν ἀνθρώπων τῆς Δύσεως, ἧτοι τῶν Εὐρωπαϊκῆς καταγωγῆς ξένων) ἐπεδείκνυτο τὸναντίον λίαν συμπαθῆς πρὸς τοὺς ξένους καὶ ἔσπευδε πρὸς αὐτούς μετὰ περιεργείας προπετοῦς κἄποτε, ἀλλὰ πάντοτε εἰλικρινοῦς καὶ εὐμενοῦς.

Τὸ μῖτος κατὰ τῶν τοδζῆν ὑφίστατο μόνον παρὰ τῇ τάξει τῶν δαϊμίων καὶ τῶν σαμουράη, οἵτινες ἐβλεπον ὅτι ἡ ἰσχὺς αὐτῶν ἐκλονεῖτο καθόσον ἡ Εὐρώπη ἐσυστηματοποιεῖ τὰς μετὰ τῆς χώρας αὐτῶν φιλικὰς αὐτῆς σχέσεις. Κατ' ἀρχὰς αἱ κατὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν συνωμοσίαι καὶ αἱ ἀπόπειραι δολοφονιῶν ἦσαν συγχρόταται, οἱ δὲ αὐτουργοὶ τῶν κακουργημάτων ἦσαν οἱ Σαμουράη.

Οἱ χωρικοὶ, οἱ ἔμποροι καὶ οἱ ἐργάται ὑπεδέχοντο λίαν εὐμενῶς τὸναντίον τοὺς ξένους τούτους. Ὡστε ὁ πολιτικὸς φανατισμὸς ὑφίστατο μόνον παρὰ τῇ τάξει τῶν εὐγενῶν, ἧτις ἄλλως ἦν ὀλιγάριθμος. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν θρησκευτικὸν φανατισμὸν

οὗτος παρ' οὐδεμιᾷ τάξει ὑφίσταται, διότι οὐδεὶς ὑπάρχει λαὸς ἐν τῷ κόσμῳ ἦττον τῶν κατοίκων τῆς Νιφῶνος ζηλωτῆς τῆς θρησκείας αὐτοῦ.

Οἱ Ἰάπωνες τῶν ὑψηλῶν τάξεων ἔχουσι τὸ πλεονέκτημα, ὡς καὶ πάντες οἱ καλῶς ἀνατεθραμμένοι ἄνθρωποι παντὸς τόπου, ὅτι κρατοῦσι τῶν παθῶν καὶ δὲν προδίδουσι τὰ αἰσθήματα ὑπ' ὧν ἐμποροῦνται. Ἄλλ' ὁ λαὸς εἶναι λίαν ζωηρὸς καὶ πάντοτε σχεδὸν βλέπει τις τὸ μειδιᾶμα πλανώμενον ἐπὶ τῶν χειλέων αὐτοῦ. Ἐν ταῖς συνέλευσεσι δὲ τῶν συντεχνιῶν, αἵτινες συγκαλοῦνται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον διὰ λόγους ἀσημάντους, ὅταν τις τῶν παρακαθημένων ἐκφέρῃ λέξιν τινα δυναμένην νὰ προκαλέσῃ τὸν γέλωτα εἰς τὸν πλησίον του, τότε ἅπαντες οἱ παρῆκοντες ἄρχονται γελῶντες ἐκκαλῆςπίστεως καὶ ἐπὶ πολὺν χρόνον κρατοῦσι τὰ πλευρὰ τῶν χωρὶς οὐδόλως νὰ γνωρίζωσι τὸ προκαλέσαν τὸν γέλωτα αἴτιον.

Ἐν τῶν κυριωτέρων χαρακτηριστικῶν τῶν Ἰαπώνων εἶναι καὶ ἡ περὶ τοὺς τρόπους κοσμιότης, ἧτις ὑπάρχει παρ' ἀπάσαις ταῖς τάξεσι τοῦ ἔθνους. Ἐν ταῖς ὁδοῖς ἡμῶν ὅταν μικρὰ τις αἰτία διεγείρῃ ἐριδας μετὰ ἐργατῶν, ἀμαξηλατῶν ἢ ἀχθοφόρων, πολλάκις ἐπὶ πολὺν χρόνον ἀνταμείβονται αἱ αἰσχροτέραι ὕβρεις καὶ ἐάν τις δὲν προσδράμῃ νὰ διαχωρίσῃ τοὺς φιλονικούντας ἢ ἔρις λαμβάνει διαστάσεις. Ἐν Ἰαπωνίᾳ ὅμως, καθὼς πάντες οἱ περιηγηταὶ συμφωνοῦσι, δὲν λαμβάνουσι χώραν τοιαύται σκηναί. Πάντες δὲ ἐκφράζουσιν ἐκπληξιν ἐπὶ τῇ μεγίστῃ τοῦ λαοῦ

εὐγενείᾳ, ἧς ἐνδείξεις παρέχει κατὰ τοιαύτας περιστάσεις. Πορθμεῖς, φορεῖς τῶν *Καγγῶ* καὶ τῶν *μοριμῶν*, οἱ ἔλκοντας τὰς *δζικρισχκας*, πάντες εὐρισκόμενοι ἐπὶ τῶν ποταμίων ἢ τῶν ὁδῶν συμπεπλεγμένοι ἀμμηχανοῦντες πόθεν νὰ διαβῶσιν, ἀντὶ νὰ ὑβρίζονται ἀντιλαμβάονται ἀμοιβαίως ἀλλήλων, ὅπως ἐξέλθωσιν ἐκτῆς δυσκόλου θέσεως αὐτῶν καὶ δὲν ἀνταλλάσσωσι διὰ τὰς ἀμοιβαίας ταύτας ὑπηρεσίας εἰμὶ λόγους φιλοφρονητικῶς καὶ χαιρετισμῶς.

Ἐξηγεῖται δὲ ἡ τοιαύτη εὐγενεία καὶ κοσμιότης τοῦ λαοῦ ἐκ τούτου, ὅτι τὸ πάθος τῆς μέθης δὲν καταμαστιρίζει τὴν Ἰαπωνίαν. Εἶναι ἀληθές ὅτι ὁ αἶνος εἶναι ἄγνωστος ἐν τῇ γῶρᾳ ταύτῃ ἀλλ' ὅμως πάντες ἀνεξαίρετως ἐν αὐτῇ ποιοῦνται μεγάλην κατανάλωσιν τοῦ *Σακῆς*, (οἰνοπνεύματος ἐξ ὄρυζιου), ἐκ τοῦ ὁποῦ ὅμως πάλιν, χάριν τῆς μετριότητος τοῦ χαρακτῆρος τοῦ λαοῦ τούτου, ἧτις ἀποτελεῖ ὡσαύτως ἐν τῶν κυρίων αὐτοῦ γνωρισμάτων, πίνουσι τόσον ὅσον ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ αὐτοὺς εὐθύμους οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ μεθύσῃ αὐτούς. Ἡ μέθη, φαίνεται, εἶναι τὸ εὐτελές προνόμιον τῆς τάξεως τῶν σαμουράη διότι πάντες οἱ περιηγηταί, καθὼς λέγουσιν, ἐγένοντο μάρτυρες ἐρίδων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον σφοδρῶν μετὰ ἀτόμων φερόντων δύο ξίφη καὶ παραδοθέντων προηγουμένως εἰς ἄφθονον πόσιν σακῆς ἐντὸς τῶν καταστημάτων τοῦ τεῖου. Πρό τινων ἐτῶν ἦτον ἐπίφοβον δι' Εὐρωπαῖον νὰ συναντηθῆν μετὰ Σαμουράη, ἐξερχόμενον ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ Βάκχου. Οἱ τοῦ

λαοῦ ὅμως εἰσὶ τὸναντίον πάντοτε λίαν ὑπιοὶ καὶ εὐπειθεῖς καὶ δὲν ὑποπίπτουσιν οὐδέποτε εἰς τὸ πάθος τῆς μέθης. Εὐχῆς ἔργον δὲ θὰ ἦτον ἐὰν καὶ οἱ τῆς Δύσεως Παρισίνοὶ ὁμοιάζον κατὰ τοῦτο τοὺς Παρισίνοὺς τῆς ἐσχάτης Ἀνατολῆς.

Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ λαοῦ τούτου τοῦ τοσαῦτον εὐγενοῦς τοὺς τρόπους καὶ γλυκεροῦς τὸν χαρακτῆρα, οἱ Σαμουράη μόνον ποιοῦνται ἐξαιρέσιν ἐπιδειχθέντες βίαιοι καὶ σκληροί. Πάντων τῶν κατὰ τῶν Εὐρωπαϊῶν ἐν Ἰαπωνίᾳ διαπραχθέντων κακουργημάτων κατὰ τὸ διάστημα τῆς τελευταίας εἰκοσαετηρίδος πρωτουργοὶ ὑπῆρξαν ἄτομα φέροντα δύο ξίφη. Οὐδαμοῦ ἄνθρωποι τοῦ λαοῦ κατ' οὐδενὸς τοδζῆν ὑψώσαν ποτε τὸν βραχίονα. Ἡ κυρία μερὶς τοῦ ἔθνους εἶναι τόσον εἰρηνική, τόσον ὀλίγον ἐπιρρεπὴς πρὸς τὰ ἐχθρικὰ πάθη καὶ τὰ τούτων παρεπόμενα ὥστε καὶ αὐτοὶ οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι, οἱ τῶν ἡμερῶν μας τοῦλάχιστον, εἰσὶν ἡμιστὰ αἱματηροί. Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πολλοὶ βεβαίως μεγάλοι ἔπεσαν θύματα δολοφόνων χειρῶν. Ἄλλ' ἡ κυρία μερὶς τοῦ ἔθνους ἦτο πάντοτε ξένη εἰς τὰ φυλετικὰ πάθη, ἅτινα συνεπήγαγον τὰ κακουργήματα ταῦτα, καὶ ἀτάραχος ἀφῆκεν τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Μικαδού καὶ τοῦ Σχογούνου, ὅπως διαφιλονικῶσι τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν. Κατὰ τὴν τελευταίαν στάσιν, ἧτις ἐπέφερε τὸ μέγα πολιτικὸν γεγονός ἐν Ἰαπωνίᾳ τοῦ 68, οὐδεμίᾳ συνέβη τῶν τρομερῶν ἐκείνων ἀναστατώσεων τοῦ ὄχλου, οὐδεμίᾳ τῶν φοβερῶν ἐκείνων σφαγῶν, αἵτινες ἐρύπαναν τὰ λεῖ-

στον τῶν τελεσθεισῶν ἐπαναστάσεων ἐν τοῖς μεγάλοις κράτεσι τῆς Εὐρώπης.

Αἱ μόναι συμπλοκαὶ τοῦ λαοῦ, ὧν εἰ περιηγηταὶ ἐγένοντο μάρτυρες, ἦσαν ἐριθες μερικαί. Τὰ δύο μέρη ἤρχιζον ἐκβάλλοντα κραυγὰς, ὅταν δὲ συνεπλέκοντο ἡ μάχη ἔληγεν ἀνταλλασσομένων ραβδισμῶν τινων δι' ἰνδοκαλάμων καὶ ἀμέσως ἡ τάξις ἐπανήρχετο καὶ τὰ πάντα διωρθεῖντο χωρὶς νὰ συμβῇ οὔτε φόνος, οὔτε σπουδαῖα τραύματα.

Οἱ Ἰάπωνες παντὸς ἐπαγγέλματος ἐκπλήττουσιν ἀκαταπαύστως τοὺς περιηγητὰς διὰ τῆς προσηθείας αὐτῶν καὶ τῆς γλυκύτητος. Ἐν Ἰεδοῖ ὁ K. Humber παρατῆρει μετ' ἐκπλήξεως τὸν τρόπον δι' οὗ οἱ ἀξιωματικοί, κρατοῦντες ἐν χερσὶ ράβδον πυροβόλου ἐδίδασκον τοὺς στρατιώτας αὐτῶν. Παρομοιάζει δὲ αὐτοὺς ἐν τοῖς κινήμασιν αὐτῶν, καὶ ἐν τῇ εὐστροφίᾳ τῆς φωνῆς των πρὸς χοροδιδασκάλους, ρυθμίζοντας μὲ τὸ τριξάριον τὰ βήματα τῶν μαθητῶν αὐτῶν.

Οἱ Σῖνοι φύσει εἰσὶν ἄνθρωποι τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν τραπεζιτικῶν συναλλαγῶν. Οἱ Ἰάπωνες τοῦναντίον ἔχουσι πολὺ ἐλίγην ἐμπορικὴν δεξιότητα καὶ ἰκανότητα. Ἄλλ' ὅμως ἔχουσι μεγάλην φυσικὴν κλίσιν πρὸς τὰς τέχνας καὶ τὴν βιομηχανίαν καὶ

ἐπιδίδουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς αὐτάς. Ἐχουσι μεγάλην αἰσθητικὴν τοῦ καλοῦ· τούτου δὲ ἀπόδειξιν ἔχομεν τοὺς ὀρειχάλκους αὐτῶν τὰ βερονεικιωμένα ἀντικείμενα καὶ τὰ ἐκ πορσελάνης διαφόρων εἰδῶν ἀγγεῖα, ἅτινα κατασκευάζουσι λίαν ἐντέχνως καὶ κομψῶς. Μανθάνουσι δὲ ταχέως καὶ τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἐφευρέσεις, ἃς καὶ ἐφαρμόζουσιν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ αὐτῶν. Ἐν μικρῷ χρονικῷ διαστήματι πολλοὶ Ἰάπωνες ἐγένοντο ἐπιδεξιότατοι φωτογράφοι. Πολλοὶ ἄλλοι ἐπεδόθησαν εἰς τὴν σπουδὴν καὶ ἐφαρμογὴν ἐν τῷ τόπῳ τῶν μεγάλων ἔργων τῆς εὐρείας Εὐρωπαϊκῆς βιομηχανίας. Οὐ μόνον μεταπέμπονται νῦν ἐξ Εὐρώπης ἀτμόπλοια ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οὗτοι ἐμελέτησαν τὸν μηχανισμόν αὐτῶν καὶ ἤδη πολλὰ ἀτμόπλοια ναυπηγηθέντα ἢ τοῦλάχιστον ἐπιδιορθωθέντα ὑπ' αὐτῶν διασπίζουσι τὴν ἐσωτερικὴν θάλασσαν. Εἶναι ἀληθές ὅτι αἱ μηχαναὶ τῶν ἐντοπίων τούτων ἀτμοπλοίων εἰσὶν ἀκόμη λίαν ἀτελεῖς καὶ ἡ πορεία των ἄτακτος. Ἄλλ' ὅμως δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι εἰσὶν ἔργα τῶν χειρῶν ἀρχαρίων μηχανικῶν καὶ ἐργατῶν. Πιθανώτατα δὲ σὺν τῷ χρόνῳ μεταξὺ τῶν Ἰαπώνων θὰ ἀναδειχθῶσι μηχανικοὶ ἀρκούντως ἰκανοὶ καὶ σπουδαῖοι.

2

Τὸ περὶ τιμῆς καὶ φιλοτιμίας ζήτημα παρὰ ταῖς ὑψηλαῖς τάξεις τῆς κοινωνίας.—Τὸ χαρῆ-κίρη ἢ ἡ τέχνη τοῦ διανοίγεσθαι τὴν γαστέρα ἐν ὀμίλῳ.—Ἱστορία τῶν τεσσαράκοντα ἑπτὰ Ρωσίν.

Πολλάκις ἀναμφιβόλως βλέπει τις ἐν Ἰαπωνίᾳ δύο ἀνθρώπους ὀπλισμένους ἐρίζοντας πρὸς ἀλλήλους, ὧν ἡ ἕρις καταλήγει εἰς διαξίφισμους. Ἄλλ' ἡ μονομαχία, ὡς ἡμεῖς ἐννοοῦμεν αὐτὴν ἐν Εὐρώπῃ, ἔχει συμπλοκὴν, ἥ: οἱ ὄροι εἰσὶν ἐκ προτέρου ἐρρυθμισμένοι καθ' ὅλας αὐτῶν τὰς λεπτομερείας ὑπὸ τῶν φίλων τῶν δύο ἀντιπάλων, ἡ μονομαχία ἢ τις παρ' ἡμῖν ἐστὶ λείψανον ἀρχαίων στρατιωτικῶν καὶ ἱπποτικῶν ἠθῶν δὲν εἶναι οὐδόλως γνωστὴ εἰς τοὺς εὐγενεῖς Ἰάπωνας. Παρ' αὐτοῖς αὕτη ἀντικαθίστατο δι' ἐτέρου τινὸς τρόπου ἐκδικήσεως ἔτι φρικωδέστερου, τοῦ *Χαρῆ Κίρη* ἢ *Χαρῆ-Κίρη*.

Ὅταν δεσπότης τις, ἄτομόν τι θεωρῶν ἱερούς καὶ ἀπαραβιάστους τοὺς νόμους τῆς τιμῆς καὶ τὰ περὶ τὴν φιλοτιμίαν νενομισμένα προσεβάλλετο δι' ὕβρεων, ἃς ἔκρινεν ἀνεπανορθώτους, ἀπεφάσιζε νὰ ἀποπλύνῃ αὐτὰς θυσιάζων αὐτὴν τὴν ζωὴν του. Ἄλλὰ ἀντὶ νὰ δώσῃ πέρας εἰς τὴν ζωὴν του ἀποσυρόμενος εἰς ἔρημόν τινα μακρὰν καὶ κεχυρμένον ἀπὸ πάντων, ὡς οἱ δυστυχεῖς ἐκεῖνοι οὕς ἡ ἀπελ-

πισία ὠθεῖ παρ' ἡμῖν εἰς τὴν αὐτοκτονίαν, ἐγνωστοποιεῖ εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους τὴν ἀπόφασίν του καὶ προσεκάλει αὐτοὺς ὅπως ἐλθόντες ἴδωσιν αὐτὸν ἐκπνέοντα. Ἐδέχετο δ' αὐτοὺς εἰς τὴν καλλιτέραν αἴθουσαν τοῦ μεγάρου του, διατεθειμένην προσηκόντως διὰ τὴν πένθιμον ταύτην τελετὴν. Ἐν αὐτῇ δὲ περιστοιχούμενος ὑπὸ τῶν υἱῶν αὐτοῦ καὶ πάντων τῶν προσώπων πρὸς ἃ ἔτρεφεν ἰδιαιτέραν συμπάθειαν ἐγονυπέτει ἐπὶ μικροῦ τινος ὑψώματος ἐν τῷ μέσῳ τῆς αἰθούσης τεθειμένου καὶ διηνοίγετο τὴν γαστέρα διὰ μικροῦ ἐγχειριδίου. *Βοηθὸς τις*, ἰστάμενος πλησίον αὐτοῦ ἐντολὴν ἔχων ὅπως ὑποστηρίξῃ καὶ βοηθήσῃ αὐτὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν—καὶ ὁ βοηθὸς οὗτος ἐκλεγόμενος ὑπ' αὐτοῦ τούτου ἦτο πάντοτε εἷς τῶν καλλιτέρων φίλων του, —τῷ ἀφήρει πάραυτα τὴν κεφαλὴν διὰ ξίφους, ὅπως ἀπαλλάξῃ αὐτὸν σκληρῶν ἀγωνιῶν καὶ πρὸ πάντων ὅπως παρακλώσῃ αὐτὸν τοῦ νὰ ἐπιδείξῃ ἀνανδρίαν ἢ τοῦ νὰ φανῇ μετανοῶν διὰ τὴν ἀπόφασίν του καὶ ἐπιθυμῶν τὴν ζωὴν.

Διανοίγεσθαι τὴν γαστέρα καὶ ἀποκεφαλίζεσθαι ὑφ' ἑνὸς τῶν καλλιτέρων φίλων Ἰίδου—ἐκαστος τῶν ἀναγνωστῶν λέγει βεβαίως—ἀλλόκοτος ὄλως τρόπος ἐκδικήσεως. Σημειωτέον ὅμως ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο εἶναι

ἐνταυτῷ ἀλάνθαστον μέσον πρὸς ἐκδικήσιν ἐκδικήσεως κατὰ τοῦ προσβαλόντος τὴν τιμὴν ἢ τὴν φιλοτιμίαν τινος. Οὕτως ἐν Ἰαπωνίᾳ δὲν εἶναι οὐδόλως εὐχάριστος οὔτε ἡ θέσις τοῦ ὑβριστοῦ οὔτε ἡ θέσις τοῦ

Τὸ Δαϊμπῶν ἦτοι Κολοσσαῖον ἄγαλμα τοῦ Βοῦδα.

ὑβριζομένου, διότι ὁ ἄνθρωπος ὁ ἐκτελῶν τὸ *Χαρή-Κίρη* ἐναπολείπει εἰς τοὺς μάρτυρας τοῦ θανάτου τοῦ τὴν φροντίδα ὅπως ἐκδικήσωσιν αὐτόν· ἡ φροντίς δ' αὕτη ἀποτελεῖ δι' αὐτοὺς καθήκον τὸ ὁποῖον σπανιώτατα παραλείπουσιν. Ὡστε ἡ πολύκροτος αὕτη μανία τοῦ διανοίγεσθαι τὴν γαστέρα, ἣτις τισσούτον ἐχλευάσθη ἐν Εὐρώπῃ, ἐστὶ πράγματι αὐτοκτονία ἣτις μοιραίως θέλει λάβῃ ἐκδικήσιν.

Ἄς ἀναφέρωμεν ἐνταῦθα ἐν παραδείγματι ἐκ τῶν πολλῶν ἃ μεταδίδου-

σιν ἡμῖν οἱ περιηγηταί.

Κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1860 ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν τοῦ Ταϊκούν, ὀνόματι Ἀνδῶ, ὅστις ἦν λίαν εὐμενὴς πρὸς τοὺς ξένους, ἦλθεν εἰς ῤῆξιν μετὰ τοῦ ἀμέσως κατωτέρου αὐτοῦ, τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν. Ἐνώπιον πληθῶν μαρτύρων ὁ ὑπουργὸς ἐμέμφατο αὐτῷ πολλὰ σφάλματα τῆς διευθύνσεώς του καὶ προπάντων τὴν κατα τῶν ἀνθρώπων τῆς Δύσεως ἔχθραν αὐτοῦ, ἣς πολλὰς ἔφερον ἀπο-

δείξεις. Ὁ Χωρῆ ἐπανελάβεν, ὅτι ὠφείλον ἅπαντες νὰ ἐργασθῶσι πρὸς ἐξόντωσιν ὅλων τῶν ξένων ὅτε ἀκόμη ἦσαν ὀλίγοι καὶ ἐδῆλωσεν, ὅτι ἔδει πρὸ πάντων νὰ προσπαθήσωσι νὰ ἀπαλλαγῶσι τοῦ Κ. Heusken, γραμματέως τῆς πρεσβείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, ἐναντίον τοῦ ὁποίου ἰδιαίτερον ἔτρεφε μῖσος ἀδιάλλακτον. Τότε ὁ Ἀνδῶ ἠγέρθη ἐπιπλήτων σφοδρῶς τὸν Χωρῆ διὰ τὴν διαγωγὴν του ταύτην καὶ διὰ τοὺς κατὰ τῶν ξένων λόγους του, λέγων ὅτι ὁ δίδων τοιαύτας συμβουλὰς τεινούσας εἰς τὴν καταστροφὴν τοῦ τόπου, ἐστὶν ὁ χεῖριστος πατριώτης. Ὁ Χωρῆ ἠγέρθη κατηφὴς καὶ σιωπηλὸς καὶ ἐξῆλθε χωρὶς οὐδὲ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἄδειαν. Ἐπανελθὼν εἰς τὸ παλάτιόν του ἐνεδύθη τὴν τῶν τελετῶν στολὴν του, διετύπωσε τὰς τελευταίας αὐτοῦ θελήσεις καὶ διηνεύγη τὴν γαστέρα. Ταῦτα συνέβησαν τῇ 10 Ἰανουαρίου. Μετὰ παρέλευσιν ἡμερῶν τινῶν πέντε συνωμόται φίλοι τοῦ Χωρῆ πίπτουσι κατὰ τοῦ ὑπουργοῦ Ἀνδῶ, ὅστις μόλις δυνηθεὶς νὰ δράξῃται τοῦ ξίφους του ὡς ἐκ θαύματος διεσώθη ἐκ τῆς κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλῆς ταύτης. Τὴν 19 Ἰανουαρίου ὁ Κ. Heusken ἤττον εὐτυχὴς ἐν τούτῳ τοῦ Ἀνδῶ ἐγένετο θῦμα μισαρᾶς κατ' αὐτοῦ δολοφονίας ἣς οἱ αὐτουργοὶ ἔμειναν ἄγνωστοι.

Πρὸ τινῶν μόλις ἐτῶν σαμουράης τις εἰργάζετο ἐν τινι δημοσίῳ γραφείῳ ἐν ᾧ κατεῖχεν ὑψηλὴν θέσιν· ἦτον ἐξηπλωμένος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ ἔγραφε κατὰ τὸν Ἰαπωνικὸν τρόπον, τὸ ξίφος ἔχων τεθειμένον πλη-

σίον του. Ἀκόλουθός τις τῆς Ἀγγλικῆς πρεσβείας εἰσέρχεται ἐν τῷ γραφείῳ καὶ θέτει τὸν πόδα ἐξ ἀπροσεξίας ἐπὶ τοῦ ξίφους τοῦ ἀνωτέρου τούτου ὑπαλλήλου. Οὗτος θεωρῶν ἐαυτὸν προσβεβλημένον ὑπὸ τῆς γενογένης εἰς τὸ ὄπλον αὐτοῦ ταύτης ὕβρεως ἀποσύρεται οἴκαδε καὶ προσκαλεῖ τοὺς φίλους του. Εὐτυχῶς ὁμοῦς εἰς αὐτῶν, ὅστις ἦτο ἠθικοθεολόγος (casuiste) (*) κατώρθωσε νὰ πείσῃ αὐτόν, ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἐφρόντισε νὰ θέσῃ τὸ ξίφος του εἰς τὴν ὀλοθήκην, ἣτις ὑπάρχει ἐπὶ τούτῳ, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὁ ἄγγλος ἦτο συγγνωστὸς, ὅτι δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ παραδεχθῆ τις ὅτι ὁ ἄγγλος ἐσκόπει νὰ ἐξυβρίσῃ τὸν κύριον τοῦ οὕτως ἐγκαταλελειμμένου ξίφους καὶ ὅτι οὗτος, ἐξεταζομένου λογικῶς τοῦ πράγματος, δὲν ἦτο προσβεβλημένος. διὰ τῆς λογικῆς δὲ καὶ ἔμφρονος ταύτης συμβουλῆς οὐ μόνον ὁ σαμουράης ἐσώθη ἀλλὰ καὶ ὁ ἄγγλος τοῦ ὁποίου ὁ θάνατος θὰ παρηκολουθεῖ βεβαίως τὸ *Χαρή-Κίρη* τοῦ σαμουράη, ὅστις εἶχε μεγάλως ἐξερεθισθῆ νομίσας τὴν φιλοτιμίαν του προσβληθεῖσαν. Ἄλλ' ὁμοῦς ἐὰν τοιαῦται συζητήσεις, διασαφήσεις καὶ βεβιασμένοι ἐξηγήσεις ἀρκοῦσιν ὅπως πείσωσί τινα νὰ παραιτηθῆ τῆς ἀποφάσεως τοῦ διανοιγῆναι τὴν γαστέρα, βεβαίως πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο πρὸς ἐκδίκησιν τῆς προσβεβλημένης τιμῆς καὶ φιλοτιμίας ἀπόλλυσιν ὁ-

(*) Ὀνομάζουσι Casuistes τοὺς θεολόγους τοὺς ἐνασχολουμένους εἰς τὴν λύσιν τῶν δυσκόλων καὶ περιπλόκων ζητημάτων τῆς συνειδήσεως.

λονέν τὸ γόητρον αὐτοῦ. Τσιούτη τις ἠθικοθεολογικὴ ἐξήγησις ὅσον ἐπιτήδεις κἂν ἦν οὐδεμίαν ἀνάγκη θά ἐξήσκει ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῶν τεσσαράκοντα ἐπτὰ Ρωσίν, οἵτινες εἰσι μᾶλλον δημοτικοὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ παρ' ὅσον παρὰ τοῖς Γάλλοις ἢ Ζενεβιέρῃ τοῦ Βραβᾶν.

Σημειωτέον ὅτι ἡ ἡρώϊς αὕτη, ἐν ὁδῶς ἐν τοῖς καλυβίοις τῆς ἐορτῆς τῆς κωμοπόλεως Saint-Cloud, ἴσως οὐδέποτε ὑπῆρξεν, ἐνῶς τεσσαράκοντα ἐπτὰ Ρωσίν ἔζων κατὰ τὸν δέκατον ἑβδόμον αἰῶνα καὶ ἕκαστος ἀναλόγως τῶν γεγονότων ὧν ὑπῆρξεν ἡρώϊς ἔχει τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἱστορίαν, γεγραμμένην ὑπ' αὐτοῦ τούτου ὀλίγας ὥρας πρὸ τοῦ θανάτου του. Ἀνάγκη δὲ νὰ παραθέσωμεν ἐνταῦθα τὴν ἱστορίαν αὐτῶν ἵνα δυναθῶμεν νὰ περᾶσθωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ὅσον τὸ δυνατόν ἀκριβῆ εἰκόνα τῶν ἡθῶν τῶν μεγάλων τιμαριωτῶν καὶ τοῦ ἱπποτικοῦ πνεύματος τῶν Ἰαπώνων πρὸ τοῦ 1868.

Δαῖμιός τις ὀνόματι Τακουμι-νο καμῆ, καιρίως προσβληθείσης τῆς τιμῆς του ὑπὸ τινος Κοτσουκέ, ἐνὸς τῶν ὑψηλῶν ἀτόμων τῆς Αὐλῆς τοῦ Σχογούνου, ἐπειράθη νὰ ἐκδικηθῆ. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἠτοιμάζετο νὰ ὑψώσῃ τὸ ξίφος κατὰ τοῦ ἐχθροῦ του συνελήφθη καὶ κατεδικάσθη ὑπὸ τῶν δικαστῶν εἰς τὸ διανοιγῆναι τὴν γαστέρα. Αἱ γὰρ αὐτοῦ ἐδημεύθησαν καὶ οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του σαμουράη ἐγένοντο Ρωσίν. Τινὲς αὐτῶν ὑποκύψαντες μετὰ καρτερίας εἰς τὴν δήμευσιν ταύτην καὶ τὴν ἀποστέρησιν τῶν θέσεων καὶ τῶν ἀγαθῶν οὐτῶν ἠτπάσθησαν τὸ ἐπάγγελμα τῶν ἐμ-

πόρων, ὅπερ τότε, ὡς εἶπομεν, περιεφρονεῖτο ὑπὸ πάντων, ἐνῶ ἕτεροι προσεπάθον ὅπως εἰτέλωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἄλλου τινος δαίμιου. Ἀλλὰ ὁ Κουρανοτούκης ὁ πρῶτος σύμβουλος τοῦ Τακουμῆ καὶ τεσσαράκοντα ἕξ ἄλλοι ἱππόται σαμουράη ὠκίσθησαν ὅτι θά ἐκδικήτωσι τὸν δεσπότην αὐτῶν, τοῦθ' ὅπερ ἦν ἐπιχειρήσις δυσχερῆς, ὁ δὲ Κοτσουκέ εἶχε λάβῃ πάντα τὰ προφυλακτικὰ μέτρα. Ὅπως ἀπατήσωσιν αὐτὸν καὶ διαλύσωσι πάντα αὐτοῦ φόβον περὶ αὐτοῦ συνωμοσίας ἐχωρίσθησαν καὶ προσεποιούντο ὅτι δὲν ἐφρόντιζον περὶ οὐδενὸς ἄλλου ἢ πῶς νὰ κερδήσωσι τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα ἐπαγγελλόμενοι ταπεινὰ βιοποριστικὰ ἔργα.

Ὁ ἀρχηγὸς τῆς συνωμοσίας ὑπεκρίνετο ὅτι εὕρισκετο ἐν ἐσχάτῃ ἀπελπισίᾳ καὶ παρεδίδοτο εἰς πᾶν εἶδος κακίας. Μίαν τῶν ἡμερῶν καθ' ἣν προσεποιεῖτο ὅτι ἐκοιμάτο ἐξηπλωμένος ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ ἡμιθανῆς ὑπὸ τῆς μέθης, ὑπῆρέτης τις τοῦ πρίγκηπος Σατσουμα περιφρονῶν τὸν ἄνθρωπον, ὅστις ἀντὶ νὰ ἐργάζεται ὅπως ἐκδικήσῃ τὸν δεσπότην του παρεδίδοτο εἰς τὴν μέθην, ἤρξατο ὑβρίζων αὐτὸν καὶ πτύων κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ. Ὁ Κατσουκέ, ἐπαναπαυόμενος ἐπὶ τῶν ὄσων ἤκουε καὶ ἐμάνθανε περὶ τῆς διαγωγῆς τῶν ἐχθρῶν του παρητεῖτο βαθμηδὸν τῶν προφυλακτικῶν μέτρων· καὶ ταῦτα βλέπων ὁ Κουρανοσούκης ἐπεισθὴ τέλος ὅτι ἐλήλυθεν ὁ χρόνος πρὸς δραστήριον ἐνέργειαν. Ἐπὶ τούτοις προειδοποίησε τοὺς τεσσαράκοντα ἕξ φίλους του.

Κατὰ τινὰ δὲ συννεφώδη νύκτα μετέβησαν ἐκ συμφώνου ἅπαντες, ἐκάστου ἑτέραν ὁδὸν ἄγοντο, καὶ συνητηθήσαν κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν ἅπαντες πρὸ τῆς θύρας τοῦ Γιατσουκῆ (παλατίου) τοῦ Κοτσουκέ· ἐξέβιασαν αὐτὸ καὶ ἐφόνευσαν ἅπαντας τοὺς σαμουράης αὐτοῦ. Τέλος δὲ καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον ἀνεκάλυψαν κεκρυμμένον ἐντὸς κρυφιδιῶνός τινος, ὅπου εἶχε καταφύγη. Τότε ὁ ἀρχηγὸς τῆς συνωμοσίας γονυπετῆς πρὸ αὐτοῦ, μετ' ὄλων τῶν τύπων καὶ μετ' ὄλου τοῦ σεβασμοῦ, ὅστις ὠρεῖλετο εἰς τὴν τάξιν του, τῷ ὠμίλησεν οὕτω πῶς:

« Δέσποτα, εἴμεθα οἱ ἄνθρωποι τοῦ Τακουμη-νο-Καμῆ. Τὸ προηγούμενον ἔτος ἡ Ὑμ. Ὑψηλότητος περιῆλθεν εἰς ἔριδας πρὸς αὐτόν. Ἡ μετ' αὐτοῦ ρῆξις Ὑμῶν ἐπέπρωτο ὅπως ἔχη ὡς συνέπειαν τὸν θάνατον τοῦ κυρίου ἡμῶν καὶ τὴν καταστροφὴν τῆς οἰκογενείας του. Ὡς κληοὶ καὶ πιστοὶ αὐτοῦ γαιοκτήμονες ἤλθομεν κατὰ τὴν νύκτα ταύτην ὅπως ἐκδικήσωμεν τὸν Κύριόν μας. Ὁφείλετε ὅθεν ὅπως ἀναγνωρίσητε τὸ δίκαιον τῆς ἀποφάσεώς μας. Καὶ νῦν, δέσποτα, προτρέπομεν καὶ ἐκλιπαροῦμεν Ὑμᾶς ὅπως τελέσητε τὸ *Χαρή-κῶρη*. Θὰ χρησιμεύσω εἰς Ὑμᾶς ὡς βοηθός· καὶ ἀφοῦ μετὰ παντὸς σεβασμοῦ περισυνάξω τὴν κεφαλὴν τῆς Ὑμ. Ὑψηλότητος θὰ ὑπάγω ὅπως καταθέσω αὐτὴν ὡς δωρεάν ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ δεσπότη *Τακουμῆ!* » (*)

(*) Ἐραυζόμεθα τὴν προσλαλιαν ταύτην ἐκ τοῦ συγγράμματος τοῦ Κυρίου Hubner, ὅστις καὶ οὗτος ἐραυζεταὶ αὐτὴν ἐκ πηγῶν αὐθεντικῶν.

Καίτοι καλῶς συντεθειμένη καὶ εὐγενὴς ἦν ἡ προσφώνησις αὕτη δὲν ἔσχεν ὅμως τὴν δύναμιν ὅπως πείσῃ τὸν Κοτσουκέ νὰ διανοιγῆ τὴν γαστέρα ἐθελουσίως. Ἀλλ' ἡ ἀντίστασις αὐτοῦ εἰς οὐδὲν κατέληξεν εὐάρεστον ἀποτέλεσμα· διότι ἡ κεφαλὴ του καταπεσοῦσα ὑπὸ τοῦ ξίφους τοῦ Καρανοσούκη ἐτέθη μετ' εὐλαθείας ἐντὸς κανίστρου. Ἡ ἡμέρα ὑπέφωσκεν ἤδη. Τὰ πλήθη συναθροισθέντα ὑπὸ τοῦ προξενθέντος θερύβου ὑπὸ τοῦ συναφθέντος ἀγῶνος περιέζωσαν τὸ Γιατσουκῆ τοῦ ἀποκεφαλίσθέντος δαίμιου· ἐχαιρέτιζον δὲ μετ' ἐπευφημιῶν τοὺς τεσσαράκοντα ἐπτὰ Ρωσίν ἐξερχομένους ἐκ τοῦ παλατίου ἐν συνοδίᾳ καὶ τὰ ἱμάτια ἔχοντας κατεσχισμένα καὶ βεβαμμένα ἐντὸς τοῦ αἵματος. Εἰς τῶν ὀκτωκαίδεκα μεγάλων δαίμιων, φίλος τοῦ δαίμιου οὗ οἱ ὑποτελεῖς ἐξεδικοῦντο τὸν θάνατον, περιεσύναξεν ἐν σπουδῇ τοὺς στρατιώτας του ὅπως σπεύσῃ πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῶν, ὅτε δὲ διέβαινον πρὸ τῆς κατοικίας του ὑπεδέχθη αὐτοὺς ἐν σπουδῇ καὶ προσήνεγκεν αὐτοῖς καὶ σακῆς. Οὕτως ἀναλαθόντες τὰς δυνάμεις των ἐπανελάβον τὴν πορείαν των καὶ ἀφίκοντο ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ δεσπότη αὐτῶν εἰς ὃν καὶ ἐδωρήσαντο τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐχθροῦ του, ἀφοῦ προηγουμένως ἐκαθάρισαν αὐτὴν εἰς τινα πλησίον κρήνην.

Ἐκπληρώσαντες τὸ ἱερὸν τοῦτο καθήκον παρεδόθησαν ἐκουσίως εἰς χεῖρας τῶν δικαστῶν, οἵτινες καὶ κατεδίκασαν αὐτοὺς ὅπως διανοιγῶσι τὴν γαστέρα. Ἀπαντες ἀνεξαιρέτως μαρ-

τυρικῶς καὶ ἀνδρικῶς ὑπέστησαν τὴν ποινὴν ταύτην. Τὰ πτώματα αὐτῶν ἐνεταφιάσθησαν μετὰ τῶν μεγαλειτέρων τιμῶν παρὰ τῷ τάφῳ τοῦ δεσπότη οὗ ἐξεδίκησαν· καὶ οἱ τάφοι αὐτῶν ἐπιμελῶς διατηροῦνται μέχρι τῆς σήμερον καὶ ἀποτελοῦσιν εἶδος προσκυνήματος. Οἱ προσκυνηταὶ κοσμοῦσιν αὐτοὺς ἐκάστοτε μὲ μικρὰς κλώνους δένδρων καὶ καίουσιν ἐπ' αὐτῶν λιθανωτὸν καὶ ἄλλα θυμιάματα. Τὰ ὄπλα καὶ τὰ ἐνδύματα τῶν τεσσαράκοντα ἐπτὰ πιστῶν ἀκολουθῶν τοῦ Τακούμη-νο-Καμῆς φυλάσσονται ὡς λείψανα ἐν τῷ πλησίον ναῶ.

Εἷς ἐκ τῶν πρώτων σπυριάντων ὅπως προσκυνήσωσι τοὺς τάφους τῶν ἡρώων τούτων καὶ τιμήσωσι τὴν μνήμην αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ ὑπηρέτης τοῦ πρίγκηπος Σατσούμα, ὅστις ἐξαπατηθεὶς ὑπὸ τῆς προσποιητῆς μέθης τοῦ Κουρανοσούκης ἀπηύθυνε τότε αὐτῷ τὰς αἰσχροτέρας ὕβρεις· ἐδήλωσεν ὅτι ἤρχετο γὰρ ἐξιλεώσῃ ἑαυτὸν

διανοιγόμενος τὴν γαστέρα πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ τάφου αὐτοῦ. Ἐτάφη δὲ πλησίον τῶν ἀνδρείων ἱπποτῶν, ὧν δὲν ἠδυνήθη ἐγκλίρως γὰρ μάντευση τὸν ἡρωϊσμόν.

Ἡ ἱστορία αὕτη ὑποδείκνυσι κάλλιον πάσης ἄλλης περιγραφῆς ἀπάσας τὰς περιπτώσεις καθ' ἃς μέλος τι τῆς Ἰαπωνικῆς Ἀριστοκρατίας ἀποφασίζει γὰρ διανοιγῆ τὴν γαστέρα. Τὸ Χαρῆ-κίρη ὅτε μὲν τελεῖται ἐκουσίως πρὸς ἐξιλασμόν σπουδαίου τινος πλημμελήματος, ὅτε δὲ ἐστὶ ποινὴ ἐπιβαλλομένη εἰς εὐγενῆ οὗ δὲν θέλουσι γὰρ ἀτιμάσωσι παραδίδοντες εἰς χεῖρας τοῦ δημίου. Πολλάκις ἐστὶν εἶδος μονομαχίας, ἀλλὰ φρικωδέστερας, καθότι ὁ προσβληθεὶς θανατούμενος διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ χειρὸς ἐπιβάλλει εἰς τοὺς φίλους του καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς τὸ καθήκον τοῦ ἐκδικῆσαι αὐτόν· ἢ παράλειψις τοῦ καθήκοντος τούτου ἐθεωρεῖτο ἀτιμία!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΤΕΛΕΤΑΙ.—ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΠΑΡ' ΙΑΠΩΣΙΝ.

1

Ἡ Ἀρχαία ἐθνικὴ θρησκεία — Ὁ Βουδισμός: Σακυᾶ-Μούνης, προφήτης τοῦ Βουδισμού ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πατρίδι καὶ ἐν ἄλλαις χώραις. — Ἀλλόκοτοι εὐλάθειαι. — Πολιτικὴ τῶν Σχογούνων καὶ Θρησκεία.

Δύο κυρίως θρησκείας πρεσβεύουσιν εἰς τὰς Ἰάπωνες ὑποδιαιρουμένας εἰς μέγαν ἀριθμὸν αἰρέσεων. Ἡ ἀρχαιότερα, ἣν καὶ ὡς τὴν κυρίαν καὶ ἐθνικὴν θρησκείαν τῆς χώρας δυνάμεθα γὰρ θεωρήσωμεν, ἐστὶν ὁ Σχιντοϊσμός ἢ θρησκεία τῶν Καμῆς. Δὲν προτιθέμεθα γὰρ εἰσέλθωμεν εἰς ὑψηλὰς θεωρίας πρὸς ἀνάλυσιν τῆς τῶν Ἰαπώνων θεολογίας, ἐν αἷς δυσκόλως θὰ καταστῶμεν καταληπτοὶ τοῖς ἀναγνώσταις, καθόσον καὶ αὐτοὶ οἱ Ἰάπωνες φαίνονται ἥκιστα βαθεῖς ἐν τοῖς θεολογικαῖς αὐτῶν ζητήματι. Περιοριζόμεθα δὲ λέγοντες, ὅτι οἱ Καμῆς εἰσι μεγάλοι ἄνθρωποι τῶν μυθικῶν χρόνων ἔλκοντες τὸ γένος ἐκ τῶν θεῶν ἐξ ὧν καὶ αὐτὸς ὁ Μικαδὸς κα-

τάγεται, ἀποτελοῦντες τὸ μεταίχμιον μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἐκείνων. — Ἡ θρησκεία αὕτη, ὡς βλέπομεν, σχετίζεται ἐν πολλοῖς πρὸς τὴν τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων θρησκείαν, ἣτις ἐθεοποιεῖ τοὺς νικητὰς τῶν μεγάλων θηρίων, τοὺς ἀπαλλάσσοντας τὰς πατρίδας αὐτῶν ἀπὸ τῆν μάστιγα αὐτῶν ὡς τὸν Ἡρακλῆ καὶ τὸν Θησέα, καὶ τοὺς μεγάλους ὑπηρεσίας προσενεγκόντας τῇ ἀνθρωπότητι, ὡς τὸν Προμηθεῖα, τὸν κλέψαντα τὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ κοινοποιήσαντα αὐτὸ τοῖς ἀνθρώποις, καὶ τὸν Τριπτόλεμον, τὸν διδάξαντα εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὴν γεωργίαν καὶ ἰδίᾳ τὴν καλλιέργειαν τοῦ σίτου.

(Ὑδὲν ἀπλούστερον τῆς θρησκείας

τῶν Καμῆς. Οἱ ναοί, καὶ αὐτοὶ ἀ-
κόμη οἱ ἐλκύνοντες τὸ πάσαι κατὰ
πολλὰς χιλιάδας τοὺς πιστοὺς, εἰσὶν
ἐν γένει μικροί. Ἄλλ' ὄντων παντα-
χόθεν ἀνοικτῶν, οἱ ἐν ταῖς αὐλαῖς καὶ
ταῖς περιστοιχεῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖ-
στον αὐτοὺς θαυμασίοις περιθόλοις
ἰστόμενοι δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ
εἰσέλθωσιν ἐντὸς τοῦ ναοῦ ὅπως πα-
ραστῶσιν εἰς τὰς τελετάς. — Θυμια-
τήριον ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου, μεγάλοι
λυχνοστάται, ἀγγεῖα περίφηρα καὶ
ἀναπορεύτως ἐν κάτοπτρον κοσμοῦσι
τοὺς ναοὺς τούτους· καὶ οὐδὲν πλεόν.
Αἱ δὲ τελεταὶ ποικίλλουσιν ἀναλόγως
πρὸς τὰς ἀγομένας ἑορτάς.

Ὁ Κ. δὲ-Habner ἐν τῷ ναῷ τῆς
Γροσχίδης, πόλεως ἐπὶ τῶν πλευρῶν
τοῦ Φουσίου κειμένης, εἶδεν ἱερέα ἐν-
δεῦμένον ποδῆρη χιτῶνα μετάξιον,
κεκαλυμμένον ὑπὸ κράνους καὶ φέ-
ροντα δύο ξίφη, συνάπτοντα τριμερὲν
μάχην πρὸς φανταστικὸν ὄλιον ἀντί-
παλον, ἀναμειθόλως δαίμονα, πιθανῶς
δὲ καὶ ἄγριον ζῶον, ἄρκτον ἢ
πάνθηρα, καθ' οὗ βεβαίως Καμῆς τις
σύγχρονος τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ ἢ τῇ
Ἀργοναυτικῇ ἐκστρατείᾳ εἶχε θιασ-
βεύσῃ ἐπισπᾶσας τὸν θαυμασμὸν τῶν
συγχρόνων του. — Ἐν ἄλλῃ τινὶ τε-
λετῇ βόνζος τις φέρων ἀλουργίδα
πλουσίως κεκοσμημένην καὶ ὠπλι-
σμένος μὲν τόξον χωρεῖ πρὸς τὸ ὕψωμα
ἐφ' οὗ ὑπάρχει τὸ θυσιαστήριον. Πα-
ρατρῆει πανταχόθεν τὸν Οὐρανόν,
κατόπιν προσποιούμενος ὅτι ἀνευρί-
σκει τὸ ζητούμενον ὃν ἀρχεται το-
ξεύων κατὰ τοῦ ἀοράτου τούτου ἐχ-
θροῦ, ἐπανολαμβάνει δὲ τὴν μάχην
ταύτην πρὸς ἕναστον τῶν τεσσάρων

σημείων τοῦ ὀρίζοντος. Ὁ Κ. Habner
συμπεραίνει, ὅτι ὁ βόνζος οὗτος ἐκ-
διώκει τὰ κακὰ πνεύματα. Ὁ βόνζος
οὗτος δὲν ἀνομιμνήσκει ἀρὰ γε ἡμᾶς
μᾶλλον τὰ ἀνδραγαθήματα [κυνηγοῦ
πολλοὺς ἀετοὺς καὶ γύπας φονεύσαν-
τος ἢ πολεμιστῶν περιεζωσμένων ἐν-
τὸς στενοποῦ καὶ μαχομένων διὰ τῶν
τάξων των πρὸς ἐχθροὺς ὠχυρωμένους
ἐπὶ τῶν ὕψωμάτων;

Διαρκοῦντος τοῦ ἔκτου αἰῶνος μετὰ
Χριστόν, ἑτέρα θρησκεία μᾶλλον πε-
ρίπλοκος ἐν ταῖς θεωρίαις αὐτῆς εἰ-
σεγώρει καὶ ἐξηπλοῦτο ἐν τῇ γῶρᾳ.

Ὁ Βουδισμὸς ἔσγεν ἰδρυτὴν Ἰνδόν
τινα καταγόμενον ἐκ τῆς ἰσχυρᾶς οἰ-
κογενείας τῶν Σαχυᾶς, ὅστις τὸ εἰκο-
στὸν ἔνατον ἔτος τῆς ἡλικίας ἄγων
ἐγκατέλιπε πατέρα, γυναῖκα καὶ τέ-
κνα, ἀφιερωθεὶς ὄλιως εἰς τὴν μελέ-
την τῶν νόμων τοῦ Μανῦ καὶ τῶν θρη-
σκευτικῶν συστημάτων καὶ ἀσκητικῶν
σκληρογυγιῶν τῶν Βραχμάνων. Ἄλλ'
ὑπ' οὐδενὸς τῶν ὄσων ἐδιδάσκετο
πληρουμένου τοῦ πρὸς τὸ εἶδέναι ἑ-
ρωτος αὐτοῦ, ἀπεσύρθη εἰς τὴν ἔρη-
μον καὶ ἐκεῖ ἐπὶ τέλους ἐμόρφωσεν
αὐτὸς μόνος διδασκαλίαν, ἣν ἐδόξα-
ζεν ὡς τὴν αὐτοαλήθειαν. Ἐφφώνει
τότε ὅτι ἐφθασεν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ
Bodhi, ἧτοι ὅτι ἐκτέησατο τὴν τε-
λειάν διάνοιαν. Ἐν ἡλικίᾳ τριάκοντα
ἔξ ἐτῶν ἤρξατο κηρύσσειν εἰς τὰ
πλήθη τὰς δόξασίαις του. Ἀνεδείχθη
οὕτω προφήτης ἐν τῇ πατρίδι του
προσηλυτίσας τὸν πατέρα καὶ μεγά-
λην μερίδα τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Ἀ-
πέθανεν ὑπερτεσσαρακονταπεντούτης
περὶ τὰ μέσα τοῦ ΣΤ' αἰῶνος π. Χ.
ἧτοι πρὸ δύο αἰώνων περίπου πρὸ τῆς

ἐκστρατείας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Κατὰ τὰς θεωρίας αὐτοῦ ἡ ζωὴ
εἶναι κακόν. Ἄλλὰ τὸ κακόν τοῦτο
ἐπιβάλλεται ἡμῖν μέχρις ὅτου κατα-
στῶμεν τέλειοι. Ὁ δὲ θάνατος δὲν
ἀπαλλάσσει ἡμᾶς αὐτοῦ, διότι ἀνα-
γεννώμεθα ὁτὲ μὲν ὑπὸ τὸ σχῆμα
ζῶου ὁτὲ δὲ μεταβαίνομεν εἰς τὸ
σῶμα ἑτέρου ἀνθρώπου μέχρις ὅτου
καθαρισθέντες πάντων ἡμῶν τῶν ἁ-
μαρτημάτων φθάσωμεν εἰς τὸ σημεῖον
τοῦ *narvanā*, ἧτοι τῆς ὀλοτελοῦς ἡ-
μῶν καταστροφῆς, κατὰ τινὰς ἑρμη-
νευτὰς, ἢ τῆς μεταστάσεως καὶ ἀφο-
μειώσεως τῆς ὄντοτης ἡμῶν πρὸς
τὸν Θεόν, κατ' ἄλλους.

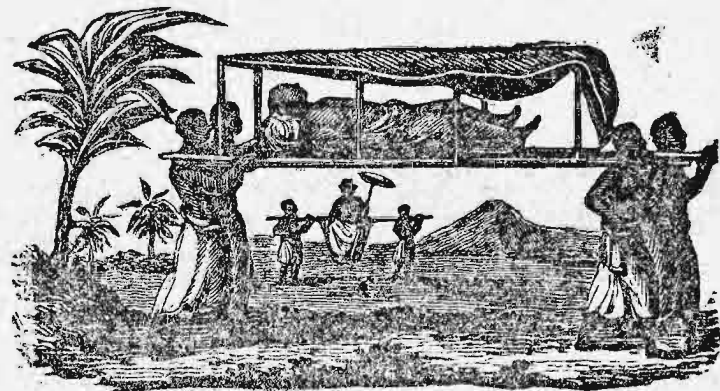
Λίαν ὄντος παράδοξον φαίνεται ἡ-
μῖν, ὅτι ἡ θρησκεία αὕτη ἐπαγγέ-
λεται τὴν γενικὴν κατα-
στροφὴν τῆς φυγῆς ὡς
τὴν μόνην καὶ ὑψίστην
ἀμοιβήν. Ἐν τούτοις ἡ
διδασκαλία τοῦ Σαχυᾶ-
Μούνης, τοῦ ἐρημίτου
τῶν Σαχυᾶς, ἔτυχε ται-
αύτης ὑποδοχῆς, ὥστε
μεταμορφωθείσα βαθμη-
δὸν ὑπὸ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ εἰς εἰδωλολατρεί-
αν πλήρη δεισιδιμο-
νιῶν κατεκτήσατο ἐπὶ τέλους ἄπασαν
τὴν ἐσχάτην Ἀνατολήν. Ὁ ἀριθμὸς
τῶν ὀπαδῶν αὐτῆς ἀνέρχεται νῦν εἰς
τριακόσια ἑκατομμύρια καὶ πλεόν.

Ἡ Ἰαπωνία παρέλαβε τὸν Βουδι-
σμὸν ἐκ τῆς Κορέας· ἡ νέα θρησκεία
ἐπὶ τινὰ χρόνον κατεδιώχθη καὶ προ-
εγράφη ἐν Νιφῶνι, διότι κατὰ τὴν
ἐποχὴν ἐκείνην ἐνέκυψε κατὰ συγκυ-
ρίαν ἐν τῷ τόπῳ ἐπιδημικὴ τις νόσος,

ἣν οἱ Ἰάπωνες ἐξέλαβον ὡς τὴν ὄργην
τοῦ Οὐρανοῦ κατὰ τῶν ἀσπασθέντων
ἐξ αὐτῶν ἑτέραν θρησκείαν.

Ἄλλ' οἱ βόνζοι βουδισταὶ ἐφάνησαν
ἀρκούντως ἐπιδέξιοι ὅπως καταπεί-
σωσι τὸν βασιλεύοντα τότε Μικαδὸν
ὅτι ὁ υἱὸς του ἦτον ἡ μυστηριώδης ἐν-
σώκωσις ἐναμίλλου τινὸς τῷ Βούδα,
ἐξ οὗ ἐξαρτᾶται ἡ τύχη τοῦ κόσμου.
Ὁ Μικαδὸς βλέπων ὅτι διὰ τῶν Βου-
διστῶν ἠδύνατο νὰ καθιερώσῃ καὶ ἐ-
ξασφαλίσῃ τὴν δυναστείαν του παρε-
δέξατο ἀμέσως καὶ ἄνευ δισταγμοῦ
τὴν διάδοσιν ἐν τῇ αὐτοκρατορίᾳ του
θρησκείας, ἧτις οὐδόλως ἔθετο ἐν ἀμ-
φιβόλῳ τὴν ἐξουσίαν του.

Ὁ Βουδισμὸς ἐποιήσατο ταχέως
μεγάλας προόδους ἐν Ἰαπωνίᾳ. Καί-

Ἐκφορά νεκροῦ.

τοὶ δὲ οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἡ μόνη τοῦ
τόπου θρησκεία, ἐν τούτοις ἀνεκνή-
υθη ἐπὶ τέλους ἡ ἐπίτμησις θρησκείας.
Κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους αὐτοῦ
οἱ Σχογοῦνοι ἀνεδείχθησαν οἱ ὑπέρο-
μαχοὶ αὐτῆς, διὸ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῆς
μεταπολιτεύσεως τοῦ 1868, καὶ ται-
μὴ προγράψαντες αὐτὴν, οὐδόλως ὁ-
μῶς εὐμενεῖς ἐφάνησαν πρὸς τοὺς ὀ-
παδοὺς αὐτῆς. Διεκήρυττον ὅτι ἐσκό-

που να αποδώσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐθνικὴν θρησκείαν, ἣν καὶ λίαν αὐθιγῶς ἀνηγόρευσαν τὴν ἐπίσημον θρησκείαν τῶν Μικαδῶν, ἅπαντας τοὺς ναοὺς τῶν σιμιδοῦστῶν, οὓς ἐσφραγίσαντο οἱ βουδισταί. Ἀγχεῖα πολυτιμότερα καὶ περιεργότερα, ἀγάλματα μέγα παρέχοντα τὸ διάφορον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς τέχνης ὡς καὶ τῆς θρησκείας κατασυντρίβησαν, ἄλλα δὲ ἐξεποιήθησαν εἰς τιμὰς εὐτελεστάτας. Ἄλλ' οἱ νικηταὶ δὲν περιορίσθησαν εἰς ταῦτα. Καὶ ναοὺς διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς θρησκείας τοῦ Βουδα ἰδίᾳ ἀνοικοδομηθέντας ἐλεηλίτησαν καὶ κατέστρεψαν. Πολλὰ βονζερῆ (*) τῶν βουδιστῶν ἐκλείσθησαν, αἱ περίουσαι αὐτῶν ἐδημεύθησαν καὶ πάντες οἱ βόνζοι μοναχοὶ οἱ ὄντες ὠρικισμένοι νὰ διαμείνωσιν ἄγαμοὶ ἐβίασθησαν ὅπως νυμφευθῶσι. Μεθ' ὅλα ταῦτα ὁ βουδισμὸς ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς χρόνοις δὲν ἔσχε τὴν αὐτὴν τύχην ἣν ὁ χριστιανισμὸς κατὰ τοὺς πρώτους αὐτοῦ χρόνους. Πολλοὶ τῶν ναῶν αὐτοῦ σώζονται ἀβλαβεῖς καὶ αἱ θρησκευτικαὶ αὐτοῦ τελεταὶ ἐκτελοῦνται ἐλευθέρως.

Τὰ κατὰ τοῦ βουδισμοῦ ὅμως μέτρα δὲν ἐγένοντο πρόξενά ταραχῶν, διότι ἡ Ἰαπωνία ὑπάρχει ἡ μόνη ἐν τῇ οἰκουμένῃ χώρα, ὅπου ἡ μεγάλη μερὶς τοῦ πληθυσμοῦ, ὁ λαὸς, ἥκιστα φροντίζει περὶ τῆς θρησκείας του. Οἱ τῶν ὑψηλῶν κοινωνικῶν τάξεων Ἰάπωνες λίαν περιφρονητικῶς ὁμιλοῦσι περὶ τῶν δοξασιῶν τῶν προγόνων

(*) Βονζερῆ ὀνομάζονται τὰ μοναστήρια τῆς θρησκείας τοῦ Βουδα, ἐν οἷς οἱ βόνζοι εἰσὶν οἱ μοναχοί.

αὐτῶν καὶ ἐρωτώμενοι ὑπὸ τῶν Εὐρωπαϊῶν περιηγητῶν ὁποῖα εἰσὶ τὰ δόγματα ἅπερ ὁ κληρὸς αὐτῶν διδάσκει, ἀπαντῶσι: «Ταῦτά εἰσὶν ἀνοησίαι.» Παρὰ ταῖς κατωτέραις τάξεσιν ἡ περὶ τὴν θρησκείαν ἀφροντισία δὲν ἐφθασεν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν ἀλλ' ἡ ἐξωτερικὴ λατρεία περιορίσθη εἰς ἀπλοῦς τύπους, οἵτινες ἐκτελοῦνται ἐξ ἕξεως μᾶλλον ἢ ἐξ εὐλαθείας, οὐδεμιᾶς ἀποδιδομένης εἰς αὐτοὺς σπουδαιότητος. Ἐν μόνον παράδειγμα ἀρκεῖ ὅπως καταδείξῃ ἐναργῶς πῶς ἀπλοῦ τύποι ἀντικατέστησαν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τὰς ὁρμὰς τῆς ψυχῆς, αἵτινες ἀλλαχοῦ ἀποτελοῦσι τὴν κρηπίδα τῆς λατρείας τῆς ἀποδιδομένης ὑπὸ τοῦ δημιουργήματος εἰς τὸν δημιουργόν.

Ἐν πολλοῖς ναοῖς, ὅπου οἱ πιστοὶ πορεύονται ὅπως ζητήσωσι χάριν τινα παρὰ τοῦ ἐν αὐταῖς λατρευομένου Θεοῦ, εἴθισται ὅπως διατυπῶσι τὰς αἰτήσεις ἐγγράφοντες αὐτὰς ἐπὶ τεμαχίου χάρτου, τὸ ὅποιον μασῶσι καλῶς μέχρις ὅτου γίνῃ μία ζύμη. Δι' αὐτῆς σχηματίζουσι σφαιρίδιον, ὅπερ ρίπτουσιν ἐπὶ τοῦ εἰδώλου τοῦ Θεοῦ, οὗ τὸ ἔλεος ἐπικαλοῦνται.

Ὅποιε μέθοδος πρὸς ἐπίκλησιν τῶν οὐρανίων δυνάμεων! Καὶ νῦν οἱ Ἰάπωνες πορεύονται κατὰ πλήθη πρὸς ἐπίσκεψιν πολλῶν τῶν περιφήμων αὐτῶν ναῶν. Οἱ περιηγηταὶ ἡμῶν ὁμιλοῦντες περὶ τῶν προσκυνητῶν τούτων παρατηροῦσιν ὅτι παρ' αὐτοῖς δὲν ὑπάρχει ὁ φανατισμὸς ἐκεῖνος, ὅστις χαρακτηρίζει πολλάκις τοὺς χριστιανικοὺς λαοὺς κατὰ τὰς παρομοίας περιστάσεις. Τὰ μέρη δὲ εἰς ἃ

συγκεντροῦνται οἱ προσκυνηταὶ ἀποτελοῦσι μᾶλλον τόπους διασκεδάσεων ἢ τόπους καθηγιασμένους, ὅπου οἱ πιστοὶ μεταβαίνουν πρὸς λατρείαν τοῦ Θεοῦ.

Πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἐλλείψεως τοῦ φανατισμοῦ παρὰ τοῖς Ἰάπωνσι καὶ τῆς ἀνεξιθρησκείας αὐτῶν παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰς ἀκολουθοῦσας φράσεις ἅς εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῆς μεταπολιτεύσεως τοῦ 1868 ἔλεγε πρὸς τινα Εὐρωπαϊὸν περιηγητήν:

«Παρεδέχθημεν τὸν ἱματισμὸν σας, τὰ ὄπλα καὶ τὰ ἀτμόπλοιά σας. Πολὺ δὲ πιθανὸν νὰ ἀσπασθῶμεν καὶ τὴν θρησκείαν σας, ἐὰν εὐρωμεν ἐν αὐτῇ τὸ συμφέρον μας.»

Οὐδεὶς ἄλλος λαὸς ὑπάρχει ἐν τῷ κόσμῳ τόσον ὀλίγον φανατικὸς καὶ ἀνεξιθρησκὸς ὅσον ὁ Ἰαπωνικὸς. Ση-

μειωτέον ὅμως ὅτι καὶ οἱ πρόγονοι τῶν νῦν Ἰαπώνων δὲν ἦσαν μᾶλλον αὐτῶν ζηλωταὶ τῆς θρησκείας τῶν Καμῆς ἢ τοῦ Βουδα. Οἱ δὲ πολιτικοὶ τῆς Ἰαπωνίας ἄνδρες πάντοτε ἐκηρύσσοντο κατὰ τῆς θρησκείας ὅταν πολιτικοὶ λόγοι καὶ τὰ σχέδια αὐτῶν ὑπηγόρευον τοῦτο.

Κατὰ τὸν ΣΤ'. αἰῶνα οἱ Μικκοὶ παρεδέχθησαν τὸν βουδισμὸν ἄνευ δυσκολιῶν ἀναγνωρίσαντες ὅτι ἡ θρησκεία αὕτη δὲν παρέβλαπτε τὴν ἐξουσίαν των. Κατὰ τὸν ΙΣΤ'. αἰῶνα καὶ ΙΖ'. οἱ Σχογοῦνοι κατεδίωξαν καὶ ἐξόντωσαν τὸν χριστιανισμὸν, διότι ἐβλεπον, ὅτι οἱ δαίμοι τῆς νοτίου Ἰαπωνίας προτεπάθουν ὅπως ἐπιτύχωσι τῆς ὑποστηρίξεως τῶν χριστιανῶν δεσποτῶν καὶ ἀντεπεξέλθωσιν κατ' αὐτῶν.

2

Βόνζοι.—Ἐκφορὰ τῶν νεκρῶν.—Ἀποτέφρωσις καὶ τάφῳ αὐτῶν.—Κοιμητήρια.—Ἐορτὴ τῶν κεκοιμημένων ἐν Ναγασάκη.

Οἱ Σχογοῦνοι ἐφοβοῦντο τοὺς ἱερεῖς τῆς ἰδίας αὐτῶν θρησκείας τόσον ὅσον καὶ τοὺς τῶν ξένων θρησκειῶν διὸ καὶ κατώρθωσαν ὅπως καθιερωθῇ ἵνα αἱ μεγάλαὶ πράξεις τοῦ βίου τε-

λῶνται ἄνευ τῆς παρέμβάσεως τῶν λειτουργῶν οὐδεμιᾶς θρησκείας.

Οὔτε ὅταν ὁ παῖς ἀφικνῆται εἰς τὴν νόμιμον ἡλικίαν, οὔτε ὅταν ἀρραβωνίζεται οὔτε ὅταν νυμφεύεται τ-

λοῦνται. θρησκευτικαί τελεταί. Οἱ βόνζοι προσκαλοῦνται μόνον ὅπως ὀνοματοθετήσωσι τὸ νεογέννητον κατὰ τὴν τριακοστὴν ἡμέραν τῆς γεννήσεώς του καὶ ἀποδώσι τὰς ἐπιμηδεῖους τιμὰς εἰς τοὺς νεκρούς. Αὐτοὶ μεταβαίνουσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νεκροῦ καὶ προσεύχονται ὑπὲρ αὐτοῦ. Αὐτοὶ τελοῦσι τοὺς ὠρισμένους θρησκευτικούς τύπους κατὰ τὴν στιγμήν τοῦ ἐνταφιασμοῦ καὶ τελοῦσι τὰς νεκρσίμους τελετὰς περίξ τοῦ φερέτρου μετακομιζομένου εἰς τὸν ναόν.

Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους αἱ ἐπιμηδεῖαι τελεταί τῶν ὑψηλῶν ἀτόμων συνωδεύοντο ὑπὸ βαρβάρων θυσιῶν· ἐθυσίαζον ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτῶν τινὰς τῶν ὑπηρετῶν των καὶ τὸν εὐνοούμενον ἵππων των, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ καταστήσωσι τὸν μακρὸν τῶν μεταστάντων πλοῦν ὅσον τὸ δυνατόν ἀνετώτερον. Κατόπιν ὁμως, τῶν ἡθῶν ὄλονέν ἐξανθρωπιζομένων, ἤρχοντο ἐνταφιάζοντες μετὰ τοῦ νεκροῦ αὐτῶν εἰκόνα παριστῶσαν ἵππον φυσικοῦ μεγέθους.

Οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν καὶ ἐξ ὅσων ἀλλαγῆς εἶπομεν ἠννόησαν ἤδη ὅτι οἱ Ἰάπωνες, ὡς καὶ ἡμεῖς τρέφουσιν ἰδιαίτερον σέβας πρὸς τοὺς νεκρούς καὶ ἀποδίδουσιν εἰς τοὺς τάφους τῶν πατέρων καὶ τῶν προγόνων αὐτῶν δεῖγματα εὐλαβείας. Ἐν τισὶ δὲ πόλεσιν ὑπάρχει ἔθος παράδοξον ὅλως ἀλλὰ καὶ λίαν συγκινητικόν. Ὁ νεκρὸς πρὶν ἢ κατατεθῆ ἔν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ κατοικίᾳ ὀδηγεῖται διαδοχικῶς εἰς ἕνα ἕκαστον τῶν κοιμητηρίων τῆς πόλεως. Ὁδηγοῦσιν ἄρα γε αὐτὸν ἐκεῖ ὅπως τὸν παρουσιάσωσιν εἰς τοὺς ἐν

αὐτοῖς ἐνταφιασμένους νεκρούς, οὓς πορεύεται νὰ συναντήσῃ; Ὁδηγοῦσιν ἄρα γε αὐτὸν ἐκεῖ ὅπως εἶπη τὸ τελευταῖον χαῖρε εἰς ἐκείνους οὓς ἐγνώρισε ζῶντας καὶ οἵτινες προηγήθησαν αὐτοῦ εἰς τὸν τάφον;

Ἄπαντες οἱ ξένοι οἱ περιηγούμενοι τὴν Γαλλίαν ἐκπλήσσονται ὁρῶντες τὰς ἐνδείξεις τοῦ σεβασμοῦ, ἃς οἱ ζῶντες ἀποδίδουσι πρὸς τὰ μνημεῖα ὅπου κεκοίμηται τὸν αἰώνιον ὕπνον αἱ ποτὲ πεφιλημένα αὐτοῖς ὑπάρξεις. Οἱ τάφοι οὗτοι, οἵτινες καίτοι ἀπὸ πολλοῦ χρονολογοῦνται πάντοτε ὁμως ἐπιμελῶς διατηροῦνται, πολλάκις κοσμοῦμενοι ὑπὸ φυσικῶν ἀνθέων καὶ στεφάνων ἐκπλήσσουσι τοὺς πάντας.

Ἰπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην οἱ Ἰάπωνες εἰσι πράγματα οἱ Γάλλοι τῆς ἐσχάτης ἀνατολῆς. Συχνότατα οἱ συγγενεῖς τῶν τεθνεότων ἐπισκέπτονται τὰ κοιμητήρια ἐν οἷς ὑπάρχουσιν οἱ τάφοι αὐτῶν· ἀλλὰ οἱ Ἰάπωνες ἐπιζητοῦσι μᾶλλον ὅπως ψυχαγωγῆσωσι τὸν νεκρὸν ἢ τιμήσωσιν αὐτόν. Μεταβάλλοντες τὰ κοιμητήρια ταῦτα εἰς κήπους πεπληρωμένους ὑπὸ τῶν ὠραιωτέρων καὶ ζωηροτέρων ἀνθέων.

Ἐν Ναγασάκη τελεῖται καθ' ἕκαστον ἔτος κατ' Αὐγούστον ἑορτὴ, ἣτις ἐπενθυμίζει ἡμᾶς τὴν καθ' ἡμᾶς ἑορτὴν τῶν Κεκοιμημένων. Ἀλλὰ ἐνῶ παρ' ἡμῖν οἱ πάντες κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην μεταβαίνουσιν εἰς τὰ κοιμητήρια σιωπηλοί, κατηρεῖς καὶ σκυθρωποί, ἐν Ναγασάκη κατὰ τρεῖς συνεχῶς ἡμέρας τιμῶσι τὴν μνήμην τῶν Κεκοιμημένων φωταγωγοῦντες τοὺς τάφους αὐτῶν καὶ καίοντες πυροτε-

χνημάτα ἐφ' ὅλων τῶν ἐξωστῶν τῶν τεθλιμμένων οἰκιῶν. Ὁ πάταγος τῆς θορυβώδους ταύτης ζωηρότητος ἀντηχεῖ ἀπὸ ἐξώστου εἰς ἐξώστην· τὸ δὲ σακῆς (οἰνόπνευμα), τοῦ ὁποῦ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας γίνεται μεγάλη κατανάλωσις, οὐκ ὀλίγον συμβάλλει πρὸς ἐπαύξησιν τῆς ζωηρότητος. Ταῦτα πάντα πράττουσιν οἱ Ἰάπωνες ἐκ καθήκοντος νομίζοντες ὅτι οὕτω καθιδύνουσι τὰς ψυχὰς τῶν μακαριτῶν, ἐκείνων μάλιστα οἵτινες ζῶντες ἠγάπων τὰς διασκεδάσεις καὶ τὰς ἠδονάς.

Πολλοὶ τάφοι ἀντὶ τοῦ νὰ περιέχουσι νεκρούς ἐγκλείουσι μόνον τέφραν· διότι ἐν Ἰαπωνίᾳ πολλαὶ αἰρέσεις παραδέχονται τὴν καῦσιν τῶν πτωμάτων, ὡς οἱ ἀρχαῖοι Ρωμαῖοι. Καίτοι δὲ κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους ἡ κυβέρνησις ἀπηγόρευσε τὴν ἀποτέφρωσιν τῶν νεκρῶν, ἡ διαρκεία ὁμως τοῦ διατάγματος τούτου ἦτο βραχεῖα, μεθ' ἣν ἐκ νέου ἐπετράπη. Ἐκ τῶν αἰρέσεων, αἵτινες ἐνταφιάζουσι τοὺς νεκρούς αὐτῶν, αἱ μὲν, αἱ ὁποῖαι ὁμως εἰσὶ λίαν ὀλιγάριθμοι, ἐξαπλοῦσιν αὐτοὺς κατὰ μῆκος ἐντὸς φερέτρου, αἱ δὲ, καὶ αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦσι τὴν μεγαλειτέραν

μερίδα, θέτουσιν αὐτοὺς ἐντὸς κιβωτίου κυβικοῦ σχήματος ἐνοκλάζοντος ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῶν· δίδουσι δὲ εἰς αὐτοὺς τὴν στάσιν ταύτην, διότι λίαν προτιμῶσιν αὐτὴν οἱ Ἰάπωνες, οἵτινες, ὡς εἶπομεν, οὔτε ἔδρας ἔχουσιν, οὔτε καθέκλας, οὔτε θρονία.

Ὅθεν ἐν Ἰαπωνίᾳ ἡ θρησκεία φροντίζει περὶ τοῦ ἀνθρώπου μόνον κατὰ τὴν γέννησιν καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ βίου οὐδεμίᾳ παρουσιάζεται εὐκαιρία καθ' ἣν ἀναγκαίως ὀφείλουσιν οἱ λειτουργοὶ τῆς θρησκείας νὰ ἐπέμβωσι. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ἐκπληρωθῆ, ὅτι οἱ Ἰάπωνες ἀδιαφόρως ὅλως ἔχουσι πρὸς θρησκευτά μεθ' ὧν αἱ σχέσεις τῶν εἰσι τοσοῦτον σπάνιαι. Οἱ Σχογοῦνοι δὲ καίτοι ἐπέτυγον τοῦ σκοποῦ των, δὴλά ὁδηγεῖται ἀπεμάκρυναν τὴν θρησκείαν ἀπὸ τῶν πολιτῶν διορῶξαντες μέγα κενὸν μεταξὺ τῶν λειτουργῶν αὐτῆς καὶ τῶν ὑπηκόων αὐτῶν, ὁὐκ ἀπεκομίσαντο ἐκ τοῦ μέτρου τουτου μεγάλας ὀφειλέας, διότι ἂν καὶ δὲν ἀνετράπησαν ὑπὸ τῶν βόνζων ἐγένοντο ὁμως θύματα τῶν συνωμοσιῶν τῶν μεγάλων θαϊμίων.

Ἡ Ἰαπωνικὴ γλῶσσα καὶ τὸ ἀλφάβητον.—**Σχολαὶ τῶν εὐγενῶν καὶ τοῦ λαοῦ.**—**Ψηλὴ καὶ δημώδης φιλολογία.**—**Οἱ νέοι Ἰάπωνες καὶ αἱ Εὐρωπαϊκὴ γλῶσσα.**—**Ἄνωτέρα ἐκπαίδευσις.**—**Κυβερνητικαὶ Σχολαί.**—**Αὐτοκρατορικὰ Ἐργαστήσια.**

Ἡ Κίνα, ἡ πρώτη καὶ μεγάλη αὐτῆ παιδαγωγὸς τῆς Ἰαπωνίας, δὲν ἐμύησεν αὐτὴν μόνον τὰ μυστήρια τοῦ Βουδισμού καὶ τὴν τέχνην τῆς κατασκευῆς τῶν ἐκ πορσελλάνης ἀγγείων, ἀλλ' ἐδίδαξεν αὐτῇ σὺν τοῦτοις πρὸς μεγίστην ὁμῶς αὐτῆς δυστυχίαν καὶ τὴν γραφὴν καὶ ἀκόμη καὶ τὴν ὀμιλίαν.

Ἡ Ἰαπωνικὴ γλῶσσα καὶ κυρίως ἡ ἐθνικὴ γλῶσσα, ἥτοι ἡ δημώδης, διαφέρει μεγάλως τῆς τε Σινικῆς ὡς καὶ τῶν ἡμετέρων Εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν. Ἄλλ' ὅτε ἡ Ἰαπωνία ἐσπλήθην εἰς σχέσεις μετὰ τῆς Κίνας μάλιστα εὕρισκετο τότε εἰς τὰ σπάργανα τοῦ πολιτισμοῦ, ἐνῶ ἐν Σινικῇ τὰ γράμματα, αἱ τέχναι καὶ ἡ βιομηχανία εὕρισκοντο ἐν τῇ ἀκμῇ των. Διὰ τῶν Σινικῶν δὲ βιβλίων ἐδιδάχθησαν τὴν γραφὴν, τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὸ διανοεῖσθαι οἱ Ἰάπωνες οἱ στερούμενοι πάσης παιδείσεως. Παρὰ τῶν Σίνων παρέλαβον τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας, ἐν τοῖς Σχολείοις αὐτῶν ἐδιδάχθησαν τὴν πρακτικὴν φολοσοφίαν ὡς συνεπὲς δὲ ἦν, πλήθος Σινικῶν λέξεων παρεσέδυσαν εἰς τὴν Ἰαπωνικὴν γλῶσσαν καὶ ἡ Σινικὴ

γλῶσσα ἐπέβαλε τοὺς τύπους καὶ τὰ ἰδιώματα αὐτῆς εἰς τὴν Ἰαπωνικὴν φιλολογίαν καὶ κυρίως εἰς τὴν ποιησιν καὶ τὴν ἱστορίαν.

Ἡ γραφὴ τῶν Σίνων ἐστὶν ἄκρως περίπλοκος καὶ ἀκατανόητος. Οἱ Σίνοι δὲν ἔχουσι γράμματα δι' ὧν νὰ σχηματίζωσι λέξεις ὡς ἡμεῖς. Ἄλλ' ἔχουσιν ἀναρίθμητα σημεῖα, ὧν ἕκαστον παρίστησι μίαν λέξιν. Μεταχειρίζονται ὅθεν γράφοντες ἑκατομμύρια στοιχείων καὶ καταναλίσκουσι τὸν πολυτιμότερον χρόνον τῆς νεότητός των ὅπως ἐκμάθωσι τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν γραφὴν. Οἱ Ἰάπωνες κατώρθωσαν ἐν μέρει νὰ ἐπενέγκωσι βελτίωσιν τινα εἰς τὰς ἀτοπίας τοῦ συστήματος τούτου τῆς γραφῆς δημιουργήσαντες δημῶδες ἀλφάβητον, ὅπερ σύγκειται μὲν ἐκ Σινικῶν χαρακτήρων, ἕκαστος ὁμῶς τῶν χαρακτήρων τούτων ἔχει τὴν αὐτὴν χρῆσιν καὶ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἃς ἔχουσι καὶ τὰ τοῦ ἡμετέρου ἀλφάβητου γράμματα. Ἄλλὰ μόνον ἡ κοινὴ γλῶσσα γράφεται διὰ τῶν χαρακτηριστῶν τούτων, ἐνῶ ὁ συγγραφεὺς ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν φιλολογίαν, τὴν φιλοσοφίαν, τὰς ἐπιστήμας ἀναγ-

κάζεται νὰ μεταχειρίζηται τὸ Σινικὸν ἰδιῶμα.

Ἐκ τούτων ὅθεν δύο συστήματα διδασκαλίας καὶ παιδείσεως προκύπτουσι.

Κατὰ τοὺς τελευταίους ἀκόμη χρόνους ὑπῆρχον ἐν Ἰαπωνίᾳ ἀνώτεροι Σχολαὶ ἰσοδυναμοῦνται πρὸς τὰ ἡμέτερα γυμνάσια, ἐν αἷς εἰστήγοντο οἱ παῖδες τῶν σαμουράη. Ἐκ τῶν Σχολῶν τούτων δὲ ἐφημίζοντο πρὸ πάντων ἡ τοῦ Κιούτου καὶ ἡ τῆς Ἰεδοῦς. Ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἐδιδάσκετο κυρίως ἡ θεολογία, ἡ ἠθικὴ καὶ ἡ καθαρεύουσα Ἰαπωνικὴ γλῶσσα, ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ ἡ Σινικὴ γλῶσσα, ἡ γραμμικὴ καὶ ἡ γραμματικὴ καθὼς καὶ οἱ ὁροίμοι τῆς Κίνας συγγραφεῖς. Ἐκάστη δὲ πρωτεύουσα τῶν ἐπαρχιῶν εἶχεν ἐν σχολαρχεῖον. Οἱ Ἰάπωνες ἀποδίδουσι εἰς τὴν Σινικὴν γλῶσσαν τὴν αὐτὴν σπουδαιότητα ἣν οἱ Εὐρωπαῖοι εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Λατινικὴν. Ἄλλ' ὁμῶς ἡ Ἑλληνικὴ καὶ ἡ Λατινικὴ σχετικῶς ἐκμανθάνονται εὐκολώτερον· μελετῶντες δὲ τὰς δύο ταύτας γλώσσας, αἵτινες ὑπῆρξαν τὰ ὄργανα δι' ὧν οἱ μεγαλείτεροι συγγραφεῖς τῆς ἀρχαιότητος ἀνεπτυξάν καὶ ἐναπέλιπον ἡμῖν τὰς ὑψηλοτέρας διδασκαλίας, ποιούμεθα εἶδος διανοητικῶν ἀσκήσεων, αἵτινες προκατ' ἐξίσουσιν ἡμᾶς πρὸς ὑψηλοτέρας μελέτας, ἐνῶ ἡ Σινικὴ γλῶσσα ἥμιστά ἐστι κατάλληλος πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν ἀφρημένων ἐννοιῶν τῶν ἐπιστημῶν.

Οἱ Ἰάπωνες μαθηταὶ ἤτκουν μᾶλλον τὴν μνήμην ἢ τὸ λογικόν, διότι πρῶτον ἐμάνθανον τοὺς χαρακτήρας

τῆς Σινικῆς γραφῆς, ὑπερβαίνοντας τοὺς δυσχίλιους, ἤτκουντο εἰς τὸ νὰ διακρίνωσιν αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων καὶ νὰ μὴ συγχέωσιν αὐτοὺς, νὰ ἐνθυμῶνται τὴν φωνὴν ἐκάστου γράμματος καὶ νὰ χροάττωσιν αὐτοὺς διὰ χρωστήρος· διότι ἐν Ἰαπωνίᾳ καθὼς καὶ ἐν τῇ Σινικῇ δὲν γράφουσι διὰ γραφίδων ἀλλὰ διὰ χρωστήρων. Πάντα ταῦτα δὲ ἀπετέλουν οὐκ ὀλίγην ἐργασίαν. Διδασκόμενοι οἱ παῖδες τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν γραφὴν ἐπλήρουν συγγρόνως καὶ τὸν ἐγκέφαλόν των μετὰ διδάγματα τοῦ Κομφικίου, μετὰ κύρια ὀνόματα τῶν ἐκτενῶν χρονολογικῶν καταλόγων τῶν Ἰαπώνων καὶ Σίνων μοναρχῶν καὶ μετὰ διάφορα ὠραῖα ἀνέκδοτα τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ἀμφοτέρων τῶν χωρῶν τούτων. Διδάσκονται ὡσαύτως καὶ τὴν ἀριθμητικὴν χροῶμενοι εἶδος ἀβάκιων (Sagoban), ἀποτελουμένων ἐκ τετραγώνου ξυλίνου διηρημένου εἰς πολλὰς σειρὰς ἐκ σιδηρῶν ράβδων, ἐφ' ὧν κινουῦνται σφαιρίδια (1). Διὰ τοῦ ὄργανου τούτου οἱ Ἰάπωνες ποιοῦνται τοὺς ὑπολογισμούς των. Περιηγητῆς τις, οὐτινος τὸ ὄνομα διαφεύγει ἡμᾶς, λέγει ὅτι οὐδεὶς πολίτης τῆς Ἰεδοῦς τοῖμα νὰ εἶπῃ, ὅτι δύο καὶ δύο κάμνουσι τέσσερα πρὶν ἢ κινήσῃ ἐπὶ τῶν σιδηρῶν ράβδων τὰ μικρὰ σφαιρίδια τοῦ σαροβᾶν αὐτοῦ.

Κατὰ τὰς πληροφορίες Ἀμερικανοῦ τινος ἐπὶ πολλὰ ἔτη διδόντος ἐν τινι τῶν Σχολῶν τῆς Ἰαπωνίας, οἱ ἐξ αὐτῶν ἐξερχόμενοι νέοι εἰσὶν ἐ-

(1) Ἐν τοῖς σφαιριστήροις ἡμῶν ὑπάρχουσι τοιοῦτου εἶδους ἀβάκες πρὸς χρῆσιν τῶν παιζόντων.

πιδέξιοι καλλιγράφοι, εύπειθεῖς μαθηταί, τέκνα ἔχοντα σέβας πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ ἀνωτέρους αὐτῶν, πολῖται ὑποτασσόμενοι τοῖς νόμοις, ἐρασταὶ καὶ λάτριδες τῆς ἀρχαιότητος, ἄπαδοι τῆς ἠθικῆς φιλοσοφίας, ἀλλ' εὐδόλως συμπαθεῖς τῷ Κεμφικίῳ, εὐπροσῆγοροι, ἀκριβεῖς περὶ τὰς ἐθιμοτυπίαις καὶ μάλιστα εἰδικοὶ περὶ τὸ κυβερνᾶν. Ἀλλὰ συγχρόνως ἡ ἀδράνεια ἐν ἧ διατέλει ἡ διόνοια αὐτῶν, ἥτις φύσει ζωηρὰ ἐστὶ, τὰ κατὰ συνθήκην αἰσθήματα ὑφ' ὧν κατεπνίγοντο τὰ ἀτομικὰ αὐτῶν αἰσθήματα καὶ πρὸ πάντων ἡ εἰλιφία ἀρχῶν θρησκευτικῶν καὶ ἡ ἔξις τοῦ θεωρεῖν τὸν πρὸς τὰς κρίσεις καὶ τοὺς λόγους τῶν ἄλλων εὐθρον ὡς τὸν μόνον γνώμονα ἐν τῷ βίῳ, τοῦτα πάντα διέπλασσον αὐτοὺς οὕτως ὥστε ἐπὶ πολὺν χρόνον μετὰ τὴν ἐκ τῆς Σχολῆς ἀποφοίτησιν διετήρουν τὸν παιδικὸν αὐτῶν χαρακτήρα καθιστόμενοι ὀδύνατοι, ὅπως διευθύνωσιν ἑαυτοὺς καὶ, ὡς λέγουσιν, ἀνίκανοι νὰ πετάξασιν μετὰ τὰ ἰδικὰ των πτερά.

Ἐν τοῖς δημοσίοις Σχολείοις ἐν οἷς ἐφοίτων τὰ τέκνα τῶν τάξεων τῶν ἀπλῶν πολιτῶν καὶ τοῦ λαοῦ, ἀπερ εἰσέρθανον ἀγωγὴν ὅλως στοιχειώδη, τὰ πράγματα ἔβαινον φυσικώτερον. Οἱ μαθηταὶ τῶν σχολῶν τούτων δὲν ὑπεβόλλοντο εἰς τὴν ἐκμάθησιν ἀπάντων τῶν τριῶν χιλιάδων χαρακτήρων τῆς Σινικῆς γλώσσης ἀλλὰ τῶν πεντήκοντα περίπου τοῦ νέου ἀλφαβήτου, ὃ ἐστὶ κάπως δυσκολώτερον τοῦ ἀλφαβήτου τῆς ἡμετέρας γλώσσης.

Ὁ Κ. Βουσκί I ἐπεσκέψατο τὰς δημοτικὰς ταύτας Σχολὰς καὶ ἐγνώ-

ρισε τὸν τρόπον καθ' ὃν λειτουργοῦσι ταῦτα διὰ τῶν ὁποίων διέρχονται ἅπαντα τὰ τέκνα τῆς χώρας ἐξαιρουμένων τῶν παίδων τῶν εὐγενῶν, ἅτινα ἐκπαιδεύονται ἐν τοῖς πανεπιστημίαις περὶ ὧν ὠμιλήσαμεν, καὶ τῶν πλουσίων πολιτῶν, ἅτινα παραδίδονται εἰς ἰδιαιτέρους ἐπιδεξίους παιδαγωγούς.

«Ποσάκις, λέγει, διερχόμενος ὄρνιν ἀκώμας κατωκημένας ὑπὸ κυνηγῶν καὶ ὑλοτόμων καὶ χωρία ὅπου καλλιιεργεῖται ἡ μέταξα καὶ τρέφεται ὁ μεταξοσκώληξ, ἤκουσα τὸν προξενούμενον θόρυθον ἐν τοῖς μικροῖς αὐτῶν σχολείοις, ὅπου παιδία ἄρρενά τε καὶ θήλια ἀναμῖξ, ὧν ὁ ἀριθμὸς ἐν ἐκάστῳ σχολείῳ δὲν ὑπερβαίνει τὰς δεκάδας, ἀποστηθίζουσι γεγωνυῖα τῆ φωνῆ τὸ ἠροφά—ἦτοι τὸ ἀλφάβητον τῆς ἐθνωδους γλώσσης—ἢ ἀκούονται ἀντιγράφοντα τὰ τεσσαράκοντα ἑπτὰ γράμματα αὐτοῦ. Ἐκαστος μαθητὴς ἔχει ἐνώπιόν του μικρὸν τράπεζαν ἐνὸς ποδὸς ὕψους καὶ τριῶν ποδῶν μήκους, ἥτις εἶναι πάντοτε μελανωμένη μετὰ τὴν Σινικὴν μελάνην τὴν ὁποίαν μεταχειρίζονται, ἐπ' αὐτῆς δὲ εὐρίσκονται μελανοδοχεῖον, γρυστήρ καὶ κύλινδρος χάρτου, τοῦ ὁποίου ποιοῦνται μεγάλην κατανάλωσιν· διὰ νὰ οἰκονομήσωσι δ' αὐτὸν, καθαρίζουσι καὶ ξηραίνουσι τὴν γεγραμμένην σελίδα καὶ ἀρχίζουσι πάλιν γραφάσσοντες ἐπὶ τῆς ἀμαυρᾶς πάντοτε τούτης σελίδος χαρακτήρας οἵτινες ἀρκούντως διακρίνονται. Ὅταν περιγηγῆ τις ἐπισκέπτεται τὰς σχολὰς ταύτας οἱ μαθηταὶ προστρέγουσι καὶ παρεκαλοῦσιν αὐτὸν ὅπως τοῖς

θώκῃ ἐγγράφως εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ γλώτταν τὸ ὄνομα του, τὸ ὁποῖον ἄρχονται κατόπιν γραφάσσοντες κατὰ ἐκατοντάδας ἀντιτύπων. Μεγάλως δὲ χαίρουσιν ἐπὶ τούτῳ οἱ μικροὶ οὗτοι Ἰάπωνες. Ἐξερχόμενος τῶν σχολῶν τούτων ὁ ποῖς γνωρίζει ἤδη νὰ γράφῃ τὴν Κατὰ-Κάνα (*), νὰ ἀριθμῇ ἐπὶ τοῦ σαροβάρ, ἄθικκος, ὡς εἶπωμεν,

ἐρ' οὐ ἐκτελοῦσι τὰς τέσσαρας ἀπλᾶς πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς καὶ ἐννοοῦσιν εὐχερῶς τὰ ἐθνωδῆ βιβλία τὰ γεγραμμένα εἰς τὴν λαλιυμένην γλώτταν. Ἡ μεγάλη αὕτη διάστασις μετὰ τῶν ἄλλο συστημάτων τῆς γραφῆς καὶ τῆς ἀγωγῆς συνεπήγαγε διάστασιν ὡσαύτως μεγάλην καὶ ἐν τῇ φιλολογίᾳ.

Θεάματα ἐν Ἰεδοῖ.

Τὰ βιβλία τὰ προωρισμένα διὰ τοὺς τυχόντας ἀνωτέρας ἀγωγῆς εἰσιν ὅλως ἀκατάληπτα εἰς τοὺς ἀπο-

φοίτους τῶν δημοτικῶν σχολείων· οὐ μόνον δὲν ἐννοοῦσιν αὐτὰ ἀλλὰ καὶ δὲν ἀνύονται νὰ τὰ ἀναγνώσωσιν. Οἱ μαθηταὶ τῶν ἡμετέρων δημοτικῶν σχολείων δύνανται ἐνμέρει νὰ ἀναγ-

(* Κατὰ Κάνα λέγεται ἡ δημώδης γλώττα κατὰ τὴν Ἰαπωνικὴν διάλεκτον.

γύπτωσι τῶν ἀρχαίων Ἕλληνες συγγραφεῖς ἐνῶ Ἰαπών μαθητῆς μὴ τυγῶν εὐρείας παιδαίεως ὀδύνητόν ἐστι νὰ ἀναγνῶσθαι βιβλίον ποιήσεων ἢ φιλοσοφικῶν θεωριῶν τετυπωμένων διὰ χερσῶν Σινικῶν χειρῶν καὶ συνηγεταγμένον εἰς τὴν ὑψηλὴν Ἰαπωνικὴν γλῶτταν ἧς σύγκειται, ὡς εἴπομεν, ἀπὸ λέξεων καὶ φράσεων Κινεζικῶν

Ἡ ὑψηλὴ Ἰαπωνικὴ γλῶττα κηθ' ἀλέγουσιν οἱ ὀλίγοι Εὐρωπαῖοι οἱ δυναθέντες νὰ μνηθῶσι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤϊστον τὰ μυστήρια αὐτῆς, εἶναι ξηρὰ, ἄγροια, σχολαστικὴ ἐνῶ τὰ εἰς κηθρὰν ἀημῶδη γλῶτταν γεγραμμένα βιβλία εἰσὶ τῶν ἀντικειμένων. Αἱ μνηστορικαὶ ἀεὶ κενεὶς εἰσὶ προσωπεύμενα, διὰ τὰς κενεὶς γράφονται εἰς ὁμιλίῃ γλῶτταν. Ἀποτελοῦσι δὲ ἱστορίας, μακρὰς καὶ περιπλόκους ἐν οἷς ὁ συγγραφεὺς ἐπιζητεῖ νὰ τέρψῃ τὸν ἀναγνώστην διὰ τῆς ἐκθέσεως γεγονότων φαντασιωπλήτων, ἀλλεπαλλήλων καὶ σχεδὸν συγχρόνων, οὐχὶ δὲ διὰ τῆς ἀναλύσεως καὶ περιγραφῆς διαφόρων χαρακτηρῶν καὶ τῆς μελέτης τῶν παθῶν. Τὰ μετ' εἰκόνας, συγγράμματα καὶ αἱ συλλογαὶ εἰκονογραφικῶν κηθρῶν μετὰ διάφορον τοῖς Εὐρωπαίοις.

Οἱ Ἰάπωνες στεροῦνται ἀκόμη τῶν μέσων, ἀπερ' ἡμεῖς διαθέτομεν πρὸς ἐκτύπωσιν εἰκονογραφικῶν· ἀλλὰ διὰ τῶν μεθόδων αἱ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ ἐφευρὸν κατορθῶσι νὰ κηθρῶσιν εἰς τὸ δημόσιον εἰκονογραφικὰ ἀρκούντως κομψῶς. Ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἐν τοῖς βιβλιοθήκαις τῆς Γαλλίας εὐρίσκονται πολλὰ συλλογαὶ Ἰαπωνικῶν εἰ-

κονογραφικῶν, οἱ δὲ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ἐπιτεκνέμενοι τοὺς Περσίους καὶ τὰς βιβλιοθήκας αὐτῶν εἶδον βεβαίως καὶ ἐξετίμησαν πῶς τὴν τυπογραφικὴν καὶ χειρῶν τέχνην τῶν Ἰαπώνων.

Ἡ στοιχειώδης ἐκπαίδευσις καθ' ὅλην τὰς τάξεις εἶναι ὁ ἀδεδομένη ἐν Ἰαπωνίᾳ. Ἐκτὸς δὲ ὀλίγων ἰθιμῶν τινῶν ὄντων πρὸς ἃ ἡ φύσις φαίνεται ἐπεδείχθη θυμική· οὐδεὶς ὑπόχει, οὕτως εἰπεῖν, ἐν Νιφῶνι ἀνὴρ ἢ γυναῖκὴ μὴ γνωρίζων εὐχερῶς τὴν ἀνάγνωσιν, τὴν γραφὴν καὶ τὴν ἀριθμητικὴν. Οὐδεὶς ὅθεν Εὐρωπαῖός τῶν δύνανται νὰ συγκριθῇ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην πρὸς τὴν Ἰαπωνίαν. Δυστυχῶς ὁμοίως ἡ στοιχειώδης αὕτη ἐκπαίδευσις εἶναι ἀνεπαρκής, διότι οἱ περιορισθέντες εἰς αὐτὴν δὲν ἔρρῳσι τὴν ἀπαιτουμένην διανοητικὴν δύνανσιν ὅπως μετὰ ταῦτα διὰ τῆς κατὰ μόνον μελέτης ἀποκτήσῃσι γνώσεις εὐρυτέρας καὶ ὑψηλοτέρας (ὡς τοῦτο συμβαίνει συχνότατα πηρ' ἡμῶν) ὡς ἀποτέλεσμα δυνατὸν νὰ αἰθανθῶσι τὴν ἀνάγκην.

Καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ μαθηταὶ τῶν ἀνωτέρων σχολῶν ἐννοοῦσιν ὅτι ἡ ἐκπαίδευσις ἦν μετὰ κόπων ἀπέκτησαν εἶναι ἀνεπαρκής αὐτοῖς, βουλομένοι νῦν μνηθῆναι τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας ἡμῶν, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀτελειῶν τῆς διδασκαλίας καὶ αὐτὴ ἡ γλῶττα ἐστὶν ἄτακτος καὶ ἀκανόνιστος καθισταμένη ὅπως ἀναρμόδιος πρὸς κηθρῶσιν τῶν ἀπρηξμένων ἐννοιῶν τῶν ἐπιστημῶν ἡμῶν. Καὶ δύναται μὲν τις ἄνευ δυτχερειῶν νὰ ἐκθέσθαι δι' αὐτῆς πάντα τὰ ἀφορῶντα τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰς βιομηχα-

νικὰς τέχνας ἡμῶν, ἀλλὰ θέλων ὅπως ποιήσῃται ἐν Ἰαπωνικῇ γλώσσῃ μαθήματα τοῦ δικαίου, τῆς πολιτικῆς ἢ τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας εἰς οὐδὲν εὐάρεστον καταλήγει ἀποτέλεσμα, ὅπως ἀπολύτως ἀδυνάτου ὅπως χρηθῆται τῷ ὄργανῳ τούτῳ πρὸς ἐκθέσιν ὑψηλῶν ἐπιστημονικῶν θεωριῶν. Οὕτως οἱ νέοι Ἰάπωνες οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐκπαιδευθῶσιν ἐν ταῖς ἐπιστήμαις τῆς Εὐρώπης—καὶ οὗτοι εἰσὶν οὐκ ὀλίγοι καὶ καθ' ἑκάστην ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν αὐξάνει—ὀρεῖλουσιν ὅπως ἄρξωνται τῶν σπουδῶν τῶν ἐκμανθάνοντες τὴν Γαλλικὴν ἢ τὴν Ἀγγλικὴν. Κατὰ προτίμησιν δὲ ἐν τῇ Ἀγγλικῇ γλώσσῃ ποιοῦνται τὰς σπουδὰς τῶν ἕνεκα πολλῶν λόγων. Πρῶτον ἡ Ἀγγλικὴ, ἧς λαλεῖται ὑπὸ τῶν κατοίκων τῶν Βρεττανικῶν νήσων καὶ τῶν Ἰνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, συνοικεῖ τοὺς μελετῶντας αὐτὴν Ἰάπωνας μετὰ δύο μεγάλων ἐθνῶν· εἶτα οἱ Ἀγγλοὶ ὡς ἄνθρωποι πρακτικοὶ γράφουσι καὶ ἐκδίδουσι, ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν πλῆθος μικρῶν στοιχειωδῶν πραγματειῶν ἐν αἷς οἱ ἐπιθυμοῦντες Ἰάπωνες νὰ μνηθῶσι τὰς ἐπιστήμας τοῦ πολιτισμοῦ τῆς Δύσεως εὐρίσκουσιν ἀπάσας τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις καὶ πληροφορίας· ἐνῶ οἱ Γάλλοι στεροῦνται ἐν γένει τοιούτων πρακτικῶν ὅλων συγγραμμάτων. Ἄλλως δὲ ἡ Γαλλικὴ, ἧς χάριν τῶν γάλλων ἀξιωματικῶν τῶν προσκληθέντων πρὸς διδασκαλίαν καὶ διοργάνωσιν τοῦ Ἰαπωνικοῦ στρατοῦ κατέστη ἡ ἰσχύουσα γλῶσσα ἐν τοῖς τάγμασι τοῦ Μικαδού, οὐδεμιᾶς ἐστὶ σχεδὸν χρησιμότητος τοῖς μὴ πρόωρισμένοις διὰ τὸ στρατιωτικὸν στάδιον.

Ἐν τοῖς προηγουμένοις ὁμιλήσαμεν περὶ τῶν ἐκπαιδευτηρίων τῶν Ἰαπώνων τῶν ἀντιστοιχοῦντων πρὸς τὰ δημοτικὰ ἡμῶν σχολεῖα καὶ τὰ Λύκεια· Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ὅμως ἀρ' ἧς ἡ Ἰαπωνία ἤρξατο μυσμένη τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἐπιστήμας ἀνεφάνη καὶ ἡ ἀνάγκη καταστημάτων ἀνωτέρας καὶ ἐπιστημονικώτερας, οὕτως εἰπεῖν, γροίας. Διοργανοῦνται δὲ τοιαῦτα ἀλλ' ἄνευ προδιαγραμματὸς τινος, ἄνευ μεθοδου, καὶ οὕτως εἰπεῖν, τυχαίως καὶ ἀπροπαρασκευάστως καθ' ὅσον αἱ καθ' ἑκάστην παρουσιαζόμεναι ἀνάγκαι καθίστανται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπαίσθηται.

Πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως τοῦ 1868 ὑπῆρχεν ἐν Ναγασάκη Σχολὴ ἰατρικὴ ἦν μετ' ἔπειτα μετίνεγκον εἰς τὴν Ἰεῶν. Οἱ πρῶτοι αὐτῆς καθηγηταὶ ἦσαν φυσικῶς Ὀλλανδοὶ, καθότι τῇ Ὀλλανδίᾳ μόνον ἦν ἱμιελευθέρῃ ἡ εἰσοδος εἰς Ἰαπωνίαν. Ἀλλὰ μετὰ τὴν μεταπολίτευσιν οἱ Γερμανοὶ ἀντικατέστησαν αὐτοῦς. Πρὸ τριῶν ἀκόμη ἐτῶν ἐκ τῶν ἐννεακαίδεκα καθηγητῶν αὐτῆς οἱ ἐνδεκα ἦσαν Ἰάπωνες καὶ οἱ ὀκτὼ Γερμανοὶ. Πλείονες δὲ τῶν 242 φοιτητῶν ἐποιοῦντο τὰς σπουδὰς τῶν ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ. Πρὸ τῆς συστάσεως αὐτῆς ἡ Ἰαπωνικὴ Ἰατρικὴ συνίστατο εἰς συλλογὴν ἀπλῶν γυναικείων συνταγῶν. Μόλις δὲ πρὸ μικροῦ ἐγένετο ἐν Ἰαπωνίᾳ τὸ πρῶτον μάθημα τῆς ἀνατομίας ἐπὶ πτώματος ἀνθρωπίου. Μέχρι τοῦδε οἱ Ἰάπωνες ἰατροὶ οὐδεμίαν εἶχον γνώσιν τοῦ ὄργανισμοῦ καὶ τῆς ἰδιαζούσης φύσεως

τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, οὕτως τὴν
θεραπείαν ἐπηγγέλλοντο.

Ἡ νομικὴ Σχολὴ τελευταίως μό-
λις συστάτα εἶκοσι μόνον ἡρίθμει-
φωρητὰς ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Κ.
Bousquet, οἵτινες ἠκροάζοντο τὰ μα-
θήματα τοῦ δικαίου παρὰ δύο γάλ-
λων καθηγητῶν. Ὀκτώ δὲ μαθηταὶ
τῆς σχολῆς ταύτης προωρισμένοι ὅπως
διδοῦσιν ὡς καθηγηταὶ ἐν τῇ σχο-
λῇ ἀπεστάλησαν εἰς Γαλλίαν ὅπως
τελειοποιηθῶσιν ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, ἣν
μετ' ὀλίγον ἐμελλον νὰ διδάξωσι
καὶ οὗτοι εἰς τοὺς συμπατριώτας των.
Τὰ μαθήματα τῆς σχολῆς ταύτης πε-
ριλαμβάνουσι τὸ φυσικὸν δίκαιον, τὸ
πολιτικὸν δίκαιον, τὸ ἐμπορικὸν δί-
καιον, στοιχεῖα ποινικοῦ δικαίου καὶ
τὸν διοικητικὸν διοργανισμόν.

Οἱ Γερμανοὶ δὲν διδάσκουσι μόνον
ἐν τῇ Ἰατρικῇ σχολῇ τῆς Ἰεδοῦς· εἰς
αὐτοὺς ἐστὶν ἀνατεθειμένη καὶ ἡ διδα-
σκαλία ἐν τῇ σχολῇ τῆς μεταλλευτι-
κῆς, ἣτις ἡρίθμει πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἀκό-
μη περὶ τοὺς τριάκοντα μαθητὰς. Ὑπάρ-
χει ἐν Ἰαπωνίᾳ καὶ Σχολὴ ἀντιστοιχοῦ-
σα πρὸς τὴν *Κεντρικὴν Σχολὴν* τῶν
Παρισίων (*Ecole centrale*), ἣς ἡ
διεύθυνσις καὶ ἡ διδασκαλία εἰσὶν ἐμ-
πεπιστευμένοι εἰς τοὺς Ἀγγλους.
Εἶναι ἡ μᾶλλον καλῶς κατηρτισμένη
Σχολὴ τῆς Χώρας καὶ ἀριθμεῖ περὶ
τοὺς τριακοσίους μαθητὰς. Ἐν αὐτῇ
ὑπάρχουσι πλείονες τῶν ἑνδεκα διδα-
σκάλων, πάντων Ἀγγλων, ἀνευ οὐ-
δενὸς βοήθου. Ἡ ὅλη διδασκαλία ἐν
τῇ Σχολῇ ταύτῃ συμπληροῦται ἐν δι-
αστήματι ἑξ ἐτῶν, ἑξ ὧν δύο ἀφιε-
ροῦνται εἰς ἐργασίας πρακτικὰς, τὰς
ὁποίας διδάσκονται οἱ μαθηταὶ ἐντός

ἐργοστασίων κειμένων πλησίον τῆς
Σχολῆς. Τὰ θεωρητικὰ μαθήματα πε-
ριλαμβάνουσι τὰ στοιχειώδη καὶ ὑψη-
λότερα μαθηματικά, τὴν φυσικὴν, τὴν
χημείαν, τὴν μηχανικὴν, τὴν τοπο-
γραφίαν, τὴν οὐρολογίαν, τὴν γε-
ωλογίαν, τὴν μεταλλουργίαν. Τὸ πρό-
γραμμα τοῦτο εἶναι λίαν εὐρὴ διὰ τοὺς
μαθητὰς κατὰ τὸν Κ. Bousquet, κα-
θὼς καὶ διὰ τοὺς δασκάλους, οἵτινες
ὄντες λίαν ὀλιγάριθμοι δὲν ἐπαρκοῦσι
πρὸς διδασκαλίαν τοσοῦτων ποικίλων
μαθημάτων. Οὐχ' ἦττον ὅμως ἐν τῇ
χώρᾳ ταύτῃ ὅπου πάντα τὰ ἔργα τῆς
μεγάλης βιομηχανίας νῦν ἤδη ἀρ-
χονται ἀναγεννώμενα, ἡ Σχολὴ αὕτη
καθίσταται ἀπαραιτήτως ἀναγκαία.

Τὰ περισσότερα τῶν ἐν ταῖς ἀνω-
τέραις Σχολαῖς διδασκομένων μαθη-
μάτων ἀκολουθοῦνται μετὰ πολλῆς
προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας. Οἱ νέοι Ἰά-
πωνες ἀφοσιοῦνται μετὰ ζήλου εἰς
τὰς σπουδὰς ταύτας, τὰς ὅλως νέας
δι' αὐτοὺς· καὶ ἀναμφοισθητῶς με-
γάλως ἐξ αὐτῶν ὠφελοῦνται. Ἀλλ'
ὅμως ἡ μεγάλη καὶ λαμπρὰ πρόοδος
τῶν Ἰαπώνων ἔγκειται ἐν τῇ τοῦ
στρατοῦ μεταρρυθμίσει καὶ διδασκα-
λίᾳ. Οἱ Ἰάπωνες ἦσαν μὲν ἀνδρεῖοι
ἀλλ' ἦσαν καὶ δυσανάγωγοι. Πρὸς δὲ
ὡς ἐκ τοῦ ὄπλισμοῦ των ὠμοίαζον
πολύ μᾶλλον, ὡς προηγουμένως εἶ-
πομεν, πρὸς τὰ Εὐρωπαϊκὰ τάγματα
τοῦ ΙΔ' καὶ ΙΕ' αἰῶνος ἢ πρὸς τὰ τοῦ
ΙΘ'. Ἐν τούτοις ἐν χρόνῳ σμικρῶ ἐ-
τελέσθη ριζικωτάτη καὶ πλήρης με-
ταρρύθμισις ἐν τῷ στρατῷ. Στολαί,
ὄπλα, τακτικὴ, τὰ πάντα ἀνεμορφώ-
θησαν. Οἱ στρατιῶται τοῦ Μικαδῶ
διατηροῦντες πάντοτε τὴν ἀρχαίαν

αὐτῶν ἀνδρείαν συνφκειώθησαν θαυ-
μασίως πρὸς τοὺς κανόνες τῆς νεω-
τέρας στρατιωτικῆς τέχνης, πρὸς τὰς
ἀπαιτήσεις τοῦ περιπλόκου αὐτῆς ὀ-
πλισμοῦ καὶ ὑπετάχθησαν ὑπὸ τὸν
ζυγὸν τῆς εὐπειθείας. Χειρίζονται δὲ
νῦν τὰ ὄπλα καὶ ἐξασκοῦνται μετὰ
μεγίστης ἀκριθείας καὶ εὐκινήσιας,
προκαλουσῶν τὸν θαυμασμὸν καὶ αὐ-
τῶν τῶν διδασκάλων των. Οἱ Γάλλοι,
εἰς οὓς ἐστὶν ἀνατεθειμένη ἡ ἀναμόρ-
φωσις τοῦ στρατοῦ, μεγάλως ἐπὶ ταῖς
προόδους ταύταις ὑπεραίρονται.

Ἡ πρώτη γαλλικὴ ἐπιτροπὴ, ἣτις
ἀνέλαβε τὴν διοργάνωσιν τοῦ στρατοῦ
συνέστη κατὰ τὸ 1867. Τὰ πολιτικὰ
τότε γεγονότα διέκοψαν τὸ ἔργον αὐ-
τῆς. Κατὰ τὸ 1872 νέα ἐπιτροπὴ ἐκ
γάλλων καὶ πάλιν συγκειμένη ἐπα-
ναλαμβάνει τὸ διακοπὲν ἔργον, πεντε-
καίδεκα δὲ γάλλοι ἀξιωματικοὶ καὶ
ἑνδεκα ὑπαξιωματικοὶ ἤρκεσαν ὅπως
διδάξωσιν ἐπὶ τῶν στρατοπέδων εἰς
τὰ τάγματα τὰς πρώτας πρακτικὰς
βάσεις καὶ τὴν θεωρίαν τῆς ἐπι-
στήμης εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς ἀξιωματι-
κοὺς καὶ ὑπαξιωματικούς.

Συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας καὶ
τὰ σχέδια γάλλου τινὸς ἀξιωματικοῦ
ἀνηγέρθη καὶ στρατιωτικὴ Σχολὴ, ἐν
ἣ ἑξ ὀλίγοι γάλλοι ἀξιωματικοὶ προσελή-
φθησαν ὡς σύμβουλοι τοῦ Ἰάπωνος
διευθυντοῦ τῆς σχολῆς, ὅστις ἐστὶν
ἀνώτερος λειτουργὸς τοῦ κράτους. Οἱ
μαθηταὶ εἰσέρχονται ἐν τῇ σχολῇ
ταύτῃ διὰ διαγωνισμοῦ. Μετὰ παρέ-
λευσιν δύο ἐτῶν, καθ' ἃ διαρκεῖ ἡ δι-
δασκαλία, ἐξέρχονται μὲ τὸν βαθμὸν
ἀνθυπολογαγοῦ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν
τῇ σχολῇ ταύτῃ μαθητευομένων ἀνέρ-

χεται τοὺς τριακοσίους· Ἡ δὲ ἐν αὐ-
τῇ διδασκαλίᾳ, ἣ τε πρακτικὴ καὶ θε-
ωρητικὴ, ἐστὶν ἀνατεθειμένη εἰς ἑξή-
κοντα πέντε ἰθαγενεῖς καθηγητὰς καὶ
εἰς ὀκτὼ γάλλους (πέντε ἀξιωματι-
κοὺς καὶ τρεῖς ὑπαξιωματικούς). Ὑ-
πολείπεται νῦν νὰ ἴδωμεν ἐὰν ὁ στρα-
τὸς οὗτος ὁ τοσοῦτον καλῶς διοργα-
νωμένος θὰ εὕρῃ ἐν καιρῷ πολέμου
ἀρχηγούς ἱκανοὺς ὅπως καλῶς διευ-
θύνωσιν αὐτόν· διότι ὁ στρατὸς εἶναι
ὄργανον τὸ ὁποῖον εὐρισκόμενον εἰς
χεῖρας ἀδεξίους εἰς οὐδὲν χρησιμεῖ.

Τὴν μεγάλην πρόοδον καὶ ταχεῖαν
ἐπίδοσιν τῶν Ἰαπώνων εἰς τὴν στρα-
τιωτικὴν τέχνην ἐξηγεῖ καὶ τοῦτο,
ὅτι ὁ λαὸς οὗτος ἔχει μὲν μὲν ἔρωτα
πρὸς τὴν στρατιωτικὴν. Πάντες μετὰ
πολλῆς σπουδῆς τρέχουσιν εἰς τὰς
μεγάλας στρατιωτικὰς ἀσκήσεις. Αἱ
στρατιωτικαὶ δὲ ἐπιθεωρήσεις εἰσὶν
ἐν Ἰαπωνίᾳ αἱ δημοτικώτεραι ἐορταί.

Οἱ Εὐρωπαῖοι ἐδίδαξαν εἰς τοὺς
Ἰάπωνας πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν
διοργάνωσιν καὶ διεύθυνσιν μεγάλων
ἐργοστασίων. Εἰς αὐτοὺς δὲ ὀφείλεται
ἡ σύστασις ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τῶν
μεγάλων βιομηχανικῶν ἐργοστασίων
τῆς Ἰεδοῦς. Πρῶτοι οἱ ὑπουργοὶ τοῦ
τελευταίου Ταϊκοῦν, ὡς ἐν τοῖς προη-
γουμένοις εἶπομεν, εἰσῆλθον ἐν τῇ ὁδῷ
τῆς κατὰ τὸν εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν
ἀναμορφώσεως τοῦ τόπου μετακαλε-
σάμενοι ἐξ Εὐρώπης Γάλλους καὶ Ἀγ-
γλους μηχανικούς πρὸς ἰδρύσιν ναυ-
στάθμου παρὰ τῇ πρωτεύουσῃ καὶ
ἀναθέντες εἰς γάλλον μηχανικὸν τὴν
φροντίδα τῆς ἀνεγέρσεως πασῶν τῶν
ἀφοροῦσῶν τὸ ναυτικὸν οἰκοδομῶν. Ὁ
Μικαδὸς ἀκολουθῶν τὸ παράδειγμα

τοῦ Ταϊκούν ἐνεπιστεύσατο εἰς τοὺς τοζδην (ξένους) τὴν ἀνέγερσιν καὶ διοργάνωσιν πλείστων ὄσων μεγάλων καταστημάτων κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ὁμοίων κατὰ τε τὴν οἰκοδομὴν καὶ τὸν ἐσωτερικὸν διοργανισμὸν πρὸς τὰ τοῦ αὐτοῦ εἴδους καταστήματα τῶν εὐρωπαϊκῶν τόπων.

Γάλλος τις ἀνήγειρε καὶ διευθύνει ἢ τοῦλάχιστον διηύθυνε πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν πρότυπον μεταξοκλωστήριον ἰδρυθὲν διὰ λογαριασμὸν τῆς κυβερνήσεως ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης, ἣτις παράγει τὴν ὠραιότεραν μέταξαν. Ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τούτῳ τοῦ ὁποίου τὰ καταστήματα ὑποδομῆται ἐπὶ ἐκτάσεως μεγαλειτέρας τῶν ὀκτὼ χιλιάδων μέτρων, ἐργάζονται πλείονες τῶν πεντακοσίων ἐργατιδῶν διευθυνομένων ὑπὸ ἰθαγενῶν τε καὶ εὐρωπαϊῶν ἐπιστατριῶν.

Τὸ νομισματοκοπεῖον τῆς Ὀσάκης, ὡσαύτως οἰκοδομὴ νεωτάτη, ὑποδομῆται κατὰ τὰ σχέδια Εὐρωπαϊῶν ἀρχιτεκτόνων, τῆς κυβερνήσεως βουλομένης ὅπως ἐφαρμόσῃ ἐν αὐτῷ τὰς μεθόδους τῶν μεγάλων νομισματοκοπιῶν τῶν ἐπικρατειῶν τῆς Εὐρώπης

καὶ κυρίως τῆς Ἀγγλίας, διότι ἡ οἰκοδομὴ καὶ ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ ἀνετέθησαν εἰς Ἀγγλους. Ἐκτὸς δὲ τελειοποιήσεών τινων ἐπενεχθεισῶν ἐν αὐτῷ συμφώνως πρὸς τὰς γαλλικὰς μεθόδους τὰ πάντα ἐν αὐτῷ εἰσιν ἀγγλικά.

Καὶ περὶ πλείστων ἄλλων μεγάλων καταστημάτων, ἐργοστασίων καὶ ἰδία περὶ προστύπου τινος ἐπαύλεως ὑπαρχούσης ἐν τῇ νήστῳ Ἰεδοῖ πλησίον τῆς Χακοδάτης, περὶ ἐργοστασίου τινος ἐν τῷ ξηραίνουσι καὶ προστοιμάζουσι τὸ τέϊεν καὶ περὶ ἄλλων αὐτοκρατορικῶν καταστημάτων ἠδυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν, ἀλλὰ περιοριζόμεθα ἐνταῦθα ἵνα μὴ μακρογοροῦντες ἐπιβαρύνωμεν τὸν ἀναγνώστην.

Ἄρκετὰ εἶπομεν ὅπως ὑποδείξωμεν πῶς ἡ Ἰαπωνία ἐπὶ πολὺν χρόνον διατελέσασα μαθήτρια τῆς Σινικῆς ἤλλαξεν ἐπὶ τέλος παιδαγωγὸς καὶ ὁποίας προόδους ἐποιήσατο ἐν βραχεῖ ἀκολουθοῦσα τὰς διδασκαλίας αὐτῶν. Ἦδη ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θὰ μεταμεληθῇ καταταχθεῖσα εἰς τὴν Σχολὴν τοῦ μεγάλου Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΚΙΝΗΣΕΩΣ ΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑ ΚΑΙ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΜΠΟΡΩΝ.

1

Τὸ ἐμπόριον ἐν Ἰαπωνίᾳ.—Νομίσματα.— Τραπεζιτικὰ γραμμάτια.

Ὁ ἐμπορικὸς νοῦς τοῦ εὐρωπαϊοῦ οὐδεμίαν εὐκαιρίαν ἀφίησι νὰ παρέλθῃ χωρὶς νὰ ἐπωφεληθῇ αὐτῆς. Ἄμα ἀπομεμακρυσμένη τις χώρα ἀνοίξῃ τὰς πύλας αὐτῆς εἰς τὸ εὐρωπαϊκὸν ἐμπόριον καὶ ἀμέσως κατακλύζει αὐτὴν τὸ ρεῦμα τῶν μεταναστῶν, οἵτινες ὄνειροπολοῦσιν ὅτι ἐν σμικρῷ χρονικῷ διαστήματι θὰ γίνωσι κάτοχοι κολοσσαίων περιουσιῶν. Ἀνακαλυφθέντων τῶν μεταλλείων χρυσοῦ τῆς Καλλιφορνίας, πάντες οἱ μεταβαίνοντες εἰς Ἅγιον Φραγκῖσκον δυστυχεῖς ἀνιπτάμενοι εἰς σφαίρας φανταστικὰς ἐθεώρουν ἑαυτοὺς ὅτι ἦταν ἤδη κάτοχοι ἑκα-

τομμυρίων ἐν βραχεῖ συναχθέντων ἐν τῇ νήστῳ τοῦ Sacramento. Ὅτε μετὰ τινα χρόνον ἔμαθον ὅτι ἡ μυστηριώδης μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης Αὐτοκρατορία τῆς Ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου συγκατένευσεν ἐπὶ τέλος ὅπως ἀφήκῃ ἐλευθέρους λιμένας τινὰς τῆς χώρας εἰς τοὺς ξένους, τὰ ὠραιότερα ὄνειρα καὶ πάλιν ἐγεννῶντο καθ' ἑκάστην ἐν ταῖς κεφαλαῖς πολλῶν ἐμπόρων, οἵτινες ἤλπιζον ὅτι εἰς Ἰαπωνίαν μεταβαίνοντες ἔμελλον νὰ ἐπιφροτίσωσι τοὺς ὑπηκόους τοῦ Μικαδοῦ μὲ ὅλας τὰς πραγματείας τῶν, τὰς ὁποίας δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκποιήσωσιν ἐν ταῖς ἰδίαις αὐτῶν χώραις.

Ἀλλὰ ταχέως ἀφυπνίσθησαν ἐκ τοῦ ληθάργου καὶ πλήρης ἀπογοήτευσίς ἐκυρίευσεν αὐτούς.

Ἐν τούτοις πολλοὶ ἐκ τῶν πρώτων μετασβάντων ἐκείσε ἕκαμον πολλὰς καὶ ἐπωφελεῖς ἐργασίας. Τὸ νόμισμα ἐν Ἰαπωνίᾳ δὲν εἶχεν ὠρισμένην ἀξίαν καὶ ἡ κυβέρνησις μετέβαλλεν αὐθαίρετως τὴν ἀξίαν αὐτοῦ κατὰ τὰς ὁρέξεις καὶ συμφώνως πρὸς τὰ συμφέροντα αὐτῆς, ὡς κατὰ τὸν μεσαιῶνα οἰμονάρχαι τῆς Εὐρώπης.

Οἱ τραπεζιτικαὶ συναλλαγαί, αἰτινες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐξετελοῦντο ἥκιστα εὐτυνευδῆτως, ἐπλούτιζον, ἀλλὰ σκανδαλωδῶς πως, πολλοὺς εὐρωπαϊοὺς κερδοσκόπους οὐχὶ ἀκριθεῖς εἰς τὰς συναλλαγὰς τῶν. Τὰ δὲ μέτρα ἄπερ ὁ Ταϊνούν καὶ οἱ σύμβουλοι αὐτοῦ ἐν τῇ ἀπειρίᾳ αὐτῶν περὶ τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν ἐλάβανον ὅπως προσφυλάσσωνται ἀπὸ τῆς μεγάλης τῶν ξένων ἐμπορίων ἐπιτηδεϊότητος περὶ τὸ κερδοσκοπεῖν, παρεῖχον εἰς αὐτούς καθ' ἐλάχιστην νέα μέσα πρὸς ἐξασφάλισιν κολοσσαίων νερθῶν. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἰάπωνες ἐξ ἄλλου δὲν ἀπέχον τοῦ νὰ ἐξαπατῶσι λίαν ἀκτιδῶς μάλιστα τοὺς εὐρωπαϊοὺς ἀγοραστὰς ἀναμιγνύοντες ἐπιτηδεῖως σεταθρωμένα ἐμπορεύματα ἐντὸς τῶν δεμάτων τῆς μετάξης, τὰ ὅποια ἐπώλουν εἰς αὐτούς, ὑποκρύπτοντες τὸ ἀπόρριπτόν ἐμπόρευμα ὑπὸ στρώμα μετᾶξης πρώτης ποιότητος καὶ πωλοῦντες εἰς αὐτούς σπόρον μεταξωσκώληκος κατωτέρας ποιότητος ἐντὸς περιειλημάτων φερόντων ἐπιγραφὰς δηλοῦσας ὅτι τὸ πρᾶγμα εἶναι πρώτης καὶ ἀρίστης προελεύσεως.

Μετά τινα ὅμως χρόνον ἐκότερα τὰ μέρη, ἀπατῶντες καὶ ἀπατῶμενοι, ἤρξαντο νὰ ἐννοῶσι τὴν παγίδα εἰς ἣν περιέπιπτον καὶ νὰ προσφυλάσσωνται ἀπὸ τῶν δολοπλοκιῶν. Τότε τὸ ἐμπόριον εἰσῆλθεν εἰς ὁδὸν ὀμαλὴν καὶ κανονικὴν κάπως, οἱ δὲ Εὐρωπαῖοι εἶδον ὅτι τὸ ἐμπόριον ἐν Ἰαπωνίᾳ ὑπὸ τοιαύτους ὄρους ἐξασκούμενον ὑπισχνεῖτο αὐταῖς λίαν γλίσχρα κέρδη. Ἡ Ἰαπωνία, λέγεται, κερτῆται πλούσια μεταλλεῖα γαιανθράκων, ἀργυρομιχοῦς μολύβδου, χαλκοῦ καὶ ἄλλων μετάλλων. Ἀλλὰ τὰ πλούτη ταῦτα μένουσι κερωσμένα ἐν τῷ βᾶθει τῆς γῆς, καθότι ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν δὲν ἐπιτρέπεται ἀκόμη καθ' ὅλοκληρίαν· τότε δὲ μόνον οἱ Εὐρωπαῖοι κερυλαιούχοι, μηχανικοί, ἔμποροι καὶ βιομήχανοι θὰ πλουτίσωσιν ἐξ αὐτῶν ὅταν ὁ Μικαδὸς παραιτούμενος τῆς ἀρχαίας προλήψεως τῆς κυβερνήσεώς του, — καθ' ἣν πᾶσα χώρα παρὰδίδουσα τὰ μεταλλεῖα αὐτῆς εἰς ἐκμετάλλευσιν ἄρχεται παρακμάζουσα οἰκονομικῶς — συγκατανεύσῃ ὅπως παραχωρήσῃ τὴν ἀδειαν τῆς ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὰ κεφάλαια τῆς Δύσεως. Μέχρι τῆς σήμερον τὰ μόνον προϊόντα ἅτινα συκρατοῦσι τὸ μετὰ τῆς Ἰαπωνίας ἐμπόριον τῆς Εὐρώπης ἐστὶ τὸ τέϊον καὶ ἡ μέταξα. Ἀλλὰ τὸ τέϊον τῆς Ἰαπωνίας τὸ ὅποιον, ὡς λέγεται, κερτῆται πολλὰς καὶ καλὰς ὑγεινὰς ιδιότητας, ἔδεν ἐκτιμᾶται ἐν Εὐρώπῃ, καὶ μόνον ἐν Ἀμερικῇ εὐρίσκονται ἀγορασταὶ αὐτοῦ Ἡ ἀκατέργαστος μέταξα τῆς Νιφῶνος δὲν ὑπερέχει τῆς μετᾶξης τῶν μεσημβρινῶν μερῶν τῆς

Γαλλίας, ἐπιμελῶς παρασκευασθείτης ὑπὸ ἐπιδηξίων ἐργατῶν. Ἐν τούτοις εἶναι ἀρκούντως καλὴ καὶ ἀποτελεῖ σπουδαῖον ἐμπόριον. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν σπόρον τοῦ μεταξωσκώληκος τὸν ὁποῖον ἀδρῶς ἠγόραζεν ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἰαπωνίας δὲν ἔχομεν πλέον ἀνάγκην αὐτοῦ, ἀφ' οἴτου ἀπεσοδῆθη ἡ ἀσθένεια ἥτις κατέτρωγε τὸν πολύτιμον τούτον σκώληκα ἐν τῇ Ἠπειρῷ ἡμῶν.

Τὰ κεντητὰ μεταξωτὰ, αἱ πορτελάνας, οἱ ὀρεῖ/χαλκοὶ καὶ ἐν γένει πάντα τὰ προϊόντα τῆς Ἰαπωνικῆς τέχνης καὶ φαντασίας δὲν παρέχουσι σπουδαῖαν τροφήν εἰς τὸ μετὰ τῆς Εὐρώπης ἐμπόριον τῆς χώρας ταύτης. Τὴν αὐτὴν ὀλίγην σπουδαιότητα παρέχουσι εἰς τὸ ἐμπόριον ἡμῶν καὶ πάντα τὰ λοιπὰ ἐμπορεύσιμα ἀντικείμενα, κτεριωσμένα τε καὶ ἀκατέργαστα, ἄπερ τὰ ἔθνη τῆς Δύσεως δύνανται νὰ ἀγοράσωσιν εἰς τοὺς λιμένας ὧν ἡ εἴσοδος εἶναι ἐλευθέρη εἰς αὐτὰ.

Ἡ Ἰαπωνία ὄχι μόνον δὲν παράγει προϊόντα τὰ ὅποια δυνάμεθα νὰ ἀγοράσωμεν, ἀλλὰ πρὸς ἐπίμετρον καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην οὐδενὸς πράγματος τὸ ὁποῖον δυνάμεθα νὰ τῆ προμηθεύσωμεν.

Οἱ τοῦ λαοῦ, ὡς εἶπαμεν, εἰσὶν εἰθισμένοι νὰ βροδίζωσι γυμνοὶ κατὰ τὸ πλεῖστον τοῦ ἔτους. Ἡ γυμνότης αὕτη ἀπαρέσκει τοσοῦτον μᾶλλον τοῖς Ἀγγλοῖς καθ' ὅσον δὲν δύνανται νὰ ἐξοδεύσωσιν ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τὰ προϊόντα τῶν ἐργαστασίων αὐτῶν. Δὲν εἶναι ὅμως εὐκόλον ὅπως ἐπιβάλη τις εἰς λαόν τινα νὰ ἐνδύηται, ἐνῷ ἐξ ἀμνημονεύτων χρόνων διέρχεται

ἄνευ ἐνδυμάτων. Οἱ Ἰάπωνες ἐξ ἄλλου εἰσὶν ἀρκούντως βιομήχανοι καὶ γνωρίζουσιν ἀπὸ πολλοῦ ἤδη νὰ κατασκευάζωσιν πάντα ὅτων ἔχουσιν ἀνάγκην ἐν τῷ βίῳ, μὴ ὄντες δὲ πλούσιοι δὲν δύνανται νὰ ἐξοδεύωσι πολλὰ χρήματα πρὸς κόσμον καὶ καλλωπισμὸν αὐτῶν. Οὕτω δὲ οἱ ἔμποροι τῆς Εὐρώπης δὲν εὐόισκουσιν ὕλην ὅπως ἀναπτύξωσι μετὰ τῆς Ἰαπωνίας ἐμπόριον τοῦλάχιστον τακτικὸν καὶ σύννητες. Ἐκτάκτως ὅμως παρουσιάζεται εἰς τοὺς ξένους ἔμπορους ἡ εὐκαιρία ὅπως παράσχωσιν εἰς τὴν κυβέρνησιν ὑπηρεσίας ἐξ ὧν πολλὰ καὶ μεγάλα κέρδη ἀποκομίζονται. Οὕτω π. γ. ὅτε ἡ κυβέρνησις τῆς Ἰεθούς ἤρξατο μιμουμένη τὴν Εὐρώπην ὑφ' ἡλίας τὰς ἐπόψεις ἠναγκάσθη νὰ μεταπέμψῃται ἐξ Ἀγγλίας, Γαλλίας καὶ Ἡνωμένων Πολιτειῶν πλῆθος πραγμάτων. Κατεσκευάσατο ἐν τοῖς ἐργαστασίαις τῆς Εὐρώπης ἀτμόπλοια, θωρηκτὰ, τηλεβόλα, μηχανὰς καὶ ἐργαλεῖα διὰ τὰ ἐργαστάσια τὰ ὅποια ἀνήγειρεν ἐν τῇ χώρᾳ. Τοιαῦται ἀγοραὶ ἀντιπροσωπεύουσιν ἀνακριθῶς ὑπέρογκα ποσὰ χρηματικά, ἀλλὰ δὲν παρουσιάζονται καθ' ἐκάστην. Ὁ Μικαδὸς καὶ οἱ ὑπουργοὶ αὐτοῦ ἔχουσιν ἀνάγκην πλείστων ἀκόμη πραγμάτων πρὸς ἐπιδίωξιν τοῦ ἔργου τῆς μεταρρυθμίσεως τῶν τῆς χώρας καὶ τοῦ ἐκπολιτισμοῦ αὐτῆς ὅπερ ἀνέλαβον Ἀλλ' ἄρα γε εὐρίσκεται ἐν ταῖς ταμείαις αὐτῶν ὀχαιοτούμενος χρυσός; διότι, ἐξ ὅτων γνωρίζομεν, μέχρι τοῦδε αἱ δαπάναι αὐτῶν ὑπερέβησαν κατὰ πολὺ τὰς εἰσπρόξεις. Κατὰ τὸν K. Bousquet, δὲν πρέπει νὰ ἐλπίζῃ

ἡ Εὐρώπη ὅτι θὰ κάμῃ καὶ ἐκ δευτέρου εἰς τὴν γῶραν ταυτην τὰς πλουσίας ἐκείνας αποστολάς, ἃς ἐποιήσατο αὐτῇ κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐναρξέως τῶν ἐμπορικῶν σχέσεων τῆς Ἰαπωνίας μετὰ τοῦ ἔξω κόσμου· ἀλλὰ καὶ δὲν εἶναι δυνατόν αἱ ἐμπορικαὶ αὔται σχέσεις ἐξ ὀλοκλήρου νὰ χαλαρωθῶσι, διότι οἱ Ἰάπωνες, καίτοι δὲν προστρέχουσιν εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν βιομηχανίαν διὰ τὰ πρὸς τὸν βίον ἀναγκαῖα, ἐν τούτοις ὡς ἐκ τῆς νέας ὁδοῦ ἢ διερχράζονται αὐτοῖς ἐχρῶσιν ἀναγκὴν πραγμάτων τινῶν (ὧν ὁ ἀριθμὸς ὅμως εἶναι λίαν περιορισμένος), τὰ ὅποια δὲν δύναται νὰ προμηθευθῶσιν ἀλλαχόθεν παρά ἐξ Εὐρώπης· ἐξ ἄλλου ὅμως θέλουσι νὰ φυλάττωσι τὰ προϊόντα τῆς γῶρας δι' ἑαυτούς. «Οὕτως, ἐπάγεται ὁ ἀρχαῖος νομικὸς σύμβουλος τοῦ Μικαῶ, πολιτικῶς ἡ Ἰαπωνία ἠνέφξεν τὰς πύλας αὐτῆς εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐμπορικῶς τείνει ὅπως κλείσῃ αὐτὰς ἐκ νέου περιτελλῶν ὅσον τὸ δυνατόν τὸ εὐρωπαϊκὸν ἐμπόριον».

Τὸ ἐμπόριον ὅπερ οἱ Ἰάπωνες ποιοῦνται μεταξῶν εἶναι λίαν περιορισμένον καὶ ἡ ταπεινὴ τάξις ἦν οἱ ἐμποροὶ κατεῖχον ἐν τῇ κοινωνικῇ ἱεραρχίᾳ μέχρι τοῦ 1868 ὑποδείκνυσιν ὅτι καὶ τὰ κέρδη αὐτῶν ἐγγένει ἦσαν ἀσήμαντα· ἐν τούτοις πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἄντες φύσει ἄνθρωποι τοῦ ἐμπορίου κατώρθωσαν νὰ σχηματίσωσιν ὑπερόγκους περιουσίας. Οὕτως ὁ πολίτης Μισσούη ἐν Ἰεδοῖ κεκτημένος φύσει πνεῦμα ἐμπορικὸν καὶ ὀξυδέρκειαν ἀνέπτυξε τὸ τῶν μεταξωτῶν ἐμπόριον, μετὰ ταῦτα ἐγένετο τραπεζίτης καὶ

ἐπὶ τέλους ἀνελάμβανε καὶ ἐξετέλει ὅλας τὰς τραπεζιτικὰς ἐργασίας τῆς κυβερνήσεως. Τὰ καταστήματα αὐτοῦ κατεῖχον τὰς δύο πλευρὰς μεγάλης καὶ ὠρῆας ὁδοῦ. Ἀμα δὲ οἱ εὐρωπαῖοι ὠκοδομήσαντο τὴν Γιοκοχάμα καὶ αὐτὸς ἔσπευσε νὰ συστήσῃ ἐν αὐτῇ ὑποκατάστημα καὶ ὁ κύκλος τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ἔλαβε τότε εὐωτέρα ἐκτασιν ἢ ἐν τῷ παρελθόντι. Ἀλλ' ὅμως ἡμέραν τινα ἄνθρωποι ἐκ τῆς τάξεως τῶν Ρωσῶν, — τούτο συνέβη πρὸ τοῦ 1868 — εἰσέδυσαν εἰς τὰ καταστήματά του, ὅπως διὰ τῆς βίας λάθωσι παρ' αὐτοῦ χρήματα· τούτου ὁμῶς ἀρνούμενου ἐπιμόνως, ἔκαυσαν τὰ καταστήματα καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς ἐμπορεύματα.

Τὰ νομίσματα μαρτυροῦσι κάλλιον παντὸς ἄλλου περὶ τῆς ἐλλείψεως τοῦ πλούτου ἐν Ἰαπωνίᾳ καὶ περὶ τῆς εὐτελεῖς τιμῆς τῶν ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀγροζομένων πραγμάτων. Τὰ γάλκινα νομίσματα τὰ μᾶλλον ἐν χρήσει εἰσὶ τὸ ταμπῶ καὶ τὸ σζένη. Τὸ ταμπῶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς 45 ἑκατοστὰ τῆς δραχμῆς. Τὸ σζένη εἶναι μικρὰ στρογγύλη πλόξ σιδηρῆ, ἣτις ἀποτελεῖ τὸ ἐν ἑκατοστὸν τοῦ ταμπῶ. Τὰ νομίσματα ταῦτα ἔχουσιν ὀπην τετράγωνον εἰς τὸ κέντρον, διὰ νὰ περῶσιν αὐτὰ εἰς μικρὸν σχοινίδιον καὶ νὰ τὰ κρεμῶσιν ἐκ τοῦ ζωττήρος. Οὕτω τὸ μᾶλλον ἐν χρήσει νόμισμα ἐν Ἰαπωνίᾳ ἀποτελεῖ τὸ 1|1 500 μιᾶς δραχμῆς!

Μετὰ τὰ νομίσματα ταῦτα τὰ ἀντιπροσωποῦντα τόσον εὐτελεῆ ἀξίαν, ἔρχονται τὰ ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ νομίσματα. Τὸ Μποῦ ἢ Ἰτζιμποῦ (I-

τζιμποῦ σημαίνει ἐντὶ Μποῦ) εἶναι νόμισμα ἀργυροῦν σχήματος παραλληλογράμμου, ἀξίας δύο δραχμῶν. Τὸ Κοβὰγγ ἔχει σχῆμα ὠρειδὲς καὶ εἶναι νόμισμα χρυσοῦν λεπτόν ἀξίας 21.50 δραχμῶν.

Πρὸς τούτοις καὶ τραπεζικὰ γράμματα ὑπάρχουσιν ἐν Ἰαπωνίᾳ, καίτοι οἱ περιηγηταὶ δὲν ὁμιλοῦσι διὰ μακρῶν περὶ αὐτῶν. Τὰ γραμμάτια ταῦτα ἀντιπροσωποῦσιν ὠρισμένην ἀξίαν, ἀποτελοῦνται δὲ ἐκ χονδρῶ καὶ στερεοῦ χάρτου, φέροντος πρὸς τὰ ἄνω ὀπὴν δι' ἧς περῶσιν νῆμα καὶ δέουσιν αὐτὰ εἰς ὀμάτα. Τὰ γραμμάτια ταῦτα ἔχουσι μῆκος 16

ἑκατομμύριων καὶ πλάτος 5. Ἡ μία τῶν ὀψέων τοῦ χάρτου φέρει δύο ἰχνογραφήματα τετυπωμένα διὰ μαύρης μελάνης. Τὸ ἐν τῶν ἰχνογραφημάτων τούτων παριστᾷ ἀλιέα κρατοῦντα ὀρμιᾶν διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ ὑπὸ μάλης φέροντα μέγαν ἰχθύν. Τὸ ἕτερον παριστᾷ κύνα εὐταρκόν· ὑπεράνω τοῦ ζώου τούτου ὑπάρχουσιν οἱ τύποι δύο σφραγίδων, ἐξ ὧν ἡ μία ἐστὶ τετυπωμένη διὰ κυανῆς ἢ δ' ἑτέρα δι' ἐρυθρᾶς μελάνης, καὶ περιέχουσι διαφόρους ἐπιγραφάς. Τὸ ὀπισθεν μέρος τοῦ γραμματίου φέρει διαφόρους σφραγίδας καὶ γραμματισμὰ.

2

Γέφυραι καὶ ὁδοί.— Ἡ ὁδὸς Τοκάϊδον.

Καὶ αὐτὸς ὁ λίαν ἀδαῆς περὶ τὴν πολιτικὴν οἰκονομίαν περιηγητῆς ἐννοεῖ ἀποβιβαζόμενος ἐπὶ τῆς Ἰαπωνίας ὅτι τὸ ἐμπόριον δὲν ἔτυχεν ἀναπτύξεως καὶ καλλιέργειας ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ· διότι τὸ πρῶτον συστατικὸν τοῦ τακτικῶ ἐμπορίου ἐστὶν αἱ γέφυραι καὶ αἱ ὁδοί. Ὡς καὶ ἐν τοῖς προηγούμενοις εἴπομεν, σχεδὸν πάντες οἱ λιμένες τῆς Ἰαπωνίας, εἰς οὓς δὲν δύνανται νὰ εἰσέλθωσι πλοῖα μεγά-

λης χωρητικότητος, στεροῦνται προκυμαιῶν καὶ ἀποβαθρῶν.

Καίτοι ἀνακριβὲς ἐστὶν ὅτι ἡ Ἰαπωνία, ὡς λέγουσι πολλοὶ περιηγηταί, μίαν μόνον κέκτηται ὁδὸν ἣτις διασχίζει τὴν Νιφῶνα καθ' ὅλον τὸ μῆκος αὐτῆς, ἐν τούτοις ὀλίγας κέκτηται ὁδοὺς, ἅπασαι δ' εἰσὶν κακῶς κατασκευασμέναι καὶ ἀκάθαρτοι.

Ἡ καλλιτέρα ὁδὸς περὶ ἧς ὁμιλοῦσιν ἅπαντες οἱ περιηγηταὶ εἶναι τὸ

Τοκαΐδον, ἣς διασχίζει τὴν Νιρῶνα ἀπὸ τῆς μεσημβρινῆς ἄκρας τῆς νήσου μέχρι τῆς Ἰεδοῦς. Ἐτέρα δὲ ὁδὸς, ὀνόματι *Όσκιω-Καΐδον*, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς πρωτευούσης χωρῆ μέχρι τῆς βορείου ἄκρας τῆς μεγάλης ταύτης νήσου. Ὁ Κ. Β. Bisquet ὀμιλεῖ καὶ περὶ τρίτης τινὸς ὁδοῦ, ἣν ὀνομάζει *Ναγασάνδον* καὶ σημειοῖ ἐπὶ τοῦ χάρτου τοῦ συνοδεύοντος τὸ σύγγραμμα αὐτοῦ. Τέλος καὶ πολλὰ ὑπάρχουσι δευτερεύουσι διακλαδῶσεις τῶν μεγάλων τούτων ὁδῶν, αἵτινες ἄγουσι πρὸς τὰ ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς χώρας εὐρισκόμενα χωρία ἢ πρὸς τὰς παραλίους πόλεις.

Σημειωτέον ὅμως ὅτι οὐχὶ λόγοι ἐμπορικοὶ ἀλλὰ πολιτικοὶ ἐβίασαν τὴν κυβέρνησιν τῆς Ἰαπωνίας νὰ κατασκευάσῃ τὴν ὁδὸν Τοκαΐδον.

Ἐν Γαλλίᾳ, μετὰ τοὺς τρομεροὺς πολέμους τῆς Βυρδίας, τὸ πρῶτον ἔργον τῆς κυβερνήσεως, ὅπως ματαιῶνται τὸ λοιπὸν τῆς τοῦ λαοῦ ἀναστατώσεις, ἦεν ἡ κατασκευὴ ὁδῶν εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τῆς παθούσης χώρας τὰ κεκαλυμμένα ὑπὸ θάμνων, ὅπου ὁ τακτικὸς στρατὸς δυσκόλως ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ.

Οὕτω καὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ μετὰ τοὺς ἐμφυλίους πολέμους τοῦ φεουδαλισμοῦ, αὗς ἀφηγησάμεθα, ὁ Ταϊκῶ Σάμα κατασκευάσατο ὁδὸν μεγάλην ἄγουσαν ἀπὸ τῆς πρωτευούσης μέχρι τῆς νοτίου ἄκρας τῆς Νιρῶνος, διότι οἱ δεσπότες τοῦ νότου ἦσαν οἱ μάλλον ἐπίφοβοι αὐτῷ καὶ αὐτοὶ πάντοτε ἦσαν οἱ ἀρχηγοὶ πάντων τῶν ἐναντίον τοῦ Σχογούνου κινήματων. Καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ ταύτης

ἀνηγέρθησαν σταθμοὶ καθ' ὠρισμένης ἀποστάσεως ὅπως αἱ διαταγαὶ τῆς κυβερνήσεως δι' ἐπὶ τούτῳ ὁρομένων φθάνωσιν ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον ἀπὸ τῆς πρωτευούσης μέχρι τῆς νοτίου ἄκρας τῆς νήσου. — Ὁ Ὁλλανδὸς Kem fer κατὰ τὰ δύο αὐτοῦ ἀπὸ τῆς νήσου Δέπια εἰς Ἰεδῶν ταξείδια ἠρίθμησεν ἐφ' ὅλου τοῦ μήκους τοῦ Τοκαΐδου τριάκοντα τρεῖς μεγάλας πόλεις, πενήκοντα ἑπτὰ μικρὰς καὶ πλεῖστα χωρία. Εἰς τοὺς πρόποδες τοῦ Φουσιου ἡ κυβέρνησις ἀνήγειρεν ὄχυράματα τὰ ὅποια ἐφρουροῦντο ὑπὸ στρατιωτῶν διαμενόντων ἐντὸς φρουρίων καλῶς ὄχυρωμένων. Οἱ περιηγηταὶ καθὼς καὶ ἅπαντα τὰ σκεῦη αὐτῶν ὑπέκειντο εἰς λεπτομερῆ ἐξέλεγχον. Πάντα δὲ τὰ προφυλακτικὰ μέτρα τῆς Σχογουνικῆς κυβερνήσεως σκοπὸν εἶχον νὰ ματαιώσῃ πάντας ἀπέπειραν πρὸς δραπέτευσιν τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων τῶν θαϊμίων αἵτινες ἐκρατοῦντο ὡς ὄμηροι παρὰ τῷ Σχογούνῳ, καὶ νὰ κωλύωσι τὴν εἰσαγωγὴν ὀπλῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ ὑπὸ τῶν συνωμοτῶν.

Δὲν γνωρίζομεν ἀκριβῶς ἐν ὁποίᾳ καταστάσει εὐείσκητο ἄλλοτε τὸ Τοκαΐδον, ἀλλ' ἅπαντες οἱ Εὐρωπαῖοι οἱ διατρέξαντες τὴν ὁδὸν ταύτην κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους χαρακτηρίζουσιν αὐτὴν ὡς ἀδιάβατον κατὰ τὴν χειμερινὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους. Ἐν χώρῃ ὅπου αἱ ἀμαξαὶ εἰσι σχεδὸν ἄγνωστοί, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη καλῶν λιθοστρώτων ὁδῶν, ὡς παρ' ἡμῶν.

Τὸ Τοκαΐδον εἶναι ὁδὸς ὅλως διόλου ἀλλόκοτος. Ὅταν ἀπαντήσῃ κολ-

πίσκον κἄπως βαθύν, ἀντὶ τοῦ νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν γύρον τῆς παραλίας, λήγει ἐπὶ τῆς ἀκτῆς καὶ ἀρχίζει ἐκ νέου ἀπὸ τῆς ἀπέναντι ἄκρας. Οἱ περιηγηταὶ διαπερῶσι τὰς ὄχθας ταύτας τῆς θαλάσσης ὡς ἐπιτρέπουσιν αἱ περιστάσεις. Καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν ποταμῶν διακόπτουσιν οὕτω τὰς ὁδοὺς διαπερῶσι δ' αὐτοὺς οἱ ὁδοποροὶ γυμνόποδες ἢ ἐπὶ μικρῶν ἀκατίων ἐπὶ τούτῳ ὠρισμένων, πολλάκις δὲ ἐπὶ γεφυρῶν κρεμαστῶν κατασκευαζομένων διὰ τρόπου λίαν ἐπικινδύνου. Εἰς πολλὰ μέρη ἀντὶ γεφυρῶν ὑπάρχει δεδεμένον ἐπὶ τῶν δύο ἀκτῶν χονδρὸν σχοινίον ἐξ οὗ κρέματα μέγα κάνιστρον κινητὸν. Οἱ διαβάται ἐμβαίνουντι ἐντὸς τοῦ παραδόξου τούτου διακομιστηρίου καὶ σύρουσιν ἐπὶ τοῦ σχοινίου ἐκείνου διὰ τῶν χειρῶν των τὸ κάνιστρον, ὁπερ κινούμενον διὰ τῆς δυνάμεως τῶν χειρῶν πρὸς τὰ πρότω μεταβάλλει τὸν διαβάτην ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἀκτὴν. Κατὰ τὴν χειμερινὴν ἐποχὴν ἡ ὁδὸς μεταβάλλεται εἰς τέλματα ἐντὸς τῶν ὁποίων ἕκαστος βαδίζει ὅπως ἢ μπορεῖ. Θέτουσι τότε εἰς τοὺς πόδας τῶν ἵππων ξυλοπέδιλα ἐξ ἀγύρων τὰ ὅποια ἀλλάσσουν κατ' ἑκάστην ὥραν. Εἰς πολλὰ μέρη ἡ ὁδὸς σκιάζεται ὑπὸ ὠραιῶν δένδρων, αἵτινα ὁμοιάζουσι λίαν πρὸς τὰς δένδροστοιχίας πολλῶν τῶν πόλεων ἡμῶν. Ἐπὶ τῶν ὀρέων ἡ ὁδὸς μεταβάλλεται εἰς ἀτραπὸν, ἣτις ὅτε μὲν ἀναρριχᾶται ἐπὶ τῶν βράχων ὅτε δὲ ἐκτείνεται ἐλικοειδῶς διὰ μέσου ὀλισθηρῶν λίθων. Ἐκ τούτων ὅθεν ἐξάγεται ὅτι δὲν

εἶναι διόλου δυσάρετον, δι' ἀνθρώπον ὅστις γνωρίζει νὰ κολυμβᾷ, εἶναι δὲ καλὸς σχοινοβάτης καὶ βαθὺς φιλόσοφος, τὸ ὁδοπορεῖν ἐν Ἰαπωνίᾳ.

Φαίνεται δὲ ὅτι οἱ Ἰάπωνες κίχτηνται καὶ τὰς τρεῖς ταύτας ιδιότη-τας, διότι ὁδοποροῦσι παρὰ πολὺ, ὄχι μόνον διὰ τὰς ὑποθέσεις των ἀλλὰ καὶ πρὸς διασκέδασιν.

Ἀκκαπαύτως ἀπαντᾷ τις ἐπὶ τῆς ὁδοῦ πτωχὰς οἰκογενείας, αἵτινες πορεύονται πρὸς ἐπίσκεψιν πολλῶν φημιζομένων τόπων λίαν ἀπομεμακρυσμένων ἀπὸ τῶν κατοικιῶν αὐτῶν. Ἰαπὸς ἐπισεταγμένος φέρων δύο κάνιστρα μεγάλα ἐπὶ τῶν πλευρῶν αὐτοῦ ἔχει τὰ τέκνα τῆς οἰκογενείας τὰ ὅποια δὲν δύνανται ἀκόμη νὰ περιπάτησωσι καὶ τὰ ὅποια εἰσὶν ἐπιστεωρεμένα ἐντὸς τῶν κάνιστρων. Ἡ μήτηρ ἱππεύουσα ἀνδριστεῖ ἐπὶ τῶν ὀπισθίων τοῦ δυστυχοῦς ζώου φέρει ἐπὶ τῶν ὠμων τὸ βρέφος τῆς. Ὁ δὲ πατὴρ μετὰ τῶν μεγαλύτερων τέκνων βαίνων πεζῇ ἄγει τὸν ἵππον ἐκ τοῦ γαλινοῦ. Πολλάκις καὶ γέροντες προδεδηκίαις ἡλικίας ἀκολουθοῦσι τὰς συνοδείας ταύτας, οἵτινες ἀναμιμνήσκουσιν εἰς τοὺς περιηγητὰς τοὺς διατηροῦντας ἔτι ἐν τῇ μνήμῃ τὰ ἱστορικὰ γεγονότα τῆς κλασικῆς ἀρχαιότητος τὸν Αἰνείαν φεύγοντα τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας μετὰ τοῦ γηραιοῦ Ἀγχίτου καὶ τοῦ μικροῦ Ἀσκανίου. Ἀλλ' ὅμως ὁ Αἰνείας οὐχὶ πρὸς τέρψιν ἐρευγε μετὰ τῆς συνοδείας αὐτοῦ ἀπολέσας τὴν σύζυγόν του Κρέουσαν ἐν μέσῳ τῶν ὁδῶν τῆς ὑπὸ τῶν φλογῶν καταβροχθιζομένης πόλεως.

Ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει πορευόμε-

νοι μετὰ κόπου διατρέχουσι δέκα ριᾶς (δέκα λεύγας περίπου) καθ' ἡμέραν. Τὸ ἑσπέρας κατακλίνονται ἐν τινι καταστήματι τεῖου καὶ εὐθύμως πάλιν τὴν ἐπαύριον ἐπαναλαμβάνουσι τὴν πορείαν των, οὐδόλως προσέχοντες εἰς τὰς μεταλλαγὰς τῆς ἀτμοσφαιρᾶς, οὐδόλως δυσανασχετοῦντες οὔτε διὰ τὰς ραγδαίας βροχὰς, αἵτινες διαπερῶσιν αὐτοὺς μέχρι τῶν ὄστων οὔτε διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν καῦσιν τοῦ ἡλίου, οὔτινος αἱ ἀκτῖνες κατακαίουσιν αὐτοὺς καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς πορείας.

Ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἶπομεν αἱ ἐκδρο-

μαὶ αὐταὶ ἔχουσι κυρίως σκόπον θρησκευτικόν. Μεταβαίνουσιν δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον οἱ ὀδοιπόροι οὔτοι εἰς τὸ Φούσιον καὶ ὄπου ἄλλοῦ ὑπάρχουσιν ἱεροὶ τόποι. Οἱ προσκυνηταὶ ἀποτυποῦσιν ἐπὶ τῶν ἐσθῆτων αὐτῶν τὴν σφραγίδα τῶν βόνζων, ὡς ἐν Ἑλβετία οἱ ἐπὶ τῶν ὀρέων ἀναβαίνοντες σημειοῦσιν ἐπὶ τῶν ράβδων αὐτῶν τὸ ὄνομα τοῦ ἔρους διὰ σιδήρου πεφυρακτωμένου. Ἐπανακάμπτουσι δὲ εἰς τὰς ἐστίας των οἱ ἡμέτεροι προσκυνηταὶ καταθεβρεγμένοι, κεκαυμένοι, κατάκοποι, ἀλλὰ πάντοτε εὐθυμοί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΩΝ ΙΑΠΩΝΩΝ.

1

Τὸ θέατρον.—Διάφορα θεάματα: Θαυματοποιοὶ καὶ παλαισταί.

Οἱ Ἰάπωνες, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ εἶπομεν, ἀγαπῶσιν ὑπερβαλλόντως τὰς διασκεδάσεις ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις. Ἐργάζονται ἀλλ' ἐννοοῦσι καὶ νὰ διασκεδάσωσιν. Αἱ δραματικαὶ παραστάσεις ἀποτελοῦσι τὴν κυριωτέραν αὐτῶν ψυχαγωγίαν. Ἐχουσι καὶ οὔτοι ὡς ἡμεῖς μιμορχήματα (μπαλλέτα) καὶ μιμικὰ δράματα (παντομίμας), κωμῆδίας καὶ δρόματα. Καίτοι δὲ δὲν ἔχουσι μελοδράματα, ἢ ὀρχήστρα ὅμως ἐν πολλοῖς τεμαχίοις ὑποδοηθοῦσα τοὺς ὑποκριτὰς λαμβάνει σπουδαῖον μέρος.

Τὸ θέατρον τῶν Ἰαπώνων σχετίζεται ἐν πολλοῖς πρὸς τὸ τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων θέατρον. Βεβαίως παράδοξον φαίνεται ἡμῖν τοῦτο, ἀλλ' ἐν

τούτοις ἔγεται ἀληθείας ὡς παρακατιόντες θὰ ἀποδείξωμεν.

Ἐν Ἑλλάδι ἡ δραματικὴ τέχνη ἐγεννήθη κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Βάκχου. Κατ' ἀρχὰς ἐφάλλοντο ᾠδαὶ ὑπὸ χοροῦ πρὸς τιμὴν τοῦ Θεοῦ. Κατόπιν παρεισῆγον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ χοροῦ τούτου πρόσωπον, ὅπερ δὲν ἔφαλλεν ἀλλ' ἀπήγγελλε στίχους ἀναφερομένους πρὸς τὸ θέμα τῶν ᾠδῶν. Εἶτα ἕτερον πρόσωπον ἐπαρουσιάζετο ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ μετέβαλλε τὸν μονόλογον εἰς διάλογον· καὶ ἐπὶ τέλους δὲν ἐξύμνου πλέον τὰ ἀνδραγαθήματα τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ θεοῦ ἢ ἡρώος, ἀλλ' ἀνεβίβαζον αὐτὸν τοῦτον ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Κατὰ τινα ἀρχαίαν παράδοσιν, ἐπὶ πολὺν χρόνον θεωρουμένην ὡς ἀλάν-

θαστον. ὁ πρῶτος ποιητής, ὅστις ἐν Ἑλλάδι ἤξιώθη τοῦ ὀνόματος δραματικοῦ ποιητοῦ ἦγε τὰ πρόσωπα τοῦ δράματος αὐτοῦ ἐπὶ δίφρου ἀνά τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἐδίδοε τὰς δραματικὰς παραστάσεις τοῦ ἐπὶ τοῦ δίφρου τούτου, ὅστις πρῶτιστο νὰ παραγάγῃ ἐν οὐ μακρῷ χρόνῳ μεταμορφούμενος εἰς σκηνὴν καλῶς ὠργανωμένην, ὡς γνωρίζομεν, τὰ ἀριστουργήματα ἐκεῖνα τοῦ Ἀισχύλου καὶ τοῦ Σοφοκλέους, ἅτινα θαυμάζει πᾶσα γενεά.

Ἐν Ἰαπωνίᾳ ὑπάρχει ἐν εἶδος δράματος τὸ ὁποῖον μεγάλως σχετίζεται πρὸς τὴν ἀρχαιοτάτην τραγωδίαν τῶν Ἑλλήνων. Εἰς ἡ δὴ δύο ὑποκριταὶ ἐνδεδυμένοι ἀλουρίδας καὶ πλουσίας ἐτήϊας, θαλαδεχόμενοι τὰς φόδας τῆς ἀρχίστρας ἀπαγγέλλουσι μονολόγους καὶ διαλόγους ἐν αἷς ἐξυμνοῦσι τὸ ἀνδραγαθήματα τῶν ἡρώων καὶ τῶν ἐνάδων ἀνδρῶν. Τὰ δράματα ταῦτα, ἀπερὶ ὧν ἀποτελοῦσι τὴν ὑψηλὴν φιλοσοφίαν τῶν Ἰαπώνων, ἐξετελοῦντο μόνον κατὰ τὰς ἐορτάς, ἅς ἐτέλουν καθ' ὠρισμένης ἐποχῆς οἱ Σχογούνοι, ὁ Μικροδὸς καὶ οἱ Δαίμιοι. Εἰς τὰς παραστάσεις ταύτας, τὰς ἡκιστα ὄμως βυβαγωγικὰς, παρίσταντο οἱ εὐγενεῖς καὶ τὰ ὑψηλῆς περιωπῆς ἄτομα, προσκαλούμενοι ὑπὸ τῶν ἀνωτάτων τούτων δεσποτῶν. Κατὰ τὰς ἐορτάς δὲ τῶν συτεχνιῶν δωδεκάς εὐσταθῶν καὶ ἀκροῖων ἀνδρῶν ἄγουσιν ἀνά τὰς ὁδοὺς τῆς Ἰεζοῦς δίφρους ἀποτελούμενους ἐκ μακρῶν σαγίδων ἐφ' ὧν ὑποκριταί, οἵτινες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰσι παιδιά, ἐκτελοῦσι μιμικὰς παραστάσεις διὰ τὸν λαόν, αἰτινές

εἰσιν ἀρκούντως διασκεδαστικά. Ἰδοὺ ὁ δίφρος τοῦ Θεσπίδος, ὃν ἀνωτέρω ὑπεμνήσαμεν. Ἀλλὰ αἱ ὄλως σχεδὸν λυρικά ἐκεῖναι παραστάσεις αἱ ἐκτελούμεναι ἐνώπιον ἀκροατηρίου συγκειμένου ἐκ τῆς ἐκλεκτῆς μερίδος τοῦ ἔθνους καὶ οἱ πλάνητες οὗτοι ὑποκριταὶ δὲν θὰ ἐπασχολήσωσιν ἡμᾶς ἐπὶ πλεόν. Αἱ κυρίως δραματικαὶ παραστάσεις εἰσιν αἱ ἐντὸς τακτικῶν θεάτρων διδόμεναι. Πολλὰ δὲ θεάτρα καλῶς διωργανωμένα ὑπάρχουσιν ἐν Ἰεδοῖ. Εὐρίσκονται τοιαῦτα καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς κυρίαις πόλεσι τῆς Ἰαπωνίας, ἀλλ' εἰσιν ὀλιγάριθμα. Ἐν Ἰαπωνίᾳ, ὡς καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ἐπικρατεῖ φιλολογικὴ συσχέντρωσις, καὶ ἐν ταῖς θεάτραις τῶν ἐπαρχιῶν ἀναβιβάζονται ἐπὶ σκηνῆς τὰ δράματα ἐκεῖνα μόνον, ἅτινά εἰσι προσωρισμένα διὰ τὸν λαόν τῆς προτεπούσης καίως ἐκ τῆς ὑποδ'χῆς ἧς ἔτυχον παρ' αὐτῶν κατατάσσονται εἰς τὴν κλασικὴν φιλοσοφίαν τῆς χώρας.

Αἱ αἰθουσαι τῶν θεάτρων ἐν Ἰαπωνίᾳ ἔχουσιν, ὡς αἱ τῶν ἡμετέρων, θεωρεῖα καὶ πλατεῖαν. Ἐν Ἰεδοῖ ὁμοίως ἡ πλατεῖα τῶν θεάτρων διαίκεται καὶ οὕτῃ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς θεωρεῖα, κεχωρισμένα ἀπ' ἀλλήλων, διὰ σειρῶν στυλιδίων ἐπὶ τὰς κορυφὰς τῶν ὁποίων ἐπιτρέχει πλατεῖα δοκὸς συναρμύζουσα οὕτῃ εἰς φραγμόν. Ἐπὶ τῆς δοκοῦ ταύτης βαινουσιν οἱ ὑπηρέται τοῦ θεάτρου οἱ προσφέροντες εἰς τοὺς ἀκροατὰς καπνόν, πῦρ, ἀναψυκτικὰ ποτὰ καὶ διάφορα ἐδώδιμα. Πολλὰ δὲ πλατεῖαι θεάτρων ἔχουσιν εἰς ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς αὐτῶν ὑψώματα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον πλα-

τέα τὰ ὑποῖα διατρέχουσιν ὅλον τὸ μῆκος τῆς αἰθούσης, ἀρχόμενα ἀπὸ τῆς σκηνῆς καὶ λήγοντα πρὸ τῆς θύρας. Ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τούτων οἱ ὑποκριταὶ ὑποκρίνονται μέρη τινὰ τοῦ δράματος καὶ πολλοὶ τῶν θεατῶν εἰσέρχονται καὶ ἐξέρχονται δι' αὐτῶν. Ἀλλ' ὅμως ταῦτα μεγάλως ἐλαττοῦσι τὴν χωρητικότητα τῶν αἰθουσῶν.

Αἱ γυναῖκες παρίστανται ἐπὶ σκηνῆς μόνον ὡς χορεύτριαι, εἰς ὅλα δὲ τὰ δράματα, ἐκτὸς τῶν μιμορημάτων (μπαλλέτων), τὰ πρόσωπα τῶν γυναικῶν ὑποκρίνονται οἱ ἄνδρες· τὸ τοιοῦτον εἰς ἡμᾶς θὰ ἐφαίνετο λίαν κωμικόν, ἀλλὰ τὰ πάντα καθιεροῖ ἡ ἔξις. Ἡ σκηνὴ δὲν φωτίζεται ὡς παρ' ἡμῶν ὑπὸ πολυαριθμῶν στοριῶν ἀερίου ἀλλ' εὐρίσκεται ἐν τῷ σκότει, ὅπερ μόλις διαλύουσιν ὀλίγα φῶτα θεμένα εἰς ἀπομεμακρυσμένας ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις. Ἐκ τούτου ἐννοεῖται εὐκόλως, ὅτι τὰ κινήματα τῶν ὑποκριτῶν καὶ πρὸ πάντων αἱ μεταλλαγαὶ τῆς φυσιογνωμίας πολυάκις καθίστανται ἀφανεῖς εἰς τοὺς θεατὰς. Πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς ἐλλείψεως ταύτης ἕκαστος ὑποκριτῆς ἔχει πλησίον τοῦ εἶδος βοήθου, ξένου ὄλως πρὸς τὸ δράμα καὶ ὑπολαμβανόμενου ὡς ἀοράτου εἰς τοὺς θεατὰς, ὅστις κρατεῖ δάξαν καὶ παρακολουθῶν τὰ βήματα τοῦ ὑποκριτοῦ προσπαθεῖ πάντοτε νὰ φωτίξῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἰδοὺ καὶ ἕτερον, τὸ ὁποῖον θανασίμως προσκρούει εἰς τὰ ἔθη ἡμῶν. Ἀλλὰ τὰ πάντα ἐν τῷ θεάτρῳ γίνονται κατὰ συνθήκην. Τὰ δὲ ἐν τοῖς θεάτραις αὐτῶν παραδεδεγμένα φαίνονται εἰς ἡμᾶς τόσον παράδοξα, ὅσον

ἀλλόκοτα ὄλως φαίνονται εἰς αὐτοὺς τὰ ἐν τοῖς θεάτραις ἡμῶν κατὰ συνθήκην γινόμενα.

Εἰς πολλὰ θεάτρα αἱ παραστάσεις διδονται τὸ ἑσπέρας. Ἀρχονται δὲ καὶ λήγουσιν κατὰ τὰς αὐτὰς σχεδὸν ὥρας καθ' ἅς καὶ παρ' ἡμῶν. Πολλὰ περιηγηταὶ ὀμιλοῦσι καὶ περὶ θεάτρων ἐνοῖς αἱ παραστάσεις ἄρχονται τὴν πρωίαν τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ὥραν ἡμεῖς πορευόμεθα εἰς τὰς ἐργασίας μας, καὶ λήγουσι πρὸς τὸ ἑσπέρας. Τοῦτο φαίνεται ἡμῶν παράδοξον, ἀλλὰ σημειώτέον ὅτι καὶ ἐν Εὐρώπῃ ἄλλοτε δράματα ὧν αἱ ὑποθέσεις περιεστρέφοντο εἰς σπουδαῖα κοινωνικά θέματα ἐγκλείοντα μεγάλας διδασκαλίας, ἀνεβιβάζοντο ἐπὶ σκηνῆς τὴν ἡμέραν καὶ ἐν δράμα διήρκει πολλάκις ἐπὶ δύο, τρεῖς καὶ τέσσαρας ἡμέρας κατὰ συνέχειαν. Εἶναι ἀληθές ὅτι τότε δὲν ὑπῆρχον καὶ ἐν Εὐρώπῃ τακτικὰ θεάτρα, αἱ δὲ παραστάσεις αὐταὶ ἀπετέλουν διὰ τὰς πόλεις ἐν αἷς ἐδίδοντο σχεδὸν δημοσίας ἐορτάς κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων αἱ ἐργασίαι ἀνεστέλλοντο. Ἀλλ' ὅμως ἐν Εὐρώπῃ κατὰ τὸν ΙΔ' καὶ ΙΕ' αἰῶνα ἡργίζον τὴν πρωίαν κατὰ τὴν ἐβδόμην ἢ ὀγδόην ὥραν, διεκόπτοντο τὴν μεσημβρίαν, καθ' ἣν ὥραν οἱ ἀκροαταὶ μετέβαινον ὅπως γευματίσωσι καὶ ἔπαυον πάλιν τὸ ἑσπέρας περὶ τὸ δεῖπνον, ἐπανελαμβάνοντο δὲ τὴν ἐπαύριον. Ἐν Ἰεδοῖ ὅμως οὐχ οὕτως συμβαίνει. Οἱ θεαταὶ δὲν ἀπέρχονται τοῦ θεάτρου πρὸ τῆς λήξεως τοῦ δράματος, γευματίζουσι δὲ καὶ δεῖπνοῦσιν ἐντὸς τῶν θεωρείων αὐτῶν, Φίλοι ἄκροι τοῦ δράματος καὶ τῆς

κωμωδίας οί Ίάπωνες ἀγαπῶσιν ὑπερμέτρως καί τὰς παραστάσεις τῶν θυματοποιῶν. Οἱ θαυματοποιοὶ δὲ αὐτῶν εἰσι λίαν ἐπιδέξιοι καὶ πολλὰ τῶν γυμνασμάτων αὐτῶν ἀκούοντες εἰσὶ χαρίεντα. Πολλὰ αὐτῶν εἰσῆχθησαν καὶ εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς πόλεις. Πολλοὶ τῶν ἀναγνωστῶν μας εἶδον ἴσως τοιαῦτα γυμνάσματα τελούμενα καὶ παρ' ἡμῖν ὑπὸ παρομοίων θαυματοποιῶν.

Ὅπως παράσχωμεν ἰδέαν τινὰ τῆς ἐπιδεξιότητος τῶν Ἰαπώνων θαυματοποιῶν παραθέτωμέν τινα τῶν γυμνασμάτων αὐτῶν, ἃ περ φαίνονται ἡμῖν λίαν ἐντέχνως ἐκτελούμενα. Ἀναφέρωμεν π.χ. τὸ περίφημον θέαμα τῶν χρυσαλλίδων τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἔργον παροφθαλμισμού, ἀλλ' ἀπλῶς ἔργον ἐπιτηδειότητος. Ὁ θαυματοποιὸς λαμβάνει πρὸ τοῦ δημοσίου φύλλον χαρτου, σχίζει ἐν μικρὸν τεμάχιον ἐξ αὐτοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον δίδει κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἥττον τὸ σχῆμα τῆς χρυσαλλίδος, κατόπιν πετᾷ αὐτὸ εἰς τὸν ἀέρα, κινῶν δὲ ἐπιτηδειῶς τὸ ριπίδιόν του ἢ τεχνητῇ αὐτῇ χρυσαλλίδι ἀνερχεται ἵπταμένη, κατέρχεται, στρέφεται, ἀναπαύεται καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν πτήσιν τῆς ἀκολουθοῦσα καὶ μιμουμένη ἀκριβῶς τὰ κινήματα καὶ τὴν πτήσιν ἀληθοῦς χρυσαλλίδος ἵπταμένης ἐλευθέρως ἐντὸς κήπου. Κατόπιν ὁ αὐτὸς θαυματοποιὸς κατασκευάζει ἑτέραν χρυσαλλίδα, ἣν πέμπει πρὸς καταδίωξιν τῆς πρώτης· καὶ ἰδοὺ τὰ δύο τεχνητὰ ζωῦφια ἀναζητοῦντα τὸ μὲν τὸ δὲ, φεύγοντα, πλησιάζοντα ἀλλήλα, ἀπομακρυνόμενα ἀπ' ἀλλήλων, πηγαίνουσι ἐπὶ τέλος καὶ ἀναπαύονται ἐπὶ τινος ἀνθοδέσμης. Ἐπα-

λαμβάνουσιν εἶτα τὴν πτήσιν τῶν καὶ συνεχίζουσι τὰ θελκτικὰ αὐτῶν γυμνάσια μέχρις ὅτου ὁ κύριος αὐτῶν παύσῃ κινῶν τὸ ριπίδιον, ὅπερ ἐπιτηδειῶς λίαν κινούμενον δίδει τὴν ζωὴν καὶ τὴν πτήσιν εἰς τὰ τεχνητὰ ταῦτα ζωῦφια.

Ἐπάρχει καὶ ἕτερον γύμνασμα, ἢ βέμβλιξ (σβοῦρος) ἣτις στρέφεται, συρίζει καὶ τρέχει ἐπὶ τῆς ἀκμῆς ξίφους καλῶς τροχισμένου. Ἐπάρχουσιν ἀκόμη καὶ οἱ θαυματοποιοὶ μὲ τὰς μακρὰς τεχνητὰς ρίνας, αἵτινες ὁμοιάζουσι πρὸς μικρὰ ἱστία λεῖα καὶ ὀρθία, ἢ τέχνη δ' αὐτῶν συνίσταται εἰς τὸ νὰ ἴστανται ἐν ἰσορροπία οἱ μὲν ἐπὶ τῶν ρινῶν τῶν δὲ. Ὁ διάσημος καθ' ἡμᾶς μυθιστοριογράφος Jules Verne ἀναβιβάζει ἐπὶ σκηνῆς τοὺς ἐκπληκτικούς τούτους ἀκροβάτας ἐν τῷ ὠραίῳ αὐτοῦ μυθιστορηματι «Ὁ Γέρος τοῦ κόσμου ἐν ὀγδοήκορτα ἡμέραις». Ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, ὁ Ρηί-όις Fog ἀπὸ τινος ἀποχωρισθεὶς τοῦ ὑπηρετοῦ αὐτοῦ Πανταχοῦ παρόντος, ἀνευρίσκει τὸν πιστόν του σύντροφον. Ἀλλὰ οὐδόλως προτιθέμενοι νὰ περιγρῶψωμεν ἐνταῦθα ὅλα τὰ τεχνάσματα καὶ τὰς θαυματοποιίας τῶν θαυματοποιῶν τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Ἀνατολῆς τοῦ Ἡλίου, περιοριζόμεθα εἰς ταῦτα.

Ὅλοι σχεδὸν οἱ λαοὶ εὐχαριστοῦνται βλέποντες ζωᾶ παλαιόντα πρὸς ἀλλήλα. Οἱ ἀγῶνες δὲ τῶν θηρίων, τῶν κυνῶν καὶ τῶν ἀλεκτόρων καθ' ὅλας τὰς ἐποχὰς καὶ εἰς ὅλας τὰς χώρας ὑπῆρξαν αἱ μόναι τέρψεις πολλῶν ἀνθρώπων. Οἱ Ἰάπωνες ὁμῶς φαίνεται ὅτι δὲν ἀγαπῶσι πολὺ τὰ

αἵματηρὰ ταῦτα θεάματα, διότι ἐκ τῶν τοιούτων ἀγῶνων μόνον οἱ τῶν ἀλεκτόρων φαίνονται κάπως τυγχάνοντες ἐκτιμήσεώς τινος παρὰ ταῖς αὐλαῖς τῶν δεσποτῶν τῆς χώρας.

Ἡ Ἀγγλικὴ ἀποικία τῆς Γροκχάμης ἐν τῶν πρώτων αὐτῆς μελημάτων ἠγήσατο καὶ τὴν ἰδρυσιν ἵπποδρομιῶν. Ὁ δὲ τελευταῖος Σχογούνος ἀμέσως ἠκολούθησε τὸ παράδειγμα αὐτῶν καὶ νῦν ἡ Ἰεδὼ κέκτηται ἵπποδρόμιον ὅπερ ὁμοιάζει λίαν πρὸς τὰ τῶν μεγάλων Εὐρωπαϊκῶν πόλεων.

Ἀλλὰ πρὶν ἢ παραδεχθῶσι τὰ ἵπποδρόμια οἱ Ἰάπωνες ἠγάπων ὑπερβαλλόντως τὰ γυμνάσια τῶν παλαιστῶν. Ἀλλ' οἱ ἀθληταὶ αὐτῶν δὲν ἀντήλλασον γρονθοκοπήματα ὡς οἱ

πυγμαχοὶ Ἀγγλοὶ καὶ Ἀμερικανοὶ· ἢ ἀνάπτυξις τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς ἐπιδεξιότητος αὐτῶν οὐδὲν ὑπεδείκνυε τὸ ἐχθρικὸν καὶ τὸ δυνάμενον νὰ προξενήσῃ κόπον εἰς τοὺς θεατὰς. Οὔτε αἵματοχυσίαι ἐγίνοντο, οὔτε ὀδόντες κητεσυντρίβοντο, οὔτε μῶλωπες ἐπροξενούοντο ἐπὶ τοῦ προσώπου τῶν παλαιστῶν. Ἡ τέχνη αὐτῶν συνίστατο εἰς τὸ νὰ ἀποθήσωσι τὸν ἀντίπαλον ἔξω τῆς περιφερείας τοῦ κύκλου ἐν ᾧ ἐτελεῖτο ὁ ἀγών.

Τὰ θεάματα ταῦτα ἠγάπων μαυιωδῶς οἱ ὑπήκοοι τοῦ Μικαδού, εἰς ἃ ἕκαστος τῶν παρεστῶτων ἀνεκηρύσσεται ὑπὲρ ἐνὸς τῶν παλαιστῶν ὑπὲρ εἴς καὶ ἐστοιχημάτιζε, καθὼς τοῦτο συμβαίνει καὶ παρ' ἡμῖν καθ' ὁμοίας περιστάσεις.

2

Ἡ Τράπεζα.

Ἄνωτέρω εἶδομεν πῶς οἱ Ἰάπωνες τρέφουσι καὶ φυγαγωγούσι τὸ πνεῦμα αὐτῶν. Ἰδῶμεν ἤδη πῶς τρέφουσι καὶ τὸ σῶμα.

Ἡ Σινικὴ ὑπῆρξεν, ὡς εἶπομεν, ἡ πρώτη καὶ μεγάλη παιδαγωγὸς τῆς Ἰαπωνίας. Ἐδίδαξεν αὐτῇ τὰς τέχνας, τὴν βιομηχανίαν καὶ τὴν γραφὴν, ἐθέσπισεν αὐτῇ θρησκείαν, τὸν βουδισμόν, ἐπὶ τέλος δὲ μετέδωκεν αὐτῇ,

ἐν μέρει τοῦλάχιστον, καὶ ἀπάσας τὰς ὀρέξεις αὐτῆς καὶ τὸν τρόπον τοῦ τρέφεσθαι καὶ παρασκευάζειν τὰ τῆς τραπέζης. Οἱ Ἰάπωνες τρώγουσι γρώμενοι, ὡς οἱ Σῖνοι, μικρὰ ραβδίδια ἐκ ξύλου ἢ ἐξ ἐλεφαντίνων ὀδόντων ἀντιπιρονῶν· ὡς οἱ Σῖνοι, οὕτω καὶ οἱ Ἰάπωνες κατὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέρας παρασκευάζουσι τὴν τράπεζάν των κάπως πλουσιώτερον παρὰ τὸ σύνηθες.

Ἄλλὰ μέγᾳλως ἐκπλήττει τοὺς ξένους ἡ πολλαπλότης τῶν παρατιθεμένων φαγητῶν. Ὡς οἱ Σῖνοι, ἔχουσι μεγάλην ἐπιδεξιότητα εἰς τὸ νὰ μετασχηματίζωσι τὰ ἰντικείμενα δι' ὧν κατασκευάζουσι τὰ φαγητά των, ὁ δὲ παρακαθήμενος εἰς τὴν τράπεζαν αὐτῶν Εὐρωπαῖος ἢ μᾶλλον ἐνοκράζων ἐπὶ τῆς ψιάθας, διότι, ὡς ἐλέχθη, δὲν ἔχουσιν οἱ Ἰάπωνες οὔτε τραπέζας, οὔτε καθέκλας. δὲν δύναται οὐδόλως νὰ μαντεύσῃ ἐκ τίνος εἶναι παρασκευασμένον τὸ φαγητὸν τὸ ὁποῖον τῷ παρουσιάζουσιν.

Ἐπὶ τούτοις παραθέτομεν ἐνταῦθα τὴν ἀφήγησιν δύο μεγάλων γευμάτων δοθέντων ἐν Ἰεδοῦ, ἐραυιζόμενοι αὐτὴν παρὰ δύο περιηγητῶν οὗς συχνάκις ἀνεφέρομεν ἐν τῷ συγγράμματι.

«Τὸ γεῦμα σύγκειται, λέγει ὁ K. Hubner ὑπὸ πληθῆος φαγητῶν, τὰ ὁποῖα προσφέρονται εἰς ἕκαστον τῶν συνδαιτυμόνων ἐντὸς μικροῦ κυπέλλου ἐκ πορσελλάνης λεπτῆς ὡς φύλλον χάρτου: ἐκ ζυμοῦ παρασκευαζομένου ἐκ τῶν ἀρίστων πετεινῶν, ἐξ ἐδεσμάτων ἐξ ὧν, ἅτινα μᾶλλον ἐκπλήττουσιν ἢ εὐχαριστοῦσιν ἡμᾶς, ἐκ βραυτῶν ἰχθύων καὶ ἠψημένων εἰς τὸν ὄβελον καὶ ἐκ πολλῶν ἄλλων φαγητῶν, ὧν ἀδυνατοῦμεν νὰ μαντεύσωμεν τὴν οὐσίαν. Τὸ ὄλον δὲ γεῦμα ποικίλλεται μὲ διάφορα καρυκεύματα ἐξ ἰχθύων, ἅπερ παρέχουσι γεῦσιν λεπτὴν καὶ λίαν εὐχάριστον. Ὁ οἶνος, δὴλα ἐὶ τὸ σακῆς, τὸ κατασκευαζόμενον ἐξ ὄρουζιου, δὲν ἐκτιμᾶται πολὺ. Παρατίθεται ἐντὸς μικρῶν βαυκαλίδων καὶ προσφέρεται εἰς τοὺς συνδαιτυμόνας ἐντὸς ἑπι μικροτέρων κυ-

πέλλων. Εὐρισκόμεθα ἐπὶ τραπέζῃ ἀπὸ δύο περιῶπων ὠρῶν. Πρόκειται δὲ νὰ ἐγερθῶμεν πλέον. Ἄλλ' ὅταν οἱ συνδαιτυμόνες ἐπιθυμῶσι νὰ ἐγερθῶσι τῆς τραπέζης, κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, ζητοῦσι τὸ ὄρουζιον, ὁπλοῦ δὴ ἐκφράζουσιν οὕτως εὐγενῶς πῶς τὴν ἐπιθυμίαν των ταύτην. Τὸ ὄρουζιον προσηνέχθη ἡμῖν ἐντὸς δίσκου τετραγώνου ἐξ ἐρυθρᾶς λάκκης συνοδευόμενον μὲ τὸ περίφημον ταῦ, ὅπερ ἐστὶν ὁ λεπτότερος ἰχθύς ἐν τὰ ὕδατά τῆς Ἰαπωνίας παράγουσι, μετὰ ζυμοῦ καὶ ἄλλων ἀρτυμάτων ἀποτελεῖ ὁ ἰχθύς οὗτος τὴν ἀνθοδέσμη τῆς τραπέζης. Ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ δ' αὐτοῦ οἱ συνδαιτυμόνες, οἱ ἴθαγενεῖς πρὸ πάντων, ἐκβάλλουσι φωνὰς χαρᾶς καὶ εὐαρεσκείας».

Ὁ K. Βωβουάρ, περιγράφων ἕτερον γεῦμα διδόμενον ἐν ἐπιστήμῳ τελετῇ, παρέχει λεπτομερείας ἔτι μᾶλλον τερπνὰς. Τὸ γεῦμα ὅπερ περιγράφει εἶναι καθαρῶς Ἰαπωνικόν. Ἄλλ' ἐπειδὴ δίδεται εἰς Εὐρωπαίους ἐντὸς μεγάρου πρεσβείας τίνος, οἱ συνδαιτυμόνες κάθηνται ἐπὶ καθεκλῶν ἐνώπιον τραπέζης:

«Οἱ Ἰάπωνες ἀρέσκονται παρὰ πολὺ νὰ διαθέτωσι τὰ φαγητά των ἐντὸς τῶν δίσκων οὕτω πῶς ὥστε νὰ παριστῶσι δι' αὐτῶν διάφορα ἀντικείμενα φυσικὰ καὶ διαφόρους εἰκόνας. Ἐπὶ δύο λοιπὸν τραπέζων ὑπῆρχον δύο τοιοῦτοι δίσκοι, οἵτινες διήγειραν τὸν θαυμασμόν μας. Εἷς ἐξ αὐτῶν ὅστις ἦτον ἐνὸς μέτρου τετραγωνικοῦ περιῶπου, προητοιμασμένος μὲ ὠά, ἰχθύς, ἄνθη, κρόμμου καὶ δαυκία παρὶστα ἀγροτικῆν σκηνογραφίαν μετὰ

μεγίστης τελειότητος. Τοὺς διαβρέχοντας τὴν τοποθεσίαν ποταμούς παρὶστων αἱ νευρίδες τῶν κρομμύων, νῆσσαι κατεσκευασμέναι ἐκ γογγυλίων γεγλυμμένων καὶ κεχρωματισμένων ἔπλεον ἐντὸς τῶν ποταμῶν. Ἐπὶ τῶν ποταμῶν ὑπῆρχον γέφυραι ἐκ δαυκίων καὶ εἰς τὰ περίεξ αὐτῶν ὑπῆρχον λιθάδια καταπράσινα. Ὁ ἕτερος δίσκος παρὶστα ἀλιεῖα ἀλιεύοντα.

Ἐπὶ βράχου ἐκ γαιομήλων, ὅστις ἔχανετο ἐντὸς τῶν κυμάτων ἐκ μαγιονέζας καὶ ἤρριζεν ὑπὸ τοῦ λευκώματος τῶν ὠν, ὁ ἀλιεὺς ἀνέσυρε τὰ δίκτυά του, ὧν οἱ βρόχοι ἦσαν κατεσκευασμένοι ἐκ γογγυλίων, καὶ ἐσυναίξε μυριάδας ὀστρέων καὶ ἰχθύς σκιρτῶντας. Ἐπὶ τέλους καὶ μέγας τις ρόμβος (πλατὺς ἰχθύς), μεταβεβλημένος εἰς πλοιάριον μὲ ἰστία ἀναπεπταμένα καὶ κολπούμενα ὑπὸ τοῦ πνέοντος ζεφύρου, ἐχώρει ἐπὶ τῶν ὕδατων. Ἐξ ὧν τούτων ἐφάγομεν κατὶ τι. Παρετέθησαν δ' ἡμῖν καὶ πλεῖστα ἄλλα φαγητά ἀρίστης κατασκευῆς καὶ γεύσεως, διάφορα καρυκεύματα, καραβίδες καὶ ἰχθύς. Ἀπερχόμενοι πρὸς ἀνάμνησιν ἐλάβομεν μεθ' ἡμῶν τὰ ραβδίδια μας καὶ τὰ χάρτινα χειρόμακτρα.

«Ὁ δὲ ξενίσας ἡμᾶς ἐν τῷ μεγάρῳ του παρέδωκεν ἡμῖν κατὰ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου ὡς ὁδηγούς δύο τῶν ἀνθρώπων του (Κοτζκοί), φέροντας δι' ἕκαστον ἡμῶν ἐν ὠραῖον κάνιστρον ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ὑπῆρχον εἰς ἰχθύς καὶ μέγας ἀστακός.»

Ἦδη ἴδωμεν τίνι τρόπῳ γευματίζουσιν οἱ Ἰάπωνες οὐχὶ κατὰ τὰς ἐορτασίμους ἡμέρας, ἀλλὰ τὰς κα-

θημερινὰς. Ἴδου τὸ πρόγραμμα τῆς τραπέζης τῶν πολιτῶν τῆς Ἰεδοῦς κατὰ τὰς καθημερινὰς. Ψιάθα ἐκ σπάρτων καλῶς πεπλεγμένη ἐπιτίθεται ἐπὶ τῆς συνήθους ψιάθας ἣτις καλύπτει τὸ δάπεδον. Ἐν τῷ μέσῳ ὑπάρχει γαβάθα ἐκ ξύλου βερονικειώμενου περιέχουσα τὸ ὄρουζιον, τὸ ὁποῖον παρὰ τοῖς Ἰάπωνσιν ἐπέχει τόπον ἄρτου. Ἐκαστος τῶν συνδαιτυμόνων πληροῖ ἐκ τῆς γαβάθας ταύτης τὴν ἐκ πορσελλάνης φιάλην αὐτοῦ καὶ τρώγει τὴν μερίδα ταύτην τοῦ ὄρουζιου φέρων τὴν φιάλην διὰ τῶν χειρῶν του πρὸς τὰ χεῖλη του· τὰ ραβδίδια δὲ αὐτοῦ μεταχειρίζεται ὅπως λάμβάνῃ ἐκ τῶν ἐπὶ τῆς τραπέζης εὐρισκόμενων δίσκων τεμάχια ἰχθύων, καραβίδας καὶ τεμάχια ὀρνιθίων, τὰ ὁποῖα τρώγει μετὰ τοῦ ὄρουζιου.

Τὰ φαγητά ταῦτα εἰσὶν ἠροτυμένα δι' ἄλατος, δι' ἰνδοπεπέρεος καὶ δι' ἐμβάμματος (σάλτσας) λιανόξειας τὴν ὁποῖαν παρασκευάζουσιν ἐκ τίνος εἶδους κυάμων μαύρων καλῶς ἐζυμωμένων. Ὡς ἐπιδόρπια δ' ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς τραπέζης διάφορα λαχανικὰ βεβρασμένα, σαλάται ἐκ τρυφερῶν κλάδων ἰνδοκαλάμου ἢ ἐκ τῶν βολβῶν τῶν λώτων (ὕδατινου φυτοῦ). Τὸ δὲ τέιον καὶ τὸ σακῆς, τὰ ὁποῖα πίνουσι θερμά καὶ ἄνευ ζακχάρους, εἰσὶ τὰ μόνα ποτὰ τῆς τραπέζης. Αἱ φιάλαι, αἱ περιέχουσαι αὐτὰ, τίθενται ἐπὶ δίσκου τίνος ὀλίγον μεγαλειτέρου ἐκείνου ἐφ' οὗ τίθεται ἡ ἀνθρακική περιέχουσα τὸ πῦρ, τὰς καπνοσυρίγγας, τὸν καπνὸν καὶ ὅλα τὰ χρεῖώδη διὰ τὸ κάπνισμα. Οἱ Εὐρωπαῖοι βλέποντες τοὺς Ἰάπωνας χρωμένους τοιαῦτα ἀλλόκοτα

σκεύη διὰ τὴν τράπεζαν καὶ τὰς μικρὰς ἐκείνας φιάλας διὰ τὰ ποτά των, παρομοιάζουσιν αὐτοὺς πρὸς μεγάλα παιδία παίζοντα μὲ τὰς οἰκοσκευὰς τῶν πλαγγόνων αὐτῶν.

Προσθετέον ὅτι μεταξὺ τῶν ἰχθύων, οἵτινες μετὰ τοῦ ὀρυζίου ἀποτελοῦσι τὴν κυρίαν τροφὴν τῶν κατοίκων τῆς Νιφῶνος, ὑπάρχουσι πολλοὶ οὐς τρώγουσιν ὠμούς. Καί τοι τρόμερόν φαίνεται ἡμῖν τοῦτο, ἐν τούτοις δέον ὅπως σημειώσωμεν, ὅτι καὶ οἱ Εὐρωπαῖοι ἐξοικειοῦνται πρὸς τὰ ἔθιμα ταῦτα καὶ πυχλάκις τρώγουσιν εὐχαρίστως τὰ φαγητὰ ταῦτα, ὧν ἡ ἰδέα μόνον ταρασσει ἡμᾶς. Ὁ περίφημος ταῦ, ὁ προσφιλέστατος οὗτος ἰχθύς τοῖς ἐρασταῖς τῶν καλῶν φαγητῶν ἐν Ἰεδοῖ, τρώγεται ὄχι μόνον ὠμός ἀλλὰ καὶ ζῶν ἀκόμη πυχλάκις. Ὡς δὲ παρ' ἡμῖν ἕκαστος ἐπὶ τῆς τραπέζης προθυμοποιεῖται νὰ φανῆ ἐπιδέξιός κόπτης ἐνός καλοῦ τεμαχίου ἐψητοῦ, θεωρῶν τοῦτο μεγάλην ἱκανότητα, οὕτω καὶ ἐν Ἰεδοῖ θεωρεῖται ὡς μέγα πλεονέκτημα τὸ νὰ δύναται τις νὰ διαμελίσῃ ἐπιδέξιός τὸν περίφημον ἀλλὰ καὶ δυστυχῆ ταῦ.

Οἱ Εὐρωπαῖοι οἱ ἐν Ἰαπωνίᾳ ἐγκαθεστῶτες, ἠδύνατο οὐκ ὀλίγον νὰ διασκεδάζωσι παρακαθήμενοι ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὰ ἀλλόκοτα ταῦτα γεύματα, ἅπερ περιεγράψαμεν. Ἀλλ' ἐπιθυμοῦσι νὰ ζῶσιν κατὰ τὰς ἐξεις τῆς ἰδίας αὐτῶν χώρας. Τοῦτο δὲ δὲν εἶναι οὔτε εὐκόλον οὔτε οἰκονομικόν. Καίτοι πολλοὶ Ἰάπωνες ἤδη ἐδιδάχθησαν μαθητευσάμενοι πλησίον τῶν μαγείρων τῶν μεγάλων Εὐρωπαϊκῶν ἀτμοπλοίων νὰ παροσκευάζωσι φα-

γητὰ κατὰ τὰς Εὐρωπαϊκὰς μεθόδους, ἀλλ' ὅμως πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἔργου τῶν ἀπαιτοῦνται πάντα τὰ πρὸς τοῦτο ἀναγκαῖα, ἅπερ ἐλλείπουσιν ἐν τῷ τόπῳ καὶ ἀναγκάζονται νὰ μεταπέμπωνται αὐτὰ ἐξ Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Οὕτω π. γ. μεταπέμπονται ἐξ Ἠνωμένων Πολιτειῶν τὸ ἀλεύριον, τὸ βούτυρον ἐκ Δανημαρκίας ἐντὸς κιβωτίων ἐκ λευκοσιδήρου, τὸ ἔλαιον ἐκ τῆς Προβηγκίας, τὰ ξηρὰ λαχανικὰ τοῦ Βουρδῶ, τὰ πρόβατα ἐκ Κίνας, τὰ γαιόμηλα καὶ τὰ κρόμμου ἐκ τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου, τὸν καρφὲν ἐξ Ἀδένου, τοὺς εἶνους ἐκ Γαλλίας, τὸν ζύθον ἐξ Ἀγγλίας, τὸ συμπέπυκνωμένον γάλα τῆς Ἑλβετίας καὶ τὰ ταριχεύματα ὄλων τῶν τόπων τῆς ὑψηλίου. Ἄν ποτὲ οἱ Εὐρωπαῖοι, λέγει ὁ K. Bousquet, ἐκδιωχθῶσιν ἐκ τῆς Αυτοκρατορίας ταύτης θὰ ἀφήσωσιν ἐν αὐτῇ ὡς λείψανα τῆς διαβάσεώς των τοὺς σωρούς τῶν ἐκ λευκοσιδήρου κιβωτίων τῶν ἐξ Εὐρώπης μεταφερομένων ταριχευμάτων». Τελευταίως ὅμως ἤρξαντο νὰ φρονεῦσι βόας πρὸς χεῖσιν τῶν ξένων. Ἀλλ' οἱ Ἰάπωνες δὲν γνωρίζουσιν ἀκόμη νὰ ἀμέλγωσι τὰς βόας οὔτε νὰ κατασκευάζωσι τυρὸν καὶ βούτυρον ἐκ τοῦ γάλακτος αὐτῶν. Ἡ δὲ λίτρα τοῦ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ μεταφερομένου βουτύρου τιμᾶται πέντε φράγκων. Ἡ μεγαλειτέρα τῶν τέρψεων τῶν ἐν Ἰεδοῖ διαμενοντῶν Εὐρωπαϊκῶν ἐστὶν ἐν καλὸν γεῦμα κατὰ τὸν Εὐρωπαϊκὸν τρόπον. Ὅσοι δὲ δύνανται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νὰ προσκαλῶσι τοὺς φίλους των εἰς τοιαῦτα γεύματα ἀποκτιῶσι μεγάλην ὑπόληψιν ἐν *Γλοκοχάμα*.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ὅσον ἦν ἡμῖν δυνατόν συντομώτερον περιεγράψαμεν πάνθ' ὅσα μετέδωκαν ἡμῖν οἱ ἐπισκευάμενοι τὴν Ἰαπωνίαν ἀπὸ εἰκοσάδος ἤδη ἐτῶν. Πολλὰ ἀκόμη ἠδυνάμεθα νὰ εἴπωμεν. Ἀλλ' ἴδιον τοῦ καλοῦ συγγραφέως ἐστὶν ἡ ἐν ὀλίγοις ἐκθεσις πάντων ὧν ἡ γνῶσις ἐστὶν ἀναγκαῖα τῷ ἀναγνώστῃ. Δὲν εἶπομεν ὅλα ὅσα ἠδυνάμεθα καὶ ἠθέλομεν νὰ εἴπωμεν. Ἐν τούτοις ὅμως ταῦτα ἀρκοῦσιν ὅπως γνωρίσωσιν οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν τὴν χώραν ταύτην, ἣτις ἐπὶ χρόνους ὀλοκλήρους ἦν μυστήριον δι' ἡμᾶς.

Ὁ Εὐρωπαϊκὸς πολιτισμὸς κατέστρεψε πολλοὺς λαοὺς, οἵτινες δὲν ἦσαν ἐπιδεκτικοὶ αὐτοῦ καὶ ἐνεστερνίσθησαν μόνον τὰς κακίας αὐτοῦ χωρὶς οὐδόλως νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῶν πλεονεκτημάτων καὶ τῶν ἀρετῶν του. Οἱ Ἰάπωνες ἄραγε θὰ κατορθώσωσιν ἀκαθάβωσι τὰς ἀνάλογον πρὸς τὰς νῦν βλέψεις καὶ τὴν τάσιν αὐτῶν μεταξὺ τῶν λαῶν τῶν διαπαιδαγωγηθέντων

ἐν ταῖς ἐπιστήμαις, ταῖς τέχναις καὶ τῇ βιομηχανίᾳ τῆς Εὐρώπης; ἢ θὰ τοὺς ἴδωμεν, τούναντίον, διαιρουμένους καὶ πάλιν εἰς κόμματα ὡς πρὸ τοῦ Ταϊκοῦν Σάμα καὶ τοῦ Ἰγέγα, καὶ παραδιδόμενους εἰς τοὺς ἐμφυλίου πολέμους καὶ τὰς ἀγόνους στάσεις; ἢ μήπως ἡ εἰρηνικὴ εἰσβολὴ τῶν Εὐρωπαϊκῶν καὶ πρὸ πάντων τῶν Σινῶν ἀφαιρέσῃ ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν ἐπὶ τέλος τὴν ἐξουσίαν καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ τόπου ἄνευ βίας καὶ περιαγάγῃ αὐτοὺς εἰς τὰξιν δευτερεύουσας καὶ τριτεύουσας ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῶν χώρα; Ταῦτα πάντα εἰσὶ ζητήματα εἰς ἃ οὐδεὶς δύναται νὰ ἀπαντήσῃ ἀμέσως, καὶ ἅπερ ἡ φορὰ τῶν γεγονότων μόνον θὰ λύσῃ. Καίτοι οὐδεὶς ἡμῶν δύναται νὰ προεικάζῃ σήμερον ὁποῖον ἔσεται τὸ μέλλον τῶν ἁΓάλλων τῆς ἐσχάτης Ἀνατολῆς οὐχ ἤτιον ὅμως ἐσχηματίσαμεν ἰδέαν γενικὴν περὶ τοῦ λαοῦ τούτου ἄνευ δὲ ἐκπλήξεως θὰ μανθάνωμεν τὰ γεγονότα ἅτινα πιθανῶς ἐν μέλλοντι οὐχί λίαν ἀφεστῶτι θὰ διαδεχθῶσιν ἄλληλα ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ.

ΤΕΛΟΣ.

Τοῖς ἀναγνώσταις	Σελίς	7
Εἰσαγωγή	»	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.		
Χωρογραφία.		
1—Γεωγραφικὴ διαίρεσις	»	11
2—Ἐδαφος ὄρη καὶ Ἡφαίστεια	»	14
3—Ὑδατα—ποταμοὶ ρύακες καὶ λίμναι	»	15
4—Φυτὰ καὶ Ζῶα	»	19
5—Καλλονὴ τῆς χώρας—τὰ λυμαινόμενα αὐτὴν κακὰ	»	24
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.		
Κάτοικοι.		
1—Ἰθαγενεῖς φυλαί.—Ξένοι.	»	28
2—Πολιτικὴ γεωγραφία τῆς Ἰαπωνίας.—Νομοὶ, ἐπαρχίαι καὶ πόλεις	»	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.		
Ὅλιγα ἐκ τῆς Ἱστορίας τῆς Ἰαπωνίας		
1—Οἱ Ἡρωϊκοὶ χρόνοι	»	47
2—Οἱ Σχογοῦνοι, Ταϊκῶ-Σάμα καὶ Γονζᾶν-Σάμα.	»	49
3—Ἡ Ἰαπωνία ἀπὸ τοῦ Ἰγέγα μέχρι τῆς μεταπολιτευσεως τοῦ 1868.	»	56
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.		
Ἡ καθ' ἡμᾶς Ἰαπωνία.		
1—Τὸ πρόγραμμα τῶν στασιωτῶν.—Ἀνατροπὴ τῆς ἐθιμοταξίας καὶ τοῦ συρμοῦ ἐν τῇ αὐλῇ τοῦ Μικαδου.	»	67
2—Ἀνατροπὴ τῶν Νόμων.	»	70
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.		
Περὶ τοῦ βίου τῶν Ἰαπώνων		
1—Φορεῖα.—Χάρτιναι οἰκίαι.—Πυρκαϊαί.—Πόλεις καὶ προάστεια.—Μεταλλικὰ ὕδατα.—Ταχυδρομικοὶ ὑπάλληλοι.—Χωρία.—Ἐναεριοὶ κῆποι	»	73
2—Οἱ συρμοὶ τοῦ ἐπιγείου παραδείσου.—Στιγματισμὸς		

τοῦ σώματος διὰ διαφόρων χρωμάτων καὶ σχημάτων
 Στολαὶ τῶν αὐλικῶν καὶ τῶν ἀστῶν.—Χάρτινοι
 πῖλοι καὶ συρόμεναι περισκελίδες.—Κεχρωματι-
 σμένα χεῖλη καὶ βερνικειωμένοι ὀδόντες.—Στολαὶ
 τῶν Ἰαπωνικῶν στρατῶν.

» 86

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.

Οἰκογένεια.—Κοινωνία.

1—Παῖδες.—Ἀθῦρματα.—Ἑορτὴ τῶν Πλαγγόνων.— Ἀλλαγὴ τῶν ὀνομάτων.—Ληξιαρχικὰ βιβλία.	»	95
2—Νόμιμος ἡλικία.—Γάμος.—Γυνή, θέσις αὐτῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ.—Διαζύγιον.—Δικαιώματα τοῦ οἰκογενει- άρχου.—Δικαίωμα τοῦ πρωτοτόκου.—Ἰσθεσία— ἀποκήρυξις.	»	96

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'.

Περὶ τοῦ συστήματος καὶ τῆς νομοθεσίας τοῦ Φεουδαλισμοῦ.

1—Δαῖμιοι.—Σαμουράη.—Χατταμωτῶς—Ρωνίν.—Λαός Παιραί.—Ἐτάς καὶ Χριστάν.—Σωματεῖα.	»	102
2—Νομοθεσία.—Ποιναι, βάσανοι, καταδίκαί.—Ἱστορία ἐνὸς παιδός, μιᾶς νήσσης καὶ ἐνὸς δικαστοῦ.	»	106

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Χαρακτῆρες, ἦθη, καὶ ἔθιμα τῶν Ἰαπώνων.

1—Γλυκύτης καὶ κοσμιότης τοῦ Ἰαπωνικοῦ λαοῦ.	»	113
2—Τὸ περὶ τιμῆς καὶ φιλοτιμίας ζήτημα παρὰ ταῖς ὑψη- λαῖς τάξεσι τῆς κοινωνίας.—Τὸ χαρῆ-κίρη ἢ ἡ τέ- χνη τοῦ διανοίγεσθαι τὴν γαστέρα ἐν ὁμίλῳ.—Ἱ- στορία τῶν τεσσαράκοντα ἐπτὰ Ρωνίν.	»	117

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Θρησκεία καὶ θρησκευτικὰ τελεταί.—Ἰαπωνικὴ γλῶσσα καὶ δημοσία
Ἐκπαίδευσις παρ' Ἰάπωνιν.

1—Ἡ ἀρχαία ἐθνικὴ θρησκεία.—Ὁ Βουδισμὸς.—Σακουᾶ. Μούνης, προφήτης τοῦ Βουδισμοῦ ἐν τε τῇ ἰδίᾳ αὐ- τοῦ πατρίδι καὶ ἐν ἄλλαις χώραις.—Ἀλλόκοτοι εὐ- λάβειαι, Πολιτικὴ τῶν Σχογοῦνων καὶ θρησκείαι	»	123
2—Βόνζοι.—Ἐκφορὰ τῶν νεκρῶν.—Ἀποτέφρωσις καὶ		

- ταφή αὐτῶν.—Κοιμητήρια.—Ἐορτὴ τῶν κεκοιμημένων ἐν Ναγασάκη. » 127
- β—Ἡ Γλῶσσα καὶ τὸ ἀλφάβητον τῶν Ἰαπώνων.—Σχολαὶ τῶν εὐγενῶν καὶ τοῦ λαοῦ.—Ἐψηλὴ καὶ δημοδὴς φιλολογία.—Οἱ νέοι Ἰάπωνες καὶ αἱ Εὐρωπαϊκαὶ γλῶσσαι.—Ἀνωτέρα Ἐκπαίδευσις.—Κυβερνητικαὶ Σχολαί.—Αὐτοκρατορικὰ ἐργαστήσια. » 130

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ΄.

Περὶ τῆς Ἐμπορικῆς κινήσεως καὶ τῶν Εὐρωπαϊκῶν Ἐμπόρων ἐν Ἰαπωνίᾳ.

- 1—Τὸ ἐμπόριον ἐν Ἰαπωνίᾳ.—Νομίσματα. Τραπεζιτικὰ γραμμάτια » 139
- 2—ὁδοὶ καὶ γέφυραι.—Ἡ ὁδὸς Τοκάϊδον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Περὶ τῶν διασκευάσεων καὶ τῆς τραμέζης τῶν Ἰαπώνων.

- 1—Τὸ θέατρον.—διάφορα θεάματα.—θαυματοποιοὶ καὶ παλαισταί » 147
- 2—Τράπεζα » 151
- Ἐπίλογος » 155
- Στατιστικαὶ σημειώσεις » 158

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἐπάρχουσι νῦν ἐν Ἰαπωνίᾳ 186,717 ναοὶ (Μιᾶς) καὶ 72,158 ναοὶ (Ἰερᾶς)· οἱ τελευταῖοι δὲ οὗτοί εἰσιν ἀποκλειστικῶς ὠρισμένοι διὰ τὰς τελετὰς τὰς ἀφορώσας τοὺς νεκρούς. Ὁ ἀριθμὸς τῶν σχινοϊστῶν ἱερέων ἀνέρχεται εἰς 14,213 καὶ τῶν βουδιστῶν 57,793.

Κατὰ τὰς στατιστικὰς τοῦ Ἐπουργείου τῆς Γεωργίας καὶ τοῦ Ἐμπορίου ὑπάρχουσι καθ' ὅλην τὴν Αὐτοκρατορίαν 72,723 δάση, περιέχοντα περίπου 1,847,160,000 δένδρα, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τὴνκυβέρνησιν.

Ἐπάρχουσιν ἐν Ἰαπωνίᾳ 34,419 Ἰατροί, 6,841 φαρμακοποιοὶ καὶ 464 νοσοκομεῖα.

Κατὰ τὸ 1802 ἐν Τοκίῳ ἐγένοντο 462 πυρκαϊαί, αἵτινας ἀπετέφρωσαν 1,532 οἰκίας.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΙΚΟΝΩΝ.

Γυνὴ χωρική ἐπιδίδουσα ἀναφορὰν πρὸς τὸν Διοικητὴν τῆς νήσου Σικόφης.—Τὸ ὄρος φούζι-Γιάμα.—Ἡ νῆσος Σικόφη.—Πλοῖον Ἰαπωνικόν.—Τὸ Ἡφαίστειον Ἀζαμα-Γιάμα ὁρώμενον ἐκ τῆς Θαλάσσης.—Καταρράκτης τοῦ ποταμοῦ Ἰσυχάρι-Κικουᾶ ἐν Ἰεδοῦ.—Μεγάλῃ ὁδῷ τῆς πρωτεύουσος Ἰεδοῦς.—Ἐφαντουργεῖον τῆς Ἰεδοῦς.—Ἡ κυρία πρόσοψις τοῦ παλατίου τοῦ πρίγκηπος Σατσουμα.—Μικαδὸς, ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ἰαπωνίας.—Περίπτερον τοῦ Αὐτοκράτορος, Μικαδοῦ.—Διάφοροι τύποι Ἰαπώνων.—Ὁ Μικαδὸς καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου του.—Ὁ Λιμὴν τῆς Σιμονοσέκης.—Ἰάπωνες Μεταπράται.—Ἰάπωνες λογχοφόροι.—Δαίμιος φέρων τὴν ἐπίσημον αὐτοῦ στολὴν.—Ἰάπωνες θερισταί.—Ἰάπωνες Ἀλιεῖς.—Τραπεζιτικὸν Κατάστημα.—Ἀγγεῖα Ἰαπωνικά.—Θανατικαὶ ποιναί.—Μουσικὰ Ὀργανα.—Τὸ Δαίμπων, ἦτοι κολοσαῖον ἄγαλμα τοῦ Βουδα.—Ἐκφορὰ νεκροῦ.—Θεάματα ἐν Ἰαπωνίᾳ.

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ.

Σελίς	5	στίχος	5	ἀνάγνωθι γνωστὰς καὶ οὐχὶ γνωστὰς
»	23	στήλη β΄.	»	36 » ὅταν » » ἄμα
»	44	» »	»	49 » Ἰεδοῦς » » Ἰεδοῦς
»	50	» »	»	13 » ὑπέθαλπον » » ὑπέθαλπτον
»	51	» α΄.	»	21 » ἐπιστρέφοντος » » ἐπιστρέφων
»	54	» »	»	44 » δύνηται » » δύταται
»	55	» »	»	18 » μελῶν » » μερῶν
»	»	» β΄.	»	18 » ἤρχοντο » » ἤρχετο
»	56	» »	»	40 » εὐγενεῖς » » εὐγενῆς
»	»	»	»	» Ἰγέγα » » Ἰγέλα
»	56	στήλη β΄.	στίχος 24	» τεσσαρες καὶδεκα » » τεσσαροικαίδεκα
»	70	» α΄.	»	4 » παραδέξεται » » παραδέξατο
»	73	» β΄.	»	8 » πεζοὶ » » πέζοι
»	74	» »	»	1 » ἐξευγμένοι » » ευγνύμενοι
»	123	ἐν τῇ ἐπιγ. τῆς παραγρ.	»	» Βουδισμού » » Βουδισμού
»	126	στήλη β΄.	στίχος 22	» αὐταῖς » » αὐταῖς
»	127	» α΄.	»	3 » καθηγιασμένους καθηγιασμούς
»	131	» β΄.	»	9 » Ἐδιδάσκοντο » » Διδάσκονταί

ΣΗΜ. Αἰτούμεθα συγγνώμην παρὰ τῶν ἀναγνωστῶν διὰ τὰ παρεισδύσαντα ἐν τῷ παρόντι συγγράμματι ὀλίγα παροράματα. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πόλει ὅπου ἡ Ἑλλ. τυπογραφικὴ τέχνη ἀπέχει πολὺ ἀκόμη ἀπὸ τοῦ σημείου τοῦ τελείου ἀδύνατον ἐν σὺν ὅπως ἐξέρχονται ἐκ τῶν πιστηρίων ἡμῶν ἐκδόσεις ἀπηλλαγμέναι ὅλως τυπογραφικῶν σφαλμάτων. Ἐκ τούτου ὁθεν ἐλπίζομεν, ὅτι θὰ τύχωμεν τῆς αἰτουμένης συγγνώμης. Οὐχ' ἦττον τοῖς αὐστηροῖς κριταῖς ἡμῶν λέγομεν: ὁ ἀναμάρτητος βαλέτω τὸν λίθον.

103
26
245
215
819

Косопуха

СИМОНОВИЧ

 SISMANO
MEGARO